

מן המקור

הישוב הישן על לוח המודעות

כרך שלישי

קובץ כרוזים ועלונים

מפרסומי ירושלים במאה הקודמת

ת"ר - ת"ש

בצרוף באורי רקע

מאת

בנימין קלוגר

ירושלים - תשמ"א

כל הזכויות לא שמורות למחבר
אלא מקפיד לציין את המקור כשמעתיקים ממנו

©

הכתובת:

בנימין קלוגר

רחוב גבעת שאול 12 95477

ת.ד. 6050 ירושלים 91060

Printed in Israel

נדפס בישראל

בתוכן:

13 — 18	מפעלי חסד
19 — 30	חנוך וצניעות
31 — 40	שמיטה
41 — 68	עניני העיר
69 — 86	עתונים וספרים
87 — 92	אתרוגים
93 — 132	שחיטה
133 — 152	איסורים והכשרים
153 — 160	המלחמה במסיון

מבוא

קובץ זה הוא אוסף כרוזים
אשר אחורנית שנים מזויזים
חשבתי על שם "מן המקור"
כי הם מודעות שחזרו מן הכפור

רוב המודעות שבקובץ עשו היסטוריה
ולרבים מאתנו נראה רק כתיאוריה
לא כל המודעות מאז ניתנים לפירסום
כי זה מבין ויביא לרבים כרסום

הם היו בשעתם "הוראת שעה"
על כן לא ניתן לפרסמם מאחורי השמשה
יש הרוצים לראות במודעה, נוסחאה
יש הרוצים לראות הטלת דופי "במחמאה"

הרבה כרוזים נראים בעינינו כקוריוזים
אך לאמיתו של דבר היו להם תפקיד של סימפוזיונים
כיום בעידן התיקשורת ההמונית כעתונות ולוינים
המודעות הם רק הזמנות לטקסים וכמעט לא מעניינים.

המודעות הרואים אור בקובץ מסודרים לפי פרקים נבחרים
כל פרק מכיל נושא כללי והמודעות לפי שנים מסודרים
מודעות אשר אין להן תאריך בטקסט נקבעו לאחר עיון בעתונים ו"זכרונות"
כמו"כ לאחר התייעצות עם היסטוריונים יודעי דבר שנתנו לכך הסכמות.

עלי לציון כי הפריטים המפארים ומופיעים בספר
הן לדוגמא והן להשלמה גרפית שהוצגו כ"תפר"
כולם מאוספי שהם חלק נפרד בארכיון
בשם שיש עוד סוגי אספנות שמצאו אצלי חניון.

לוח השוואות תאריכים:

מסלמי	לועזי	
1256	1840	ת"ר
1276	1860	תר"ך
1296/7	1880	תר"מ
1318	1900	תר"ס
1338	1920	תר"פ
1358	1940	ת"ש

עם הספר

בכרך זה השלישי בסדרה, מופיע הודות לקודמותיו, שהתקבלו באהדה ובחיבה בין צבור שוחרי ירושלים אשר הגיבו בצורות שונות. כמה מתגובות אלו מופיעות כאן, התופסות עמודים רבים בכרך ההנוכחי.

ע"כ צירפתי את ההקדמות שכתבתי בכרכים הקודמים ע"מ להדגיש את החשיבות שאני מציב לעצמי, וכן לרוכשי ספרי, בהשגת עוד ועוד פריט, עוד כרוז ומסמך וכן אמצעי תשלום או תמונות מהעבר בישוב הישן על העיר, רק כך ובעזרת השם הגעתי לאוסף גדול זה המכיל כיום כמה עשרות אלפי פריטים, כן ירבו.

אני מקוה כי יופיעו עוד כרכים במתכונת זו, בנוסף לספר "ירושלים שכונות סביב לה" שהופיע בתשל"ט, ונתקבל יפה בצבור. באמתחתי עוד הרבה פרטים ופריטים שיופיע בכרך ב' בקרוב.

בכרך הנוכחי, פרקים חשובים בתולדות הישוב הישן כגון המאבק על השחיטה, כאשר כל קבוצה ניסתה להיות אחרונה בהתבטאותה וכך נוצרה תגובת שרשרת, בעיית השמיטה כאשר התווספו מדי שנה שביעית עוד ועוד שומרי שביעית, הופעת היתר המכירה וכו', אתרוגי קורפו לעומת אתרוגי ארץ ישראל. ובעיות רבות בעניני העיר בישוב הישן.

במבט על העבר, ובתקוה לעתיד של "לשנה הבאה בירושלים הבנויה" נראה רק בטוב ירושלים.

בנימין קלוגר

ירושלים כ"ט אב תשמ"א

מפתח שמות

90	זלמן פישצנר	120, 105	אפרים וורהפטיג	44	אבא צבי בעק הכהן
59	זעליג ברוורמן	35	אריה לייב ברוחא	144, 59	אביגדור ענדא
80, 66	זעליג ראובן בנגיס	135, 42, 35, 34	אריה לייב הרשער	44	אברהם אליעזר הימל
42	זרח ראובן ברוורמן	35	אריה לייב ראשקעס	53	אברהם אלישוב
36, 35, 34	חיים ברלין	120, 105	אשר אדלר	153	אברהם ביג'אג'ו
39	חיים וואלס	17	בנימין אב"ד סטופצי	32	אברהם דוב הכהן
56	חיים זלמן ווייסברג	65	בן ציון יאדלר	135, 35, 34	אברהם הכהן
141	חיים ווטנשטיין	54	בן ציון הייליקר	148	אברהם ווייספיש
44	חיים יהודה נוימן	78	בן ציון מאיר חי עוזיאל	120, 105	אברהם טיקטין
59	חיים יהודה פלדמן	120, 105	בן ציון קרנצדורף	44	אברהם כץ
50	חיים יעקב מקאוונא	44	בעריש הרמן	71	אברהם לב
135	חיים יעקב שפירא	128, 127, 124, 123, 111	בעריש קארנבליט	82, 81	אברהם לייב ברוסק
120, 105	חיים כהן	72	בצלאל בלטינשטער	55	אברהם לייב זילברמן
120	חיים כהן פשיק	74	בצלאל ישעיהו ברנשטיין	85	אברהם יעקב דננבורג
35	חיים צבי הירש ברוחא	44	ברוך פלדברנד	89, 88, 62, 36, 18	אברהם יצחק הכהן קוק
27	חיים צוובנר	56	ד"ר ברוך קליין	156, 155, 138, 136, 110, 105	
27	חיים קצנלבוגין	78	ברוך מרקוס	42	אברהם כהן
76	חיים שבילי	35	גבריאל ברטנווסקי	53	אברהם משה ראטה
44	חיים שטיינר	141, 91, 30	גרשון יהודה זילברמן	131	אברהם פילוסוף
44	חיים שמאי	56	גרשון מניס גרין	53	אברהם קרויז
44	חיים שפילג	35	דובער אפרת	18	אברהם ראססט
44	חנוך חיים הכהן	74	דובער הכהן הורנשטיין	136	אהרן הכהן ארלאנסקי
149	חנניה גבריאל	80	דוד בהר"ן	144	אהרן יששכר
35	טוביה אריה גולדברג	117	דוד בנימין פרסי	39	אהרן שלטקין
59	טוביה רייז	127, 124, 123	דוד ברוזער	59	אהרן שלמה ליברמן
120, 105	יהודה הרשער	44	דוד דב בעריש זאפרין	80	אהרן שלמה קצנלבוגין
75	יהושע יוסף כל בו	148, 141, 127, 91, 30	דוד הלוי יונגרייז	120, 105	אהרן שור
121, 120, 105, 100	יהושע לייב דיסקין	98	דוד הרשער	128	אחים האקער
40	יהושע לייב לעוי	129, 128, 127, 123	דוד ואלס	120, 105	אורי כהן
126	יהושע מאיר רייכמן	54	דוד וויינינגר	124, 123	איטה ליפשיץ
120, 105	יהושע ענדא	77	דוד חי מאגאר	55	אייזיק הרמן
71	יהושע רדלר - פלדמן	44	דוד יודא שטיינר	120, 105	אייזיק מייבסקי
44	יודא צבי אדלר	27	דוד יודא רובינשטיין	78, 20, 18	איסר זלמן מלצר
39	יום טוב זלטניק	122	דוד ליפשיץ	16	אליהו גוטמכר
102	יונה ראם	120, 105	דוד מזרחי פרסי	39	אליהו דוד סלאטקין
35	יוסף אליהו וינגרד	149	דוד פאפו	100, 95, 33	אליהו דוד רבינוביץ תאומים
127, 124, 123	יוסף אניס	74	דוד פיינשטיין	121, 105	
44	יוסף בינקל	119, 66, 55, 53, 37	דוד צבי קרלשטיין	131	אליהו מרדכי הלוי ולקובסקי
100	יוסף בנימין שמעונוביץ	144, 137, 129		40, 38	אליהו נחום פרוש גליקמן
128, 127, 124, 123	יוסף ברעזניק	53, 188	העניך קניג	66, 18	אליהו קלאצקין
151, 149, 140, 132, 102	יוסף גרשון הורוביץ	70	הלל ראטה	151, 149, 140, 132, 126, 26	אליהו ראם
44	יוסף דוד סגל	40	הלל שלזינגר	39	אלחנן שיפמן
128	יוסף דושינסקי	63	ד"ר וולפגאנג פון וייזל	132, 26	אלימלך הכהן רובינשטיין
66	יוסף האפממן	17	זאב וולף מקאמדאן	44	אלימלך קאליש
141	יוסף ווייס	120, 105	זאב פינברג	105	אליעזר וסילמן כהן
98	יוסף זונדל סלט	98	זוסיל הכהן	120, 105	אליעזר כהן
94, 66, 55, 53, 50, 18	יוסף חיים זונפלד	39	זבלון חרל"פ	44	אליעזר ליפא וויינבאך
144, 137, 119, 118, 116, 99, 98		39	זלמן בריזל	50	אליעזר מפאריז
39	יוסף חרל"פ	24	זלמן לוונזון	40	אלתר יברוב
74	יוסף חיים נאה	124	זלמן לנדנר	124, 123	אפרים אהרן טנצמן

50	מתתיהו עלבע	50	לוי יצחק איידלסון	149, 66	יוסף ידיד הלוי
116	נורמן בנטוויטש	114	לייבל ילקוט	135, 42, 35, 34	יוסף יהודה הלוי
86, 73	נחום אריה צלניקר	44	לייבוש אליהו קאליש	131, 112	יוסף מ. הלוי
42	נחום כהן שפירא	135, 102, 74, 42, 35, 34	ליפמן דוד שובקס	55	יוסף צבי גייגר
39	נחום פרידמן	44	ליפמן הרצפלד	91, 78, 62, 40, 38	יוסף צבי דושינסקיא
59	נחמיה חשין	15	מ. י. גולדשמידט	148, 127	יוסף צבי סאוולער
45	ניסים אליאן מאמאן	102	מאיר אהרן לונדונר	98	יוסף שלמה אוסטרייכר
35	נפתלי דוב אמשטרדם	96, 95	מאיר אהרן קצר	44	יוסף שכטר
59	נפתלי פרוש	105	מאיר אויערבך	90	יחיאל מיכל הורוביץ
59	נתן נטע לטרהויז	74	מאיר איזראעל	132, 26	יעקב אורנשטיין
54	סנדר פעלער	44	מאיר אריאל	32	יעקב אשר הלוי
44	עקיבא ווייס	120, 105	מאיר הירשקוביץ	132	יעקב בלומנטל
35	עקיבא יוסף	120, 105	מאיר כהן פרסי	94	יעקב גינצבורג
44	מישל אייזקוביץ	98	מיכאל ברוך	90	יעקב גרונר
39	פנחס גלויברמן	140	מלכאל ארי-כאן	127, 124, 123	יעקב דוד ריזב"ז
150, 148, 141, 127, 30, 9	פנחס עפשטיין	74	מנדל קרמר	35	יעקב הכהן
44	פנחס צבי לוינזון	97	מנחם אבא בא"ש	39	יעקב חיים סופר
44	פנחס שטרן	44	מנחם בן ציון שפירא	66	יעקב טורווער
90	צבי גארף	35	מנחם מנכין היילפרין	118, 106, 101, 98, 98	יעקב יוסף הרמן
44	צבי וייס	44	מנחם מנדל פרערוי	65	יעקב יצחק טייטלבוים
120, 105	צבי זמיל	128	מנחם פארקאש	59	יעקב יצחק זאסלר
128	צבי משה לוי	132, 53	מנחם נתן אויערבך	92	יעקב מאיר
50	צבי פייטשעס	44	מעכיל דרומר	160, 156, 155, 131	יעקב מאיר זוננפלד
125, 78, 74, 42, 35, 34, 26	צבי פסח פרנק	44	מרדכי אריה גוטמן	74	יעקב משה חרל"פ
151, 149, 140, 132, 131	צבי קלמס	105	מרדכי גולדברג	78, 53	יעקב משה ספיר
59	צבי שפירא	39	מרדכי דוד ווכטסוויגל	90	יעקב קלמס
39	צבי שפירא	27	מרדכי זאב בלוי	131	יעקב רוטמן
78	ראובן כץ	—	מרדכי יפה	39	יעקב ריף
46	רבנית דיסקין	120, 105, 59	מרדכי לייב גוטליב	39	יעקב שץ קצין
129	ריכרד לוי	129, 119, 66, 55, 53, 37	מרדכי לייב רובין	122	יצחק אייזיק הלוי הרצוג
42	רפאל אברהם חיים דוב שקאל	144, 137	מרדכי סלומן	131, 78	יצחק אלחנן מקאוונא
84	רפאל יעקב דידאוסקי	141, 90	מרדכי צבי אדלר	32	יצחק דבורץ
39	רפאל כהן	120, 105	מרדכי שפירא	39	יצחק וינגורד
122	רפאל עזריאל	40	משה אביגדור עמיאל	35	יצחק זכס
—	רפאל קצנבלוין	78	משה אברמוביץ	120, 105	יצחק יהודה ספיר
149	שלום מ. אזולאי	120, 105	משה אהרן טונקלאנג	90	יצחק יעקב גולדברג
128	שלום שפיצר	39	משה אורנשטיין	120, 105	יצחק לבטון
120, 105	שלמה הומנר	59	משה אליעזר דן בהרלב"ג	135	יצחק ערליך
94	שלמה זלמן בהר"ן	94	משה בלוי	120, 105	יצחק פרנקל 37, 44, 53, 55, 68, 102, 119
שלמה זלמן לאדיער (מלובלין) 90, 97, 100	שמואל אליעזר פאדרו	41	משה ברזל	150, 144, 137, 129	יצחק צבי ריבלין
121, 120, 105	שמואל בארנשטיין מסאכטשוב	59, 55	משה גולדמן	132	יצחק קורנט
149	שמואל גרוס	102	משה גרובשקי	128	ירחם פישל ברנשטיין 26, 102, 127, 132
127, 124, 123	שמואל חיים הלוי הורוביץ	90	משה וויטנברג	39	ישראל ווקסלר
94	שמואל יצחק הילמן	15	משה ווייס	44	ישכר בעריש ווייס
78	שמואל כהן	44	משה טאגיר	98	ישעיהו ברדקי
120, 105	שמואל לייב ורנר 105, 120, 123, 124, 128	135	משה יונגרייז	44	ישעיהו שיינברג
94	שמואל משה זילברמן	27	משה יוסף שוורץ	65, 20	ישראל אהרן ריינהרץ
121, 120, 105, 100, 95	שמואל סלנט	44	משה לייב רובינשטיין	44	ישראל זאב מינצברג
149	שמואל עזראן	128, 120, 105	משה מעש	132, 102, 127, 26	ישראל חיים שעהנבוים
127, 124, 123	שמואל פנחס הכהן	39	משה נחום וולנשטיין 34, 35, 42, 74, 102	74	ישראל יוסף טוב
127	שמואל פסח היילפרין	135	משה נחמיה כהניו	32	ישראל יוסף גרוספלד
74	שמואל רפאלי (רפאלוביץ)	17	משה פאריצקר	—	ישראל יעקב יעבץ
150	שמחה בונם וורנר	132	משה פרידמן	35	ישראל מאיר הכהן מראדין
88	שמעון אלעזר יודלביץ	120, 105	משה קלירס	62	ישראל מאיר קליינלר
149	שמעון אשריק	66, 55	משה רבינוביץ	40	ישראל סובר
90	שמעון גלרנטר	120, 105		128	
88	שמעון אלעזר יודלביץ				
132, 80	שמשון אהרן פולונסקי				

ההקדמה לכרך א'

בס"ד

בשער

להשלמת הספר.

הידועות על התפתחות הישוב הישן בירושלים, במובן החומרי, ידועות פחות או יותר, רבים הם ספרי הזכרונות והתיאורים על החיים בירושלים של אז, בכלל והעיר העתיקה בפרט, חלק נכבד תופס בספרות זו בעית הדיור ובעיקר יסוד השכונות החדשות מחוץ לחומה. רושמי הרשימות דנים גם הרבה בהשלכות החומריות של העיר והתפתחותה על יהודי העולם. על כל קוץ וקוץ אבן ואבן סיפורים לרוב, כך שהספרים וכתבי העת בנושא זה נעשו לנוסטלגיה.

ואילו הידיעות על התפתחות הישוב במובן הרוחני והדתי אשר למעשה הוא החלק המעניין ביותר ועוד אקטואלי גם היום, על אף הנדפס נשאר חסר מן הספר, ועוד היום כל סיפור בשטח זה נשמע לרבים כעוקצני או ביקורתי, עד שמנסים ליישמו ולהתאימו ולעשותו אקטואלי למצב הרוחני והדתי המתדרדר בימינו.

בקובץ שלפנינו, לקחתי על שכמי למלא את החסר, ולאמת יותר את המסופר על התקופה ההיא ובהציג את הדברים בכרוזים ומודעות שפורסמו בשעתם על כל נושא בשטח זה, בודאי יקבלו הדברים את צורתם הנכונה, ומובטחני לו עמדו אלה לעיני כותבי דברי הימים, גם הם היו מכוונים את עטם לרוח אחרת.

* * *

משחר נעורי קלטו אזני שמות של אישים דגולים מן הדור הקודם בירושלים, שמות שחזרו על עצמם בריב הסיפורים כגון ר' יהושע לייב (הגרי"ל דיסקין) ר' חיים (הגרי"ח זוננפלד) ר' משה בלויא, הרב קוק. שמעתי עליהם רבות ואלה נקלטו בזכרוני, ולאחר זמן עת עסקתי בכרוזי ובמודעותי, השתחזרה השמיעה והראיה ודא לרא נקשן. מאות לילות ביליתי בגנזך שרביתי וטיפחתי ובו מרוכזים מטמונים מן הדור העבר, בקומודה שבעליית גג ביתי נתגלה לי חלומותיהם של אבות הישוב ואח חששותיהם, ובאספקלריה המכוסה אבק של שנים, ראיתי את פני הזמן שלנו ושל עצמנו. את ירושלים זו אני מגיש לקוראים בתקוה שגם בהם תידבק אותה התרגשות אשר אחזה בי.

* * *

ספרות דחד יומא.

לכרוזים, במיוחד מירושלים דאשתקד, אפשר לכנות "ספרות דחד יומא" כי רבים מהם לא היו אפילו יום שלם אחד. ומשוכנע אני כי יש ביניהם כרוזים שהושמדו עוד בהיותם בבית הדפוס, ובהחלט מצויים בתוך אוספי כרוזים שלא פורסמו כלל. ורק מתוך שמישהו מתוך תודעה היסטורית שמר אותם, ניצל והתגלגל מיד ליד. הכרוזים הינם סוג ספרות מיוחד, וחשיבותם בכך שהם כלים לגמרי ולא נשאר מהם זכר. גם ספרי פולמוס נעשו ליקרי המציאות ברבות הימים. ספרים ממין אלה אינם נקיים מהתקפה אישית ומהגזמה עוינת, ולכן משתדל כל אחד לבער את ספרי מתנגדיו. וכאלה יש גם שלא השיגה ידיהם של הניצים, בעלי הריב, המולידים בעצמם, העומדים מעבר למתרס השתדלו להשמיד את החומר עד כלותו. ואם הרבר כן בספרים שדרכם להישמר ולעמוד לימים רבים, על אחת כמה וכמה בעלים בודדים, ובמגילות עפות.

מי אסף אותם, ומי שמר עליהם, דברים אשר גם בעיני יוצריהם לא היה לעשות ספונים?

זקני ירושלים ויקיריה מן הדורות הקודמים אמנם היו חובבי ספרים, אבל דברי דפוס נסוג זה לא נכללו אצלם בגדר ספרים, לא קראו אותם פעמיים, ולא שמרו עליהם, אלא הניחום במקום תורפה והם כלו מאליהם.

האמת כי אי אפשר להכליל את כל המודעות באותה אמת-מידה, כי הרי כל מודעה היה לה זמנה ומקומה שהוקצבו לה, האישים היו שונים, הבעיות היו רבות, רוב הכרוזים נכתבו בתום והתלהבות, ובחום לב על ידי יושבי העיר, ומאחזיה הראשונים ניסחום, נלחמו באנשי העליה השניה שלא שמרו על קלה כבחמורה על המצות התלויות בארץ והנהגים בחיי היום יום היהודי. עוול ייעשה לאותו דור לחסם, אשר בספק אילו יכולנו להגיע ולהשיג מה שהשגנו בתחום הרוחני ולשמור על הקיים של ההישגים הדתיים, ללא אותם מאבקים והעמידה על המשמר — באי פרסום הדברים כיום, וכמו שהיו.

הכרוזים ביופיים ותפארתם מלמדת ומובילה עד היום.

התקופה הנסקרת "מכסה" פרשיות נכבדות מאוד ושטחים נרחבים ביותר, אין אני מתיימר לתת כיסוי מלא כפי רצון הקורא והמעייין, כרכים עבי כרס גם לא ימלאו חלל זה, משתי סיבות. א] בודאי חסרות לנו הרכה מודעות להשלמת הרקע, מתוך שלא דאגו לשמרן ופגעי הזכרן השמידום. ב] לא כל המודעות ראיות או ניתנות לפירסום כיום, אך אני מקוה שהחומר בכרך זה מזהה רצף ודרך ללימוד היסטוריה זו לא כ"כ עתיקה שלא נסקרה דיה בספרות העניפה על ירושלים, כאמור.

* * *

האוסף.

ראשית הדרך של האוסף שברשותי אינה כ"כ עיניינית אך מכיון שהיתה היסוד והבסיס לאוסף הנדיר הנמצא כיום ברשותי אשר בעזרת ה' הגעתי עד הלום, אציין בה פרטים קצרים:

הורי שהגיעו ארצה בתש"ט, קיבלו דירה בשכונת "בית ישראל", לאחר ימים ספורים של שהיה בדירה הטובה והרטובה, התישבו בדירה בת חדר וחצי בתוככי השוק של השכונה הוותיקה "מאה שערים", בה גדלו הורי שיחיו משפחה עניפה לתפארת. ראשית אוספי היה מן המכתבים שקיבלו הורי מקרובי המשפחה בחו"ל בימים ההם, ילד בגיל רך הייתי אז, התכונה הטבועה בי לאספנות התפתחה עם השנים, גם יצר החיפוש לדברים חשובים יותר.

ה"גניזה" מקום בו מניחים את ה"שמות" בפרוודור בית הכנסת "ישועת יעקב" הצמוד ל"שטיבלאך" של שכונה זו. ומחיבת המקום, מילדותי, מופיעים בקובץ זה כמה מודעות אודות "שטיבלאך" אלה. מקום זה התחילה מושכת אותי לחיטוט, ומאז ילדותי ועד היום הזה מרבה אני לבקר בה, חופר ומגבר לעומקה ולרוחבה, ולמעשה זהו סוד אוספי ומכאן עוצמתו. (משום דורשין בכבוד האכסניה).

גם קושי השמירה והניהול של אוסף מעין זה, התחילה עוד בימי ילדותי, בני המשפחה לחמו בפיסי הניר וכל ה"שמאטעס" שצברתי, אמי תחי היום בודאי תסלח לי על הנכסי דניירי שהוכנס הביתה, לחדר הצר, שבלילות הטילו את השולחן והכסאות על ארון הבגדים למען יפרסו את המיטות למשפחה הגדולה, והנה נוספה עבודה נוספת, לא רצויה ואף מפרכת, להוריד ראשית מהארון את הקרטונים הכבדים ולהעלות עליו את השולחן כשהוא הפוך ואחר כך להוסיף עליו את החבילות והעמוסות, ערב ובקר וחזור חלילה.

מאוחר יותר נודע לי גם על מקום הסתר של הגניזה שבו קוברים את ה"שמות" בהר המנוחות. התנדבתי להעמיס על העגלה מדי שבוע, ומאוחר יותר על הרכב הממונע ולעזור בפירוק. השתדלתי לבקר שם ביומא דפגרא, ודאגתי להרכה ימים כאלו, כשבכיסוי חוטים וחבלים ובידי שקים וקופסאות. עמל ופרך הושקע ימי ילדות טובים הלכו לאיבוד גרם תכונת האיסוף, אך אט אט הרגשתי כי הגעתי למשהו רציני. שק שק קופסה וקופסה, והאוסף נעשה לגנוז שלם. והנה היום, "שמות" אלו נעשים לספר בעז"ה. אכן האוסף שלבים של יסורים עבר טלטולים וטרטורים רבים בעיקר מחוסר איכסון מתאים, וכיון שלמרות הכל הגעתי עד הלום, ובהמון ספרים של דברי הימים לירושלים, מצוטטים כרוזי ואוספי כמקור בלעדי לדברים, והנה גם הספר עצמו, גדולה שמחתי, אקוה כי בסייעתא דשמיא אוכל להוציא לפועל ולאור, גם יתר הספרים שבתוכנית, ורבים הם.

מחובתי להודות לידידי, חובבי ירושלים, ומעריצי האוסף, שמסרו, ומוסרים לי חומר מעניין וחשבו למען ישמר בכבוד, ולא אוכל לפורטם בשמותם כי רבים הם. תודה וברכה לבבית גם לאלה ממכובדי שהעירו לי הערות והארות, ועברו על החומר, יתברכו כולם בכל מילי דמיטב.

ואחרון אחרון.

אינני יכול להימנע מהזכרת שם רעיתי נוות ביתי אשת חל רחל לאה תחי, העומדת לימיני ומסייעת לי בעבודתי. ירושלים, ט"ו בשבט תשל"ח.

בנימין קלוגר

ההקדמה לכרך ב'

עם הספר

בס"ד

הופעתו של ספר זה, הוא כרך ב' של קודמו שהופיע בתשל"ח יתקבל בודאי בסיפוק רב בציבור הרחב הרוצה לראות את העבר כמות שהוא.

לאחר הופעת "מן המקור", תשל"ח. קבלתי הרבה מכתבים וכן חומר מסוג זה המתפרסם כאן, כמו"כ הבאתי כרוזים אחרים בשם שולחם. כאן המקום להודות לידידים שמסרו לי חומר, ובמיוחד לאלו שאפילו לא הכרתי אותם ישלחו לי חומר למשמרת עולם.

אצטט כאן מפנייתו של ר' פנחס גרייבסקי ז"ל האיש שהציל את ההיסטוריה של ירושלים כפי שכתבתי עליו בהקדמה לספרי "ירושלים שכונות סביב לה", ירושלים. תשל"ט.

בכתב העת "מזרח ומערב", כרך ב', י-ם תרפ"ט, הוא פונה לקוראיו ולמחזיקים בחומר תיעודי, וז"ל:

אין שמירה לתעודות אלא בהדפסה!

עשירה היא ירושלים בתעודות וכתבים עתיקים מהתקופה הראשונה תקופת התחלת הישוב העברי בה. אבל דא עקא, שהעושר היקר הזה מפורד ומפורד הנהו פה ושם. חבילות של נירות עתיקים, כתבי יד שונים, מכתבים ושטרות הנוגעים לקורות ירושלב מלפני מאה או מאתיים שנה נמצאים בידו אנשים שונים מעדות הספרדים והאשכנזים שנפלו להם בירושה מאבותיהם ואבות אבותיהם. רוב האנשים האלה אינם יודעים את ערך המסמכים והתעודות הללו וחשיבותם; אינם יודעים ואינם מכינים שכל שורה ושורה מהכתבים האלה, פנינה היסטורית יקרה היא לתולדות ירושלים וא"י בכלל ולתולדות הישוב העברי כהן בפרט. וכמה מרגליות כאלו אפשר עוד לחרו בחוטי המשי, לזכרון בספר, טרם שתאבדנה לגמרי ולא יהיה להן זכר — וכמה מהן כבר אבדו ואינן עוד במציאות.

אבל, ישנם בין תושבי ירושלים יהודים ספרדים ואשכנזים היוזעים אמנם את ערך הכתבים והתעודות הללו וחשיבותם. ובכל זאת אינם מתחשבים עם בקשתנו, ואינם נותנים לנו אפילו להעתיק את התעודות הללו ולפרסם את ירושלים הרפונה וטמונה תחת התנור והכירים עד שתלך לטמיון והעש יאכל אותה בכל פה.

המשמרים האלה משמידים את זכרונותיהם וחוטאים חטא לא יכופר כלפי ההיסטוריה הירושלמית, וגדול עונם מנשוא.

הובה קדושה מוטלת על כל איש ואיש שיש לו או רכש לו תעודה או מכתב ישן הנוגע לקורות ירושלים להוציאו ממחבואו, להראותו לעין כל, לפרסמו בדפוס, אם על ידי עצמו או על ידינו.

בקשתנו שלוחה לכל מי שיש בידו כתבים ותעודות הנוגעות לתולדות ארץ ישראל והישוב העברי בה — להמציא לנו את גופי הכתבים על מנת להחזירם להם כמו שהם, וכל דבר יקרא על שם בעליו. עכ"ל.

מחובתי להודות לידידי, חובבי ירושלים אוהדי האוסף, שמסרו לי, ומוסרים לי חומר מעניין וחשוב למען ישמרו בכבוד.

תודה וברכה לבבית גם לאלה ממכובדי שהעירו לי הערות והארות, ועברו על החומר. יתברכו בכל מילי דמיטב.

— ואחרון אחרון —

איני יכול להימנע מהזכרת שם רעיתי גוות ביתי אשת חיל רחל לאה תחי, העומדת לימיני ומסייעת לי בעבודתי.

ירושלים, ו' תמוז תש"מ.

בנימין קלוגר

מפעלי חסד בעיר הקודש

מאז נתחדש הישוב בירושלים עוד לפני המאה הקודמת, כל יהודי בגולה עיניו נשואות לירושלים, ויושביה על בעיותיו הגשמיות, אך מדי פעם, יושבי ירושלים היו צריכים להזכיר זאת ליושבי הגולה.

בעזה"י

ציין במשפט תפדה : ושביה בצדקה

שרומי אמוני ישראל המהנדסים בעם תושבי

משלח ברכתם סך

עיי הרב

לנכון

נשיא הארץ בהו'

הגיענו ונתחלק כדת צקריה ארבע היל **חברון צפת וטבריא**
ירושלים קרתא דשפרייא' וכן יחזכרו ממקור הברכו'
המשתדלים והמתנדבים בעם לחמוד תמימי דרך העומדים בבית ד' ישכילו
ויצליחו בכל טוב סלה' ותחזיקה עיניהם בעמוד הכהן לאורים ותומים .
והננו נותנים הודאה לשעבר ומתפללים על העתיד אשר יוסיפו ברכת ידם
ביתר שאת' כי רבים עתה הצתים אל ערי הקודש' ונוה גם באלו לעורר אשר
אל נקלה יהי' צעייניהם' לשנות מהלכיהם הזאת' לשאר לזקנות' כי מלבד האיסור
הגדול לשנות מלכה ללדקה ומעני לעני כמודע' חף גם כבר גזרו גזירה' .
גודרי גדרה מאת רבינו הצ"י ושל"ה הקדוש' וכן מקרוב באלו כל גלוני פולין
ומסידי קדושי עליון ואשרו איסר' לבלי לשנות חף פרוטה מאת מהלכיהם הזאת'
כאשר נדפס ונחל בע"מ ווארשא' אי לזאת' חלילה מוליך הוא לעשר' כזאת' כי גזילת
עני בצחיהם וכל המוסף על נדבתו מנה אחת חפצים מוסיפין לו מן השמים' .
נעילת מן ברכתא'

הכ"ד עמוסי התלחות ממונים ומנהלי' אלן קדשים מוחמים ברוב עוז ושלום :

ב"ה

פע"ק ירושלים ה'ו.

— רודף צדקה וחסד ימצא חיים —

מציון מקור הברכות וסירושלם עה"ק ישפיע העליון שפעות
ברכות והצלחות אל ראש

אשר נדבה רוחו אותו להסתפח אל אגודת חברתינו
בעוז לדד לעשות צדקה וחסד להלוות לעניים כהוננים
ומדובאים המסתופפים בחוכבי ירושלים עה"ק

ח"ו. וערב לזה — כך

הגיע לירינו אל נכון, וקבלנו אותו באהבה לחברתינו, וברכנו
אותו בשם ה' בברכה גדולה ומשולשה בעושר ואושר ובכבוד
אורך ימים ושנות נעימות נצח. ונכתב שמו

זוכר עולם בספר החקנות ופנקס שלנו עם כל הכתוב
שם **דהיים בירושלים**. הכ"ד נבאי
ומנהלי חברתינו הנ"ל יום לה' ש'

נאם

נאם

נאם

הוספה ל הצבא גליון לו

מחאה גלויה

מעשה שהיה כך היה בשנת תרכ"ט העבר נקנה החצר "שנות אליהו" הנכתב בערכאותיהם ע"ש אדמו"ר הנאון החסיד מו"ה אליהו גוטסמאכער זצ"ל שהיה הגאבד"ק גרידיטין יע"א, והוא ממועות הלעגאטין של ח"ק "סוכת שלם ומאור יעקב" יב"ץ שנתנו כ"א על דעת זה שיהא נוף החצר הנ"ז חצר השותפין לעושי הלעגאטין דוקא כ"א כפי חלקו ולא נמסר ולא ימסר לעולם ועד לשום צבור ולשום כולל ולשום אדם בעולם כלל כפבואר הכל בהשטאמוטין ובצוואת אדמו"ר זצ"ל ובהדופלאהמען שניתן לכאור"א מעושי הלעגאטין שע"ד כן נתנו יותר מארבעה מאות אנשים נותני הלעגאטין שיהא לכאור"א חלק בהחצר בקנין הגוף עולמית ורק הפירות הקדישו לעולם לח"ק הנ"ל דוקא, וכולם עשו אותי לגזבר ואפטרופם על החצר השותפין הנז', ובדויות שהחצר הנז' גבוה מאוד מרשות הרבים שבמזרחו, עד שהיה יותר מארבעים מדרגות לעלות עליו מהרחוב שבמזרחו, ואח"כ כשעלו על החצר הנה הוא מסובב מכל צד בהצרים של ישמעאלים רק פתח קטן כאמה היה לו מצד מזרחו להרחוב שבמזרחו ובג' תני עולים להחצר בהמדרגות בדרך רוחב אמה ונדר כונה ונדר מזה צנחתי מאד והמדרגות שבין המדרגות היו רעים מאד וקשה לחלוץ, ובפרט להעלות על החצר דרך המדרגות דבר הרחב מאמה לא היה אפשר בשום אופן. ובצד מערבו של החצר שנות אליהו הוא שוה בלא שום מדרגה להרחוב אחר שבמערבו (כי הרחוב שבמערבו גבוה הרבה מאוד מהרחוב שבמזרחו), אלא שחיות מפסיק בינו ובין ר"ה שבמערבו כבדת ארץ אחת שהיתה שייכת לישמעאלים ואחרית חנות אחת הפתוחה להרחוב ור"ה שבמערבו, שהחנות הנז' שייכת להממשלה יר"ה, ונודמן שרצו למכור כבדת ארץ הנז' עד החנות ולא היה לי מעות וגשתתפתי עם ר' מרדכי יפה ז"ל ונתן המעות על עיסקא לקנות בשותפות ולכנות בתים לזרועות ונתתי לו משכנתא על החצי שלי על זמ"פ לשמונה שנים ונתלכמתי מאוד בבנין החצר המשותף עם ר"מ יפה, והיה כל כונתי שנתקרב אל החנות הנז' ואח"כ נשכור או נקנה מהממשלה את חנות הנז' ולפתוח בתוך החנות דרך רחב ושוה להרחוב שבמערבו שהוא נקרא רחוב היהודים כלי מדרגות כלל והיו שוים שני החצות היינו חצר שנות אליהו וחצר המשותף עם ר"מ יפה כפלים משוים וכלא זה לא היה כדאי כלל לבנות החצר המשותף עם ר"מ יפה, ובכח האפטרופסות שלי למכור שנות אליהו, השאלתי להחצר המשותף עם ר"מ יפה דריסת הרגל דרך שנות אליהו להחצר המשותף הנז' בכדי דכשנקנת הדרך החדש מהממשלה יר"ה (ונשער הדבר בהשערה עד מאד והמשים נא"פ) יהיה הדרך בשותפות עם שנות אליהו והחצר שנות אליהו לא יתן רק חמשה

נא"פ ויהיו שני הדרכים לשני החצרים למזרח ולמערב לתוך שני החרובות אחד למזרח דרך משופש ואחד למערב דרך ישר ושוה, והוא טובה רבה לשני החצירות, ואח"כ נפטר ר"מ יפה ז"ל ובאו יורשיו מהו"ל למכור החצר ולא היו נותנים הקונים רק הקרן, אבל לא הגיע עדיין זמ"פ של המשכנתא אשר עלי והיה עוד משך שתי שנים לזמ"פ של החצר שלו שלא היה מחולק לא היה קונה כ"א חלק כלל, ועל חצי החצר שלו שלא היה מחולק לא היה קונה כ"א חלק מבורר דוקא, והשתנו עמי יורשי הר"מ יפה הנז' ליתן לי ריוח איוה סך וגשאר החצר המשותף ביד יורשי ר"מ יפה, ולענין הננוע להחצר שנות אליהו ולהמכר שנמכר לאשתי תחי' מתוך חצר השותפות עשיתי כתב עם יורשי ר"מ יפה שאני משאל להם ולכ"ב דריסת הרגל בתוך החצר שנות אליהו שאני אפטרופס עליו עד קניית הדרך החדש להרחוב שבמערב בכדי דכשיקנה הדרך החדש (שהוא נחין מאוד לטובת החצר ר"מ יפה ולא עלה על דעת אדם כלל שבעל החצר של ר"מ יפה יהיה מי שיהיה לא ירצה לקנות הדרך יר"מ יפה ז"ל הוא רצה להוציא על הדרך יותר ממאתים גאפאלאן כידוע) פחויב לכתוב בהקשראנעם על הדרך, ששני שלישי הדרך שייך לשנות אליהו ולהמכר הנמכר לזונתי תחי' גבין שנינו לא ניהן לביע קניית הדרך רק עשרה נא"פ, אח"כ מכרו יורשי הר"מ יפה להנגיד ר' שמואל משה מכולל אופטרייך ונכנס תחתם כי מה מכר ראשון לשני ב"ו ורצה הרש"מ ג"כ ליתן אלק רייניש תיבף כשקנה בשביל לקנות הדרך החדש אבל בשביל שהדבר תלוי ביד אחרים לקנות מהממשלה וצריך מתינות לפעול הדבר וכיני לבני השתדלתי לתקן הדרך הישן של החצר שנות אליהו למעט המדרגות בהשפלת עפר החצר ועוד תקנות שלא יהיה דרך רע כ"ב ובין שנתקן הדרך יעצו לו בני כוללו שיתן האלק רייניש על ג"ח לכוללם ויתייאש מלקנות דרך החדש וכן עשה, ונתן האלק רייניש לזרם, ואח"כ גתיישב להוציא מידם לידו שהוא בעצמו יהיה המלוה לג"ח, אח"כ גתיישב לבטל הגמ"ח ולכנות באלו המעות בהכ"נ עזרת אנשים וע"כ בחציתו לכל בני כוללו חסידי אופטרייך, וגם החצר שלו הקדיש להכולל לאחר מותו כי אין לו זרע והתרתיו בו ובחם שישתדלו לקנות הדרך החדש כי לא על דעת זה השאלתי להם דריסת הרגל בשנות אליהו לשו"י אותנו כי שוקא בקביעות עולמית ורשות הרבים רק השאלתי דריסת הרגל לשכנים לדירה, וגם זה על תנאי שיקנו הדרך החדש ויקיימו תנאם לטובת החצר שנות אליהו כג"ל ומתחלה הזינו אותי והבטיחו הממונים של הכולל וגם כל אנשי הכולל דכשיבנה הכותל"ד בודאי בלי ספק יקנו הדרך החדש ויהיה שלום על ישראל והבטיחו לי כולם שיהיו שכנים טובים ואני בתומי האמנתי להם עד שבנו בהכ"נ עזרת אנשים ועזרת נשים נסמך לבותל הכותל"ד השייך לשנות אליהו והתחלתי לתבוע להם שישלמו בעד שלא היה להם

מודעה משנת תרמ"ו, תרפ"ס מה"צבי" בקשר לחצר המריבה "שנות אליהו" בעיר העתיקה.

והרב הגאון דהסלאוויטין אמר בע"פ בעת שבאו הב"ד להחציר שנות אליהו לראות ולדון בזה וראה הדבר הזה אמר כי אין מענתי מענת ריבוי הדרך רק מענת ריבוי שפיכות דמים ועבירות קשות מערבוביא מאות אנשים ונשים מבחמ"ד שנות אליהו שיש שם ג"כ עזרת נשים ובהמ"ד אוסמרייך וכולם בערבוביא בדרך קצר פחות מאמת רוחב ומעכבים את הדרך אצל פתח בהמ"ד שנות אליהו הישמע כזאת, וגם אין בזה נדנור מצוה רק עבירות קשות ומחלוקת אשר אין השכינה שורה על סלע המחלוקת ואשקא דריספק חרב ביתר, וגם ידוע השנאה כבושה אצל איזה ע"ה שיש בין החסידים על הת"ה של הפרושים ונשותיהם יותר מהם ובהמ"ד של כולל הלא יד הכל משמשין בו גם איזה אנשים ונשים מסוג הנ"ל ומחרהרי ריב וברי היוקא ובזיון ת"ח כאשר באמת נראה עין בעין לבד מה שע"פ תתוה"ק אין להם דריסת הרגל אפי' היה מצוה, וגול בידם.

וכיון שיצא הפס"ד הרעישו בעלי הנצחון הנ"ל אצל הב"ד במענות אחרות (6) כי אין להם לציית דין הב"ד הזה כלל כי מעו בדין ע"כ העמידו הד"ת על עמוד אחד כל דאלים גבר ובזרוע רמה ילכו דוקא דרך שנות אליהו ולא יקנו דרך אחר (3) וגם ילכו לערכאות לדון (ג) אפי' יוציאו ממעות הצדקה חמשה מאות נאפאלאן הכל כדאי בשביל הנצחון, והרבה מהם התחילו כי כבר טונח אצלם ע"ז מוזמן חמשה מאות נאפאלאן ממעות הצדקה להתלחם עמי, אשר מזה הסך היו יכולים לקנות שלשה דרכים, אוי נא לה אמרה ירושלם כי זכתה להשמע בה מענות כאלו, ואני אמרתי להם כבר נצחתם אותי כי על אלו המענות הצודקות אין לי שום תשובה. כי ח"ו לי להתלחם עם זרוע רמה וגם לילך נגדם בערכאות אינני מסוגל לזה יעשו מה שיחפצו ואין לי אלא לצאת יר"ש ולעשות מהאזה גלויה ומפורסמת לכל העולם שלא יאמרו בזמן הבא שברין עשו ויש להם חוקה, ע"כ אנכי מודיע לכל העולם שבאלמות עושים מה שעושים ואין הזקתם כלום וגול הוא בידם, וגם לבעלי החצר שנות אליהו הנני נתן עצה שלא יצאו לריב מהר מפניח"ה רק שעפ"י דין יוכלו לאסור איסור בנדר הנאה ודריסת הרגל דרך שנות אליהו להולכים להתפלל בבחמ"ד הנ"ל דרך שנות אליהו ע"ה שישתוו בשלום לשבור להם הדרך בשנות אליהו. בשכירות איזה סך לכל שנה כפי שיאמרו אנשים היושר ליתן, ויבוא בחשבון ההכנסה של החצר שנות אליהו כי גם הבית שבני דר בו אינו בחנם ח"ו רק בשכר עשרה נאפאלאן לשנה כמבואר בחשבון הגלוי) וגם לקצוב זמן ע"ז באופן שיוכרחו למנוחתם להשתדל לקנות הדרך החדש, אשר בל"ז הוא נחוק לתם מאד מאד אלא שחמחרהרי ריב אינם נותנים לב להשגיח למנוחת הענין אלא פניהם פני להבים לנצחון ולהרחק ריב ומדון, וכבר שני אנשים משותפי החצר אסרו איסור בנדר כנ"ל מעת שיתפרסם הדבר בדפוס עד שישתוו בשלום ובמישור והנני מודיע זה לכל הירא את דבר ד' שידע להזהר, וראוי לכולם שיודיעו בציימונג אשר כן עשו למען להשבות דין דבל אלים גבר מעה"ק ירושלם.

עוד יבא א"ה.

רשות לסמוך, ושיקנו הדרך ועוד נזקי שכנים שאין להם רשות לעשות, ועשו אסיפה מכוללם ושלחו לי שרצונם ליתן על הדרך ששים אי שבעים נא"פ לא יותר והשבתי להם מה לי לעשות עמהם מקה האם הדרך בידי למכור הלא צריך לקנות הדרך מהממשלה יר"ה יקחו או ישכרו מהממשלה יר"ה בנאפאלאן אחד ואני אמתין להם שנים שלש שנים או יותר ורק לזמן קצוב שיהיו מוכרחים בתוך הזמן לקנות להם דרך יעלה כמה שיעלה, ואני לא הכרתי אותם שיש בהם בעלי מחלוקת גדולים ומחרהרי ריב ומדון ות"ח בעיניהם ונתלחמו עם האנשים היראים שבהם שרצו בשלום, אלא דוקא לילך לד"ת עמי וקבלנו כולנו עלינו לדון את הרה"ג מו"ה משה נחמיה כהניו נ"י הגאבד"ק האסלאוויטין והרה"ג מו"ה בנימין הגאבד"ק סטופצי והרה"ג מו"ה זאב וואלף נ"י מקאדאן ובקשו הרבנים הנז' מר' שמואל משה וזמן ממוני הכולל אוסמרייך שייסכימו על פשר קרוב לדון ומחרהרי ריב ובעלי הנצחון נאספו על הכשרים שיהיה דוקא ד"ת ולא פשר והיה זה הדבר נמשך יותר משבוע אחת באסיפות עד כי הכולל כולם אמרו שרוצים דוקא ד"ת, שהכשרים היו יראים מבעלי המחלוקת והמכנימו כולם לד"ת דוקא ואמר להם הגאבד"ק האסלאוויטין כי על ד"ת יפסוק בע"פ פלוני חייב פלוני זכאי בדין התוה"ק אבל לא יחתום בעצמו על הפסק דין כי יש לו גדר בזה מקדמת דנא שלא לחתום כ"א על פשר ע"כ צויה לשני הדיונים לכתוב הפסק ופסקו שלשה הרבנים הנ"ל עפ"י דין תורה הקדושה וזה נוסח הפסק.

הנה אנחנו השלשה שנים מהם הח"מ ועוד שלישי הרב הג' מו"ה משה נחמיה כהניו גברנו לדון בין הר' מו"ה יעקב מרדכי הירשעמנאהן ובין הנגיד מו"ה שמואל משה ישקנה החצר מיורשי המנוח מו"ה מרדכי יפה ובעת אשר ה'ץ נשיאל משה הקדיש חצירו לכולל רסדי קורת גם בנה על חצירו ביהמ"ד לכולל הנ"ל עזרת אנשים ועזרת נשים סמוך לכותל השייך לשנות אליהו אשר תרד יעקב מרדכי הנ"ל אפטרופוס עליו עתה נצרכים הם לדרך ודריסת הרגל לילך אפטרופוס שלהם לעזרת אנשים ולעזרת נשים וכאשר ראינו כל הוכיות של מו"ה שמואל משה הנ"ל שיש לו מהמוכרים י"ל תינו יורשי המנוח מו"ה יפה גם כל התתפשרות ישרה בין הר"י מרדכי הנ"ל ובין יורשי המנוח מו"ה יפה אשר הנגיד ר' שמואל משה בא מכוחם, יצא מאתנו אשר הר"י מרדכי הנ"ל יוכל לעגב ואין להם דרך לרבים מעזרת אנשים ועזרת נשים ודריסת הרגל על החצר שנות אליהו. כן יצא מאתנו ובאנו עתה שנינו תח"מ והשלשי י"ש לו גדר לבלתי לחתום על פסק דין היום יום ב' המשה ועושרים יום לחודש סיון שנת תרמ"ז לפ"ק ירושלם עת"ק ת"ו.

נאום בנימין באמ"ה שמואל ו"ל שהי' אב"ד בק"ק סטופצי. ונאום בנימין ב' וואלף במחר"י ז"ל.

(היום ב"ד).

ומקיים גם כן בהתימת הרה"ג ראשון לציון ה"ו.

שלט המתנוסס בתוך שוק מאה שערים.

בחורים צעירים בלימודם בישיבה.

חינוך וצניעות

החינוך תפס מקום נכבד ואפילו הכי חשוב בישוב הישן, לעתים במאבקים בלתי מתפשרים בחנוך הזור שהגיע לישוב. צניעות בתלבושת הינו חלק אינטגרלי בחינוך.

רבי איסר זלמן מלצר, מרצה שיעור בשיבתו, עץ חיים.

רבי ישעיהו שוינברגר, הרצה שיעורים בבתי כנסת רבים בעיר, כאן בשיעור בביהכ"נ דחסידים בבתי אונגריין.

שבת קדש פרשת זכור

לטובת תלמוד תורה וישיבת בחורים, בני ציון

בשכונת הבוכרים, ירושלים ת"ו

כמו כל שנה מתבקש הקהל לתרום בשבת קדש פרשת זכור לטובת המוסד הקדוש תלמוד תורה וישיבת בחורים, בני ציון אשר בה מתחנכים לתורה ויראת שמים ודרך ארץ שלש מאות תלמידים.

הקהל מתבקש לתרום כהתאם לצורך השערה. היוקר מאמיר מיום ליום ודהוצאות רבות הן.

בזכות המצוה יזכו לראות בהרמת קרן התורה וישראל. **ההנהלה** דפוס "ארץ ישראל" ירושלים

תלמוד תורה "בני ציון" מוסדו של העסקן הוותיק הרב משה פרוש אשר דאג לייסוד ת"ת עבור בני עדות המזרח.

תלמוד תורה וישיבת בחורים, בני ציון
שכונת הבוכרים ירושלים ת"ו

ב"ה

בשורה טובה

הננו בזה לבשר להקהל שנענינו לבקשת הקהל והחלטנו לפתוח ע"י החלטת תורה פרזדור (גוילדים) עבור ילדים קטנים.

קבענו חדר גדול ומרווח למחלקה זו ואנו מסירים ריהוט מהאים. מורה מיוחד מוסחה ישפץ בחנוך הילדים.

הורים הרוצים שבניהם יקבלו חנוך חרדי מקטנותם יפנו אל הנהלת החלטת תורה בכל ימות השבוע פרשת נח משעה 8 עד 12 בצהריים.

תלמידים לכל המלהקות מתקבלים בזמנים הנז.

ההנהלה

הזררים, אכזרה ואמדה!

התלמוד תורה וישיבת בחורים „בני ציון“ בשכונת הנוכרים
התפתחה בזמן האחרון באפן יוצא מן הכלל, התלמידים התקדמו
בהלימודים באפן נפלא, הרבנים והעסקנים אשר השתתפו בהתכונות
האחרונות שנערכו לפני ראש השנה הביעו את שביעת רצונם
הגמורה מיריעת התלמידים בכל לימודיהם.

בעת אשר אחם אומרים למסור את בניכם
לביית חנוך זכור נא את התלמוד תורה „בני
ציון“ אשר היא מסודרת באפן יוצא מן
הכלל, המורים והנהגה עסקנים יומם ולילה
למען תועלת הילדים, ות"ל שאנו רואים
תוצאות משובצות רצון.

אל נא תמסרו את בניכם רבתי התמוד החפשים
אשר בניכם יתחנכו שמה ללא תורה ולא דרך ארץ.
באו ורשמו את בניכם בהתלמוד תורה
וישיבת הבהורים „בני ציון“ ותדעו שמסרתם
את בניכם לידים נאמנות.

הנהלת תלמוד תורה וישיבת הבהורים

”בני ציון“, ירושלים ת"ו

דפוס „אידישטאט“, ירושלים

תלמוד תורה וישיבת הבהורים ”בני ציון“

שכונת הנוכרים, ירושלים ת"ו

אל הקהל!

אנו שומחים לבשר להקהל שהודות להמאמצים הרבים
שהשקענו בשכלול התלמוד תורה הכירה הממשלה בהתלמוד
תורה בתור בית חנוך אשר נכאי לקבל תמיכה כספית
מהממשלה.

**אנו מזמינים עוד מורים מומחים.
מתקבלים תלמידים חדשים.**

מספר המקומות לקבלת תלמידים חדשים
בהתלמוד תורה וישיבת הבהורים הוא מצומצם
ההורים הרוצים להתלכנחם חנוך חרדי טוב
עליהם להזדרז לרשום את בניהם
ההרשמה במשרד התלמוד תורה בכל יום משעה 8.30 — 9.30 לפה"צ

הנהלה

דפוס „אידישטאט“, ירושלים, ספטון 1953.

שטרענגע וואהרנונג!

פרויען! נעמט צור קענטעניס דאס מיר
פערדינגען אייך די זיצע נור מיט דער
בעדינגעניסע, דאס עס איז אמשטרענג-
סטן פערבאטען צו קומען אין שוהל מיט
שייטל, מיט לאקען, ביי דהאר, מיט
ניילון זאקען, קורצע ערמיל, אדער
אנדער פריצותדיקע קליידער, ניכט נור
ימים נוראים אויך איין גאנץ יאהר.

אין אויך ניכט מיט ברענגען מיידלעך
סייא גרויסע סייא קליינע אין פריצות
קליידער.

דיא פרויא וואס וויל ניכט איינהאלטן
דיא תקנות פון בית המדרש איז ראט-
זאמער זיא זאל זיך ניכט דינגען קיין
זיין, דאן מיר וועלין איהר שטערן מיט
אלע מעגליכקייטן.

מיר זענען נישט מוצא מיט תקיעות-
שופר און מיט קיין שום דבר שבקדושה
דיא וואס זענען עובר אויף די תקנות.

מיר בעטן דאס יעדערער זאל איינהאלטן די תקנות, בזכות זה וועלן
י"ר זוכה זיין צו א כתיבה וחתימה טובה.

דיא גבאים

אזהרה ותקנה של בית כנסת בירושלים נגד נשים נשואות הבאות לביהכ"נ
עם פאה נברית או שלא כתקנות, ולא יציאוהו בתקיעות שופר, ולא ימכרו
לה מקום ישיבה.

מפני מה אין לו ליהודי כשר למסור את בנו או בתו לבית חנוך הפשי?

- א. מפני ! שכבתי החנוך החפשים נמצא הילד כל היום בסביבה של ילדים מכנים של עברנים והתנוק או הילד רואה ולומד ממעשיהם.
- ב. מפני ! שהמורים או המורות הם במאה אחוזים אנשים בלי דת או בהתייחסות של קלות הרעת אל הדת ואל עיקריה, והם משפיעים על הילד או על הילדה.
- ג. מפני ! שהמורים או המורות מעריצים ומכרישים את ראשי החפשים בפני הילדים, והם מכניסים בלב התנוק אהבה אל הגדולים המודרנים, מהרסי הדת, ומשרישים שנאה אל גדולי היהדות החרדית ואל המורים האמיתיים של העם.
- ד. מפני ! שהתנוק אינו מקבל החנוך של ראות שמים והשגחה לשמירת המצוות לאכול בלי ברכה ראשונה ואחרונה, אין מזהירים אותו על האסור ומותר אין מזהירים אותו על קריאת שמע ותפלה ועל שאר מצוות האמונות בתורה, והתנוק הילד או הילדה גדלים ללא תורה וללא יראת שמים.
- ה. מפני ! שההשגחה המעטה שהורים המודרנים נותנים בבית ביחס לשמירת תורה ומצוות בברכות ונטיית ידים וכדומה, מתנדפת בהשגחת המרבנות שהתנוק נמצא בכותלי בית הספר וההורים עמלים לריק ומולידים לבהדה.
- ו. מפני ! שהתנוק מתפסם בלמודי חול, ואינו מקבל כל החנוך בלמודי קודש והוא נשאר במובן זה כור גמור, שאינו יודע אפילו ידעויות בית רבן של תשכ"ה, דברים שהתנוקות של החרד יודעים אותם, ומכש"כ שאין ילד או נער או בחור המתחנך בבתי הספר, שיחיה יודע ספר ויבין שורה גמרא או תוספות או שאר למוד של היהדות.
- ז. מפני ! שלמודי החול בצורה שהם נותנים בבתי הספר בנויים על יסודות של כפירה בעיקרי הדת, וכל השיטות של כפירה גלמודים בבתי הספר בתור חכמה, והם נכנסים בלב הילד כארס של עכנאי ושואני מינות, דמשכא, החניכים יוצאים בעלי מים ברוח ונשמותיהם רוצצות לאין מרפא.
- ח. מפני ! שרבותינו ז"ל אסרו את בתי הספר, והתנוקות כשהן רואים את ההורים מוללים באיסור המור של גדולי התורה, אינם שומעים עוד להוריהם, בשעה שהם אומרים להם על דבר אחר דבר זה אסור או מותר, התנוק יודע בעצמו שהוא עברין והוא יודע כאביו שהוא עברין, ואילן ששרשיו רקובים, איך הוא יכול לשאת פרי ברכה.
- ט. מפני ! שהמציאות עומדת וצוחת ומכרזת שהילדים המתחנכים בבתי הספר יוצאים לתרבות רעה, מורדים ביהודים ובאלקים, פורקים מעליהם עול מלכות שמים ועל מצוות והם נעשים זרים לתורה, זרים לאמונה, זרים לעם ד'.
יוד-מפני ! שחלק גדול של התנוקות והמתחנכים בבתי החנוך פורקים מעליהם גם עול האנושיות ועול מוסר והם פורעים במדת הצניעות, המוסר ודרך ארץ, והם מחללים כבוד משפחתם וכבוד ארץ הקודש, כמעשים שקרו בתל אביב שקבוצות של ילדי בתי הספר עשו פרעות גוראות, במוסר הצניעות בפרהסיא.
- יא. מפני ! שכבר גדלם לשיטות קיצוניות בדת, הם מפליגים ללכת בקיצוניות בשיטות החברה, עד שחלק גדול מהנוער הוא מודעל בבוולשכיות, כאשר העיד עליהם דר' קלוזנער במאמרו ובאשר קרה באספת הנוער שהיתה בתל אביב.
- יב. מפני ! שגדולי התורה הטילו חרם חמור על מסירת בנים או בנות לבתי הספר, ולמה לאב או אם כשר להכניס את עצמם בסכנת חרם, שאינו מוציא נקי, ושעליו אמרו רז"ל: עקיפתן עקיפת עקרב ולחישתן לחישת שרף.
- יג. מפני ! שאם המסירה לבתי הספר היתה קשורה דם עם ספק ספיקא של סכנה גופנית להילד או להילדה, היה כל אב מרחם על בנו או בתו נזהר מזה, ומדוע יהיה ספק של סכנת הנשמה וברת הנפש של עולמי עד של התנוק פחותה אצל אב מאמן מסכנת הגוף ?
- יד. מפני ! שההשגחה העליונה לא מסרה להאב או האם את הילד בכדי שיעביר אותו למולך ויוציאו מכלל ישראל, והאב כשהוא עושה זאת הוא בוגד ומועל בפסדון נפשות, וההשגחה תתבע ממנו את מעילה זו.
- טו. מפני ! שגם הילדים יתבעו את עלבונם מידי ההורים, וכול דמי הנפשות היכרות יצעק אל ההורים מעמסי השואל שהוא הביא אותם שמה.
- טז. מפני ! שהאבות הזקנים והדורות הקודמים של האבות הללו יתבעו את פסדון הנפשות מידי בניהם, אשר מסרו את בניהם לבתי ספר ונתקו את שלשלת הדורות, וגרמו מיתה עולמית וצער ועלבונו נצחי לאבותיהם ואבות אבותיהם בעולם האמת.

שטרות אלה יסודתם לבנין בתים החסרים להרחבת גבולי הישיבה, שנבנו ושצריכים להבנות ולהרחבת הישיבה בעה"ש

פלאן פון דיע געוויין צעמלען.

- (א) דער פערדיגענט פון דיע געוויין צעמלען איז פערס-וויכער, אין דער שארען איז גענאלאך אויסגעשלאסען.
- (ב) פון התרס"ח און ווייטער, אלע יאָהר ראש חדש כסלו, וועט מען ציען אלע נומערן, און צוואנציגסטער טייל פון דיע בילעטטן ווערן צוריק וויער קין געווינען, 20 פראנק אימליכר נוסמער, ביז אין אפערלויף פון צוואנציג יאָהר וועלן אלע צעמלען גענאלאך אויסגעשלאסען.
- (ג) 12 צעמלען פון דעם צוואנציגסטער טייל וועלן גרויסע געווינען געווינען, א נוסמער וועט געווינען, 1000 פראנק, צווייטער 200 פראנק, און צעהן נוסמערן צו 100 פראנק.
- (ד) 4 מאל יערלאך וועלן פובליצירט ווערן אין דיע צייטונגען דיע געוואונענע נוסמערן, און דער נוסמער וועלכער וועט זיך נוסמערן, וויעןסיר נוסמערן און פראנקטאליך פאר ווין רעכט.

אלה הם משפמי הפסת שמרי צאן ברזל.

- (א) שטרות האלה נכסי צאן ברזל הנה, שכן קרוב ברב או מעט, והפסדן נמנע לעולם.
- (ב) משנת התרס"ח והלאה, שנה בשנה בר"ח כסלו, יחלו בקלפי כל נוסרי השטרות, וחלק העשרים מהם יוכה כל אחד ואחד קרנו עשרים פראנק, עד תום השלומי כל הנוסרין במשך עשרים שנה רצופות ולא ישאר אף אחד שלא יקבל את כספו בשלמות.
- (ג) פירות השטרות יוכי מימים ימימה שנים עשר נוסרין מהלק העשרים הנ"ל, אחד יוכה אלה פראנק ואחד מאתים פראנק, ועשרה יוכו כל אי"א מאה פראנק.
- (ד) בד' תקופות השנה יפרסמו נוסרי הזכרים בהעתקים, ואם שטר חזונה לא יבא, אין אחריות עלינו.

אדם אוסר את שלו, לכן חגנו כחידים באסור חפנת גבול האסור באדורים על כל אדם הן יחיד או כוסד קרש צבורי לעשות שטרות האלה כסתבותם או כצורה אחרת עפ"י סעיפים חאלת או וולתם, ולהשומע יעם ויתברך בברוך אשר יקים וגו'.

ברטוס זה, נדיר במיוחד דומה למפעל הפיס בימינו.

בית דין הגדול לכל מקהלות האשכנזים הי"ו

בעיה"ק ירושלם תובב"א

ג"ה יום כ"ג לחדש אדר"ב תרצ"ב

אזהרה גדולה!

מאת הרבנים הנאונים בד"צ פרושים וחסידיים יצ"ו

בקשר עם המשחק המכוער שנעשה בביהכ"ס בבתי ברוידא "צעירי

אגודת ישראל", ועל יסוד הבירורים שמחוללי ומסדרי המשחק המה

מנהלי החברה "חנוך לנער" "תו"י" וכו'.

והמשיכו אבתריהו את החניכים.

ע"כ למען הרים מבשול מדרך חנוך ילדי התשב"ר

מצאנו חוב קדוש בנפשנו לחודיע לכל הורי ילדים

לשום עין פקוחה על ילדיהם ולשמור רגלם מלכוד

בחנוך מוזר כזה ע"י מחנכים חדשים מקרוב באו אשר לא שערום

אבותינו ולהמנע מתמוך בכנופיא זו עד אשר יסודר הדבר

כדת של תורה ועל יסוד תקנת רבותינו תקיפי דארעא דישאל אשר

לאורם נסע ונלך עד בנו"צ בב"א.

נאם צבי פסח פראנק נאם ישראל זאב מינצבערג נאם ירוחם פישל בערינשטיין

נאם אליהו במ"ש ראם נאם אלימלך הכהן ראבינשטיין נאם יחיאל מיכל הורוויץ

מקום החותם

דפוס סלומון

572

4

-24-

—

Results

• •

1

1992

• **7. 4. 2017**

אל אחינו בנו בנולה הי"ו.

הנהלת מרכז אנדת ישראל לעניני ארץ, פרנקפורט הכריזה את חרש אדר של שנה זו

לחרש של העמולה ומנבית עבור מפעלי היהדות החרדית בארץ ישראל.

אולם היודעים כל אחינו אלה אשר קול הקריאה יגיע לאונם, מה תלוי בהצלחת מנבית זו? האם יודעים הם שחיי אלק וחמש מאות שתילי קדש נמעי נעמנים של היהדות החרדית תלויים בה? שעתידה בנין ארץ אבות קשורה ומהודקה אל התשובה אשר אחינו בנולה יתנו על בקשת המרכז? הירגיש האח החרד בנולה. אשר נימי לבבו מקשרים אותו עוד אל ארץ ישראל את פעמת לב חורד של אחיו הפועל, המחכה לדעת את מדרת החמלה שלו. ואם אנו תשמענה את צפצוף קול אחיו הקמן והרך בא"י היושב על ספסל החרד, ואת המית לב האב המפחד שהקול הזה לא יפסק? האם יהי לאחינו אלה הרצון הטוב להבטיח שגם לשנה הבאה יהי בעד מה ובעד מי לבקש?

אנו מקווים שכן.

אולם באנו לזנו אם תקורנו זו רחמיאכוב, הלידה.

ואם התקנה תתאכוב, אזי לא רק לנו, כי אם להנולה כלל. אזי לה להנולה אם עבדת בנין הארץ שע"י היהדות החרדית תפסק, אם אלק וחמש מאות היילדים יגורשו מבית חייהם, וישארו ללא חנוך, אם האבנים וערמות העפר של ארץ הקדש לא תחינה, אם הארץ הנשמה לא תעבר. אם הפועל החרדי אחרי נתקן את עברו, ואחרי הרסו את הנשר אל הנולה, יוכרח לעזוב את הארץ ולחוב חובת גלות. ואזי לה להנולה שבעתים, אם אותם אלק וחמש מאות היילדים יעברו ליד זרים, אם אדמת הקדש בהעבדה תאנה מרה על חלול קדושתה, אם שארית פלישת הפועל החרדי תעבור בעל כרחיה למחנה אחרת.

אבל באמור אנו מקווים שתקורנו לא רחמיאכוב.

ואם תקותנו לא תתאכוב, אזי לא רק שנחזיק לכם את הקים, בע"ה, כי אם נוסף לכם כהנה וכהנה, עזרו לנו ונעמיד לכם תינוקות של בית רבן בחילות של בית דוד, התאמצו ונתן לכם אלפים במקום המאות. תנו לנו פרושות ונתן לכם נפשות, ונפשות זכורות, טהורות, תמימות ונקיות. תנו לנו לב, ולכבות נשיב לכם, לכה של ארץ ישראל ולב טהור של היהדות החרדית בה. וגם את הארץ וגם את הישוב נשיב לכם.

אם ישנה יהדות חרדית בנולה, צריכה שתהי גם יהדות כזו בארץ ישראל. ואנו יודעים שישנה, ואם היא ישנה נקיץ אותה ונעוררה.

בחרש אדר של שנה זו נעמיד אתכם על המבחן. נמוד את הכרת האחריות שבכם אל ארץ ישראל, ואם תשיבו בהוגן נבוא אליכם בחרש אדר של שנה הבאה בקול ענות נבורה, נראה לכם את אשר הקמתם ובניתם, את אשר הצלתם והחיותם.

ואתם עסקני אנדת ישראל, המרכזים והסניפים, הזקנים והצעירים, מכם, אין אנו מבקשים, מכם, אנו דורשים: **מלאו את חובתכם לארץ ישראל.**

אין אנדת ישראל בלי ארץ ישראל.

ואין ארץ ישראל בלי תורת ישראל.

ואם הפצים חיים אתם, ואם באמת ובלב תמים הנכם מסורים לרעיון אנדת ישראל, ושמה היפה הולמתכם, הודירו וזרו, עבדו והתאמצו, רבו בחרש זה את כל כחותיכם ואת מה שלמעלה מבחותיכם, והבטיחו לכם ולנו את ארץ ישראל, את אנדת ישראל.

החדש הזה לכם חרש של הבטחת בנין ארץ ישראל ע"י אנדת ישראל.

מרכז אנדת ישראל בארץ ישראל

אל כל אב ואם ביעראל!

בתוך חשבת הזמן הזה, שצרות אימונות וזוויות בדות, תוכניות אוחזו מבית ומחוץ, בארצנו יבאמצעות פגזותינו: ברמסם אלו שכל לב יהודי צריך להיות נתון להשקטן, קל הרבי המכל והנפרט, קל מעשי העבור היהודי, אנו רואים את עצמנו, ואת כל הבוינו לדעה, מהימים לעודד את דעת הקהל היהודי, ועבור שופרי התורה, בכל העדלת, קיד וטור הוסדות של היהדות, היא החגוך ההררי

יטור היסודית לקיפו הנחשו של קטני והשכבת השולשלת דכנותית מיום ישעברי רגלי אבותינו עד הדי סיני. וזה הנך התורה והמצוה הנלך ונכסר מזה דור, מאבות לבנים: הפקודות החוקה שנתון התורה יליש כסר לנו עד כההיגנו הראשון והנעתי, אב להכנס ולנפאקין, וההידעתם לבניך ולבני בניך יום אשר עפרות לפני ה' אלוךך כחורבן (ויקרא יח:א)

מצות החגוך היא צור יתר קדושה, אכיגו הראשון, אשר נחנכה בעשרה נסיונות ועמד כבולט, חיבתו היתידית לפני המקום, נדעה לו כמצות החגוך: "כי ידעתו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה'" (דברים יא:א)

ורק בסגולת המצוה הזאת אשר אבותנו בכל הדורות, מסרו את נפשם עליה, אנו זוכרים עד היום הזה את מנכס הד סיני ואנו קשובים בעמדות האמונה לכל מה שיבטו

ואל אחינו אלה אנו קוראים בקול גדול: אייכם !

היודעים אתם לאן אתם מוליכים את בניכם ובנותיכם, ואל מה אתם מכשירים אותם?

הנתתם חשבון לעצמכם על מעשיכם?

הרי בנים אתם לה' אלוקים!

הרי אתם מאמינים בני מאמינים בה' ובתורתו, ומקימים את מצוותיו,

ולמה לא תחילו גם לבניכם את מורשת האבות ומורשת האמונה והתורה היקרה מפז ומפגינים?

למה תתקו באכזריות את משפחתכם ואת כל עתידכם מפתיל הזהב של חיי התורה?

למה תגיפו את הגרון, ותעלו את הכורת על ביתכם, לאמר למורשת אבותיכם; עד מה תבוא ולא תוסיף רחל,

ומדוע תכבו בחוך ביתכם את האור הגדול הממלא כל בית יהודי, שהתורה והאמונה הם גר לנתיבתו?

ואת אחינו אלה אנו מבקשים:

יעשה לו כל אחד את החשבון בנפשו וידבר נא אל לבבו לאמר:

הורות על הורות שמרו אבותי את התורה, הורות על דורות הנכו את בעיהם ובנותיהם כדרכי היהדות והעציות, עמרו בנסיגות קשים, באו באש ובמים, ואת ה' לא טבו ויתורו שמרו, האצא אני לבנוד כאבותי ולהפסיק ממנו ואיך את השלישלת הקדושה הזאת שהתחלתה מהר סיני? היתכן שאבוא אני בדור אחרון זה בעקבותא דמשיחא, לבנות את ענפי משפחתי מעין החיים העתיק הזה שניקטו מהר הרוב?

היתכן, שאכריז במעשי נגד כל אבותי לאמר: עד כאן חיי תורה ואמונה, עד כאן חיי סתרה וצניעות, עד כאן שמירת שבת וכבוד, ימכאן ואיך חיי כפירה וכחש, ובמני ואיך הלול שבת, וחיי הפקר ופציות?

היתכן? אני מאמין בה' – האת זהני אהך לבפור בו? אני שומר שבת – האם זהני אנדל להללו? אני מניח תפילין – ואת הנך בני ובנותי אמסור לבופרים בהם? אני לה' – האם את זהני אנכיר בידו למיך חוז?

מואת ומואת ידבר נא כל אחד מאלה אל לבבו ואל גיתו, מואת ומואת ידבר נא כל אחד מאתנו אל מי באלה שיש לו אליו משה קרובה לביתו או משפחתו, יהברו הדברים, ידעו אלה את דעת הגולה, שם מביאם עד ביתם ועל עמוד משפחתם, ידעו אלה את המאם הגדול ואת פשעם הגדול לת' ולשבא, שאין קן וקוא ויחזאו את הרבים היות איים גדול מזה, ידעו אלה ויחבנו ואל ישלחו את נפשים בטענות יוא, אשר אחת מהן יהפורה שבמנין היא המנהג והאסתלא של הנך ידובה דתתי, שביטוהו גם הוא ויתמי מבינה או במקצת על צדדי הקדש ועל הנאמנות להדושה, בהנהגה לפידי הול ובניהה לביתו של הדי הליך.

מרכז בית יעקב בארץ ישראל

במנוחו אל כל איש ישראל, שומר אמונים למורשת אבות, בדברים כלליים על דבר התנוך ההרדי – יודע ומכיר את ערכו של חנוך הבנים וכמה חזקה השמעתו על חנוך הבנות אבל לצערנו ביכרת ההזנחה בשדה חנוך הבנות מצד כמה חורים חרורים במדה עוד יותר גדולה מאשר לגבי חנוך הבנים. ולכן הגנו מוצאים לחובתנו, בתור כאלה הטמטלים בתנועה חנוכית, מקיפה אשר באה למלא את החסר ולתת ליהודים חורים את האפשרות המלאה לחנך את בנותיהם בחנוך שלם ברוחו ובמנהגה, לפנות באופן מיוחד אל בתי האבות החיים, אל החורים באמני התורה והמסורה, ולהצביע בפניהם על שורת בתי החנוך לבנות הקיימים בארץ, ואשר הנסיון של כמה שנים הוכיח את סגולתם להקים דרך של בנות מעשיכות את שירתם והנהג של האשה הישראלית, מתוך ידיעה עמוקה של כל המעשים האליגנטריים וחוררות ברות תורה ויראת שמים ללא מקטורק וללא התנעה.

ואנו קוראים לכל הנוחשלים והאדישים מבין מחנותינו לאלפיהם בכל מקומות הישוב בארץ הק':

שוכן שוכן אחינו מרחיבים זה, שוכן זה, אל תתנו לשלישלת היהדות והאמונה להפסק מורעכם, נדלו, את מנכס לחיי תורה ויאמונה, הנכו את בנותיכם ליהדות וחיי צניעות, המרישו אתם זה, ועספו גם המה אל כבאות ה' העומדים הכו הישועה ה' הקרובה לבוא, בבא.

מרכז בית יעקב בארץ ישראל

ירושלם עתיק תר"ב, חודש אלול תרצ"ט

רשימת הסניפים של בתי הספר וגני ילדות בית יעקב בערי ומושבי הארץ:			
ירושלים: מאה שערים (בית יעקב הוישין) חורבה, רחוב דוד ולין 27 בתי בוכרים (בית לילית עזרת מנחם)	ט ב ר י ה: אהוד תל-אביב: רחוב יהודה הלוי 33 (בית יעקב היהדי, רח' שד"ר 7)	חיפה: רחוב הגלעד 27 מתח תקוה (רח' חובי ציון) בגי ברק	הרצליה ראשון לציון רמת גן
כמר סבא כמר עטא רמת השרון			

מודעה משנת תרצ"ט ממרכז בית יעקב על רישום נרחב והרחבת בתי ספר אלו.

ביטול מודעה

מטעם הרבנים הגאונים חברי הבד"ץ
מו"צ גדולי התורה ונושאי דגלה שליט"א

הגעו מודיעים בזה לכל אחות בני העירא, כי באספה של גדולי ירושלים החרדית
גדולי התורה והוראה שליט"א, באור דעם נ"י י"א שבט דגא, ט"ז על דבר הפתסאות
בשם "מודעה ואזהרה" בחותמת ביד שנתהלכו בע"מ אשר בהם פרסמו נדון
על אברכים וראי ד' שמונתם הי' לשאט שנאת ד', וגם אכזר את העתון החרדי
"קול ישראל".

**כלי מבטאה של היהדות החרדית
הבלתי תלוי במפלגת החפשים.**

בל הנאספים הביעו חזק עפ"י דין תורה שהנודי שפרסמו הוא שלא כדן ואין בו
משל והוא במל מעיקרו מכ"מ, ואין כאן לא נודי וכו' ושום אחד מקהל "ישראל לא
יחש עליו כלל וכלל.

וכן בענין דבר ישראל, ואדרבה מצוה רביא וחובה מוטלת להחזיק ולתמוך בהענין
החרדי היחיד באהדק מול ישראל שבא, הוזהר מלחכות הי' בסטירות, הי' כלפי פנים
והי' כלפי חוץ, ובפרט בשעה חמורה זו אשר עתני החפשים נפוצים לרוב מלאים
כפירה וסיונות ומבטאים דעל כלל בני ישראל למשך לבם לסיונות ולפרצות נפ
והשחתת המוסר ואדם נחש כלפי תורה ודור וע"ל חובה כפולה עליו להחזיק את
המול ישראל ביתר שאת, הי' בהסיונות כסף הי' בכתיבה מאסרים, ברכות ומודעות,
למען יוכל לצאת לאור בעתים חסופות וזהר כפי צורך השעה.

וכאן מקום לעודד את אגודת על האיסור החסידות והתקן על כל ענין אשר יחול החפשים הפסידים והנרדפים
ומבוס להתורה ודת הוי"א והחסידים ביהל נאה על פניו וביד ישראל תען פיהל הוא התקן הי' בחסות
כסף או בפסידים ברכות או באסורים והכפלה הואת אכזר תחזי כמה וכמה פסידים נכירים הודים צרכות להקל
משולש ואי לאותה בוסה לאותה בלמס אם על עתים החפשים למינדים לא נהו אכזר וזהל תען העתון החרדי
היחיד אשר הוא פלא מראה שסם וכבוד שסם ובכד חכמי התורה והוראה הם העיס והשיתוק והאפס?

והי' דעם ודעם על שארית הפרטה ושלח לנו את המא' צדק וישר שנים ברא.

הכרה בשם האספה גדול, הבין להם מהלכות האסורים והענינים הי'.

== פסידים כשרי יד אסורים ==

== טעון והוא ולבעדאן ==

== דוד ודוד יערי ==

ה'תש"א

מודעה משנת תרצ"ב ביד"צ מבטל החרם על "קול ישראל" בטאון אגודת
ישראל.

שמיטה

שמיטה בארץ ישראל, השמחה להצטרפות חקלאים לשומרי שנת השבעית, התסגייסות העסקנים לכסות ההפסדים, ולעומת זאת זריחת היתר המכירה המפורסמת.

אחד"ם הטוב . הני לבקש מבק"ק ה"י , לעבור בין חברי העו"רים האלה בדבר האלה החרו"ם בענין שנת השמיטה הקרובה לבוא וגם לבדועני את מוות דעמו הרחב בזה , או לקרב או לרחק .

הנה ממשמעות לשון הירושלמי דגמיון על מה שכתוב בחור"ה , זה דבר בסמיטה שחייב : רבי אומר בשמי שמיטה , שמיטה ויובל בשמי שמיטה . נוסח שמיטה נוסח דבר חור"ה , פסקו (ויובלות א) שמיטה נוסח מדבריהם (ב) בזמן שאין אחת משמט קרקע , (כלומר שאין יובל נוסח גם מדבריהם) (ג) גם שמיטה אינה נוסחה , ואי אחת משמט כספים . — גם רבינו נוסח מביא לו רא"י מהירושלמי שזו נוסח ג"כ בזמן שמיטה נוסח אחת משמט כספים , ומסיים הר"ן כספים לאו דווקא אלא הוא סדן לעבודת קרקע כי (הר"ן קאי בשמיטת הבטל המאור ז"ל , ומוסר מראש שהר"ן ודעתו"מ מחזיקין שביעית בומס"ז סן בעבודת הקרקע , וסן בשמיטת כספים . — אמנם חזקן לרבותא דלמינו בשמיטת כספים לאסור , ומחלקים בין שמיטה כספים שהיא חובת הגוף , ושייכת גם בחו"ל ולכן נוסחת גם עתה מדבריהם , לא סן שמיטת קרקע כי קדושתה חלו"י בארץ , ולא שייכת לעשות בזה דבר בחו"ל , לכן לא תקטנו גם בארץ ומותרת שמיטת קרקע לבד בזמן סוס . — והחזק' כתבו משום דלמין רוב הליבור יכולין לעמוד בה לאסור בעבודת קרקע ב' שנים רצופות לכן לא תקנו זכר לזה , ואמנם שמיטת כספים נוסחת מדבריהם גם עתה שלא תשכח חור"ה שמיטה , וכמבואר גם מהגמ' דפ' השולח , דרבנן מסרו מלייתו לסדרי , הר"ן מביא לשון החזק' , וכמבואר בלשון השמ"ע מראש דהחזק' בפ' השולח סה" קאי על חזו"יו , היינו שמיטה ויובל ומשום דלמין רוב הליבור יכולין לעמוד בה , לכן לא תקנו זכר לזה (לאסור בעבודת הקרקע ב' שנים רצופות) וסיימו שמיטה ויובל , ואף שהשמיטין בהחזק' כפי הנוסחא שלפנינו נראה לשום רישא שדבריו החזק' לא קאי רק על היובל לבד , אמנם מלבדן הסמ"ע נראה שגורסא אחרת ס"י לו להסמ"ע בדברי החזק' וז"ל הסמ"ע (ס"י ס"א ס"ב) ומדבריו סופרים שהס"י שמיטה כספים נוסחת בומס"ז , ועמ"ם שלא תשכח חור"ה שמיטה , אבל הרישא חריש לא אסור בשביעית ויובל כדי שלא תשכח , שלא ס"י רוב הליבור יכולין לעמוד בה לאסור ב' שנים בעבודת הקרקע שביעית ויובל , ודווקא בזמן שה"י שמיטה ויובל נוסח מה"ס ס"י מקו"ם כספים הנכנס לגדל בשנים הששיות על ג' שנים וכו' . והסמ"ע מסיק בענינו האחר שמיטת כספים חובת הגוף ושייכת גם בחו"ל , ולכן נוסחת גם עתה מדבריהם , לא סן שמיטת קרקע דקדושתה חלו"י בארץ ולא שייכת לעשות בזה דבר בחו"ל . לכן לא תקטנו גם בארץ , עכ"ל הסמ"ע . ונראה מדבריו שמיטה סן שמיטה וסן יובל לא תקנו בומס"ז בארץ , ורק שמיטה כספים לבד נוסחת בומס"ז מדבריהם . ועמ"ם שמיטין הסמ"ע את דברי החזק' דפרק השולח מוכרחים לומר שכן ס"י לו להסמ"ע הגרסא בדבריו החזק' ס"י , אולם נשתבשו בזה שום עמ"ם כי מהגרסא שלפנינו מורה שהחזק' לא קאי רק היובל לבד , אמנם הסמ"ע ס"י לו גרסת החזק' לשי דבריו גם על שמיטה .

גם כתבו החזק' פ"ג דסנהדרין שמשום פק"י לפלס המם על המלך הכריז ר' ינאי פוקו ודרשו בשביעית משום חרנו"ה , ולחזקן הראשון של החזק' החר"י ר' ינאי חריש בשביעית שומס"ז שהוא דרבנן בשביל חלק המלכות על חרנו"ה . (ד) (אם נוסח לומר) משום דחשוב המלך מוחק בקרקע משום חלקו , שלדעת החזק' (בחולין) שמיטת המם המלך אינה חשבו"ס הסדות כשלנו (ושנוכל לומר שקיין הנכרי מקטע משביעית אף שלא יחזו המם רק כשהבעלים יורעו , ואם יורעו כשהבעלים כן בורס אינו מקבל מהם , נקרא בנ"י שומס"ז על המלך ה) כן נוסח לומר שגם הרב ר' אהרן הלוי ז"ל פסק דווקא שמיטה כספים נוסחת מדבריהם אפי' בומס"ז אבל שמיטת קרקע אינו נוסחת כלל בומס"ז . וא"י מדרבנן וז"ל סד"מ , ולי נראה דהמכין האידנא המקילין דס"ל דלמין שמיטה נוסחת האידנא . ובדבריו הסמ"ע וכו' , נמצא שלמדיון שלדעת הפוסקים הנ"ל החר"י פגועה הקרקע בשביעית בומס"ז . (ו)

ובב"י רבו דעות לפרש דברי החזק' באופנים אחרים , וסדווקא על יובל לבד , ולא על שביעית קאי דברי החזק' , ודברי הסמ"ע במקום מואל שד"ן של החזק' דפ' השולח , מוכרחים אנו לומר שמונחמין ופגועה נפל בשמ"ע בחינת שביעית . ואחר משרמי ח"ה הרב ס"י ר' יעקב אורנשטיין כ"י , בסכמת סרס"ג ר' שמואל סלחנט כ"י כתב מכתב חשובה ארוכה לסרס"ג ר' יחזקאל אלהן כ"י בגאנדיק קאזונא י"פ על הקונטרס שהחבר סרס"ג הנ"ל לסתור עובדת הקרקע בשביעית בומס"ז , הרב ס"י ר' ישראל יום טוב מלפנים רב בק"ק הספרדים שנמלרים מורה ג"כ לסתור , ואם הרב ס"י דקאזונא לא יחזק' א"ל מסתירו הראשון , וימצא לכה"ס עוד שלשם רבנים וישיבני על מדין לסתור , אז אומה שנוכל לסתור עובדת הקרקע של שביעית בומס"ז .

ועל חשוכו כרמס על מכתבו דנא אהבה . אברהם רוב רבין ברחב הצדיק הגאון הנ"ל ב"מ ר' ישראל מרדכי הכהן וז"ל .
אדרספסע אלי בזה :

Adresse-lautet
Rabbiner Abraham Cohn
Jeru salem

(א) כי בזמן הכית שני כבר פסקו הירושלמי כי לא ס"י כל יושבי' עלי' . (ב) ר"ל שזמן בית שני מזו יובלות וכו"ד מומחים שסיו עדיין בזמנא קדשו את היובלות וקדשו שמיטין הכל מדבריהם (כדלמרינן בערכין שמיטת יובלות לקדש שמיטין מדבריהם) . (ג) כמו כזה זמן שאין לנו גם סמוכים לקדש היובלות . (ד) (ובזמן ר' ינאי סיו עדיין מומחים שמיטת יובלות מדבריהם וקדשו גם שמיטין מדבריהם אמנם כעת שאין לנו סמוכים למנות יובלות ובעלם גם שמיטין אף מדבריהם) . (ה) אומנו מוכרחים לבאר שהאידנא שמיטתם כעת בא"י להחל (הנק' מס ווארקא) מחייבים לשלם בין שירשו השדות בין לא יורשו , וסיימו דר' ינאי (לפי' סה' מהחזק') האסור , הוא הלך עשירות שמיטתם לסמלכות רק מגידולי הסבואות , אמנם ווארקא יסלמו בין ירשו בין לא ירשו כשיקטב מדי שנה בשנה :
(ו) (ואפשר שזמן ר' ינאי נחמשה לסתור עובדת הקרקע אף שמיטת יובלות מב"ד מומחים בומנו) :

פניה לרבנים בעולם , משנת תרמ"ח , להתיר עבודת הקרקע בשנת שמיטה (תרמ"ט) .

מודעה ואזהרה !

לאחינו היקרים שומרי תורה. וישיבי הבושרות (קאלניות) מקיימי מצות ישוב אה"ק (החומרי) ד' עליהם יחיו דגן ויפרחו כגפן סלה.

שמענו אחינו החרדים על דבר ד'. וישמע אליכם האלקים

הננו מזכירים ומוזהרים אתכם באזהרה המורה בשם תורתנו הקדושה:

על מצות הפרשת תרומות ומעשרות

- (א) הן כביאים להענייתם למכור פירותיהם שנגמרו מלאכתם ונתחייבו כבר בתרומה, חלילה להם למכור כל מיני פירות האילנות. והן כל מיני פירות האדמה כלתי מעושר וגם לאינם יהודים אסור למכור טבילים.
- (ב) לא יסמכו על מה שידמו שהקונים יפרישו, מפני שהקונים סומכים עצמם על המוכרים שמן הסתם הפרישו הכל בראוי.
- (ג) ע"כ אנחנו מזהירים אתכם שיפרישו תרומות ומעשרות ע"י הרב מורה הנראות במקומם. או ע"י חשויב שלהם. דווקא הם יפרישו וגם התיח חבקי בעצמו בריני ההפרשות יפריש בפניהם. וכל המביא פירותיו למכור יביא אתו תעודת ההבשר מהם, כתוב וחתום כי הכל מופרש ומתוקן כדת ומותר לכל ישראל לאכול מהם.
- (ד) בשנה הזאת (תרס"ב), חשישית לשנות השמונה, הויבין להפריש מעשר עני (במקום מעשר שני, שבשנה העברה) ומעשר עני יכולים לתן זה לזה לאחר ההפרשה כדת, אך רק למי שהוא עני אבל חלילה ליקח לעצמו גם אתר ההפרשה שגם העני מזהיר על שלו, ברחמי.
- (ה) וידעו שבפעתיק נדפסו מודעות שאסור לקנות ממי שאין לו תעודת ההפרשה ולכן יזהרו שלא יהי' להם הפסד מזה, וכל אחד יחוש לנפשו שלא יכשיל לאחרים במכרו שאינו מעושר בחוקת מעושר, והוא בכל מאכלות אסורות שבתורה והעון תלוי בהמוכר ר"ל.
- בזכות המצות התלויות בארץ, ישלח ד' ברכה במאדום ויהי נועמו עליהם עד העולם, ומעשה ידיהם להתפאר יבונן סדה, ויזכו לישועת ד' את עמו ארצו ונחלתו ביב.
- בתקות וברכת המברכים דורשי שלום טובתם ואשרם כו"ח יום ד' לס', ושמרתם את מ'שמרת הקודש", שנת. כי אין מחסור ליריאיו, (תרס"ב) פעה"ק ירושלם תוב"א אלהים ימוננה עליון.

השער יעקב שאול אישר ס"ט שמואל סלאנט אי' דוד ראבינאוויץ תאומים

בא ס' ישא ברכה חיו.

על שנת ד' תרס"ב
 1921
 CHATELAIN
 CHATELAIN

ברוזא קרא בחיל.

ירושלם עה"ק ת"ו אדר"ר ה' סתרי לפ"ג.

ברכו ה' מלאכיו גבורי כח, ר' יצחק נפחא אמר אלו שומרי שביעיות, בנוהג שבעולם אדם עושה מצוה ליום אחד, לשבת אחת, לחדש אחד, שמא לכל ימות השנה, ודין חסי חקלי ביורא ברמי ביורא ושתוק, יש לך גבור חיל גדול מזה, נאמר כאן עושי דברו ונאמר להלן זה דבר השמטה מה להלן שביעית אף כאן שביעית.

(ילקוט שמעוני תהלים קט)

רב גדול ונכבד !

אחרי הברכה המשולשת ושלמא כפילא בראוי ויאות לרומעכ"ת שליט"א

הנה מתכבדים אנחנו לבא אל מעב"ת במכתבנו זה ועמו חבילה קטנה של מכתב אחד גדול נדפס וחתום מאתנו הח"מ עם שאר חכמי ורבני קרתא קדישא מצורף אליו איזה מכתבים מהרבנים גאונים וצדיקים מזקני הגולה שליט"א הנקוב בשם "שבת לה" והוא קול קורא לעזרה לתמיכה ולהשתתפות עם אחב"י איברי אדמת הקודש לשבות בשנת השבע שנת השמיטה הזאת כמצוים אנחנו מפי תורה"ק גם בלאו דלא תסור אפי' בדבר שאין לו עימר מן התורה ומכ"ש בזה שרוב מרבתינו הק' ראשונים ואחרונים מלמדים אותנו ואומרים דשביעית גם בזה"ל היא דאורייתא ומה מאוד ידאבו לכותינו אנחנו יושבי ארד"ק הסמוכים להם, לראות אלה היראים שהניחו שדותיהם בורות ובתיהם ריק מכל לקיים מצות תורה"ק לשבות בשנת שבתון, גועים ברעב ח"ו אם לא יהיו נתמכים ונעזרים מאחינו בעלי מסחר וקנין, ואיכבה גראה ח"ו בעלבון פני שומרי תורה אלה ונשמע צעקת עולליהם אשר ישאו ללחם ופורש לא יהי להם ח"ו הלא ישחקו וילעגו לנו כל עובדי תורה ומפירי דת וחק. ולכן הגנו פונים היום במכתבנו זה הקצר אל מעבתי"ר אשר יקבל באהבה עליו את חובת טורח מצוה רבה זו להפיץ את מכתבי קו"ק האלה בין יתר הרבנים שליט"א מכיריו ואוהביו אשר ישתתפו בולם לתמוך את ידי השובתים ביטנת השמטה הזאת, כאשר בן עושים כמה וכמה רבנים גאונים וצדיקים במדינות אשר קבלו על עצמם חובת טורח מצוה הגדולה הזאת, להעיר ולעורר על זה את חבריהם הרבנים שועים ונדיבים ושאר עמא דארעא, והכספים יגיעו ליד מעבתי"ר והוא יראה להגיעם לידי השולחים באופן הנדפס בהק"ק, או באיזה אופן אחר אשר יישר בעיניו ובלבד שיגיע לידי השובתים במה.

ואם מועטים המה הקו"ק הנדפסים אשר שולחים אנחנו אליו כהיום, הלא הוא בגלל קושי השילוח ומרבית היצאותיו, לכן יואל נא מעבתי"ר במקומו ובמדינתו לחזור להדפיסם כאשר יראה נחיצות מרביתם, ואשרי למי שיוכח ויחזיק במצוה זו להיות עושה ומעשה ועבד דלא תשתכח תורת ומצות שביעית מישראל אשר בצפייתנו אנחנו מצפים להעזר ולהנשע על ידה ובזכותה מכל צרותינו אשר אפפנו וסכבנונו מכל צד בכל ארצות פזורינו ולהנאל בזכותה גאולה שלמה ע"י משיח בד"צ בב"א, בעתידתו ועתידת כל אחב"י, ובעתידתנו אנחנו הדושו"ט ושת"י הק' מוקירים ומכבדים אותו בערך ר"מ ומברכים אותו בכל חותמי ברכות שבמקדש, מצפים לישועה ולנחמה ולתפארת ציון וירושלם בב"א.

חיים ברלין בהנאון אדמו"ר הנצי"ב זצ"ל מוואלאזין

(מקום החותם)

ליפמאן דוד במהר"י ז"ל
יוסף יהודה בהר"ד הלוי ז"ל
אברהם בלא"א מו"ה דוד הכהן ז"ל

משה נחום וואללענשטיין
ארי' ליב בהר"א ד' ז"ל
צבי פסח פראנק

(מקום חותם כדת"צ אשכנזים פה עיה"ק ה"ו)

Adresse :

אדרעססא :

Oberrabbiner Chaim Berlin (für Schomre Schbihith) Jerusalem Palästine.

סול מורא

לעזרת אחינו שומרי שביעית

במושבות יהודה והגליל.

אחינו בית ישראל, שמעונו וישמעכם לקים.

חמשים משפחות (יותר משלוש מאות נפש כ"י וכו') מאחינו האכרים במושבות יהודה והגליל, וכו' וכו' את הרכיב בשנה הזאת שנת השמיטה לקים את פקודת ה' ברב השמטה כהלכתה, כי שבתו מכל עבודה בשדה ובכרם, וישבתה הארץ שבת לה.

מעט הכמות הם אחינו שומרי שביעית לה, אבל רבי האיות, כי עשו דבר גדול ונשגב לישראל ודתשועתו, ועליהם אהיל גבורי כח עושי דברו בשומרי שביעית הכתוב מדבר. הם מסרו נפשם ונפשות בתייהם לקיים דת קדשנו ולקדש שיש ברבים, ועל כל ישראל שומרי תורה ונוצרי מצותיה, לתסבם ולסעדם, לבטל גועזי דתו ברעב. כי באמת מצבם נורא מאד בעת הזאת. לעת עתה אך מצער הוא הכסף אשר בא מאינו עורות בחול לתמיכתם, לתשעה אלפים פראנק בערך עלה כל הכסף הנאסף וכמעט כבר נחלק. כי אך במדינות גאליציען אונגארן ואשכנז נעזרו אינו נדיבים בעם לבא לעזרת אחינו אלה, וביתר המדינות עוד לא נענו אחינו החרדים תושביהן לבקשתנו, ולכן כמעט שאחינו שומרי שביעית סובלים רעב, אין זרע לזרוע את שדותיהם בשנה השמינית, ואין להם לאכול עד עת הקציר, והעוקר נחיצת העזרה בשנה שלאחר השמטה, כמובן.

כי על כן סחרישם אנו את בקשתנו היצאת מקרב ולב ומתחננים לבם אחים החמנים בני החמנים: **הוסיפו ורחמו את אחיכם שומרי שביעית בארץ ישראל!** קחו חלק בהמצוה הזאת שבעה עשר לא היה דורש לא היה לה, והוא בע"י דרישה טובה! כאלפים שנה לא שבתה הארץ בשנת השבע, ועלולה היתה מצות שמיטה להשתבח דת מישראל, ועכשיו שנמצאו בחמשים בתי אבות אשר בחרף נפשם ונפשות בתייהם קיימו את המצוה בהלכתה, האם רשאים אנו לעמוד על דמם ולראות במבלם? הלילה והס: **אין איש מישראל החרד לעמו ודתו רשאי להפטר מתמוך את אחינו אלה בכל אשר יוכל.** ובחדשי אלול ותשרי ימי הרחמים, סגולים לזה אשר הרבנים והדרשנים יעזרו את הנדיבים, המאפסים יאספו המעשים יעשו והעושים יעשו, העשיר בנרבתו הגדולה הביענו בנרבתו הבינונית, והעני בפירותיו אי הסרבה ואי המעט, ובאבר שיוכן לבו לשמים, לרובם קרן התורה והדת, לשען חוק דתם רמות ולאמץ ברבים בישועות, וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליהם, וכו' לא אלמן ישראל, ובמאד כן גם עתה שומר מצוה לא ידע דבר רע!

כל פרוטה ופרוטה תצטרף להשבון גדול, ועזרה מהירה עזרה כפולה הנה, כי על כן יקרין אחינו את השתדלותם ועשייתם, ואת נדבתם יחישו לשלוח ית שעה אחת קודם על אדרעם החתום ראשון הם בואר למסח.

ובזכות שביעית הארץ נוכח לעת כה יקום דבר ה' נאולה תחיה לארץ בשוב ה' שבות עמו יחם ציון וינאל ירושלם בב"א.

פעיקה ירושלם תנבא בשלחי ירח מנחם שנת פדותך לעמך לעק.

נאם חיים ברלין בהגאון אדמו"ר הנצי"ב וצ"ל סלפנים רב במאסקווא ואב"ד ודים בוזאלאון וכעת בירושלם עתק ת"י.	
נאם שאול חיים הלוי הורוויץ	נאם דוד צבי שלמה בחרה"צ הק' ר' אלעזר מנחם בידערמאן וצוקללה"ה נאם דובער אפרת
נאם ישראל יעקב יעבץ סקרעמענטשוק	נאם גבריאל ברטנווסקי הרב דרודקי
נאם נפתלי דוב אמשטרדם סקאוונא	נאם עקיבא יוסף יצ'ו נאם טוב' ארי' גאלדבערגער
נאם ארי' ליב ראשקעס משינפישאק	נאם ארי' ליב ברודא מקעלם
נאם יצחק ווינאנראד	נאם מנחם מענדל היילפרין
נאם חיים צבי הירש כמורה ש ברודא הרב דואנר	נאם יוסף אלי' ווינאנראד

גם אנחנו בד"צ הח"מ כאנו למלאות דברי הרבנים הגאונים הנ"ל המבקשים בצדק מאחינו הנדיבים לעמוד לעזרה לאחינו הקאלאניסטים השומרי שביעית כד"ת וגדול יהי' שבר התוסכים בהם ומסייעים אותם שיעלה בידם שמירת דיני שמיטה במצוה עלינו בתורתנו הק', ויתברכו בכל טוב. בעתירת הכתי דינין דפע"ק ירושלם ת"י.

נאם משה נחום וואלענשטיין	נאם ליפמאן דוד במהר"י ז"ל
נאם ארי' ליב בהרדא"ד	נאם יוסף יהודה בר"ד הלוי ז"ל
נאם צבי פסח כמורה"ל פראנק	נאם אברהם בלא"א מ"ה דוד הכהן ז"ל
מקום היום בד"צ דקל אשכנז בירושלם ת"י	מקום היום בד"צ דקל אשכנז חסידים בירושלם ת"י

גם אנחנו ה"ר עיה"ק צפת הוב"א, מעוררים חסידים עבור אחינו גבורי כח אלו שומרי שביעית אשר רובם הם המה סמוכים לפה, ואנחנו יורעים שבמסירת נפש ממש שמרו את שנת השבתון מל"חל"ט—ועל כן לבנו יהמה אליהם אחינו שבגולה, תחזיקו ידי שומרי תורה בצות שמיטה אשר בגליה נהגרשנו מארצנו ובקיומה הקותנו לחזור אליה בביאת מלך המשיח בב"א.—וה' ישלח ברכה בסעדי יריבם, כנפש המסרך וכותב וחיתם בשם כל חו"ר ובשם כל הקהל הקדוש בפה עיר הקדש צפת אסת הכון לעד שנת עת"ה, פרט לסיומן "בשם ד' אקרא".

יעקב דוד רידב"ז

אדרעסע:

Oberrabbiner CHAIM BERLIN in Jerusalem (Palästina), בער שומרי שביעית.

מודעה משנת תר"ע המודיע שחמשים משפחות שומרות שמיטה, ע"כ יש לתמוך בהם, חתומים כל הבתי דין בירושלים.

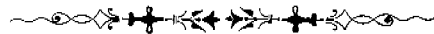
להרים מבשול!

ועד שומרי מצוה

מוצא לנכון לפרסם

מכתב הרה"ג מהרא"י קוק אב"ד דיפו

להרה"ג הר"ר חיים ברלין שליט"א

ב"ה יום ה' חדש תמוז שנת תרע"ן.

לכבוד ידי"ג הרב הנאון הגדול פה"ד

מוהר"ר חיים ברלין שליט"א. שלום וברכה.

עמי תרעד בידי למעשה הנבלה אשר נעשתה כעת לאחינו יושבי המושבות, כי אחרי אשר הוחזק הדבר עד כה שלא ליתן הכשר להגוים, כדי שלא לדחוק את רגלי ישראל המדוכאים ומיוגעים בעניים, ועיניהם תלויות למחיתם ע"י פדיון הענבים, הנה עתה אחרי אשר נגמר הענין בדבר סכסוך שאלת השמיטה, שכל עקרה באה לטובת אחינו בני המושבות, נמצאו חותרי מחתרת, אשר יעצו בסתר לקנות דוקא מהגוים ולהרים קרן צרינה השוחקים על משבתנו, איך שאנחנו בעצמנו רודפים את אחינו בני בריתנו, אי שמים! אין לשער גודל החרפה וחילול השם ועוצם הרשעה שיש בזה, דמי לבבי כסיר ירתחו וכאבי עד לשמים מגיע מהמצב האיום הזה, מתנפילה של תורה ויראת שמים אמתית שיש בענין זה.

ידא נא כבוד גאוני לתקן את המעוות כפי היכולת, ועוד זאת כי חשש גדול מצד ערלה וכלאי הכרם יש בכרמי הגוים בשנים הללו יותר ממה שהיה בימים הקדמונים, וחרי אנו מוחזקים להשביח על כרמי אחינו בשמירה והשגחה מעולה ואיכה זה התחפך השורה שנקח משר גוים ובלתי מושגחים רק כדי לרדף עד הנפש את אחינו בשרנו?

והנני בזה ידידו עז דורש"ת באה"ר

הק' אברהם יצחק הכהן קוק

מודעה משנת שמיטה תר"ע, אשר הרב קוק מגנה את אלו אשר לא מסתמכים על היתר המכירה, וקונים רק מנכרים.

מודעה ואזהרה

מטעם הרה"ג הבר"צ לכל מקהלות האשכנזים שליט"א

ושבתה הארץ שבת לה.

כאשר שנתנו זאת שנת תרפ"ד היא שנת השמיטה ולצערנו הגדול נתברר לנו ע"י כמה עובדות שגם בתוככי ירושלים ע"ק ת"ז עובדים אדמת יהודים וזורעים ירקות ותבואה ומעבדים את האלנות. ע"כ הננו מפרסים לכל כי בשנת השביעית אסור לחרוש ולנטוע אלנות או פרחים ולזרוע ירקות או תבואה. ומקרא מלא דבר הכתוב שדך לא תזרע וכרמך לא תזמר והאיסור הוא בין בשדה היחיד ובין בשדה הצבור והשותפין בלי שום חלוקה. וכל הירקות והתבואה אשר יתגדלו בשנת השביעית על קרקע של יהודים אסורים באכילה ככל מאכלות אסורות והיות שנמצא בשוק ירקות של שביעית האסורות. ע"כ צריך כל אחד להזהר בקנייתו ירקות ותבואה בשוק שלא יבשל באסור שביעית ח"ו.

ובאלנות ישנם עבודות המותרות עפ"ה. לכן על כל בעלי האלנות לשאול שאלות בד"צ לברר להם את העבודות המותרות. ואל יהי עון שביעית קל בעינינו ח"ו אשר בשבילו גלינו מארצנו וחולל החמירו מאד בעון השמיטה שנלות באה לעולם וכו'. ועון זה הוא סתירה גמורה לבנין ארצנו הקדושה אשר אנו מקיים עליה ובשכר שמירת השביעית נזכה לגאולה קרובה לקבוץ גלויות וביאת משיח צדקנו בב"א.
בד"ץ לכל מקהלות האשכנזים

נאם מרדכי ליב רובין

נאם יצחק במוהר"א ז"ל פרענקל

נאם דוב צבי מרעלענשטיין

דפוס צוקרמן.

מודעה משנת תרפ"ד, שנת שמיטה, הבר"צ מונה ליחידים שלא יטעו גינתם או גידול ירקות בחצרות.

הועד להחזקת שומרי שבועית בעיה"ק ירושלים תובב"א

פונה בזה אל כל אחב"י תושבי עיה"ק ת"י

היות והשנה הבאה עלינו לטובה היא השנה השביעית למנין ושמירת. והיות שעפ"י דין תורתנו הקדושה אסור לעבוד עבודת אדמה בשנה השביעית. ודיוקת מה"ל ישנם פועלים חרדים אכרים וכורמים שרוצים לקיים מצות שביעית כהלכתה.

לכן אנו קוראים אל כל קהל ישראל בעיר הקודש

HELFE!

Die heilige Schrift verlangt von unseren Erdbauern einmal in sieben Jahren den Boden unseres Landes brach liegen zu lassen!

Mit Gottes Hilfe besitzt unser Land abermals gesetzestreue Erdbauer, die diese heilige Pflicht genü erfüllen wollen!

Das kommende Jahr 5698 ist ein solches Brachjahr!

Helpt auch Ihr durch Spenden jenen Arbeitern, ihre Pflicht erfüllen! Dann wird der Ewige Gefallen an uns finden und uns in Ruhe und Sicherheit unser Land genießen lassen!

ה ע ל פ ט

ויהי מעגפ"ך דיא פרומע אידישע ערד ארבייטער וואס האבן בעשטומט צוא זיין "שומרי שבועית" דעם קומענדיגען יאהר. מקיים צוא זיין דיא מצוה פון זיכטען יאהר (שמיתה) וויא הקב"ה האט אויפגיבט צו דיא הייליגע תורה.

נעמט אויף העפ"ך דיא נבא צדקה וואס בעטווען זיך נור לשם מצוה און ניט מיט א אפיגע האנד איינער נדנה.

בנות דעם וועלן מיר אלע רודהיג זישען איין אויפער הייליגע לאנד ישראל.

ח ב ר י ה ר ע ד :

ע ז ר ו

כפי נללתכם בידי רופוערים המקלאים תחרדים, "שומרי שבועית", השתדלו לקרב הגאולה האמתית ע"י קיום מצוות שביעית כהלכתה.

קבלו בטוב פנים פתח את נבא הצדקה שתומדנו למצוה נדולה זו פלי קבלת פרס ותמוס את תרומותיכם כרות נדונה.

וכזכרת זה נשב לבטח בארצנו הקדושה ארץ ישראל ככתוב וישבתם לבטח עליה.

ובנו הנאז הצדיק מר יוסף צבי דובנסקי שליט"א ורה"ג ר שמואל זאוויר שפיצער נ"י ורה"ג ר' אל' נחום פרוש נליקמן נ"י ורה"ג ר' אל' נחום פרוש נליקמן נ"י

אכילת פירות בקדושת שביעית

בשבוע זו פרשת וישלח מתחילים לחלק ע"י הבר"צ שליט"א פירות שביעית כמו תפוחי זהב, לימון, גראפרוט, (שיצאו משנות ערלה) מהפרדסים של הארון ירחמיאל וועקסלר והרב יצחק דבורץ, והר' פנחס גלויבמאן היו שנהגו בפרדסים שביעית כדן תורה, מטיפת הפירות נעשות ע"י שלוחי הבית דין צדק שליט"א, ומובאים ירושלים, על מחבלי הפירות לנהוג בהם קדושת שביעית כפי המבואר למטה.

מקומות קבלת הפתקאות

בעיר העתיקה הר"ר מרדכי דוב וואכטפויגל
 " " " " זלמן בריזל
 בתי נייטין " " אלחנן שיפמאן
 כנסת החדשה " " שלמה סאבעל
 שערי חסד " " יום טוב זלמניק
 ימין משה " " יעקב ריק

מקומות קבלת הפירות

בעיר העתיקה כחנות צוונגר רחוב היהודים
 בתי אונגרין אצל הר' חיים וואלעס
 כנסת החדשה " " יעקב הכהן
 שערי חסד " " נחום פרידמאן
 ימין משה " " צבי שפירא

בני הישיבות יכולים לקבל הפתקאות בישיבתם.

בישיבת תורת חיים הר"ר מרדכי דוב וואכטפויגל
 " " " " חיי עולם " " משה אהרן פונקלאנג
 " " " " אהל משה " " אלי' דוד פלאטקין
 " " " " שערי השמים " " אהרן סלמקין
 " " " " חתם סופר " " רפאל כהן

בישיבת עץ חיים אצל הר"ר זלמן בריזל
 " " " " מאה שערים " " יעקב ראטמן
 " " " " כנסת ישראל " " משה מעש
 " " " " מ"כ הרב " " יוסף הרל"פ
 " " " " מאנשעוויץ " " זבילון הרל"פ

קיצור דיני פירות שביעית

(ג) אסור להוציאן לחו"ל או למסרן פיר איש שלא ינהוג בהן קדושת שביעית, ואין עושין בהן סחורה, ואין פורעין בהן חוב.
 (ד) אין להשקות את הפירות בבית אלא כל זמן שאותי הסין מצוי בשדה ואח"כ צריך לקיים בהן מצות בעיר כד"ת והוציאה להשתותן זמן מרובה יעשה שאלת דובב, כן אם נתערבו פירות שביעית באחרות, אם יש לו שום ספק בפרטי הלכות יעשה שאלת חבם איך להתנהג.

(א) אסור לשנות אותם סבריותם, דבר שדרכו לאכול חי לא יאכלנו מבושל, פירות העומדים לאכילה לא יעשה מהם משקה.
 (ב) אסור להפסיד את הפירות או לעשות מהן רפואה ולא לנקות בהן את הכלים, ומאכל הראוי לאדם אסור ליתנן לבהמה וצריך לרקק שלא ישאר שום מאכל על הקלפין, והקלפין מותר לעשות מהן מרקחת או ליתנן לבהמה. (ובכל אופן אל ישליכן באשפה אלא יניחן במקום מוצנע)

זכות המצוה יגן בעדנו ונזכה לקיימה כהלכתה בביאת משיח צדקנו במהרה בימינו אמן.

רמ"ס, ש"ש

מודעה משנת תרצ"ב, על חלוקת פירות אשר חל עליהם קדושת שביעית.

שבת הארץ

לאחינו תושבי ירושלים, ה' עליהם יחו

קרבה שנת השבע, תרצ"ח הבעל"ט, שנת השמיטה וכבר נצטוונו בתורה: "שש שנים רגורע שדך ושש שנים תזמר כרמך וגו' ובשנה השביעית שבת שבתון יהי לארץ שבת לה" (ויקרא כהר"א).

דאגתנו לשמירת שבת הארץ היא גדולה ביותר בשמיטה זו, כאשר שומרי תורה ונאמני רוח רבים התאחזו על הקרקע ומספר גדול של פועלים יראי שמים עוסקים בעבודת האדמה, שדה וכרם, מקשאות ופרדסים. ישנם גם קיבוצים של פועלים ספוגי רוח תורה ואמונה המתסימים על עבודה משקית גרידא ורוב פרנסתם קשורה בעבודת קרקע. באת ובמחרשה, במגל הקוצרים והבוצרים. ובהגיע שנת השמיטה מושבעים ועומדים כל אלה לעזוב איש את מחרשתו ואת משקו, ולתת שמיטה לאדמת הקודש.

מה מאד ידנין הלב בבוא אלינו השמועה שחברי הקבוצים הללו, גבורי הכח עושי דבר ה' ושומעים בקולו, מכריזים קבל עם שהם מוכנים לעמוד בנסיון, לקיים מצות התורה כהלכתה ולשמור את

שנת השביעית בצורתה המלאה והשלמה. הם רוצים להפגין ברבים ולהוכיח גלוי שדך על ידי קיום מצוות התורה הקדושה יש יסוד לקיום החיים. בהוד והוד הם שומרים את שבת הימים, ובעז ואמונה הם רוצים לשמור את שבת הארץ. הגבורים האלה, צעירים מלגאי עז והתלהבות, משפחות שלימות ואמונות עלי אמונה טהורה. המקדשים את חייהם ואת עמל כפיהם. המקדשים את ארץ הקודש ואת יבול אדמתה -- עומדים לסדש שם שמים ברבים, להתמסר על קיום מצות התורה, ולבטוח בחסדי ה' ובברכתו אשר עליהם, מבלי לשאול את השאלה "מה נאכל בשנה השביעית".

לעומת מסירות נפש זה מוטלת חובה קדושה על היהדות החרדית בכל מקום שהיא לגשת מיד לפעולה מקיפה בכדי למצא את האמצעים הכספיים אשר יספקו את צרכיהם של אנשי הקיבוצים שומרי שביעית. במשך שנת תרצ"ח הבעל"ט. צבור שומרי

התורה בכל ארזה נדרש לעמוד לימיו שומרי משמר הקודש של שבת הארץ ולארגו מפצל עזרה מקיף שיהי ביכלתו לספק לכל הפחות את העזרה המנימלית לכל אלה אשר יביעו את

רצונם למלא אחרי הוראות התורה והמצוה, ולקיים את מצוות השביעית כהלכתה. והנה שמחתי שחבר סגולה מקראת קדישא בירושלים לקחו על עצמם את התפקיד, לעת עתה באופן חריסי, בנוגע להעזרה מירושלם ת"ב, ומהם ועל ידי התעוררות נתיסד על ידי העדה החרדית פעה"ס "ועד להחזקת שומרי שביעית".

הועד הזה בא בדברים עם חברי "קיבוץ גורע אגודתי" בכפר סבא, המונה חמשים חברים שביניהם גם נשואים בערי משפחות, כולם אהובים וברורים. עובדי אדמה, חחי ארץ. חיי התורה בטהרה. מיבין זה מתקיים על משק ירקנות ועל עבודות שונות בפרדסים ובכרמים בעונות העבודה. והועד הנזל קבל על עצמו לספק את פרנסת חברי הקיבוץ הזה בשנת השמיטה על ידי עזרה מנדיבי ירושלם עה"ס ת"ב. כדי שהפועלים האמצעים והנאמנים יהיו יכולים לשבת במשך השנה השביעית על מקומם, לשמור על נחלתם, לעסוק במשק החלב ובשאר עבודות שאין איסור שביעית חל עליהם.

הפעולה העיקרית של הועד תהיה למנות גבאי צדקה (בלי קבלת פרס) על האיזורים השונים שבירושלים ת"ב, אשר יסובבו, מצתה עד סוף שנת השמיטה, בכל ערב שבת קודש,

לשם אוסף תרומות קטנות עם גדולות.

תקותי חזקה שתושבי ירושלם יכירו בערכו הנשגב של המפעל הזה ויתנו לו את עזרתו, ועיר הסודש תלך בראש שאר ערי ובקורות הארץ, שגם הם יכווננו את לבם לירושלים וימלאו אחרי בעבודה קדושה זו לעזור לשאר הקיבוצים, האכרים, בעלי המשק והפועלים אשר יביעו את רצונם לשבות בשנה השביעית ולקיים את פקודת התורה כרת וכהלכה.

והנני קורא איפא אל כל קהל ישראל בעיר הקודש:

תנו את ידכם לעזרת השוכתים בשביעית. אל תרשו שמקדשי שם שמים אלה יסבלו חרפת רעב ח'ו. הצטרפו אל גבורי כח ואמיצי רוח אלה. השתתפו עמהם בדבר מצוה רבה זו. אל תשאירו אותם בודדים במערכת מלחמת הקיום הרוחני והגשמי. תמכו את ידיהם אשר יורמו קודש לה' במשך שנת תרצ"ח. תרמו את תרומותכם ברוח נדיבה וביד פתוחה לרווחה, וקבלו את פניה גוברים בסבר פנים יפות.

ואת העסקנים וצעירי ישראל שלוחי צבור לכל דבר מצוה, אני מבקש:

האספו לעבודת הקודש, החלצו להיות גם בזה זריזים ומזריזים למצוות, העידו ועוררו את האהבה ונדיבות לבם של אחב"י, דפקו על פתחי בני ישראל בכל ערבי שבתות. והביאו את תרומותיהם אל בית האוצר שיהי שומר לשומרי שביעית.

ובזכות זה יראנו היות את ישועתו ויצוה לנו את ברכתו הטובה, ויזכור לנו ברית ראשונים לחדש עלינו ימים כסדם ולהשיב

שבות ציון וירושלם בביא.

יוסף צבי דושינסקי

חברי הועד:

הרב הגאון ר' שמשון אהרן פולנסקי שליט"א

הרה"ג ר' שמואל זאוויל שפיצנער שליט"א

והרה"ג ד' אל"י נחום פרוש גליקמן שליט"א.

עסקנים ומתנדבים לעבודת הקודש אשר רוצים לבוא לעזרת י' בנבורים, מתבקשים להרשם בהסדם האפשרי אצל:

ר' אלי, נחום פרוש, שערי חסד
ר' אלתר יברוב, שכונת בית ישראל
ר' יהושע ליב לעזרי, מחנה יהודה
ר' ישראל מאיר קלינגלר, גאולה (משרד פועלי אגודת ישראל)
ר' הלל שליונגר, בתי אונגור
ר' מרדכי שפירא, רוחמה

שש, האגודה, של יחזקאל חזק ירושלם.

שנת תרצ"ח, שנת שמיטה, התארגנות בירושלים לעזור ליושבי ועובדי האדמה.

לחברי עדתנו הי"ו.

חברים נכבדים,

מבלתי יכולתי למסור חות דעתי בעל פה ביום הבחירות, לרגלי נסיעתי התכופה לג'ניבה, לטובת העדה ולטובת עניני היהדות החרדית בארה"ק בכלל, הנני מרשה לי להמליץ לפניכם לבחור להנהלת העדה בהמועמדים של רשימה א' המוצעת לפניכם. רשימה זו נערכה בכובד ראש בהתחשבות מתאימה עם כל חוגי היהדות החרדית בירושלים העומדים על בסיס עדתנו החרדית בהתאם להוראת ולחות דעתו של רבנו שליט"א. הרשימה נערכה בהתחשבות עם ההוכחה הברורה שרק אם העדה תהי' מנהלת מבאי כח כל חוגי היהדות השונים יהי' קיומה מובטח בעזה"י והצלחה בטוחה. לעומת זה הרי אין ספק שהנהלה אשר תהי' מורכבת רק מגון אחד של היהדות החרדית עלולה להעמיד בסכנה את קיום ושלום העדה ח"ו.

בחרו אפוא ברשימה א'

בכבוד רב

משה בלויא חברכם המסור

דפוס גרינפלד, ירושלים

סיסמאות קיר יש, אך לא מחקו השגיאה.

עניני העיר

במבט לאחור מקבלת ירושלים פנים רבות, חוגים שונים היו פעילים, חסידים ומתנגדים. ועד העיר האשכנזי לעומת ועד העיר ליהודי ירושלים, הרב זוננפלד ותומכיו לעומת הרב קוק ותומכיו כשכל צד מדבר בשם הרוב הדומם, לעתים, לאור הכרוזים נראה כאילו הקבוצה הדומיננטית הינו רק צד מסויים.

מודעה ואזהרה

לכל קוני שטרות שלא יקנו שום שטר על חשבון קופת הישיבה והת"ת כי אם יהי חתומים עליו גם הנבחרים שנבחרו מבני הישיבה. ואזהרה כפולה לזמי שמונה שטרות בלי חתימות הנבחרים שאין לו שום טו"ב ודו"ד על קופת הישיבה והת"ת.

ב"ה

אנחנו הח"מ נבאים להישיבה והת"ת במאה שערים יצ"ו, הסכמנו בלב שלם, כי האברכים הלומדים בהישיבה יבחרו להם שלשה נבחרים מביניהם, שיהיו נספחים אל עבודת הקודש בטובת הישיבה והת"ת כשם עוזרים עמנו הנבאים הח"מ, וכל ההכנסות וההוצאות יגלה ויראה לפניהם כמו לפנינו הח"מ, וישגיחו על כל עניני הישיבה והת"ת כמונו כמותם, וישתדלו עמנו יחד להרבות ההכנסה, ואם יהי באפשר גם להמעיט בהוצאה עד שנוכל לזכות לפרעון כל החובות אשר השתרנו על צוארינו, ולהוסיף עוד ללומדים בהישיבה ולהוסיף ספסלים אם יעזור ה' ובעת שנתברר כי האברכים בני הישיבה בחרו להם אותם הג' עוזרים, נבוא גם אנחנו בתעודתנו ובחתימתנו, כי קבלנו אותם באהבה לעוזרים קבועים בהישיבה ובת"ת דמ"ש כג"ל ולראי' ח"ש ביום כ"ה טבת תרס"ק ירושלם תוכב"א.

נאם שאל חיים הלוי הורוויץ המיסד בעז"ה הת"ת והישיבה

נאם זרח ראובן בראווערמאן
נאם רפאל אברהם חיים דוב שקאלל

נתברר לנו הב"ד הח"מ ח"י הרה"ג החתומים לעיל הרה"ג שאל חיים הלוי הורוויץ והר' זרח ראובן בראווערמאן והר' רפאל אברהם חיים דוב שקאלל ח"י החתומים לעיל שזה ח"י ממש ואשרנוהו וקיימנוה' כדחזי ובעה"ח י"ג אייר תרס"ט ירושלים ת"ר.

נאם ליפמאן דוד במוהר"י

נאם משה נחום וואלענשטיין

נאם יוסף יהודא ב"ה ברוך הלוי ז"ל

נאם ארי' ליב בהרדא"ד ז"ל

נאם אברהם בלא"א מו"ה דוד כהן ז"ל

נאם צבי פסח פראנק

(מקום חותם בד"צ חסידים)

(מקום חותם של בד"צ פרושים)

נבחרו עפ"י רוב דעות נעלמות הר' יעקב יצחק זאסלער והר' שלמה ראב והר' נחום כהן שפירא.

גם אנחנו הח"מ מסכימים על הני תלתא כי הקלפי נעשה כצדק ובמישור. יתן ה' ברכה והצלחה וזכות התו' הק' ולומדיה יתן עלינו ולהאריך ימינו ושנותינו ולהגדיל התורה ולומדיה כהפצם וכחפץ המברכים.

נאם שאל חיים הלוי הורוויץ המיסד בעז"ה הת"ת והישיבה

נאם זרח ראובן בראווערמאן
נאם רפאל אברהם חיים דוב שקאלל

נתברר לנו הב"ד הח"מ ח"י הרה"ג החתומים לעיל הרה"ג שאל חיים הלוי הורוויץ והר' זרח ראובן בראווערמאן והר' רפאל אברהם חיים דוב שקאלל ח"י החתומים לעיל שזה ח"י ממש ואשרנוהו וקיימנוה' כדחזי ובעה"ח י"ג אייר תרס"ט ירושלים ת"ר.

נאם ליפמאן דוד במוהר"י ז"ל

נאם משה נחום וואלענשטיין

נאם יוסף יהודא ב"ה ברוך הלוי ז"ל

נאם ארי' ליב בהרדא"ד ז"ל

נאם אברהם בלא"א מו"ה דוד כהן ז"ל

נאם צבי פסח פראנק

(מקום חותם בד"צ חסידים)

(מקום חותם בד"צ פרושים)

מודעה

לכל מי שיש בידו שטר על חשבון קופת הישיבה והת"ת להתאסה יחד במקום מיוחד למכס עצה ולבחור איש נאמן מצדם לקבל הכספים מהפאסטען עד שיסולקו כל החובות האמיתים שישנם על קופת הישיבה והת"ת ואם לא יגלו דעתם בעבור זה במשך שבוע יום לחדש דשנת תרס"ט להבד"ץ דעה"ס אז מסור דעתם אל הבתי דינין דפרושים וחסידים והרה"ג שאל חיים הלוי הורוויץ מיסד דת"ת והישיבה.

אישורם של שתי בתי דין משנת תרס"ט על כשרות בחירות בהנהלה. המודעה מתפרסמת עקב הפצת שטרות בלי חתימות אחד הנבחרים, מבין תלמידיו כולל יושבת מאה שערים.

יהל ישראל אל ה' כי עס ה'
החסד והרבה עמו פדות

פדיון כפרות

והוא יפדה את ישראל מכל
עונותיו (תהלים ק"ל)

בנשות צללי ערב בערב יום הכפורים, בעת אשר כל נפשות בית ישראל יחדרו אל בית ה' לשפוך מרי שיחם אל ה' הקרוב בלבבם, בעת אשר נשמת הישראלי תתרפק אל דודה בקדושה וטהרה. ונפשם תדרכנה עז בזכרונות ימי קדם דורות עולמים, עת אשר הכהן הגדול מאחזי נגש אל פני ה' לכפר עון בת השוככה. מה נפלאו אז בני ציון היקרים הסובבים חרבות הר ה' צבאות ונפשם ישפכו את פני ה' במקום הקדש, ואת אבני כוהל המערבי אשר ראו את תפארת העבודה הקדושה, ירמבו עתה בדמעות עיניהם כנסכים על גבי המזבח, בכבי יבאו ובתחנונים ישלמו פרים שפתיהם לכפר בעדם ובעד אחיהם תומכיהם ומרחמיהם בהו"ל, ולהזכירם לחיים ולברכה לישועה ולהצלחה.

אנא אחינו! הן עס ה' בק' יקריבו חלבם ודמם נוכח פני המקדש לחלות פני ה' בעד שארית הנמצאה. ואם פה עליכם המצוה לתת איש איש כופר נפשו לה'! והיה למשען לחם לאחיהם בקדש, ויהשב לכם כהקרבת המידים וכזריקת דמים לפני ולפנים להשיב לכם התיבה והתחיה. והוכו לראות בבנין בית הבחירה בב"א.

יהל ישראל אל ה' כי עס ה'
החסד והרבה עמו פדות

פדיון כפרות

והוא יפדה את ישראל מכל
עונותיו (תהלים ק"ל)

יודישע טעכטער! עס זאל ח"ו נישט עולה זיין על המחשבה ביי איין בת ישראל דאס כפרות זענן קרבנות. דען צייט דער בית המקדש איז חרב און יודען זענען אין גלות האבין זיי מעהר קיין קרבנות, עס איז אויגט נישט מעהר איבער געבליבן צו מכפר זיין אונזערע עונות נאר השוכה און צדקה, און ערב יום כפור דעם הייליגן טאג פון מחילה און סליחה וכפרה, כשעה איין בת ישראל שלאגט כפרות דארף זיא קיין אנדער סחשבה נישט האבן נאר דאס זיא זאל זיך מתודה זיין פאר השית אויף איהרע זינד, און בעט איהם ער זאל מוחל זיין בזכות דיא צדקה וואס זיא שריט מיט עניים. דיא "כפרה" אלליין איז מעהר נישט וויא איין סימן דאס בזמן בית המקדש האבן זיך הפיה און צדקה צוזאממען פערציאונגט און דיא קרבנות, און צוליב דעם דערמאנטמען זיך אן הורבן בית המקדש אין אן ירושלם עיר הקדש.

יודישע טעכטער! ווען איהר דערמאנט זיך ווא אן ירושלם דערמאנט זיך אויך אן דיא אריטע אונגליקליכע פרוכע תלמידי חכמים וועלכע שטעהן איצט פאר דעם כוהל כעריבי נעבן בית המקדש און פארניססען זייער הארץ מיט הייסע טרעהרין און בעטשין פאר אויך און פאר אייער געזונד, ווען מיר האבן היינט נישט מעהר קיין בהנים, זענען דאך דיא תלמידי חכמים אין ירושלם אן שטאט בהנים: זייערע הפילות זענען קרבנות. זייערע טרעהרין זענען נסכים. זייערע קרעכצין זענען כטורת, אך! און זייער פלייש און בלוט וואס צעהרין זיך אויף טאג פאר טאג פון צרות פון דחקיה פון יסורים וואס זייא ליידן נאר צוליב זייער אהבה צו ארץ ישראל הקדושה, זענען זיי דען נישט גלייך וויא כען וואלט עס כפרים זיין אפין מוכה? זיא, יודישע טעכטער! דיא תלמידי חכמים אין ארץ ישראל זענען גלייך וויא בהנים וואס שטייען אויף דיא הריבע מויערין פון ירושלם און דערמאנען השית כביכול ער זאל אן זיין פאלק נישט פארנעססן, וויא ישעיהו הנביא זאגט "עד תיטוריד ירושלם הפקדתי שומרים כל היום ובל הלילה המיד לא יחשו המוכרים את ה' אל דמי לכם" — דערמאנט זיך איהר אויך ברידער אונד שוועסטער אן דיא שרייע וועכטער! און לאזט זייא עפעס פון אייר נישט הארץ צו נישט קוממען, און כרי עס זאל זיך די בלוט און די מעייערע טרעהרין פון אייערע ברידער אין ירושלם פון אייערמוועגן חלילה לידינו נישט אום קערין, מונט איר אויס לייזן אייערע טרעהרין און נעבן פרוק נפש, פרוק כפרות קיין ירושלם צו מחיה זיין אייערע טאיערע ברידער און שוועסטער. בזכות זה וועט אויך השית דערמאנען צו גומין מיט גיזונד און פרנסה און גיטע און פרוסמע קינדער מיט עושר וכבוד אין אריכות ימים און וועט זוכה זיין צו זעהן בבנין בית המקדש בטהרה אמן.

קור מהיכל ה' בבה!

שלומי אמוני ישראל גידי עם אלפי אברהם, ובראשם הרבנים הגאונים הגדולים הנגידים והקצינים נבאים וגוים צדקת רמבעה"נ אשר אור להם במושביותיהם בעשרה גלילות כוללנו ה' עליהם יחיו בנעימים

אותנו מהם רק עפי' דין תורה ויקרב הדין את החר' בלי שום פשר בלל והם שברחו מדין תורה, כה ה' עלינו עוד לעשות לצאת ידי' שמים והבריות, אך יעלה על הדעת להם כבוד כזה מהכנינו הצד' ומפיות עוללנו ומפניו ואנחנו נתום ברעב והם יצאו ישתו דמיו והם מפני, קד' צדק איובת בואת לא פלנו ולא עלתה על דעתנו ואיובת נהרש ונתאפק ונשים יד' להם והפטר עקור למפרע שלא עז דעתנו נעשה כי עשוקים ורצוצים אנחנו מי יאמר לעשרת כוללנו עם נפשות בתינו וגו' ברעב ונתון נתן את' שליש להכנינו לזרים אשר לא ה' להם שום שייכות במחוזותינו.

את אשר החרשו עד כה ולא השמענו קולנו ובר נפשינו לאהינו בני גלילותינו עד היום כי עד כה הינו מבטחים מאת' נשאנו ורוא אפנינו הנאון הצד'ק ממונקאטש שליט"א לשלח דוספות נפשות המק' לרבע השני וכן ברבע השני כתב לנו שזסף אייה ברבע שאחריו כן שבענו מרודת כמה רבעים עד שעברו זמנים מוכא ועתה אחרי רואינו שכל ההבטחות חמו מר'ק רעדה אהותנו, מה יד' אחרית הטף הקא ת"ז חמונו ננוע בראש כל הוצות באין חונן ומרחם, ובי' השני עוד הוצות או חקפות ואמנות.

ע"כ בקהל עם אנחנו מכיעים את צערינו לפני ראשי ערינו וגלילותינו ולפני כל איש אשר יראה ה' ננוע בלבו ובקשתינו אנו רחמו עלינו והאספו יחד באיש אחך חברים למחנה בקול גדול על' הפשר הזה אשר ננוע לפקוד נפשות בתינו.

ואתם בני א' ה' הרי ישראל! שימו לב! התעוררו לעזרה ולהשועה! אל תהיו הרבר הלילה רגע אחת כי כל יום לשנה תחשב לנו, כי טובעים אנחנו במצולות עוני ומהבור נורא בהזקק הנורא גם ההנונים הדול להק' ושערי הלאות נעלה וכל שומע תצננה אותו לאמר הישמע בואת לעשות פשר כזה דתה קרוב לשליש מקבוצת הצדקה לאנשים ורים מכוללים אחרים, ולעזוב את' עניי כוללם בשפלות ועניות גדול כזה.

ביום אנו וחיינו וחי' עוללנו ונשינו חלום כל יום בחדרם ובמחלת לבנם אהבתם והמלכנו את' מחמד להוסיף אהנו ונשינו, כי אין חסד פחד ענינו וכו'.

במחוזות אנו כה כי גישע ה' חכם גדול להושיע, ואשר החלום להושיע בעת החסד נוללנו כן תגמרו עתה חסדיכם עמנו להצני את' כוללנו עד משען קיים וחזק לראות חיים.

והננו מקורכים ומברכים בי זכות המצות תעמוד דכם שיריק דכם ה' ברכה עד בלי די וחיהם ורביהם ויהיהם כגן רוה מלאי ברכת ה' עושר וכבוד וגדולה עד כי יבא' הילא בפ"א. אחיכם הקוראים מן המימד וגאנחים מקוצר רוח ולחץ נורא בני כוללת מונקאטש ועשרה גלילות המצפים לישע ימינכם.

אנחנו חיים בן קהל עתה ישראל כוללת מונקאטש ועשרה גלילות היושבים לפני ה' בחד הקדש בירושלים ראה ראוי בצדק נפשינו ונפשות בתינו עוללנו ונשינו היתנים למשיח ולכוזים מאת' הכוללים הורים אשר הינו עשוקים ורצוצים בהם כל הימים והדמים מכל הצדדים וה' לנו וכל אהב' במחוזותינו בסירות נפש והשתדלות נמרץ בכל הבחנה עד שנושענו ונפטרנו דעור ה' לבדנה לכולל מיוחד ונשכחו שפחה גדולה כשפחה בקציר בישועת ה' עלינו כאלו הוציא ה' אותנו עתה מגלות צד'ים מאפיה לאור גדול, ובפרם אחרי רואינו ההבטחות הגדולות לאמר יושיפו לנו ברכה לנפשות בתינו אפרנו עתה הרחם ה' לנו האם האם! ולא נסיף דראכה עוד. ועתה אתה צדק ונן מצאנו כל ההבטחות והתחזות והתקנות נכחו ואנחנו נפשות בתינו נגורו זה שש שנים באז נתימד כוללנו אנו מצפים ומחכים בתחלת כסושבת המלכות לב ד'ק שיישב, ה' לנו בחקוקת העזרה לבא ברבע השני ומרבע השני להקופה השלישית, כמה יסבי ידיו עסל ינון ואנחנו העוללים שואלים דכם והחזקה היה מצער מאד אם אין נפשות הטף כל תוספת, והחסד מרוב מאד ובפרם מהמלכות העצומות התדירות ל' בירושלם נפשות המק' אשר הוצאות הרופאים והרפאות מניקים המצות דמיו כעוקק ר'ל הקא יתמרסר הינו איכב טובל לעבוד את ה' והזכות כיתרתו הק' נלוי לכל יושבי עיר'ק ת"ז כי אין לנו כל עסק מעסקי העולם, רק אל ההם העני התקופה הוצא עינינו הנואים דנו סגד לרחמי אהינו בשגולה והזקק והרעב כבד מאד הולך וסוער וכאש בוער, וכבר הבטנו בעוד חובות רבות ועצומות את צוארינו והננו כאלו נדונים בשני דינים באש ובמים בפני החובות ומיחלים ומצפים שיתקיימו כל ההבטחות הדוסף לנו נפשות מפניו אשר צרכיהם מרובים מאד. והקויתנו טפה נפש, ועוד יתחרו בנו עתה הכוללים הורים אשר נפדרנו מאתם לאמר אתם עשיתם וגרמתם לעצמיכם והגדעתם לארץ קרניכם הביטו רואו כי כל עתה כוללנו עתה מקבלים תוספות במדה טובה מרובת הולך וגדול מתקופה לתקופה כלומר מרבע לרבע ממש גם הכנסת כלה לבחור מאתים כתריום ולבתולה ארבע מאות כתריום ושער מיני עורים שונים במדה טובה מרובת גם כוללים אחרים כמו זיבנינגען, אונגאר, וכדומה הראשנו נתק' יד' עינים כוספות שונות והמכירת חזקה בחוקר הנורא ברהמים גדולים, ואנחנו חפרי ראש כנגב במהתחד בויים וגכמים לא ידוע כביו שד' עינינו רעות בשל אחרים הלילה רק ים לביו ויה' דים בי ודעים אנחנו שמישכים עתה את עורינו מעל עצמותנו ונדלה שמחת כלוב ערה כי גדלו והצליחו ונעשה עמם פשר על סך שנים ועשרים כמא נקי מכל ההוצאות אשר זה יעלה קרוב לשליש משקלי הקדש אשר יתקבץ במחוזותינו אשר בהם תהיו כל מקור הינו, ונרא להם בשבריו ובמחזוריו הנורא וכי נהננו כה והרשעה בעת נפדר כוללנו לעשות עם הכוללים פשר ועוד עד סך גדול כזה שעוקה קרוב לשנים מהכנסות כוללנו כאשר עינינו רואות עתה לדאבן לביו ובר נפשינו, הלא מודעת זאת שהגדודים אין להם שום שייכות במחוזותינו, רק כוללל דראחבינוש ויוניצא, ובפרם שבתנאי מפורש נהננו כה והרשעה להפריד

לשאנן הערצפולר	הד' דוב בעריש ואפערין	משה יוסף שווארין	ירושע שבערין	הד' יודא ישינער	משה חיים
לישיש אלי קאליש	עקיבא וויס	פישל אדנקאוויטש	מנחם בן ציון שפואר	מנחם שבערין	מנחם צבי לעוונאקאן
חיים שטיינער	שפעק ועלקאוויטש	ישראל יוסף גראספעלד	שלום זלמן נעלב	חיים שבאי	אליעזר ליסא וויינבאק
אברהם אליעזר הוספעל	אברהם בן	ישראל ארין היינזליך	יודא צבי אדלער	ישיע' שבערין	ישיע' בקריש חיים
יוסף דוד כול	בעריל הערסאן	חיים יודא נייטאן	חיים שפינעל	אלימלך קאליש	מנחם בענדל פערין
יוסף, שלום אומבריינער	צבי וויס	שמואל חיים נייספלד	בענדל דרוספעק	יוסף בוקעל	מרדכי איי' מאשאן

בה גם אני רואה כעני אהבי אנשי כוללנו איש דתה מוכיחים בעני מלכד היקף גדול אשר שורר פה עיר'ק הן בענין סוגנות והן בענין היקף' הנורא אשר היה עד הצי סתם במים כי ה' ענים איש לא אכלו להם חסות' שלא ה' להם מים, וגם בעת תחיבת בל ים אנשי כוללנו איש באים לארץ הקדושה לזרז יוסף ה' עליהם במהם אלף פקדים והק' מה יש לאנשי כוללנו בנים אשר הינו לשיק בתולה נשאת ומזיזין יקדו לפנים בניהם ומונותים כמה שצריך לנשאן עכ' אהבי חסד וחסלו על אנשי כוללנו לעמוד בצידם לבטל הפסיד ולהחזיק אותם בדבר זה ע"ס דית' הק' כי הפסיד' מכל חסות שלא נתנו מה הרשעה על פשר רק לזון ע"ס דית'קא אר' חביבה לשען האמת והצדק מה עיר'ק ירושלים תרע"א לשיק.

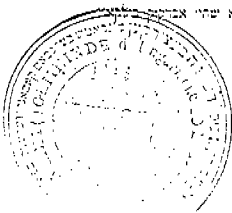
הק' מאיר איראעל דבור מה קראת קרישא שחי אברהם כוללנו

גם אנו מוכי' ומהלי הכולל תנ' קשה עלינו לראות בענין של הק' מערת כוללנו הנועים ברעב בחוקר הנורא בסתר אהלים אשר התחמנו ומפסק צנים יד' ויהלול על פי נפשים וכל בקשותיהם יוצאות מעונק חלב נפשינו כי אלה האנן מה המאו ולמה ידע הקס האספו יחד והתעוררו לעשות קק לציוניהם ולהיותיהם לשליטת גדולה במקשים וכוזים מספק הרביות.

הק' יצחק פרענקל הק' חנוך חיים הכהן כדאבין ברוך פערלפראנד הן אתה וזקק שחצני וחלוק לבני כוללנו הוא כאן בבדה גדולה נסעם עד נפשינו כאשר עני יתה זה כמה הימים שלא איכל לציון גדול להק' אשר עכ' מוכתה אני נכ' להעיר על האמת.

אבא צבי בעק חבון מחיננים.

ווא צהדיקים על כותלי בתי כנסיות ובתי מדרשות

א חוצפה!

דיא בריסקער רעבעצין ווייל הרוב מאכען ירושלם.

„נאך פינף ירושלים'ס מענען הרוב ווערען, און איך וועל איינעם פון מיינע מענטשען
ניט אפשאפען“ אזוי האט דיא בריסקער רעבעצין גיענטפערט ווען מען האט איהר
געבעטן אז זיא זאהל ויזא מחרהרי ריבניקעס פון זיך פערשיקען, אום דיא שטאט מחלוקת
איינצושטילען! האט איהר געהערט און אייער לעבען א חוצפה פון אזא צדקניות? עס
איז איהר נאך ווייניג בריסק, שקלב, קאוונע און לאמזע, וועלכע זיא האט אומגליקליך
געמאכט, עס איז איהר ווייניג דיא אידישע בלוט און געלד וועלכע איז דורך איהרע
שקאנדאלען אין רוססלאנד פערגאסען געווארען, וויא עס שיינט האט זיא שוין פערגעסן
דיא שטעקנס מיט וועלכע מען האט איהר פון איבעראל פעריאגט, און האט זיך יעצט
אפ געזוכט א נייעם עיר המקלט אויף איהרע מעשים תעתועים.

ניין רעבעצין! ירושלם עה"ק איז צוא הייליג פאר אייך, אין איהר האט א נחשוועקרב
קיין מאהל ניט מוזיק געווען, עס לעבען נאך אלע מיטלען, דיא אלע צוואנגען מיט וועלכע
מעוועט אייך דעם גיפט אױס רייסען, מיינט ניט אז עס איז אקונדער שפיער, פערגעסט ניט
אז איהר שפילט זיך יעצט מיט א גאנצע שטאט מיט א פרך מענטשען וועלכע זיינען שוין
מיד געווארן צו פערטראגן דיא שאנדע און שמוץ וואס איהר ווארפט אויף זיזא פון
יאחרען לאנג. אייערע ציצית וואס איהר טראגט אויף זיך, און דיא הענטשקעס וואס איהר
מוטאן אייער קאפ וועט דער וועלט דיא אויגען ניט פערבלענדן, דיא גאנצע וועלט קען
אייך און מיר וועלן בשום אופן ניט דער לאזן אזא צדקניות זאל אונז גרינדען
ישיבות, כולל אמעריקא, און מחריב זיין דיא אלע וואס זיינען ניט ממלא איהר וואונש.
אייך פאסט בעסער צוא פעהאנדלען מיט טריפה יונגען, מיט מוסרים און מיססיאנערין
וויא איהר האט זיך שטענדיג אויף געפיהרט, אבער ניט צומרעטן אויף א הייליגע שטאט
תלמידי חכמים, עניים, אלמנות ויתומים. זייט וויסען אז איהר האט דא א „התראת“ פון
א גאנצע שטאט מענטשן, וועלכע האבן זיך בעשטראסן איין מאהל פאר אלדע, אראפ
צוא ווארפן פון זיך אייער שווערין יאך, און מען איז אייך מתרה אז אויב איהר וועט ניט
ארויסטרייבען פון זיך דיא שקצים וועלכע זיינען ניט פיינער פון אייך און אויפהערין מחריב
זיין ירושלים וועלכע ווערט אין דער גאנצער וועלט בעשמוצט דורך אייערע שקאנדאלען דאן
וועלען מיר געצוואנגען זיין אפ צודרוקען אייער גאנצע לעבענס בעשרייפונג אום אייך אין
דער וועלט בעקאנט צו מאכען, און אנווענדען אלע מיטלען וויא פטור צוא ווערן פון
אייערע מעשים תעתועים, און דאן וועט דיא גאנצע וועלט וויסען וויא דיא הייליגע תורה
ווערט געטראטן מיט אייערע פים.

כרוז משנת תרנ"ו נגד הרבנות מבריסק, אשר דחפה לייסודו של כולל
אמריקה בשנה זו. ואנשי שאר הכוללים היו מוראגים שמא בספי אמריקה
יופסק לקופתם.

הרצאה

ביום א' ה' אדר תיכף אחר תפילת ערבית

ידע'או מרצ'אים נכבדים בדבר שאלת

יסוד ועד עיר כללי.

הרשות נתונה לזכרים והרצאות לכל

אחד ואחד. בלי מכות, חרופים, גרופים

ושלילת זכות הדבור.

בהיכל חייטיבה הגדולה

במאה שערים.

מודעה משנת תרע"ח, לקראת הבחירות לוועד העיר.

בעת"ז. עמ"ז עשו' ח' אדר תרפ"א. פעה ק' ירושלים תיכב"א.

דעת תורה

ממעם רבותינו הגאונים הגדולים הזקנים שליט"א

והרבנים הגאונים הבר"צ שליט"א

כאספת הרבנים וגדולי תורה בפעה"ק ת"ז, ביום ח' אדר,

לכבוד אחינו הרבנים שליט"א באה"ק אשר הועדה לשאלת דרבנות הראשית
בחרו בהם ומסרו לידם את ענין הבחירת.

אחרתה"מ.

אנחנו הנאספים מצאנו את עצמינו מחויבים עפ"י התהי"ק להודיע בזה
כי עפ"י התהי"ק-

אספור להשתתף בבחירה זו

של הקמת רבנות ראשית בצורתה הנוכחית שנסדרה ע"י הועדה מחמת כרח
מעמים הנלוים והתדועים לכל בני תורה ויראים אני בזה ככנה עצומה והריסה
לתהי"ק חזו וכל מי אשר ישתתף בבחירה הזאת. דרי הוא עובר כשאת נפש על
חקי ודיני תהי"ק וגם על התקנה והאסור החמור כגאונ' קדמאי ז"ל כמבואר
בתשובת מהר"ם בר"ב ז"ל בסופו. עי' חר"ם ס' ג' ובאחרונים ז"ל.

והגנו מקום ששאירית ישראל לא יעשו עילה ולא ישתתפו חזו בנטיעת אשירה
בידים אצל מובח ה' וחדית יקבין נדחיתו וישיב שופטינו כבראשונה ויועצינו ככתחילה
ויסר מאתנו יגון ואנחה וימלוך עלינו בחסד וברחמים. וישיב לב בנים על
אבות בב"א.

בשם האספה

יוסף חיים זאננענפעלד

הודעתו של הרב זוננפלד משנת תרפ"א, השוללת את הקמת הרבנות
הראשית.

תקונים בדת!?

קבע התזכיר שנשלח להרבנים והראשונים הבוחרים את הרבנות הראשית. יחד עם
החכמה לאספת הבחירה **שעם"י** התזכיר הזה עליהם
ליצר את הרבנות הראשית

אשר הרבנים והחכמים השונים שהאספה צריכה לשים אליו לב. הוא יוסד בית דין של שופרים
מכובד בתידין שכל חברי ארץ ישראל. בתידין שנה נסמך בסדרות רבות אחרות, חזקות של הסלקה
המשפחות והענין במסגרת בתידין כשני המצב הארצי עומדת בכל הכסף על צד יחידה מוסד
לעורעורים בתוך המסד להחזקת מסגרת בתידין של החכמים. סופרים אמרו גם שהאספה תהיה כמסד ועד
לתקן התקנות הנוגעות בדיני ישראל כל המצב הארצי ולקבוע גם תשריף מסמך הענין בבתידין, תהיה
שופרים אמרו בשפה מסודרת כיום להחזקת בתידין חזקות גדולה מסגרת עליהם ועל האספה תהיה
חזקות שלבתידין תהיה מסגרת שלמה בכל הענין הענין להמצב הארצי של החכמים. המסגרת האמת
חזקה תהיה רק אם תקנות חסודות העשינה גם במסד המסמך וגם בדינים נוסף
שהם יקו לפני בית הדין בתנאים הנוגעים של הרבנים איום משכנים רצון חלק חסוד
של העדה ועל האספה יהיה ליהם יחידות חוקים ועל פיהם יוסד בית דין שליון שישם שלום ואמת
בין כל העדות והחזקות ובמסד את המסד בבתידין אשר ימסר את הכל בצדק ובמשפט בריאות
לעקרם והשופרים של מסודות ובמסד בתנאים לדיניות הצדק והסוד של המסד הזה.
התזכיר המסד הזה ישים גם בחזקת המסד כד שכם ובהארץ.

התזכיר שנתם לפני החכמים כתוב לפני שלשה אנשים חלונים לחד השפעה אשר יבחרו נכד עי'
האספה והמסד במסדה סוף שלש שנים.

החכמים

והייתם נקיים

כאשר יש אנשים מאמינים לשמועת שוא, כי כולל חב"ד מסרהבום לעמוד לד"ת עם הועד של מאה שערים, בדבר המרחץ והבתים שעליה וחלק הבורות שניתן לכולל חב"ד במתנה מהג' הנדיב ר' לוי"צ איידלסאהן יחי' הננו לקיים מ"ש „והייתם נקיים" לפרסם פסק חב"ד אשר בידנו אות באות, ואם ירצו לעמוד עוד הפעם לד"ת, הננו מוכנים גם לזה, אעפ"י שכבר יש פסק ב"ד בידנו מכבר:

העתקה אות באות

בס"ט ובמל"ט אנחנו בית דינא רבתיא דפעה"ק ירושלים ת"ו ראה ראינו המהומות והריבות שנתהו בקיץ העבר בשכונת מאה שערים כו', ואלה המה הפרטים אשר על פיהם יסבו אופני השלום. (א) היות כאשר היו עד כה חובות על השכונה הנז' עבור הקאנאלעם אשר נעשו בתוכה העולים לסך שמונה מאות ושבעים נאפ' 870 ל"פ, היינו לר' לוי יצחק מוויטעבסק סך שבעה מאות נאפ' 700 ל"פ, ולר' זלמן ור' חיים ישראל סך שמונים נאפ' ור' מתת' עלבע סך שלשים ל"פ ולר' צבי פייטשעס סך חמשים נאפ' ועוד הוצאות עשרת נאפ', אשר עבור החובות הנז' ה' חריב בין הבעה"ב, וכאשר זה לא כביר מכר הרד"ג המפורסם ר' שלמה זלמן לעווי נ"י את המרחץ של השכונה בהסכמת רוב הבעה"ב בסך שבע מאות נאפ' לר' לוי יצחק הנז' עבור חובו, ובכך גם אנחנו בד"צ הננו מאשרים ומקיימים את המכירה הנז' כי מכירה פסוקה גמורה וחלוטה היא לר' לוי יצחק הנז' עבור חובו לצמיתות עלמין לו גלוי"א ולבנו"כ ולכל באי כחו המרחץ והבתים שעליה, וכל תשמישי המרחץ המבונה והכלים וכל המטלטלים השייכים להמרחץ והמים הנדרשים להמרחץ היינו ל"ב חלקים ממאה ושנים ושבעים חלקים מר' הבורות של חברת מאה שערים ת"ו. ואין שום אדם יכול לערער על כל המכירה הנז', כי נעשית עפ"י הסכמת הבעה"ב וד"ת ונימוס הממשלה יב"ת, ומחיים והלאה אין לחד' לוי יצחק הנז' לתבוע אף פרומה אחת מחברת מאה שערים ת"ו, אך כאשר כי מדינ' צורך רבים המה, לכן יש רשות מאתנו הבר"ץ בידי מנהלי השכונה להחזיר לר' לוי יצחק הנז' את כספו עד משך שתי שנים מיום דלמטה, ועליו להחזיר ולמכור להם את המרחץ הנז', וכן לא יוכל לשנות את המרחץ לדבר אחר, וכן אם יודמן קונה להחזיר הנז' בתוך שתי שנים אין לו רשות למכור את המרחץ הנז' כ"א בתנאי זה, שעד שתי שנים הרשות ביד הח' מאה שערים ת"ו להחזיר לו מעותיו, וכן אין לו רשות לר' אהרן זעליג עטינגער נ"י לעשות מצדקי לא לר' לוי יצחק ולא לשום אדם כ"א באופן הנ"ל המבואר, ועל אודות הוצאות מחויבים להחזיר לו המנהלים אם ירצו להחזיר לו כספו עפ"י עדות ר' מתת' עלבע ב"י ור' אלעזר טפאריץ נ"י.

וי"ל כל אלה נשתנו הצדדים וקבלו לפנינו בד"צ בקאנ"ס במדל"ב דלא וכו' ודלא וכו' בבטול וכו' ובפיסול וכו' להיות לדא' בכל תו"ע עפ"י תקנת חו"ל ונימוס חזיר"ה חזין שום אחד מהצדדים יכול לשנות מהנז' אף בקוצי של יוד, ויה"ד כי יחזו מעתה שלום ושלות השקט בין הבעה"ב אין פרץ וצוחה ברחובותינו וע"ז בעה"ח בי דינא רבתיא דפה קרתא קדישא ירתו"ב. וזו לחדש כסלו שנת ה'תרנ"ז לפ"ק:

נאם חיים יעקב מקאוונא. נאם שאול אלחנן בחר"א ז"ל. נאם יוסף חיים זאנגעפעלר.

וה' לבאר כי הנכתב למעלה וכן לא יוכל לשנות את המרחץ לדבר אחר, הוא ג"כ דווקא בתוך השתי שנים כנ"ל, וע"ז בעה"ח יום הנ"ל.

נאם

נאם יוסף חיים ז"ל

נאם חיים יעקב הנ"ל

[מקום חותם הכר"צ]

ואלה יעמדו על הברכה !

מהבאים לעזרת ה' בנדרות לבנות שיערי טבילה ובית המרחץ הנבנה בחברתנו

קהל הקודש **שערי חסד** חובב"א י בעה"ק ירושלם תובב"א.

אחד המרבה ואחד הממעט וכלכל שיכון לבו לשמים.

(א) נאמר במנחת עני לריה ניהוח. על כן כל מי שירבנו לבו להביא את נדרתו להבנות. ואין ידו משגת לנדרה מרובה. יקובל ממנו כפי אשר תשיג יד הנודב ויוחק שמו לזכרון עם סבום נדרתו בפנקס החברה.

אלע קליינע נדרות וועט ווערין פארשריבן אין דעם פנקס החברה לזכרון.

(ב) אבני זכרון פון מירמעל שטיין. וועט מען איינזעצן אויף די ווענט פון בנין אויס צו קריצען די שמות המנדרים. וואס מער ווייז א נאפ'.

(ג) יעדער מנדר פון א נאפ' ביז 5 נאפ' וועט זיין אויס גיקריצט זיין נאמען אויף דעם מירמעל שטיין מיט דעם סבום הנדרה. לזכרון נצח עד ביאת הגואל.

(ד) און ווער עס וועט מנדר זיין. פון 5 נאפ' ביז 10. דער ווירט אויך אויס גיקריצט ווערין זיין נאמען אויף דעם מירמעל שטיין ווי אין סימן ג' שטייט. און ער וועט נאך אזכות האבען. אז בכל מועדי ה' וועט מען עס מאכין מי שברך אין בית המדרש הגדול ישועות יעקב. כל ימי חייו. ואחר אריכות ימים ושנים צו מאכין בכל מועדי ה' הזכרות נשמות עד ביאת הגואל.

(ה) און די מנדרים פון 10 ביז 20 נאפ' די האבין די אלע זכויות וואס אין סימן ג' אין סימן ד' שטייט. און נאך מוסף זיין זייערי זכויות. אז די גבאים מבהמ"ד. ישמרו היארצייט שר המנדר. להדליק נר נשמה לעילוי נשמתו. און פון די הכנסת פון דעם בנין וועט מען דינגען אלע יאה"צ א תלמיד חכם צו מתפלל זיין און לערנען און קדיש זאגן פאר זיין נשמה. עד ביאת הגואל.

(ו) און דער מנדר פון 20 נאפ' איז זוכה אין די אלע תקנות וואס שטייט אין סימן ג' ד' ה' און דער מנדר האט נאך א זכות נוסף. אז פון די הכנסה פון דעם בנין וועלן די גבאים דינגען א מנין עשרה ללמוד משניות בדיל היאה"צ וישלחו מנין על קברו בכל שנה ושנה עד ביה"צ אמן.

(ז) זונדער מכל האמור למעלה. יעדער איינער פון די מנדרים. קאן זיך בעשטימען זכויות און תקנות לויט דעם ערך פון זיין נדרה. און דאס העבן זיך אנגינעמען די גבאים אויף זיך און אויף די נאך קומער צו מקיים זיין און צו ערפילען ריכטיג אלעס ווי דא שטייט. עד ירחם ה' את עמו. לקבץ פיזורינו. ולהשיב שבותנו ובירושלים ינחמינו במהרה בימינו אמן.

תקנון לשמירת יום הזכרון למנדרים יצבור המקווה בשכונת שערי חסד.

אל הקהל!

ועד הקהלה של כנסת ישראל דורש בזמן האחרון מם הקהלה מאנשים שלפי החוק אינם מחויבים לשלם מסים, או משום שהודיעו בפירוש שאינם רוצים להיות חברים בהקהלה של כנסת ישראל כפי החוק, או ששמותיהם אינם רשומים בכלל בפנקס ועד הקהלה.

ועד הקהלה מאיים במשפטים ובאחיות אמצעים חוקיים ע"י משרד הוצאה לפועל. אנו פונים אל כל אלו אשר קיבלו תביעות לתשלום מסים שיואלו נא לפנות למשרדי אנדת ישראל והעדה החרדית, לברר אם הם מחויבים לשלם מסים לקהלה של כנסת ישראל.

העדה החרדית

רחוב מאה שערים, בית מושקוביץ

אנדת ישראל

רחוב מאה שערים, ע"י הדאר

דפוס צוקרמן

SOCIETY
TOMCHE SABBATH
AND
MESCHIWATH NEFESCH
Established through the
Rabbinath of
JERUSALEM
PALESTINE.

[53]

קריאת אחים לעזרה נחוצה !

מאת כולל ישוב ארץ ישראל א. ב.

בערי הקדש : ירושלים, חברון, צפת, טבריא, יפו והמושבות ת"ו

הילפם רוף !

טייערע ברידער און שוועסטער !

דורך דעם אלגעמיינעם שווערען קרויז אין אונזער הייליגע לאנד איז דיא פארדערונגען פון רעטונגס און הילפע פיעל פערגרעסערט געווארען פון אללע זייטען ווענדעט מען זיך צו אונז נאך הילפע און שטיצע צו ערקוויקען דיא הונגעריגע נפשות אבער ! לידער האבען מיר נישט קיינע מעגליכקייט צו ענטפערן אויף דיא בקשות וואס רייסט ממש דיא הארץ, און וויא שרעקליך איז דאס מיט דעם פערגרעסערונג פון דיא אויסגאבען פון הילפע פון איין זייט, איז פערקלענערט געווארען דיא איינקונפטען פון כולל פון צווייטען זייט, אללע קוועלעס פון הילפע זענען פערמאכט געווארען און אונזער כולל מיט דיא פיעלע הונדערטער נפשות, אלמנות, ויתומים, זקנים וקטנות, ת"ח, וואס זייער גאנצע לעבענס פראגע אייננט אן און דיא שטענדיגע שטיצע פון אונזער כולל זענען זעהר ריזיקאליש און געפינען זיך בסכנה נוראה, דערום טייערע האכגעשעצטע ברידער אין שוועסטער ! פון טיפען געדריקטען הארצען רופען מיר צו אייך ערוועקט זיך צו דיא ביטערע געדריקטע שטימע וואס גייט ארויס פון פיעלע תלמודי חכמים גדולה התורה אלטע שוואכע לייט קראנקע געדריקטע אלמנות ויתומים וואס לידען זעהר שרעקליך.

טייערע האכגעשעצטע פריינד ! מיט אצובראכענע ביטערע שטימע ווענדען מיר זיך צו אן אייך אללע נדיבים נבאים חברות סאסייטעס און שוהלען איבעראלל הערט צו דיא ביטערע שטימע וואס קומט פון ציון, געדענקט אין דיא הייליגע לאנד, ראטעוועט ! העלפט ! ערבארעט זיך אויף דיא אומגליקליכע אלמנות ויתומים רעטמעט זייא מיט וואס נאר מעגליך איז, אין דעם יעצטיגען מאמענט ווען דער געפאר איז זעהר גרויס שווייגט נישט, שטארקט זיך און טרייעט אייער בעסעסט ווענען דיא עניים מרודים פון כולל ישוב ארץ ישראל אנהא אחים נעלים ! איהר זענט דיא שלוחים פון השם יחברך, צו אייך האט דיא השגחה עליזנה איבער געגעבען אונזער גורל, איהר קענט אונז העלפען אין דעם שרעקליכען צושטאנד, שיקט אונז באלד אייערע געהרסטע שטיצע, און ענטפערט וואס פריהער ביר רחבה ונדיבה, בזכות הצדקה ובזכות רבי מאיר בעל הנס זע"א וועט הש"ת אייך געבען איאהר פון גליק פון געזונד און לאנג לעבען אין פריידען מיט בעסטע פערנעניגען און גרויס הצלחה אמן.

מיט אכטונג ובברכת ציון

ממוני ומנהלי כולל ישוב ארץ ישראל בעיות ירושלים תובבא

דוד וויינינגער זלמן לנדנר

אדרעסע : פיר בריף אונד געלד.

COLEL YISHUB ERETZ ISRAEL A. B.

M. S. P. O. B. 26 JERUSALEM Palestine

דאס קלייט - ירושלים

קריאה ובקשה לעזרה, מורסם בימי המאורעות בתר"ץ.

דיא נבאים זענען פון אונז באשטענענד צו זאמלען געלד און שיקען צו אונזער כולל
הבאי ר' בן ציון הייליקער ז"ל מאמ"ז
הבאי ר' סענדער פערלער, הנכח מרה שיינע עסקן פערשטאטער.

בעזה"י יום ו' עשיק ר"ח כסלו תרפ"ד לפ"ק ניו-יארק שלום וברכה לבני כוללנו שומרי החומות בעיה"ק ירושלם ת"ו.

רבותי! ידוע מאמר המלך שלמה עת לחשות ועת לדבר, עד עכשיו נתתי עזרתי לחופש הכולל רק בדרך רמיזה מן הצד בכל מה שעלה בידי והתאפקתי לכתב ולדבר בגלוי יען האמנתי כי בדרך ואופן זה יהי עזרתי יותר פועלת... אך כעת שהימים הנוראים שגורל כוללנו לחיים ולמות קרובים ורוחו ונשמתו תלוים בהבחירה החדשה ואם ח"ו ישתנה ההנהלה הנוכחית וגברו אויבי הכולל או הלילה ספו תמו ימיו הטובים וזמנו של כולל שומרי החומות לנצח! לעת כזאת הנני קורע סגור לבי עת לדבר בדברים פרורים אל יעלה על דעת שום אדם מכם ואל יטעה שום בן הכולל שיקבל איזה הנאה שהוא מפספי אמעריקא אם ח"ו ישתנה המצב, אם ח"ו ינצחו אויבי הכולל את ההנהלה הנוכחית כי רצונם שר אלו בפה הוא למחוק את שם כולל שומרי החומות לנצח ולהפכו לרעליף בל"י... שרא יהי עומד תחת שום בקרת מו"מ בעה"ק ירושלם, ושלא יהי עליו שום דורש... יכן עמדו על נפשכם בעוד מועד מרש השך שמשו ואסף ח"ו זהרו לנצח.

קנאו לציון קנאה גדולה קראו יחד את הקריאה הגדולה מי לד' אלינו!

רצנו אוצו חזקן איש את אחיו להציל את כולל האיתן כולל שומרי החומות בעוד מועד וד' יהי בעזרתכם, ידידכם נצח מיצר בצרתכם הדו"ש בלב ונפש חפצה ולהרמת קרן ישראל במהרה

חיים ולמן ווייסבערג

ב"ה - ניו-יארק עשיק אדרי"ח כסלו תרפ"ד.

לבני כוללנו שומרי החומות בירושלם שלום וברכה! מי שפה על המקום ורואה כיצד חורבן הכולל וכלי ממש ח"ו עומד לנגדו אם ח"ו ישתנה ההנהלה הנוכחית וגברו אויבי הכולל או אפשר להתאפק לבוא בדברים אליכם לבלי להודיעכם כי בנפשכם הוא זה, חוסו על כבודכם וכבוד ירושלם אל תתנו לכוללנו לההפך לאיזה מין רעליף - שלא יעמוד תחת שום בקורת ואינם אחראים על שום דבר - ששום בן ירושלם לא יתנה ממנו אפילו אילו שרוקרים כעת עם השטן חוסו אחים חוסו! תראה בר עט סופר לצייר הנקמה האיומה שיעשה בבני כוללנו ביום גבר אויב לא יעלה ולא יבא ח"ו, זקנים ונערים! עמדו על נפשכם לשמור על הרכוש שר ירושלם וד' יהי עמכם. חכות בלב שותת דם על צרות הכולל ידידכם לנצח. נתן נטע דאמעררהו

ב"ה יום ו' כסלו תרפ"ד ניו-יארק יע"א. כעת הנני נמצא ברנשת-לב לרגלי הידיעה אשר כבוד הר"ח מתחזיר חיים ולמן ווייסבערג נ"י נתפטר מאפיו כוללנו בידיע ח"ו. הוא העמוד החזק העסקן החרוץ אשר אין דומתו בכל יתר שרי"ר כוללנו. והאמת נתן להאמר כמה דודי לבני כוללנו אנשים זרים לרוחנו לא ראו מעולם אדמת ארצנו הקדושה לקחו לעצמם חסידה. וכעת בצע כסף הם מוזמנים למכור את גופם ונפשם גם להס"א ובעזרת מהרסים אשר ממנו יצאו ירפסו על ראשי הממונים יצאו שר חיים ולמן. מה בצע שאתם תבחרו ממונים, בעוד שאתם נמכרים לשמוע כל חנה אשר תצא מפי מנהל הועד פה שלקח עטרה שאינה הולמתו. ד"ר קריין נ"י בכבודו ובעצמו בלתי שמו הנשא בראש כל מכתב אינו לוקח שום חלק בהנהלה ואני שואל לעצמי: מי הוא חסר דעת כזה אשר כרצון נפשו ימשיך עליו עול השעבוד, להכניע עצמו תחת השפעת מנהל אמריקאי הדיו על חשבונכם? מי יסית אתכם למסור את קולכם בעת הבחירה ביד איש המוכן להגנוע להשתעבד? חדלו לכם מהמשיך ברשת המפריעים והמהרסים ואל תפחדו פחד שוא, אין לו להאפס שום כח יותר ממה שתתנו להם אתם, והאנשים הנכבדים מצד האפס, אם תרנו אתם לכף זכות, נשמת ר' זכרי' בן אבקולס חלקם, אשר חרבו את הכולל עד היסוד, ולב אבן ידקש לקרוע גורים משומרי החומות באכזריות כזאת. כמדומני שאני מבטא דעת כל בני א"י שיחיו - בלתי אלו המושלחים בלי משלחים - ותיכלו הסמוך שדק את מותבתם אני דורש ובבקשה להעתיק תוכן מכתבי זה לבני כוללנו ידעו נא גם המה אמתת הדברים ויכפר גם בעד שתוקתו הארוכה, ועוד חזק מועד.

גרשון מניס גרין

—הדפוס החדש ירושלם—

נר מצוה לתורה אור

הן ידוע לכל כי נר מצוה להאיר בהיכל קודש, בתי כנסיות וכתוב מדרשות המה מקדש מעט לרנה ותפילה ולהנהגות בתורה אור ככתוב קיני ריגני בלידה, גם תפארת יעשה וכולו אוצר כבוד בכתוב באורים כבדו את ה' אבותינו הקדושים ויעה התקינו לנו להשתתף ברכה בשבת קודש בקהל רב בקול רם להנחלתם, גר למאור" ומוכרים אותם קודם, לפת לאורחים וצדקה לעניים" -- האיש אשר הבין פתילות למקדש וזה להקרא שמו לפירות על שם המצוה לומר עולם- ויתר שאת ברכה בעת עתה אשר אדיר חפציו להאיר במזבחים מאורות את שני הבתי מדרשות הלא המה ביהמ"ד הגהול, ישועות יעקב" וביהמ"ד העליון, תפארת ישראל" בעה"ק, מאה שערים תיו במאורות מפארים -- לוקם לאמפין" אשר אורם לבדם יורהו אור לקרב ולרחוק לנערים ונקים הבאים להפלה ולהנהגות בתורה- ועונג יקרא ליום ש"ק וגם לרכות יו"ט ויום נוראים על נועם הנונה אשר להם ויען כי קופת היכלנו קודש שמעטה יעצנו לזכות רבים כי יתנו ידם להיות חלקם לאור החיים, והסכמנו לעשות גורלי קודש ע"ז די מקנת המאורות הגדולים וכל נדב לב יזכה במצוה רבא וגדולה זו, ברבע שקל בסף" אשר ירבנו לבני לקחת גורל אחד, ואחרי יקובץ סנים הכסף ויטל הגורל במושב אסופת קני ישראל נכבדי עה"ק ת"ז בקהל רב-- נטמס המלת הגורל וידבק מודעות באיזה מקום יהיו פייס הגורל) והאנשים אשר יזכו בגורל ירבנו לבם קודש לה' להבתי מדרשות הגהול, ויזכו לזכרון עולם וייהקו שם הנדבכים על המאורות ועל שמם יקראו ותמה המוכי הרבים ויורשם שמם על הלוחות בהבתי מדרשות לתורה ולברכה למזכרת נצח- גם יכתבו בפנקס חברה משניות להיית באחד מחברי לחיי עולם לזכות בכל זכות תקנת החברים הנכבדים כרשום בתקנת החברה- במזהים אנו כורע יעקב ישראל קדושים, ישאי לבם ויתנדבו רווח לקחת חלק בהמצוה הגדולה הזאת אשר תגן עליהם לשמדם ולהצילם מכל מקרה לא מוכה רח"ל וזכותו יעמוד לו לארך ימים ושנים. לראות באור הדש אשר על ציון יאיר ב"ב וורע קודש יאירו באור תורה ונר מצוה אבי"ה.

מאתנו נבאי בתי מדרשות הנ"ל החיתמים בברכה.

שלמה המלך ע"ה זאג, "כי נר מצוה ותורה אור" דאם היסט אז עס איז אמציה צו צינדן נר בעלייכטונג אין בתי כנסיות ובתי מדרשות בכרי מי זאל קענען הפלה טאן אונד לערנען- אויך ווי עס שטייט אין פסוק ודבורה אשה נביאה אשת לפירותי ראדים האט מען אים גערופין לפירות וייל ער פלעגט מאכין קנטיין צו לויכטן אין בית המקדש- און ויין פרוי דבורה הנביאה וואר מיט אים נעדיט וועגן דעם, האיינט קען מען זיך פאר שטעלן דעם גרוסן זכות וואס די נשים קענען זיך פאר שאפן מיט דעם וואס ווי וועלן א גרוסן טייל נעמען צו קופין די הייליגע נורלית אויף צווייא פראכטיגע קוקס לאמפין" וואס מי וועט מיט ווי אויס צידין די בתי מדרשות ישועות יעקב אונד דעם אוברשטן בית המדרש, תפארת ישראל" וואס וויינען אין מאה שערים ת"ו וועלכעס פיר ווער, בעלייכטונג אליין ווירד מען קענען עוסק זיין בתפילה ובתחנה אונד מי וועט האבן פער נגינן צו צו קוקן די שיינע בעלייכטונג, די מקחים פון די גירלות איז נור א פערטייל מאזידן די נשים וואס וועלן זוכה זיין בגורל ווירדן ווי ברוינגען נדבה לה' אין בית המקדש מעט דאס ווינען די הייליגע בתי כנסיות מי קען פער שטיין דעם גרוסן זכות פון די גרוסע מצוה צו בעלייכטן די בתי כנסיות- פון דעם וואס אבותינו הקדושים ויעה האבן סתקן גווען הפלה, מי שברך" וואס מי זאגט בשבתות מיט גרוס התעוררות אונד ווירד דער מאנט רמי שנותנים גר למאור אז די וואס גיבן בעלייכטונג- דער מאנט מען ווי מיט ברכה והצדקה פריער פון די וואס גיבן פת לאורחים וצדקה לעניים- מיר פער האפן דאס די, נשים שאננות" וועלן אגרוסן מיט טייל נעמען אין די גרוסע מצוה וועלכעס דער זכות פון די מצוה וועט זיי באיי שטיין גיהאלפן צו ווערן מיט כל טוב אינד די נעמען פון די נשים וואס וועלן זוכה בגורל זיין ווירד אויף גשריבן ווערן אויף די לאמפין- דאס זיי האבן בעלייכט די בתי מדרשות אונד ווערע נעמען וועט אויף גשריבן ווערן אויף די טאטילען פון די בתי מדרשות לחיי עולם צו דער מאנט זיי בברכה, מי שברך" בשבתות וימים טובים יומי נוראים- אויך וועט מען זיי אין שרייבן אין, פנקס התברכה" פון חברה משניות דאס זיי האבן דעם ועלבין זכות ווי אלע חברים וחברות פון די הייליגע חברה ווי עס שטייט אין פנקס אלע תקנות הקדוש ברוך הוא זאל ויין צו הילף, זוכה ויין צו ועהן, האור הדש" די נייע ליכט וואס וועט בעלייכטן ציון וירושלם אמן.

נאם

נאם

נאם

מרכז אנדרת ישראל בארץ ישראל ירושלים ת"ז

אל הקהל החרדי

היהדות החרדית באהיק, ובעולם כלל, שהתכנסה בזמן האחרון לתוכה, שהשפעתה בחיים הצבוריים כה נחשלת, ושעמדתה הישפעה הלך והיטפה ע"י הזרמים התרבותיים השונים של הדור הזה, מצאה לה מבצר חזק ואיתן בהסתדרות הנאמנה והאמיצה „אגודת ישראל“.

ע"י התארגנותה להסתדרות עולמית אחת, היתה היהדות החרדית שוב לכל משפיע בחיים הצבוריים, ויכלה להגן על עניני שהם – קניני עמנו וקדשיו.

ע"י התארגנותה של היהדות החרדית בהסתדרות „אגודת ישראל“ פרצה לה בעזרת גם דרך אל החמונים הרחבים, וחידשה את השפעתה על כל שדרות העם, להשיב נדחים וכושלים למסורת אבות להקים עולה של תורה, ולשמור על חמדת בית ישראל, על חי קדושה וטהרה, סגולת עמנו והליכותיו הקדושים באור תורת חיים.

פריחתה וגדולה של היהדות החרדית מחדש, הנם כעת בעצם מהלכם, בכח האיתנים הנשאב ממקור האחרות הולכת היהדות החרדית וצועדת קדימה, הולכת ומוספת גבורה וכח רוחניים כחמריים.

ולשומי אמוני ישראל השואפים להגביר את תקף היהדות, המתאווים לשאת את דגל התורה ברמה, יד ביד עם יראי ה' המאורגנים, גם אלה שעמדו עד עכשו מאיו סבות שהן מבלי קשרים אמיצים עם מתנה אלקים זה, הנועה השעה לכתוב את ידם לה', לאמץ ידים נושאות בעבודת הקדש ולעבוד יחד להרמת קרן תורת ישראל.

הסתדרות „אגודת ישראל“ הוציאה

עכשו את בקע תרפ"ו, וכל חבר

ליראי ה' ירכשו לו בקע זה.

הבקע הנהו בדבר חז"ל עדות נאמנה לשאיפת האחדות לבית ישראל וכל יהודי חרד וגאמן יקנה לו את הבקע הזה.

הפצת הבקעים לשנת תרפ"ו, תראה לכל העולם את החיל הרב והגדול של עולי ותושבי ארץ ישראל המאוחד בתגנתו על כל קדשיו בארץ הקדש והצעיר קיממוז את מחנה ישראל הנאמן לקראת עתיד מזהיר, לקראת נאולת עולמים בארץ חמדה.

אל יחי' בין יראי ה' פוסח ומשתמט!

כל יהודי נאמן יכתוב ידו לה'!

חברים תושבי ארץ ישראל וחברים שעלו מהגולה ירכשו להם את הבקע!

כל יהודי חרד יקנה את בקע תרפ"ו!

דפוס צוקרמן

מדרגה

לפי הידיעות האחרונות שקבלנו ממרכז אגודת ישראל שבציריך תבא אי"ה בקרוב ועידת מראשי ומנהלי האגודה לא"י להתחיל את פעולותיהם באה"ק בהתאם להתחלפות שנתקבלו בהקאנפארענץ העולמי של אג"י בימי י"ט – כ"ו אדר ראשון ש"ז. ודרוש לנו לבחור ועד קבוע להסניף המקומי שיקבל את פני הועידה ושישתתף בעבודתה.

אנו מקוים לגשת אי"ה בשבוע הבעל"ט לבחירת הועד. ולפיכך אנו מעוררים את כל אלה החפצים להיות חברים לאגודת ישראל שימהרו להרשם אצל הרשומים מטה כדי שנוכל להכניסם ברשימת החברים לבחירת הועד.

בכבוד

הועד הזמני*

בעיר : ברחוב היהודיים :	הר' מרדכי ליב גאמליב	באחות וזכרון משה :
הר' משה ברזל	בתי אונגרן :	הר' יעקב יצחק מייסלבוים
הר' אביגדור ענדא	הר' חיים יהודא פעלדמאן	במחנה יהודא ובית יעקב והסביבה :
ביושבת עץ חיים :	הר' צבי קלפוס	הר' שמואל סאוויצקי
הר' נחמ' העשין	בית ישראל :	זכרון טובי' והסביבה :
בזמן משה :	הר' אהרן שלמה ליכרמאן	הר' משה אורינשמיין
הר' רפאל קאצינלעענבוין	בבתי ווארשא :	בנסת מזבדת משכנות זכר
במאה שערים :	הר' שמואל יעקב דעווי	הר' נפתלי פרוש הר' טובי' רוז
הר' זעליג בראווערמאן		

ג. ב.

החפצים להמנות על הירחון הדר' וכולים לפנות להועד הזמני של אגודת ישראל כאן.

בחירת ועד מקומי לשחוף פעולה עם צירים משווייץ.

אל הקהל החרדי

בזה הננו מתכבדים להודיע שכבר נפתחה
לשכת עבודה ע"י

הסתדרות הפועלים החרדים

והננו מבקשים את כל נותני עבודה, מבין היהדות החרדית
להתחשב עם אחיהם הפועלים החרדים ולמסור את עבודתם
להסתדרות זו הכוללת פועלים מומחים מכל המקצועות.

טיב עבודה ממדרגה ראשונה, ומחירים הכי נוחים.
הלשכה: במשרד ההסתדרות בבנין מול אגודת ישראל במאה שערים.
במקום שהי' תחנת המשטרה

פועלים חרדים מתקבלים להסתדרות
בהכירם בתקנות ההסתדרות.

אפשר להרשם בכל יום במשרד ההסתדרות

משעה $3\frac{1}{2}$ — $5\frac{1}{2}$ אחה"צ,

הסתדרות פועלים חרדים בא"י
סניף ירושלים.

דפוס העברי, ירושלים.

דעת תורה

מטעם הרבנים הגאונים, חורר ע"ק וסביבותי'
וכל בתי הדין לכל קהלות האשכנזים
פרושים וחסידיים שליט"א.

לרבני השמועה שישנם חוננים בירושלם וזו החושבים להכריז בטול מלאכה
וסגירת התענית ביום חמישי כיו ציד וגא אחריו בכל עדי ארץ ישראל

הננו מודעים מה מאחורי דבר גורם וזו שפני וההרף

אסור להכריז בטול מלאכה וסגירת
החגיות ביום הרביעי מפני כבוד קדושת השבת

אפילו לענינים נחוצים מאד, וכיון כמילא, כיוון שום ערך להכרזות כאלה
שאנים עפ"י דתהום.

נפשנו חתה להודיע כי כנסת סנקים ודבר הדיל תסביר את כבוד השבת וקדושתה וצילנו מכל צד ונזק
ויסכרנו מהר בישועה ושמם ביום הנבחר ועל ראשם שפחת עולם בברא.

דמים אדוקים

מודעה משנת תר"צ, נגד השביתה שהוכרזה במחאה על צמצום מכסות
העליה של הספר הלבן.

הוספה ל"קול ישראל" שנה י"ב גליון ס"ז

דפוס מ. עניו ובניו בהנהלת א. ה. ברנשטיין

האחראי: הרב משה בלויא

ב"ה ירושלים ת"ו כ"ו אלול התרצ"ג

אבד צדיק מן הארץ הגאון בעל "חפץ חיים" איננו

תלגרמא מורשא, שנתפרסמה בעתוני הבקר, מודיעה על הסתלקותו של הגה"צ בעל "חפץ חיים" ביום הששי העבר בביתו בראדין, בשנתו התשעים ושלש. ההלוי נקבעה להיום יום א'.

על שמועה כי באה

ארץ ישראל נודעו ענין כולל לקבלת התלגרמא המודיעה מהשכר הגדול אשר השכרה כנסת ישראל בהלקח אל על הגאון צדיק יסוד עולם מן ישראל מאיר הכהן מראדין זכר צדיק לברכה. תיכף כאשר נתפרסמה התלגרמא רחמנא רחמנא נעשית אכידה זו לנושא עיר הקודש והמחנות וכל פנים קבצו פארוז. ירושלים נתעמפה באכילות ובכל פנות העיר נראים קבוצי אנשים שסוחחים על המאורע ומתנים את ערך האכידה שאבר כלל ישראל. מטעם כל רבני ירושלים הכרו כולל מלאכה לפנות ערב, וביום מחר ביום השני, כ"ו לחדש, בשעה 11 אחה"צ (חמש אירופית) יסודר הספד כללי בהיכל ישיבת מאה שערים. ראש המספידים יהיה הגאון הגדול, עטרת תפארת ישראל מרא דארעא ישראל, מרן יוסף צבי רושניסקי שליט"א נאכ"ד פעה"ק תוב"א. היום בערב יספירו באותו מקום הרב קוק ה"ו.

הגאון חפץ חיים זיע"א

אסום הלב וניטל הדבור לתאר בשעה זו ארץ האכידה. לב כלל יהודי דורר היה כלל כך קשור אל החפץ חיים, אל זקן הדור, עד שלא ביום ולא ביומים יכול הוא להשלים עם דהמצב שמנהיג ישראל, חפץ חיים איננו עוד בחיים. קשרו להאכין ויותר קשה לתת מוהלך להמחשבה לתפוש ולתאר ארץ האכידה ואת אסונו של עם ישראל ביום זה. אם נאמר על המנות של היום שהיה רבן של כל בני הגולה לא תהא כזה קורטב של גוזמא, כי מי הוא דייחודי שומר התורה בכל תפוצות ישראל שלא ינק משדי תורתו, מי לא נתחנך על ברכי הסבא הזה, מי לא למד את המשנה ברורה, או את ספרי שמירת הלשון וכו' וכו'. אין לך בית כנסת וקבוץ בישראל שלא נקבעו בו שיעורים למשנה ברורה ולשאר ספרי המנוח זיע"א. המנות היה רבן של כל בני ישראל, לא רק בספריו כי אם גם במכתביו, ועד זקנה ועד שיבה,

גם בימים אשר לא היה עוד כמעט שירייה כרחוק, ומתוך חוכה של הנשמה הטהורה שהיתה שרירה עוד בשירייה הנוף, יצאו קריאות וברווים אל העם הישראלי, אזהרות ודברי התעוררות על כל מאורעות הזמן, על כל צרה שלא תבוא ועל כל תקלה שלא תבוא, ודבריו היו קרובים תמיד אל לב כל יהודי וקולו היה נשמע ותורר ללב כל אדם בישראל, ועד יוסו האחרון היה מנהיג ישראל ורבן של ישראל.

אחת יצירותיו הגדולות של החפץ חיים, דיי"א הסתדרות, אגודת ישראל. הוא נתן צורה להיהדות והחדות, הוא קבע לה רתחומין, ועשה לה מסגרת, והוא היה סוכך עליה ברוחו עד היום האחרון, עצתו נחה אותה, ושום דבר גדול לא נעשה באגודת ישראל בלי ידיעתו והסכמתו, ועד יוסו האחרון היה נשיא מועצת גדולי התורה של אגודת ישראל.

תהא נשמתו צרורה בצרור החיים הנצחיים.

ה"חפץ חיים" רבי ישראל מאיר הכהן מראדין, ממייסדי אגודת ישראל, הודעה על פטירתו, תרצ"ג.

הערבים מתנפלים על המתפללים על-יד הכתל

המון ערבים מתפרץ דרך שער הברזל החדש עם מקלות וסכינים בידיהם— המתפללים המועטים מהרו לברוח— על המקום נמצא רק קצין אחד ושוטר אחד— המתנפלים קרעו את פתקאות המתפללים, ספרי תהלים סדורים ושרפום באש.

היום בצהריים נתפשטו שמועות בדיושלים כי הערבים מתכוננים לצאת להפגנה בענין הכתל. אחרי זה נתפשטה שמועה על הבאת יהודים ע"י הכתל.

בא-כחצו שבקר במקום וכן עדי-ראיה מסרים לנו : בשעה 1 אחרי הצהריים כאשר נמצאו ע"י הכותל שמונה מתפללים יהודים שעסקו באמירת תהלים נשמעו פתאום קולות הצוצרת ואחרי זה צעקות "אללה" וכעבור רגעים מספר התפרץ מצד מסגד עומד דרך שער הברזל החדש המון ערבים עם מקלות וסכינים בידיהם, וצעקו, תפשו את היהודים, על המקום נמצא אז קצין אחד ושוטר אחד, היהודים המתפללים מוחדו לברוח, על המקום נשארו רק שני זקנים, הבורחים הספיקו לצאת מהמסמט, הצרה ובמקום שם נפגשת סמ-מת הכתל בסמטת מסגד עומד רצו לקראתם ערבים אחרים וסקלום באבנים.

הד"ר וולפגאנג פון-ווייזל שבא לכתל בשעה 1.30 בערך מספר לנו : כאשר הוא הצה לנסות מרחוב היהודים לסמטת המובילה לכותל עצרו בערו שוטרים ערבים באמרו שאסור עכשיו ללכת לכתל, הד"ר פון ווייזל מתח בפניהם באמרו, כי אם לערבים מותר לעבור ע"י הכתל אף בשעת תפלתנו, הרי שלנו מותר ללכת לכתל בכל זמן-שהוא שוטר אנגלי שבא למקום חדשת לה' פון-ווייזל ללכת לכותל, זאת זאת מצא ה' פון-ווייזל על רחבת הכתל : אף יהודי לא נמצא שם ; כי אם כ-40 ערביות, כ-30 צעירים ערבים, וכ-30 ילדים ערבים, הם התרוצצו והשתוללו הוציאו את הפתקאות שהיהודים הוחבים לבין האבנים קר-עים לגורים, ופוזרו על הרחבת על המקום נראו שלשה גלי אפר, יבא-כחצו שבקר אף הוא ע"י הכתל אסף פתקאות המתפללים, קרעו סידור, "תהלים", שורפים למוחצת ולרביע.

בהיות ה' פון-ווייזל ע"י הכותל נמצאו שם 4-5 שוטרים ערבים 2-3 שוטרים אנגלים וקצין אנגלי אחד, אבל הם השקיפו במנוחה על מע-שי המתפללים מבלי לעשות דבר, כעבור זמן-מה בא למקום מי"מ מז-של ירושלים ה' קסט ופקד לנקות את הרחבת מגורי הסידורים ולשטוח את הרצפה מגלי האפר.

פרטים בגליון יום א'

לְאֶחֱיוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

רְשׁוּת יְרוּשָׁלַיִם

מצב יהודי עיר העתיקה הולך ומחמיר מיום אל יום, גורל שומרי החומות. אלה אמיצי הלב שומרי משמרת הקדש שלא עזבו את העיר העתיקה הוא משה מאד. הם נחוקים מן החיים ואין להם כמעט שום קשר עם העיר. רובם הם מחוסרי עבודה. החנונים ובעלי אומנות של עיר העתיקה אבדו את פרנסתם. ומאלה שעבדו עבודה מחוץ לעיר נוטלה האפשרות ללכת לעבודה, לבד מה שאין בכלל עבודת יום. לרגלי השתוק הנמור בכנין וכו'. מלבד זאת נמצאים מאות פליטים שגרו ברחובות מעורבים ורובם לא הספיקו עד עתה להסתדר והם נעים ונדים ומטולמלים ממקום למקום, ומצבם מעורר דאגה רבה, וברובם הגדול זקוקים הם לעזרת אחים להצרכים היותר נחוצים.

יש לספק גם צרכי הצבור של העיר העתיקה, כגון המקוה, החנוך של הילדים, וצרכים רבים הזקוקים לטובת הכלל של גרי העיר העתיקה.

להקהל בירושלם ידוע שאגדת ישראל יחד עם העדה החרדית חשו תיכף לעזרה ועל ידי מגבית של כסף וצרכי אוכל נתמכו הפליטים בסכום של 250 לאי, העזרה המהירה הזאת הועילה להקל במקצת את הסבל בימים הראשונים של המצב הקשה, וכולנו היינו מלאי תקווה שהעזרה נחוצה לימים או לכל היותר לשבועות אחדים.

לצערנו הגדול לא נתקיימה ההקוה, ומצבם של אלפי נפשות נעשה על ידי המשכת הזמן עוד יותר קשה מפני שהאמצעים המעטים של הפליטים עצמם אולו.

לעומת זה מצטערים אנו מאד שהמגבית הפנימית הולכת ונחלשת, מחוסר עסקנים ועייב שרבים חושבים שיצאו כבר ידי חובתם.

מזומר המצב נהגברה עוד החובה, חובת אחים לצרה, על אלה המרנישים בצער אחיהם להתעורר ביותר מרץ בהקלת גורלם הקשה של הסובלים. והננו נגשים כיום להתנבחות המגבית על ידי תעמולה רחבה בין אחינו תושבי ירושלם ת"ו.

אנו נודיע להצבור את החלטותינו בנוגע לאופני התעמולה, והננו מבקשים מעתה מאת הקהל היהודי שכירושלם לעזור לנו בעבודתנו הקדושה הזאת וכל אחד יצטרף אתנו למפעל הצלה זה, בתור עושים ובתור מעשים, כל אחד כפי אפשרותו.

ולבנו תקווה שהקהל הירושלמי המחונן במדת הרגשת צער אחים יבטיח את הצלחת פעולתנו בעזה"י.

ועדה לעזרת הפליטים בעה"ק ת"ו.

על יד אנדת ישראל והעדה החרדית.

הערה:

דין וחשבון מפורט על דיוצארי ודוכנסה בערך מאה ושלשים לא"י (עד ד' סיון) נתפרסם בקול ישראל מיום ח' סיון תרצ"ו.

שאר התרומות ודו"ת על יתר הפעולות תתפרסמה גם הן אי"ה.

הכתבת: ועד העדה החרדית ת. ד. 6 מ. ש. טלפון 451

טום, מחברי ירושלמי
מ"ה חבת חורר ודרך ארץ כע"ה

מודעה משנת תרצ"ו, הכרזת מגבית עבור תושבי העיר העתיקה, לאור ניתוקם וריחוקם מן העיר החדשה ורובם אינם יוצאים לעבוד כלל.

מדרס'ד ומחר'ב'ד

שואת עמנו לא תתואר בחרס אנוש, חרוץ אף גורא עובר עלינו בשצף קצף, מתקיימת לעינינו התוכחה המרה ובנויים ההם לא תרגיע ינסנו ולא הננח לנו צרה אחר צרה, שואה אחר שואה, ה' ירחם.

עונותינו הטו אלה, המרידה הנועזת של פריצי עמנו במלכות שמים, והשתיקה האלמית של השרידים לה' ותורתו, המה בעברינו חלילה, הם המה המהוים את הפרצה הנוראה הקוראת לאויב הנורא הצר הצורר. ימים על ימים שנים על שנים לחמה היהדות החרדית נגד הפרצה הנוראה של משחק כדור רגל בשבת, שהנה מרידה גלוי ופומבית שחצנית וחוצפנית כלפי כל היקר והקדוש לנו.

ודוקא בימים אלה אשר ההרב החרה מונחת כבר על הצואר ח"ו, נכרה יד הפריצים הציונים ק' הפוער שעיי הסתדרות העובדים שליטי הועד הלאומי ומשחקי תופת אלו התחילו שוב בכך עוזם בסביבת השכונות החרדיות מתחלל שבת קדשנו ושם ה' ושם ישראל באופן כה גורא בפרהסיא וכיד רמה עיי משחק הכדור רגל מלווה בנסיעת אוטובוסים וקניות ומכירות ופריצות בצניעות ישראל ואין פוצה פה ומצפצת.

חושנו גא מאמינים בה' ובתורתו לבער אחרי שערורי' זו, הסירו מעליכם את חרפת המרידה במלכות שמים הזאת עיי מחאה נמרצה נגד המורדים ויוסר בעזה"י חרוץ אף וכעס.

הקהל הקדוש דבקרתא קדישא מוזמן בזה לבא אל

דרישות המהאה

שתתקיימה אי"ה בש"ק פר' במדבר כ"ד א"ר ת"ש בשעה 8 לשא"י (2.30 אירופית) בהיכל ישיבת מאה שערים

ידיד'שו: הרב הנאמן מנהיג שלישי'א בן ציון יאדלר שלישי'א ועוד

בניהמ"ד בית יעקב בבית ישראל ירוש' הר"ר ישע"י שיגברגר ח"ו. בניהמ"ד אהלי יעקב במונח משה ירוש' חר"ר יעקב יוסף הערמאן שלישי'א בניהמ"ד שערי הסוד פושים ירוש' הרב ר' שלום שבררן ח"ו

צו אלו צהפונ'פ ! אף אחר צל יעד ר !

ונחנוד גא עז ומרץ להלחם מלחמה ה' נגד בוגדים ומורדים במלכות שמים אלו. ויהא רעוא שיקודש שם שמים על ידינו עזינו אלקינו על דבר כבוד שמך. ונזכה לנאולה שלמה כביאת יגון כבי'א

נמורי קרתא

ס' היהדות החרדית בא"י

דפוס צוקרמן ירושלים

מודעה משנת ת"ש, השואה בחוץ לארץ, ובאן חילולי השבת וגדרי הצניעות.

אהארבע ווארנונג

דעם ווייטער ערוויינטען איסור און שארפע קללה האבן אונזערע הייליגע רבנים זצוק"ל זיך ארויס גיגעבן געגין יעדן ועלכער וועט נעמען א איינטייל אין א וואל, ואס גיט צו פרויען רעכט צו וויילן און צו גיווילט ווערן ח"ו.

אזוי וויא עס איז מפורסם גיווארין: דאס די חפשים מיט זייערע סעקטעס, ועלכע האבן אראפ גיווארפן פון זיך, דעם עול תורה, און דיא וואס זיי זיינען זיך מתחבר צו זיי.

צו מאכין דעוועלוציא געגין אונזערע הייליגע תורה, און איינצוברעכין, אטיפן איינברוך, אין דיא מויער פון אידישען דת, דורך באטייליגען פרויען, אין אספת-הנבחרים צו וויילן און צו גיווילט ווערן.

זיינען מיר מודיע דאמיט: דאס יעדערער ועלכער באטייליגט זיך אין דיא בחירה, גיט ער אהאנט, צו דיא פושעים, און העלפט אויסרייסן און אויסווארצלען דיא עקרים און דיא יסודות פון אידישען מוסר.

און עס איז פארבאטן, צו יעדער אידען, וואס דיא פיס פון זיינע עלטערן זיינען גישטאנען אויף דעם בארג סיני: סיי אמאן און סיי אפרו, זיך צו באטייליגען אין די בחירה.

אין עס איז אהייליגער פליכט, אויף אלע יראי ד': צו פארמיידן מיט אלע מעגליכקייט, זייערע קרובים און זייערע שבנים, פון צו געהן צו די אסורע בחירות, ועלכע ברענגט אשרעקליכען בראך, אויף דיא הייליגע לאנד, און אהודבן אויף דיא גאנצע אידישקייט, און אויף כלל ישראל.

ופורק גדר ישכנו נחש.

און דער ואס וועט פאלגן-זאל אויף עס קומען גוטע ברכות, ושלוי על ישראל, ה"ש חדש מר חשון תרפ"ו עיה"ק ירושלם ת"ו יוסף חיים זוננפלד רב ואב"ד פעה"ק

אלי קלאצקין (גאב"ד לובלין)

משה קליערס (רב ור"מ בעיה"ק טבריא)

יוסף האפמאן (גאב"ד מאפא)

מרדכי ליב רובין

יצחק פרענקל

דוב צבי קרענישטיין

שאל-דווין (רב עדת הבבלים פעה"ק ת"ו) יוסף ידיד הלוי ראב"ד עדת החסידים פעה"ק ת"ו יעקב חיים סופר (רב עדת הבוגדים פעה"ק ת"ו)

צו דעם ערוויינטען איסור אויף בחירת נשים האבן זיך דאמאלס אויך מצרף גיווען אלע וועלט גאונים וצדיקים וצוק"ל זיך פון חו"ל וויא דער חפץ-חיים

ו צוק"ל ר' מאיר שמחה וצוק"ל ר' חיים עזר גראדינסקי וצוק"ל אזוי אזוי ווען מיר האלטן היינט בא אועלכע טרייפנע בחירות פון דיא "עיר" אין

ירושלם ת"ו איז דער ועלכער איסור פארשטארקט גיווארין דורך אונזער הייליגע רב ר' זעליג ראובן בענגיס שליט"א מיט זיינע בתי דינים פרויט

שליט"א וויא זיי האבן דאס מודיע גיווען אין בעזונדערע בלאקאטן

דפוס «המסורה» ירושלם

מודעה משנת תרס"ו, באדייש, נגד ההשתמות בבחירות אשר התירו בחירת נשים.

ה צ י ו נ י ם ו ק ד ו ש י ה ם

ב"ה

בירושלים ת"ו מת משורר ציוני בשם

משרניחובסקי

לתמהוננו קמו כאלה המכתירים אותו בכל
מיני תוארים ומפזרים לשמו תהלות ושבחים
אי לזאת הננו להודיע להצבור העובדות דלהלן

(א) כל ימיו חי בטומאה עם אשה נוצרית.

(ב) השירים שחיבר הם מלאים כפירה
ואפיקורסות.

(ג) אשתו הנוצרית נשאה תמיד שתי-וערב
על לבה.

(ד) ברגעיו האחרונים נמצא משורר ציוני זה
בתוך כנסיה נוצרית-רוסית ושם מת.

זוהי דמותו של משורר ציוני מת זה אשר הציונים
מפזרים לשמו כל מיני תוארים.

חברת גומלי חסד – מעוז לדל

בעיתק ירושלים חובביא

ב"ה יום _____ לחדש _____ תר"_____

התראה אחרונה

יאהן נכבד!

כאשר כבר שלחנו לך הודעה כי עבר זמן פרעון חובי, וטרם שלם, לכן הננו מתרים לך עוד הפעם, בתור הוראת שעה, שבאם לא יפדה את המשכן עד משך שבועיים, נמכור משכוננו בלי ידיעתו, וכמו"כ הננו מזהירים בזה לך שאם לא יספיק משכוננו לפרעון חובי נגבה ממנו את המותר בכל אופן שהוא הן בדיני ישראל והן עפ"י חוקי הממשלה ע"י עורך דין שתעמיד החברה על הוצאותיו. כי החוב הוא רק על הלוח והמשכן הוא רק ליתר בטוחות. ברגשי כבוד מנהלי החברה.

ל ת ש ו מ ת ל ב !

העתק מקצת תקנות של החברה הנוגעים למקבלי הלואות מהחברה:

- (א) בית הועד פתוח בכל יום ג' שתי שעות קודם הצהרים משעה 10–12 אירופית להלות עפ"י תקנות החברה בלי קבלת שום ריבית. הועד לע"ע בחצר הר"ד יאנווער כעיר העתיקה.
- (ב) הלוח סקל מהחברה כרמים אשר רשום מספר הלואה וזמן הפרעון, ועל הלוח לשמרו ולהבואו בעת התשלומים.
- (ג) החברה אינה מתחייבת לשלוח שום התראות, במקרה שהנהלת החברה ישלח להלוח או להערכ סכת תוכרת רגילה, יוקף על ההלואה סך 5 סיל וסעלה בתור מס גביה בעד כל סכת רגילה, והלוח או הערב אחראים על הוצאות הגביה ואין גאמנים לומר שלא קבלו.
- (ד) הלוח כסף מהחברה צריך לתתם הצהרה שהרשות לכ"כ החברה לסכור משכנו אחרי עבד זמן הפרעון בלי שאלת פיו, ובלי שום שיטת בד"ץ והכרות, ובלי שום תגשת תביעה באיזה בית המשפט או פקודה משופט וכו' ונותן גאמנות למנהלי החברה ולא יהיה לו אח"כ שום דו"ר כלל, והחוב על מנהלי החברה להוציא לפועל.
- (ה) אם אחרי סכירת המשכן לא יספיק סחירו לשילום חובו להח', על הלוח לשלם לתח' המותר מכיסו, כי ההלואה ניתנת כאופן שהחוב הוא רק על הלוח, והמשכן הוא ליתר בטוחות, והחברה תגבה מהלוח את המותר ע"י עורך דין שתעמיד החברה על הוצאותיו.
- (ו) הלוח או הערב אשר לא ישמור זמ"ס המוגבל שלש פעמים, או יסלק חובו רק אחרי קבלת 2 סכתיו תוכרת אחד וזכותו לקבל עוד הלואה מהחברה.
- (ז) הלוח ששולם חובו בזמנו עליו להמתין חרש בזמן התשלום בכדי להשיג הלואה שנית.
- (ח) להבר יש זכות קדימה בנוגע לקבל הלואה.

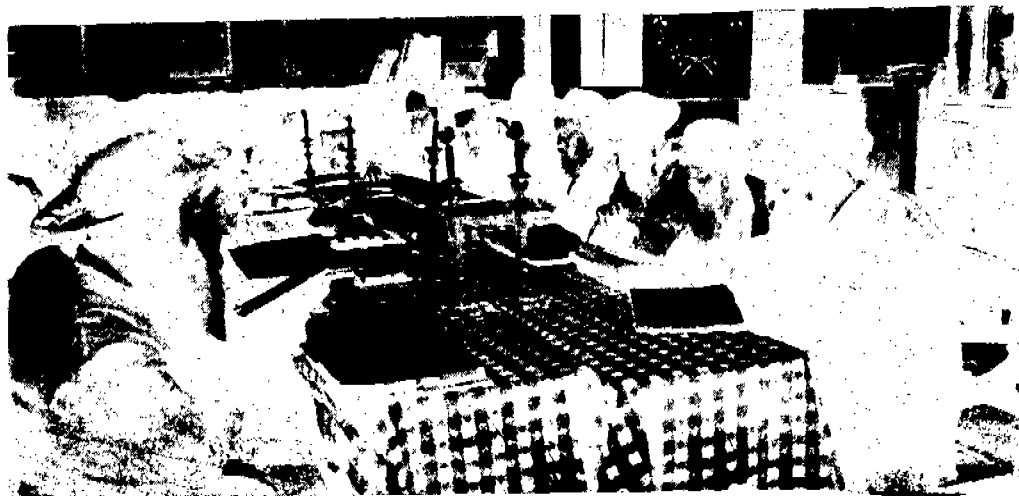
גמ"ח מעוז לדל, נוסדה ע"י עסקנים נכבדים כעזרה לזולת.

פלאקאטן, עתונות הקיר בירושלים.

בשכונה שוררת צמיפות, אך יש גם קיר חלק.

לימוד משניות.

עתונים וספרים

כשהוציאו לאור את "החבצלת" כנגד עתונות "הצבי" – האור" הופיע לאחר מכן עוד עתונים, וכן נסיונות להוצאות עתונים. כמו"כ ספרים של מחברים בודדים אשר לוו במכתב אישי ע"מ להבטיח רכישתו והפצתו, או בכרוזי רחוב. בפרק זה אפשר לשים לב לנסיונות הקמת ספריות צבוריות והדאגה לספר העברי.

ב"ה

הודעה לקהל

אתכבד בזה להודיע בשער בת רבים שזכיתי להדפיס מחדש

ספר החיים

מהרב הקדוש והטהור רבינו חיים ב"ר בצלאל זלה"ה

הכולל חמשה ספרים ה"ה: חיים, זכיות, פרנסה וכלכלה, סליחה ומחילה, גאולה וישועה, ונחין מאור לכל אחד מאהב"י, בפרט בזמן האחרון להגות בו כמו לדוגמא בחלק גאולה וישועה מדבר מענינים נוראים מארצנו הקדושה, ומי האיש התפץ חיים ידבק עצמו בכה"ק החיים אשר מרן הרה"ק מאפסא זצק"ה העיד עליו כי כל דבריו ברוח הקודש נאמרו וכל נפש כמהה תרווה באמרי פיו כמים קרים על נפש עיפה, אי לכן אליכם אישים אקרא משכו וקחו לכם ברכה לתוך ביתכם, ומי שאין ידו משגת לקנותו בכסף, הנני מוכן למסרו לידי בתורת שא"ה נגד ערבון ספר אחר למען זכות הרבים.

הסה"ק הנ"ל מוגה מדפוסים הראשונים של שנת שנ"ג ותקע"ז ות"ל עלה בידי דסקלו מכל משגה ומטעה בתכלית, ומי שרוצה לזכות יבוא ויזכה.

הצער דודל ראב"ד, ירושלם, בתי אונגארן מס' ס"ז

אר הקהל!

הון ועושר בביתו וצדקתו עומדת לעד!
— זה חקונה ספרים ומשאלים לאחרים
(כתובות ג.)

רגילים לפנות אליכם כפעם בפעם בעניני צדקה וחסד, לבקש מכם לחם לרעב, צרי לחולה, בגד לערום, עזרה לכושל. הפעם הגנו פונים אליכם לא בדבר רעב ללחם כי אם בדבר רעב לדבר ד'.

יש מחסור בספרים.

מבתי ת"ת שונים, מכמה מוסדות הנוכיים אשר בארצנו הגנו שומעים תחנת אחת, מקבלים אנו מכתבים שתובם רצוף בקשה אחת: **הבו לנו ספרים!** מוציאים כיום הרבה כספים על החנוך ועל הלמודים ואולם לרוב אין הצלחה בכל זה אם אי אפשר להמציא את הספר הנלמד לידי התלמיד, אם יש אשר לכל ספסל ישנו רק ספר אחד. מורגש מחסור בכל ספרי הקודש כגון חומשים (ביחוד עם פירושים), ספרי הנביאים, משניות, עין יעקב, גמרות, רמב"ם וכדומה. ומורגש גם מחסור בספרי חול, הנחוצים כמו כן לתועלת הלמודים, כגון ספרי למור, ספרי קריאה וכדומה.

כיום הוחזק אין להשיג כמה ספרים גם בכספים כי אולו משוק הספרים ועוד כמה זמן יעבור עד אשר ישובו וידפיסו אותם מחדש. ואולם, האמת נתנה להגיד, חסרים כספים כדי לקנות ספרים את אשר אפשר לקנות.

"קרן תורה ועבודה", שנוסדה ע"י ה"מזרחי" בארץ ישראל, וששמה לה למטרה לסייע לחנוך המוסר על בסיס דת-לאומי, קרן זו גסתה גם עד עתה לעזור בנידון זה עד כמה שבהת מניע. אך מכיון שאין תקומין משביע את הארץ לפיכך החלטנו לסדר **ביום החמישי ז' אדר**

יום הספרים

שבו ילכו מתנדבינו ושליחנו לאסוף ספרים או כספים למטרת קנית ספרים. חלק הגון מן הספרים האלה נרים בשביל הספריה של "בית מדרש למורים" של ה"מזרחי" בירושלים, ספריה שתהא עממית-כללית, פתוחה לכל ועתידה לשמש ספריה מרכזית לשדרות הרחבות של היהדות הדתית-לאומית בעיר קדשנו. כל יתר הספרים יחולקו בין מוסדות הת"ת ויתר המוסדות הנוכיים שתחת הועד המפקח על בה"ס של החרדים בא"י וכן ביתר המוסדות אשר יביעו צורך בהם.

שמות הספרים, המתנדבים והגוברים יתפרסמו ברשימה מיוחדת. הספרים אשר ימסרו לבית המדרש למורים יתפרסמו ביחד עם מנדביהם **בקטלוג השנתי של המוסד.**

עם ישראל הבין בכל אלפי שנות קיומו הנפלא כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם והצבור; עם ישראל נקרא בצדק בשם-הכבוד **"עם הספר"** ואנו בטוחים שכל אחד מאתנו ידע לכבד את "יום הספרים" שאנו מסדרים ואשר הוא נאה ויאה לעמנו ולרוחו וכל אחד ירים בנפש חפצה **ממיטב ספריו** לטובת הענין ולתפארת ארצנו.

בשם "קרן תורה ועבודה"
אברהם לב. י. רדלר-פלדמן.

ג. ב. ספרים אפשר למסור ללשכות "המזרחי" והצעיר הא"י בכל מקום וכן לשלוח ישר אל החותמים.

מגבית גדירה, אשר בו יאספו ספרים, ספרי לימוד וספרי קריאה, עקב המחסור בספרי לימוד בבתי הספר.

קדוח ירושקמי

לשנת תרפ"א 1920-21

תאריך עברי אידופי ערבי רומי

הוצאת תאריך מקדוחים מ"א חגים

חגים
ספירת
העומר
ועוד.

מולדות
תקופות
פרשיות
צומות

עשרה אדומים מקדוחים לקדוח הנאולה

הוצאת דפוס רפאל חיים הכהן בירושלם.

המחיר שנים עשר וחצי ג"מ

לסוחרים ולמוסדות צבורים הנחה

המכירה הראשית נמסרה

בירושלם: בבית מסחר ספרים

ביפו: בבית מסחר ספרים

מ. יעקבסון ושות' תל אביב

בצלאל בלטינשטר

נמצא למכירה בדפוס המול ובכל בתי מסחר הספרים בכל ארץ ישראל.

לוח השמנים

כ"ה

לוח לשמנים שנה

משנת ה'ת"ס — 1900 — עד שנת ה'תש"א — 1980

לדעת ממנו תאריכים מחשבון העמים להשבוננו

מהעבר ומהעתיד

ואלו לוח לבד-מצוה להנולדים משנת 1919 עד שנת 1932

מאת נדבום ארי' צלניקר בירושלים

מחיר רק 30 מיל ועם המשלח 35 מיל

לוח השלם

לוח עברי לשלש מאות וארבעים שנה
משנת ה' אלפים תרס עד סוף האלף — בפרק זמן תנ"ל

מחיר 60 מיל ועם המשלח 66 מיל.

המכירה הראשית

בבית מסחר ספרים ומכשירי כתיבה גבירולוביץ קהלן תל אביב

להשיג גם בעיר העתיקה בבית מסחר ספרים נחום ראמה ושות' חנוך הירש

ברחוב יפו — בבית מסחר ניר ומכשירי כתיבה ויצונוב את דיימנר פול משרה

ברחוב יפו סמוך היורא — בבית מסחר ספרים ראמה ושות' חנוכה חתן עד תרס

ברחוב מאה שערים — בבית מסחר ספרים ראמה ושות' ושות'

במאה שערים — בבית מסחר גלפוני מיכל לויין

ובכל בית מסחר ספרים בא"י

דפוס קלישר ירושלים

הלוח השלם

כע"ה

מכיל: א) לוח לחשבון בריאת העולם
לשלש מאות וארבעים שנה

החל ה' אלפים תרס עד סוף האלף.

ב) לוח המלמד לדעת את כל התאריכים לחשבון העמים באותו יום
בשבוע, בחדישנו ובשנתינו הם לשבוננים שנה

משנת ה'ת"ס 1900 עד שנת ה'תש"א 1980

יצא לאור בקרב

הלוח השלם חיבור ומצוין במינע, מוכר נשכחות ומבלי עתידות

אלו גללים שלשה מדורות:

1) מדור המודעות, המורה דרך למסודות, בתי חרשת, מסחר ובעלי
מקצוע.

2) מדור להדפוס בו תאריכי נשואין ולידה.

3) מדור להדפוס בו תאריכי יאדעיישען.

המוכר את הלוח השלם — במרם הופעתו — כמוחזר הקצוב
160 מיל תודפסנה לשמו 2 שורות בלי מחיר ורק 16 מיל
בעד כל שורה נוספת

אל האחרון את הדודמנות חומרות, האי מצויה המיד:

מדורו למסור מודעותכם

לפני נעילת שערי המדורות

ורחי לכם לכתוב עולמי בארץ וחוצה לה

ברגשי כבוד

חמחר נחום אריה צלניקר וירושלים א"י

דפוס קלישר ירושלים

על לוחות המודעות התנהלה מלחמת "לוחות השנה".

בגמול-הרשע הוא בית-טובן ארפי שמדרגה רצונית. עומד במבור העיר אצל שעריו ארמון הצבא קרוב למחזיק הבנק הימני והתלונן. אולמי הנדלים והחיים הם היחידים בסוג כירושלם על חנן מלפניה נשקפת כל העיר ובקולותיהם תלונותיהם על הדמים הנדלים העומדים את העיר מסבוכ.

בצנטרליזאט מתאכנסים גם כל גדולי ושרי הממשלה המבקרים טענים לפעם את יחדשלת תזמורת הצנא שאצל צנטרליזאטל סניעמה את. חיי האורחים. מטרד מיוחד לקבלת נוסעים-יתורים בכל ערי ומדינות פלישתית, מורה ומצרים בתנאים מזויז וגוהים.

כל מיני אתרוגים מאת"ס ומהמושבות
פתח תקווה ועד חנינ.

הרופא שנים המפורסם

בעזה"י פעה"ק ירושלם תובב"א.

יקבל נא כבוד מעלתו בזה את ספרי זה אשר הוצאתי לאור, „בציפית“ כי כל דברי מועצתו בספרי זה אשר יעצתי להרים קרן עיר קדשנו שבב ישראל רוצים בקיומה, והוא הקול „משמיע ישועה“ וואס גייט יעצט ארויס אויף דער גרויסער וועלט וועגן דער קריטישע לאגע אונזער הייליגע שטאד ירושלים מיט גאנץ ארץ ישראל און וואס דיא וועלט האט זאך מיט איין מאהל אויף פאן איהר ענטפערונג און וויל מיר געבן דיא גרעסטע מיע דעם האט צוא שטילען אונד איך האפע דאס דיא גאנצע וועלט וועט מיר אנארקענען דאס איך ארבעט נור פאר דיא ריינע ווארהייט, אונד איבערהויפט מיט דער נייער מאמאדע וויא איך אין מיין ספר „קול משמיע ישועה“ גאנץ גנוי ערקלער יעדן געניגשטאנד דאס ירושלם קאן בלייבען דיא צענטראל שטאד פאן דער גאנצער וועלט פאן תורה ועבודה ויראת שמים נישט מיט דעם שנארערשין וועג, נור מיט געשעפט אנגעלעגנהייט, דאס יעדער וועט קאנען פארדינען זיין ברויט און וועט ניט ברויט פאלען צוא לאסט דער וועלט, אונד אויך וויא איך גרינדע איין „פאריווע פארמאן“ אין דער גאנצער וועלט, וויא אויך אין אויבן גאנצטן ספר יעדער זאך גאנץ גנוי און דייטלאך בעשריבן איז. צוא דינען צוועק, האבע איך ארויס געגעבן אקציעס צוא מיינע 1000 דאלאר וועלכעס יעדע אקציע קאן געשיקט ווערן אין דיא איינגעלישע אדער אין יונאטעד סטעטס באנק וועלן זיי דיא אקציעס סאטעפייען דאס הייסט בעשטעטיגען אויף דיא מיינע דאלאר און דיא אקציעס וועלן בריינגען פארשיינע דינע פראצענטער יעדן מאנהייט און דיא הכנסה וועט גיין אויף אלע אנשטאלטן „מפעלי קורש“ פאן ירושלם ואה"ק ת"ו.

און איך בין אין דיא זיכערע האפענונג דאס דיא אקציעס וועלן ברענגען הכנסה ברויט פאר אלע אנשטאלטן און יעדער פארטרעטער פאן דיא אקציע מוז גלייך אריין שיקען דיא הכנסה דירעקט צום אנשטאלט וואס בעלאנגט צוא איר.

פארלייפג שיק איך אונזע פאר יעדער אנשטאלט בלויז איין „אקציע“ ווייל דאס איז פערבינדן מיט גרויסע שפעזן דיא דרוק זאכן אין פארשידענע שפראכן מיט פאסט מארקן שיקען אויף דער וועלט אונד בעטן באיי דיא אונבעקאנטע אנשטאלטן איז מיר ניט פאסיג דרום ארבעט איך מיר פארלייפג מיט מיין אייגענעם קאפיטאל אויבזאחל מיינע פֿינאנסן ווינען זייער קליין אויף דינע גרויסע רויזגע אויסגאבע. אויך איזט איין גרויס אונטערשייד אין דיא צייט דאך וויל איך מיר קוועלן מיט אללע קרעפטן אויסצואהאלטן ביז השי"ת וועט מיר העלפן דאס עס וועט פֿרוכטן בריינגען דען וועט יעדער זעהען אז דאס איז איין דבר שיש בו רוח חיים האפע איך אז יעדערער וועט ניט פֿערלאנגען דאס דיא גרויסע רויזגע אויסגאבע בע זאחל אויף מיין רעכענונג גיין אין דען וועלן מיר געבן יעדן אנשטאלט מער אקציעס דאס זאחל בריינגען יעדן מפעל זיין גאנצע הוצאות וואס ער ברויך.

הלואי וואלט איך גיווען רייך גינג וואלט איך מיר גיהאלטן פאר דיא גרעסטע זכיה דאס איך זאחל דאס אללעס מאכן אויף מיין אייגענע קאסטן אונד וואלט באיי קיינעם ניט גינעמען קיין סענט נור איך וואלט דאס גיהאלטן „לזכר עולם“ דאס השי"ת האט מיר מוכה גיווען מיט דעם רעיון דאס ירושלם וסביבותיה זאחל געהאלפן ווערן פאן דער גרויסער קריטישער לאגע וויא איך זיי גיטראפען האבע, ואקוה להשי"ת השוכן בציון והאוהב עמו ישראל לעד כי יתן את חני בעיני אלקים ואדם להטות אוון לשכל מלי ויקבלו על עצמם לעמוד לימיני בהוצאות הדבר הגדול והקדוש הזה אל הפועל, ובזה הנני יוצא מאת פניו ברגשי כבוד וברכה אמתית לראות בשוב ירושלם ובבנין אריאל בב"א.

יוסף יוסף אדמחה ב"א

בעל הספר ספר בנין אריאל

ירושלים פאלעסטינא נומער 6 גדר „מאה שערים“.

כל מי שיש לו שאלה בענין זה יוכל לקבוע מקום ואברר לו פה אל פה הכל כנכון כאשר איוה נפשו.

Adresse: J. KOLBE JERUSALEM (Palästina)

מחבר הספר „משמיע ישועה“ הוציא קבוצת מניות בסכום של אלף דולר, להפצת הרעיון כי ירושלים בירת העולם הרוחני וגם ייתכן הכלכלי והמסחרי.

הרגע ההיסטורי הנפלא!

האם גאולתנו הנסיית והפלאית קרובה? כן!
 האם תהיה התנגשות אנגלית-איטלקית ע"י ארצנו? כן!
 האם גורלנו וגורל העולם יוכרע ע"י חיפה וסואץ? כן!
 האפשר לדעת לטובת מי תגמר המלחמה ואימתי בערך? כן!
 האם יש במציאות ספר שהודיע מראש על רוב המאורעות ההיסטוריים
 שהתקיימו לעינינו? כן וכן!

זהו הספר הידוע „חזון החיים” על ספר דניאל

מאת ה' חיים שבילי, שנכתב בתרצ"ה

והנותן תשובה על כל השאלות הללו.

תכנו של הספר אקטואלי היום ונוגע ממש לגורלו
 של כל אחד מאתנו.

כדאי הוא והחוזה הנפלא דניאל שנסמך על ספרו, בפרט לפי הפרוש
 ההגיגי והמוצק „חזון החיים” שהמאורעות עצמן קיימו את דבריו, ורובות יהודים
 הביעו ארץ התפעלותם ממנו.

אל תחכה עד שהמאורעות העתידיים בא"י ובמצרים
 יתדפקו על דלתותינו.

קרא עכשיו את הספר המענין, ותדע על העתיד לבא מה שנעלם מהדיקטטורים עצמם.

הפרקים בארמית מתורגמים לעברית צחה.

החשבונות והפסוקים שבדניאל ניתנים בהסברה קלה, 90 עמודים.

מחירו 50 מא"י, להשיג בבתי המסחר לספרים, או להזמין בטלפון.....

או לפנות ישר אל המחבר לפי הכתובת: חיים שבילי ת. ד. 5017, ירושלים.

אפשר לשלוח גם בולים

דפוס קלישר — ירושלים

ב ש ו ר ה ט ו ב ה

סיוע בעד ספר אהבת ריעים היקר והטוב

ואהבת לרעך כמוך
וכי ימוך אחיך ומטח
ידו עמך והחזקת בו
והי אחיך עמך וזהו
ברכה אבי"ה.

יברכך ה' מציון וראה בטוב ירושלים

עין חיים היא
למחזיקים בה
ותומכיה מאושר

נתן חתן לו ולא
ירע לבנך בתוך
לו כי בגלל הדבר
הזה יברכך ה' אלקיך
אבי"ה.

אדון נכבד! ואה רחמן!

חנני להודיע בזה למען ב' כי אני הח"מ איש מילידי ירושלים תוב"ב בן לאותו תם וישר המדוכה
בוסורין כל ימיו ר"ל הוא א"א ועמ"ר בכור שמואל מאגאר נ"ע בן לאותו צדיק הרה"ג דוד מאגאר ז"ל ואמו
היא זקנתי הרבנית מ' ריינה בכר משה נ"ע אשת הרה"ג רב החסידים בבית אל ימב"ץ כמוהר"ר ששון בכר
משה המכונה פריסיאדו בעהמ"ח ספר שמן ששון זצ"ל ואני הצעיר מרוב התלאות והוסורין ששלמין בגופי
והחולשה איני יכול לעשות שום עבודה ואין לי כי אם רק עסק התורה מתוך עוני ובמשך הזמן חיברתי ספר
יקר הערך מלא מוסר ומעשיות נפלאות משלים יקרים ודרושים נחמדים כאשר עוני הקורא תחזונה מישרים
אבל לדאבוני הגדול אין בידי היכולת להדפיסו ויש לי כעת מעט עוזרים ומהנדבים אבל אינו מספיק יען
שצריך כסף רב בעד הדפוס לכן אחי ואדוני פנה אלי בנדבך המובה ועזור אותי כברכת ה' אשר נתן לך
כי מלבד גודל המצוה להגדיל תורה ולהאדיר עוד בה כי בנדבה הזאת אתה אחי מחזיק ביד לומדי התורה
ומקיים ארבעה נפשות שסובלים חרפת רעב לכן אחי היקר חוש מהר ורחם עלי ועל ב"ב ומצוה הבאה לידיך
אל תחמיצנה ובגלל הדבר הזה יברכך ה' אלקיך בכל מעשה ידך אשר תעשה ומשכורתך תהיה שלימה
ואי"ה כשיגמור הספר מביה"ד צ"לח לך ידידי ספר אחד הנם אין כסף יחד עם רשימה מיוחדת של שמות
כל המתנדבים בכדי שתראה שכספך לא הלך לאבוד, ואני תפלה לאל נורא עלילה למען חייו והצלחתו ובכל
אשר יפנה ישיביל וישמח ויצליח ברוב הצלחות ושובע שמחות, תרב גדולתי ירום ויגבה כוכב מערכתו ממני
הדו"ש"מ, ומעמיר עתרת החיים והשלום בעדו ובעד בני ביתו בקשה למסיר הנדבה ליד נושא המכתב
ויבא שכמ"ה.

הצעיר דוד הי מאגאר ס"מ

דפוס הפועלים

החבצלת

שלש פעמים בשבוע !

מראש חדש ניסן שנה זו תחל החבצלת להופיע בע"ה

בשנים רבים לטובה

שלש פעמים בשבוע: ביום השני, ביום הרביעי וביום הששי.

הנן כמאז גם עתה על כר היקר והקדוש לישראל.

ה"חבצלת"

יבואו מאמרים חשובים בכל הנוגע לישראל וליהדות בארץ ובחוצה לה.

ב"חבצלת"

יבואו מאמרים כלליים מעולם המדיני ועל דבר כל שאלות הזמן.

ב"חבצלת"

תבאנה כל החדשות הנקרות בירושלם ובשאר ערי ארץ הקדש והמושבות, על פי המקורים הער נאמנים והורר מהירים, מאת סופרים קבועים.

ב"חבצלת"

תבאנה כל החדשות הנקרות בתבל, בישראל ובעמים, על פי מעלעגראזים וע"פ העיתונים הגדולים, וסופרים מיוחדים.

ב"חבצלת"

יהיה עתון פופולארי בעד העם, ומלא ענין גם בעד הקורא השומן.

ה"חבצלת"

בכלל תעמוד

על המשמר להודיע לאחינו כחול מכל הנקרה והנעשה בארץ, ולהודיע לאחינו בארצנו, מכל הנעשה בקרב אחיהם בחוצה לה.

ה"חבצלת"

גליונות יום השני והרביעי יהיו מקדשים בעיקרם לחדשות ולשאלות הזמן, ובגליון יום הששי יבואו לבר כל אלה גם:

מאמרי מהע ובקורות.

שירים ופיליטונים.

תמונות וספרי מסע.

ציורים וספורים

מקורים וספורים, כתובים בסגנון קל ומושך לבבות, בידי סופרים חשובים ומומחים איש איש במקצוע שלו.

למען תהיה החבצלת בלי השוה לכל נפש, הוללנו את מחיר החתימה, למכרם היותר קמין שאפשר, לבר

→ הנחות וזכויות מיוחדות ←

אשר נתן אי"ה לקוראיו, במקחי המודעות ועוד.

מעתה יהיה מחיר החבצלת:

לרבע שנה	לחצי שנה	לשנה	בירושלם
Fr. 3.—	Fr. 5.50	Fr. 10.—	
" 4.—	" 1.—	" 13.—	בארצנו ע"י האוסף המודעות במשלוח פעמים בשבוע
" 4.50	" 8.—	" 15.—	בחוץ לארץ

דמי החתימה לשלם במוקדם. סוכנים נאמנים בכל מקום יבוקשו.

Redaction HABAZELETH, JERUSALEM, Palestine

אדרעסע:

אוצר ספרי ישראל „בית ועד לחכמים” בעיה"ק ירושלם ת"ו.

בעז"ה.

הביאו ספרים אל בית האוצר!

מתוך הכרת החובה הקדושה והמצוה הגדולה לבא לעזרת צעירי ציון המצוינים, השואפים לעלות במעלות התורה והיראה – מצאנו לנחוץ ליסד **אוצר - ספרים** אשר יכיל בקרבו את כל הספרים ההלכיים והמפורשים, פוסקים ושו"ת, גם ספרי דרוש ומוסר.

ישמש לתופשי התורה בתור מעין ממנו ישקו כל העדרים, כל דבר הקשה להם יביאון אל בית האוצר, יעינו שם בספרים ויברר להם ספקותיהם ויתורץ להם קושיותיהם.

אוצר הספרים בספרי המוסר אשר בקרבו, ישמש לבחורי החמד וצעירי הישיבות בתור מורה דרך, דרך ה' ותורתו, יספגו אל תוכם את הדברים החוצבים להבות קדש של קדמונו וצדיקי הדורות, וישאבו בזה את הכחות הדרושים כיום לעבור בין הזרמים הככירים של החפשיות וההוללות, השי"ת ירחם.

אוצר הספרים ישמש גם בתור בית ועד לחכמים, בתור מרכז של תורה ויראה אשר ירכז אל תוכו את כל תופשי התורה הצעירים והזקנים לפונדק אחד, שמה יתנו הצעירים את ידם אחד לשני, איש לרעהו יאמר הבה ונתחזקה בעד תורתנו הק' בדבוק ובפלפול חברים יגדילו את התורה ויאדירו אותה בעז"ה, שמה ירימו את דגל התורה והיראה ברמה, שמה יתאבקו בעפר רגליהם של זקני הת"ח ויקוים אשרי ילדותנו שלא ביישה את זקנותנו.

אנו פונים איפוא בזה אל קהלי חובבי התורה בעיר קדשנו ירושלם ת"ו הרימו תרומה לה, הביאו ספרים לבית האוצר!

בקשתנו היא לקבל את פני העסקנים בסבר פנים יפות, וכל מי שאהבת התורה בוערת עוד בלבבו ישלח לנו את תרומתו כפי אשר חננו השי"ת ברצון ויכולת על ידי העסקנים הי"י.

ובזכות זה תזכו לראות בהרמת קרן תורתנו הק', ולהתברך בכל טוב, כעתירת המצפים לישועה קרובה

נאם **דוד בהר"ן זצ"לה** נא **אהרן שלמה הלוי קאצינלבוויג**

זעליג ראובן בענגיט
במהר"צ זצ"ל
ראב"ד לעדת החרדים
מח"ס "מלפני ראותך"
בעיה"ק ירושלם תובביא

הרב שמשון אהרן פולונסקי
דומ"ץ בשכונת בית ישראל
בעיה"ק ירושלם תובביא

ב"ה.

הנני בזה לבקש מאת קהל חובבי התורה לבא לעזרת ה' בגבורים ולתמוך בעין יפה וברוח נדיבה בהמצעל הקר הנשגב והנחוץ בית אוצר ספרים, בית ועד לחכמים, ההולך ומתיסד בעז"ה למען צעירי ציון היקרים המסולאים בפו תופשי דגל התורה, צעירי הישיבות הקדושות בעיר קדשנו ירושלם ת"ו. אלו הצעירים הממיתים את עצמם באהלה של תורה, לומדים מתוך עוני ולחץ נורא, עתידים המה להיות בעז"ה כוכבי ישראל שיאירו לארץ ולדורים עליה, והחובה על כל מי שזיוק האהבה לתורתנו הק' עוד לא כבתה ח"ו בלבבו, לבא לעזרתם גם החומרית וגם הרוחנית.

אוצר ספרים, זהו העזרה הרוחנית שאנו יכולים להגיש להם, באוצר הספרים ימצאו את המעין ממנו ישאבו את המים חיים, על ידו ירכשו להם את הידיעות והבקיאות בדרך של תורה, על ידו ידולו את הפנינים מעמקי ים התלמוד, הוא יפתח את כשרונותיהם, כי גם בעלי הכשרונות היותר טובים וזקוקים הם לחדוד כשרונותיהם, וחוסר ספרים עלול ח"ו לאבד את כשרונותיהם, והנני מחזק בזה את ידי העסקנים הי"י אשר הערה ה' ית"ש עליהם רוח ממרום, והתנדבו לאסוף ספרים ותרומות כספיות למטרה הקדושה הזאת.

והנני מבקש בזה בכל לשון של בקשה מאת אחינו בני ישראל לקבל את פניהם בסבר פנים יפות ובנדיבות לב, למען כבוד התורה ולומדיה, ולמען כבוד ירושלם הק'.

ובזכות זה תזכו לראות בהרמת קרן תורה"ק בארה"ק, בביאת גוא"צ בב"א. כעתירת המצפה לישועה קרובה שמשון אהרן פולונסקי.

ב"ה ירושלם עה"ק ת"ו, יום ו' ח' לחדש כסלו תרצ"חית לפ"ק.

נדרשתי לבקשת אלוף המנהלים חברת "תורה ויראה" בקרתא קדישא הרין אשר נתעוררו ליסד בית ועד לתלמידים ולחכמים ולרכוש להם אוצר ספרי ישראל כוללים פלפולי הלכה ושו"ת ראשונים ואחרונים, גם ספרי אגדה דרוש ומוסר מכל המינים המלאים דבר ד', להשיב את נפשות המשתוקקים להשתלם בהכמת התורה ברוח דעת ויראת ד', אגא לתמוך בידיהם מי במשען כספים, ומי בספרים יפים, למען לא יפנו לבם לספרים היצוניים, המתחדשים לבקרים מן המינים והריקנים, ואשרי המסייעים והגמנים לדבר מצוה זו שומרי אמונים, לחזק את העוסקים בת"ת היקרה מפנינו. כולם יתברכו בכל הני מילי מעליותא, יקר ורבותא, לחיים של טובה וברכה למשמרת שלום ככל א"צ וגפש המברכם כו"ח לכבוד התורה ולומדיה, עש"ק לס' עשר אעשרנו לך ירושלים עיה"ק תובביא

זעליג ראובן בענגיט
ראב"ד לעדת החרדים.

(מקום החותם)

מודעה משנת תרצ"ח על יסוד אוצר הספרים מרכזית, תורנית.

בשורת ספרים חדשים!

א) נכון הנני להוציא לאור ספר אשר קראתיו בשם

יאהר ציימבוך

כשמו כן הוא

הפנקס פתוח והיד כותבת

בו כל ימי פטירת נוחי נפש (יאהרציימין)

הן הנעדרים בחו"ל, והן הקבורים בירושלים על הר הזיתים.

וע"כ הנני מודיע כזה לכל איש אשר כבוד חוריו ואנשי משפחתו יקר בעיניו, שיתן לי רשימה ברורה מכל הנעדרים אשר במשפחתו, בין משנים האלו ובין משנים קדמוניות, וארשום את כלם יחד תוך פנקס גדול אשר הכינותי, ואח"כ תיכף ומיד אקבעם בדפוס ויצא לאור בקרוב.

סדר הודפסת, שם הנפטר, (מלכות גדולות) שם אביו, מספר ימי שני חייו, עיר מולדתו ומגורותו, מקום קבורתו, יום ושנת פטירתו, שם בנו וקרובו כותב הוא"צ, וב"ז יודפס על סדר ימות השנה בסדר נפלא הפלא ופלא.

ואת כל זה ארשום ואדפיס תוך היאהרציימ בוך הגדול בסדר יפה ומהודר

במחיר אחד 1 גרוש כל יאהרציימ

ורשימתוהדפסת יא"צ של ילד הצי גרוש

החפץ להוסיף ביחס ושלשלת משפחת המת, תולדת אבותיו מולדיו וילדיו, כן הרוצה לספר בשבחו של מת, דברים נכונים מקורות ימי חי אבותיו, יוסיף על המחיר הקצוב ויודפס ב"ז תוך היאהרציימ בוך למטה מרשימת הוא"צ בשם ספר היחס

אבשר לכל אשר עבודתי בהדפסת החלקת מחוקק יקרה היא בעיניו.

ב)

כי יצא לאור מחברת השתים עשרה מספר חלקת מחוקק על הציון לפי המברים אשר בהר הזיתים העתה כל החרות

סדר השורות, ובה נשלם שלש חוברות שלימות (כ"א ד' מתנחלים) ודב, חלק מהל חסידים (ספרדים) אחד, חלק חלקת הרבנים (אשכנזים פרושים) אחד, חלק מקום כל מתי החללי רע (משנת תרנ"ו, א"פ) אחד, שתי החוברות של האשכנזים עמורים עם העתק מפנקס החברה קדישא המוסיף לבאר תוארי וקורות הנעדרים.

ואליכם האומרים, "נחכה נא מלקחת הספר עד אשר יגמר כל" אשיב דבר, כי יש לי להדפיס עוד כשבעה ושלשים חוברות שלימות שהם קמ"ח מחברות, ואם לא ימלאו לי כהיום מספר היותר גדול מסחוקי החוברות איכה אשא לבדי הוצאת הדפוס הרבה עלי, ע"כ מהרו נא וקנו סמני עתה בעוד מועד בהמחיר המצער אשר קצבתי עליו, למען אוכל לעבוד עוד ולהגיש לפניכם מחברות וחוברות ולהשלם מלאכתי הגדולה במשך זמן קצר, אקוה כי דברי לא ימצאו מקום בלבית אלה הסבנים פעלי ורוצים לאסוף ספר יקר המציאות כזה א ביתם.

מחיר כל חוברת שלימה (כוללת ד' מחברות) שבעה ג' גרוש

ג) יצא לאור מחברת א' מספר דברי קהלת המקהיל דברי כל המחברים בספריהם, היינו, שערי הספרים, הקדמות, הסכמות, ועוד, תוכן כל דברים נמרצים, כולל י"ח ספרים, ובקרוב יצא לאור מחברת השני.

מחירו במחיר החלקת מחוקק.

ד) במרוב יצא לאור חוברת א' מספר בריה התיכון והוא המברית מן המצה אל המצה, כולל מפתחות ספרים הכלולים מענינים או ממחברים שונים.

חוברת זה כולל מפתחות ספר תורה מציון הקובץ חד"ת ודרשות ושו"ת מאת גאונים וחכמי הזמן בארץ ובחו"ל, היו"ל בירושלים, ממשיך עשרה שנים שהם ארבעים חוברות. בהמפתחות מסומן שם כל רב ותוכן כל דבריו על סדר הסימנים:

כל אלה חוברו נעתקו ונסדרו על ידי המעתים

אשר ליב בריסק

לזח יומי

לשנת תר"פ 1919-20

תאריך עברי ארופי

נרפס בפורמט קטן יפה ומחדר הראוי לכל

מועדות

ספירת

העומר

ועוד.

מולדות

תקופות

פרשיות

תעניות

הוצאת דפוס רפאל חיים הכהן בירושלים.

המחיר 8 גרשים

המכירה הראשית נמסרה

לבימים קרוגליאקוב וקרלין בירושלים

נמצא למכירה בדפוס המול

ובכל בתי מסחר הספרים בכל ארץ ישראל

ואצל המכרז א. שורץ במאה שערים.

בעז"ה יום ה' לסדר משפטים כ"ז שבט תרצ"ט פניה"ק ירושלם תובב"א

מחיר הספר היקר הזה „החזקת התורה“ חצי דאלאר.
יאבקש מכל ירא וחרד לדבר ה' שישבני תיכף בו
ביום, ואם ירצה להוסיף על זה הסכום חצי דאלאר
שכרו הרבה בזה, כי בע"ח גדול אנכי יותר מן מאה
לא"י ויש מהם ג"כ בע"ח דוחקים.

ולכן הממהר להשיב לי מצוה רבה עושה, ובטוח
אני בעז"ה כמו שכתוב שארית ישראל וגו' ובטח
ישיבו לי.

ובזכות החזקת התורה האמיתית וכמו שנתבאר
בעז"ה בזה הספר באריכות קצת יזכו להתברך
בברכת ברוך אשר יקים את דברי התורה ויזכו
להתברך ולראות בישועתן של כל ישראל בב"א.

כעתירת המעטיר

רפאל יעקב דידאווסקי

פניה"ק ירושלים תובב"א

שכונת כנסת

וזהו האדרעס שלי ויבא בטח בס"ד

דפוס קלישר – ירושלים

ודעה בטוב ירושלים בל ימי חייד :

A. J. DENABERG

Der Obige

אברהם יעקב דענאבורג

 הנני מחלה את פני כבודו לעשות עמי חסר ואמת ולחזויל להודיעני איזה נדיבים וגבורים מאחינו הנודעים לו אשר בעיר מושבו וסביבותיה למען אוכל לפנות אליהם בבקשתי ואנכי אחיה לו בעבור זה אסיר תודה כל הימים.

Adresse: Herrn A. J. DENABURG, JERUSALEM (Palästina)

לוח נחויץ

לארבע מאות שנה — לבריאה

משנת ה'. אלפים תר עד סוף האלף.

בכל הקביעות וידיעות מדעיות.

השנים : משנת תר - 1840 - עד שנת ת"ש - 1940 - שעברו
ועד שנת תשל"ז, 1970, בשני התאריכים : לחשבוננו ולספירת הרומים.

מחיר הלוח 200 מיל

לת"ח, חכמי הישיבות, מחברי ספרים, פקידים ובעלי מלאכה ועבודה,

בהנחה של 40% — במחיר : 120 מיל

בלוח, חלק מיוחד למודעות לא"י ולאמריקה

ממוסדות, מחברי ספרים, מבתי חרשת ותעשיה (ביחוד מתוצרת הארץ)

מבעלי מסחר ומקצ'ע (שונים)

מחיר סדורן בלוח : בעד השורה הראשונה 50 מיל, ובעד כל שורה נוספת 25 מיל

— נגד ש"ל מוקדם —

הלוח יצא לאור בחדש ניסן הסמוך לאד"ש זה — תש

המעונינים — בלוח רב הערך הלזה — במסירת מודעה בו, או בשניהם —

יואלו נא להודיע מראש

בכבוד רב המהבר

הכתבת : רבי נחום ארי' צ'לניקר, מאה שערים, ירושלים

דפוס קלישר · ירושלים

אתרוגי ארץ ישראל

בעיית האתרוגים, אתרוגי קורפו מאיי יון מול אתרוגי ארץ ישראל
היוו בדורות האחרונים ויכוח על כשרותם ויתרונם זה על זה.

A. I. KUCK
Grossrabbi d. Isr. Gem.
JAFFA

בעזרת השם

אברהם יצחק הכהן קוק
רב יאב"ד
בעה"ק יפו ת"י

לבקדתיכם לחם פרי עץ הדב

פרי הארץ לגאון ולתפארת

הנני להודיע בזה כי האתרוגים מהפרדס של מר א' כר"ל
- בואד חנין - תוביא שנחכרו השתא להאברך המופלג ויר"א כו'
מו"ה שמעון אלעזר יודעלעוויטץ בירושתינו הנם משומרים מכל חשש
הרכבה ומהודרים בהדור מצוה זו בלי שום פקפוק, והאברך היקר הג"ל
נאמן הוא על הפרשת תרומ"ע בידת, ובכן ידעו כל אחי המהדרים
במצות אתרוג, אשר יקנו מהאתרוגים של הפרדס הג"ל כי יקיימו בזה
המצוה כמאמרת וישמחו לפני ד' בפרי ארץ חמדה, ביתרון הכשר.
ובעה"ח פעה"ק יפו תוביא, יום י"ט סיון שנת ודב"ר מצות זו
כמאמרה לפ"ק.

הק אברהם יצחק הכהן קוק
עבד לעם קדוש על אדמת הקודש
פעה"ק יפו והמושבות תז

עֵרָה לַמַּעַר

[89]

פרי הארץ דגאון ודתפארת!

מתכבדים אנו להודיע להקהל הנכבד, כי יבולים להשיג אצלנו, בבית מסחרנו

רחוב אחד העם מספר 16 בית מזרחי

אתרוגים נאים ומחודדים

במחירים היותר נוחים ואשר המה

אך ורק מפרדסי עברים

ובעבודה עברית נקיה

וכל מי שרוצה לקנות אתרוגי ארצנו הקדושה אשר המה מפרדסי אחינו בני ישראל ונקיים מעבודה זרה

וגם אשר אין עליהם חשש איסור שביעית

יפנה אלינו בבית מסחרנו ברחוב אחד העם מספר 16 בבית מזרחי

ובכדי להקל על הקונים מקבלים עלינו גם טרחת הארזיה והמשלוח על צד הטוב ביותר.

כמו כן ישיגו אצלנו לולבים מעבר הירדן ועריש והדסים מהמינים המובחרים ביותר.

ברנשי כבוד וקר שמעון געלערנשטער ושוחפי

אדרסת: ש. געלערנשטער ירושלים בתי ורשה

ולקחתם לכם - משלכם

תעודת הפשר על אתרוגי ארצנו הקדושה

מחשבת בית לחמי
515

הסתדרות העובדים העברים הכללית ב"ר
מועצת פועלי פתח רחוקה
המזכירות
רחבת דוד 3

פתח רחוקה 31 VII 16

אשור

בזה אנו מאשרים כי בעלי האתרוגים פישטו ולמן, סוליסון מרדכי, גינצבורג יעקב, שכסר יוסף, שאצלם קנו ה' שמעון געלערנשטער ושוחפי צבי נראף את האתרוגים

מעבדים אותם פורדסיהם בעבודת עברית

בשם המזכירות

מ. גרובנסקי

(מקום החותם)

RABBINICAL OFFICE
PETAH-TIKWAH (Palestine)
P. O. B. 36

570

לשכת הרבנות
פרחת-חקהל א"י
ת.ד. 36

בית יום חמש תרצ"ז.

עדי פורדסי מאחרונים שחברו בפתח-חקהל בשנה זו הית שמעון געלערנשטער ושוחפי חקיע ורשעו תחביר לע כי תעבדה באתרוגים היא כולה בעברית ואין על האתרוגים האלה חשש איסור שביעית.

ולראי באנו על התחום יום הנל פה פתח-חקהל א"י ת"ו

יצחק יהודה ב"ר שרגא קורי ול ספיר
לשכת הרבנות יעקב משה ב"ר ספיר ורבי דקל מרסב

(מקום חותם)

— רשעו צוקרמן ירושלים —

אתרוגים: מעבודה עברית נקיה.

אזהרה חמורה

מטעם הרבנים הגאונים בד"צ לכל מקהלות ראשונים ובראשם הגאון הצדיק מרא
דארעא ישראל מרן יוסף צבי רושינסקי שליט"א נאב"ד עה"ק תובכ"א

אל כל עם ד' יושב ציון וירושלים תוב"א!

נשתוממנו לשמע און מהפרצה החדשה שאנשים סוחרים פעה"ק תובכ"א
העיוז להביא אתרוגי יון ממדינת קרפו למכור אותם
בארץ-ישראל ת"ו אתרוגים אשר נאסרו מאת רבותינו שבגולה
עוד מקדמת דנא ובתוכם גם מארי דארעא קדישא הגאון
האדיר ר' מאיר אויערבאך זצוק"ל נאב"ד קאליש כמבואר בשו"ת נ"ח בארובה
בחומר גדול, ומה גם עתה שיש בזה משום ירידה לחיים של כמה משפחות מישראל
המתפרנסים ממסחר אתרוגי אה"ק תובכ"א

אי ליאת הננו בכח ביד יפה להזהיר בכל לשון של אזהרה חמורה את כל אחינו
בני ישראל ההרדים לדבר ד' ואל כל אשר כבוד ארץ הקדושה יקר בעיניהם
להשמר מאד לא להבשל חלילה בקניית אתרוג למצוה מאתרוגים
הללו שהביאו ממדינת יון מכורפ. וחלילה לשום בר
ישראל כשר לסחור באתרוגים הללו בארצנו
חק' להכשיל את הרבים בדבר שיש בו גם
משום בזיון ועלבון ארץ הקדושה ושפחה תירש גברתה
וגם קפוח פרנסה של רבים וכן שלמים.

והקונים אתרוגי אה"ק ת"ו, כמובן אם הם בחזקת בלתי מורכבים ומתוקנים בהפושת תרומ
כדית, יתברכו בכל טוב ויזכו לעלות לציון ברנה לחוג את חג הסוכות בהר מרום הרים בכנין
בית קדשנו והפארתנו בב"א כעתירת הכע"ה לאות אמו"צ ביום ח' תשרי תרצ"ד

בד"צ לכל מקהלות ראשונים

נאם פנחס בהגרי"ל עפשטיין ב"ה. דברי הד"צ ריינא דקדתי קדישא תובכ"א הגאונים שוחיו אי"צ חיוק
נאם גרשון יהודא זילברמאן וחלילה לעבור על דבריהם ולהשומעים יונגים והבוא ברכת טוב
נאם דוד הלוי יונגריין פה ירושלים עה"ק ח' תשרי תרצ"ד

יוסף צבי רושינסקי

דפוס סטריט

מודעה משנת תרצ"ד, לאסור את אתרוגי קורפוריון, בטענה כי הם בזיון
אתרוגי ארץ ישראל ומקפח פרנסת סוחריו אתרוגי ארץ ישראל.

ירא הקהל וישפוט !

אתם אגודת אתרוג בא"י הפושטי מלפנים להראות סימני טהרה (כביכול) ומתמרמרים על השערורה בדבר הבאת אתרוגי חו"ל לארץ ישראל בואי נא תנו חשבון על השערורה שנעשתה מצידכם.

הגידו נא כמה אלפי אתרוגים אשר חי' ראויים לברכה צועקים עליכם חמם ממצולת ים אשר השחתם והפלתם אותם שמה ?

כמה פועלים הכשלתם להיות עוברי בל תשחית לקצץ את הפטמיות של אתרוגים כשרים בפרדסי אחב"י ולהשחיתם בכונתכם תחילה ליקר שערים ולפשוט את עורם מעניי ארץ-ישראל ?

ב ב ק ש ה !
הספרתם את כל זאת להרבנים אשר רמיתם אותם שיצאו במחאות נגד הבאת אתרוגי חו"ל ?

הספרתם להרבנים כי האתרוגים הנמצאים ברשותכם לא מפרדסי אחב"י כי אם מפרדסי שכנינו ?

הספרתם להרבנים כי חמש מאות פונט הוצאתם לשומרים עבור שמירת פרדסי השכנים ואף יהודי אחד לא נהנה מזה אף פרוטה ?

הספרתם להרבנים כי עשרות משפחות נשלתם מפרנסתם וגולתם אוכלם מפיהם ומטפם באשמת האיחוד והקשר שלכם ?

מאמין אנו לו הייתם מגלים לפני כבוד הרבנים רק טפח אחד ממעשיכם הבלתי-ישרים כי אז במקום המחאה מצידם הי' יוצאים בקולות של תודה וברכה כלפי אילו האנשים אשר הביאו האתרוגי חו"ל וקימו בזה שבור זרוע אילו מפקיעי שערים.

ירא הקהל עד כמה אנשים יכולים לרמות את הבריות

בשם משפחות המנושלות

פועלי אתרוג בא"י

דפוס קלישר ירושלים

מודעה בגנות סוחרי האתרוגים המעלים מחירים, ומואשמים שהשמידו כמויות אתרוגים לצורך זה.

אסיפת הרבנים בחול המועד.

שחיטה

העיר ירושלים ידעה סערות רבות עונתיות וזמניות, לעתים נמשכו שנים רבות. להוציא בעיות השחיטה הספרדית לבין האשכנזית בענין הגאבלה והמנודעס, לבין השחיטה המהודרת והשחיטה הותיקה, המחלוקת סביב השחיטה יצרה חיכוכים רבים אשר ענפיה בבעיות אחרות שהתעוררו במשך השנים ועד עצם היום הזה.

מודעה אחרונה

להרים מכשול

מען איזט מכרז ומודיע בשם רבנותינו
הגאונים הצדיקים הרש"ם נ"י והאדר"ת
נ"י. אונד בית דין צדק — אז אויז וויא מען
האט מכרז געווען אז דיא פלייש פֿון דיא יאמקע
משה אהרן קצב מיט דיא קינדער איזט טריפה
גמורה, אונד אייניגע מענשן האבן אפ געדרוקט
אונד אויס גערופען בשם רבנים גאונים אז דער
איסור איז מותר ניווארין, — אזי לאותה בושה!
אזי לאותה בלימה! אז אזא הוצפה זאל געהערט
ווערדען אין עהיק ירושלם ת"ה צו מכשיל זיין
דעם עולם במאכלות אסורות צו ליב אאייגענע
פניה, אונד יעדער איינער קען פֿרענען דיא
רבנים שליט"א וועט ער וויסען דעם אמת,

דארום זיינען וויא נאך אמאל מכרז ומודיע
אז כל זמן עס וועט נישט זיין א הכשר בהתיימרות
הרבנים הגאונים הרש"ם והאדר"ת נ"י, איזט
דער אסור בתקפו, אונד דיא פלייש ביי
משה אהרן מיט דיא קינדער
איזט טריפה גמורה, אונד וועלכער
עס האט ניקויפֿט דארט פלייש ווייל ער האט נישט
געוואוסט פֿון דעם איסור זאל קומען א שאלה
פֿרענען בייא דיא רבנים אויף דיא בליים, אונד
ווער עס וועט קויפען פלייש אין דיא יאמקע פֿון
משה אהרן מיט דיא קינדער זאלען דיא שכנים
זיינע בליים נישט ניצען.

ולחשומע יונעם

היות כי הוכרז מטעם רבנינו גאונינו המפורסמים הגאון רש"ם והגאון אדר"ת שליט"א

ובית דינם ה"ה כי הכשר הנמכר במקולין של משה אהרן
קצב ובניו טריפה גמורה, והנה יצא מודעות נרפסות וכרוזים
קוראים בחוצות בשם רבנים גאונים כי הותר האיסור הנ"ל,
אזי לאותה בושה, אזי לאותה בלימה, כי בעיר קדשנו
ישמע חוצפה יתירה מ זאת להכחיש את החי ולהכשיל את
הרבים במאכלות אסורות, עבור פניה עצמית.

ת"ל רבנינו גאונינו חיים הם אתנו לאו"ט וכל אחד יוכל
לשאול את פיהם ויתברר לו האמת, ע"כ תהיה המודעה
הזאת מודעה אחרונה כי כל זמן שלא יהי מודעה בחותמות
רבנינו גאונינו הרש"ם והאדר"ת שליט"א להתיר
את האיסור הנ"ל — הרי האיסור הנ"ל בתקפו

והכשר הנמכר במקולין

של משה אהרן ובניו טריפה

ומי אשר קנה בשר מחמת חסרון ידיעתו בהמקולין הנז',
יבוא לשאול שאלת חכם להרבנים הגאונים הנז' מה לעשות
עם הזכרים, מוכן הדבר כי מי אשר לאושמע יגש להמידעה
הזאת ויזיד לקנות עוד בשר מהמקולין הנז' וידעו שכניו
להזהר מלהתערב מהיום עם הנגלים שלנו.
והשומע יתברך בנט"ם.

האוצרה הצאט אזה אורי קומען ו"ג תאוצ תרס"ג אחר
גמקא קומען ה"ל אסקר גמולט צורא הקדו"ה.

מודעה רבה

אוי להם לבריות מעלבונה של תורה!

היות כי הוכחו ממעם הרבנים הגאונים אשר בתוכינו והבר"צ שליט"א כי הבשר הנמכר במקולין של בני ר' משה אהרן קצב כשר לכל בר ישראל, והנה יצא מודעות נדפסות שנית בלשון מדברת גדולות, לאסור את המותר, שומו שמים, אשר בעיר הקודש ישמע לעשות בזאת עבור פני עצמית בענין דרא דממונא, הלא האמת תתן קולה שזה כמה שנים שהם מוכרים בשר באין פוצה פה ומוחזקים בבשרות, ועוד ביום ה' פ' קרת העבר בבוקר שהמו בעצמם אצלם, ואחרי שנפרדו מהם ביום ההוא שלחו אחריהם בצהרים באסיפת כל הרה"ג שלהם לחבריה אותם שיתנו ת"כ אשר ישחמו אצלם דווקא ואז יהיו כשרין במקדם ולא רצו בשום אופן, וגם אחרי כן התנגדו לשתוק בעשרה ימים, עד ימכור הקצב מהפרושים ר' חיים העקער את הבשר שלהם למען יוכלו לעקל אצלו סך 18 ל"פ התובעים אותו לפי חשבונם, ואז הוציאו חבריו לאסור את הבשר שהי' מותר להם עד כה, ואם בדבריהם כן הוא מדוע שתקו עד היום? להכשיל את הרבים לפי שיטתם, תל"ת כמה רבנים וגאונים נמצאים פעה"ק, ולא נעלם מהם את כל זאת ואין החי יכול להכחיש את הקין, ומעולם לא איתרע חזקתם והם עומדים בבשרותם, ואשר הגדילו לשונם לכזות כבוד רבנינו וגאונינו ראשי קהל עדת החסידים ה"ו יחוסא דילן שתיקותא אך למען לא תהי' האמת נעדרת תחי' המודעת הזאת לרא' ביד כל דורשי ומבקשי האמת, כי הבשר הנמכר במקולין של בני ר' משה אהרן כשר בלי שום חשש ופיקפוק אף למחרת מן המחרת.

ורבים אכלו ויאכלו עניים וישבעו משופרי דשופרי ושלום על ישראל.

קישט דבר אמת

בדבר אשר הכריזו והדפיסו בשם הגאונים שלהם לאסור את הבשר הנמכר במקולין של בני ר' משה אהרן קצב, ידוע לכל באי שערי ע"ק כי מאז שנפרדו הקהלות עפ"י מרן רבינו הגאון הצדיק רשכבה"ג מלובלין נצוק"ל וייסד בר"ץ על חוראת או"ה ולדין דיני ממונות, אין בכם לאסור את הקצבים אשר עומדים תחת השגחתנו ולא חלה הוראתם והבשר הנמכר במקולין של בני ר' משה אהרן קצב כשר לכל בר ישראל בלי שום חשש ופיקפוק אף למחרת.

יום ג' י"ב תמוז תרס"ג פה עיר הקודש ירושלים תוככי"א.

מודעה משנת תרס"ג המגנה את האיסורים, בדין דרא דממונא.

מודעה רבה

לכל החיל אשר יראת ה' נוגע בלבו.

אמת מארץ תצמח

כאשר נדבקו מודעות בחותם בד"צ הפרושים חי"ו, לדין דין
שלא בפני הבעל דין, להטיל דופי בהקצבים הנאמנים ומוחזקים
בכשרות, ר' מנחם אבא בא"ש ושותפיו העומדים תחת השגחת
הרה"ג ועד השחיטה רכוללות הסידים חי"ו שנת"סר מאת

הרה"ג רשכבה"ג הצדיק מלובלין זצ"ל"ה

וקראום הצופים על שתודיעו האמת לאמתו שרק אצלם נמצא
בשר משחיטת החסידים, ועוד הגדילו לשונם מדהציפי כולי האי
ש"מ שאין נאמנות להם, והכריזו זאת על בשר שלהם שהוא
כמריפה על לא חמם בכפיהם. ע"כ הננו מן המודיעים, כי עד
עתה לא נמצא עליהם שום חשש ופקפוק כלל וכלל ורק מפני
הקצבים החורשים עליהם רעה מפני שמורידים ומוזילים מקה
הבשר גסות. ואמת הדבר כי לע"ע רק אצלם במקולים שלהם
נמצא להמרקדקים והמהדרים לאכול דוקא משחיטות השוחטים
הישנים, שאכלו מהם כל הרבנים הגאונים הצדיקים פרושים
וחסידים זי"ע ועכ"ל, ושהם עדיין בחיים חיותם שליט"א, והם
עומדים עתה תחת השגחתנו, ולא אצל זולתם אף אם קצבי
הסידים המה, מהמת הסכסוכים שיש לנו עם הקצבים האחרים
בדררא דממונא, וכל מן דין סמוכו לנא.

ויאכלו עניים וישבעו לאכול משופרי דשופרי
ושלום אמת יהי בימינו, ונכתב ונחתם לשנה טובה אמן.

צעקת התורה העלובה !

לא תעמוד על דם רעך.

הנה ביום ה' ט' רחמים, ה' אסיפה בבין
השחיטה לעיין בדבר תשלומי העסקרי, ובתוך הדברים בא ר' זוס יל חכ"ה ואמר בפני כל העדה
שהוא נוחן סך שני מאות נאסאליון עזר על העסקרי מלבד שיתן הסכום להוועד שהמה ישלמו להשוחטים
והשומרים וכדומה, ובתנאי מפורש שלא יוסיף עוד על המקח הקודם היינו 20 גרוש מכל שור וחמשים
פרוטות מכל ראטל צאן, ואם יוסיפו על המקח הנוי אזי יוסיף עוד לפי ערך ההוספה, ובתנאי שלא ישלם
הסך 185 גרוש לכל שבוע להשנים המקבצים את כסף הנאבעללע, והם : ר' יעקב ור' אהרן מנקרים.
והיבך עמד על רגליו הרר"ח זאנענפעלד ואמר בפה מלא באם שלא יהיה ר"י מנקר משגיח על
השוחטים יוכל ר' זוסיל לתת בעד הנאבעללע לא שני מאות נאפ' כי אם אפילו חמש מאות נאפ' יוכל
ליתן כי טוב שבטבחים וכו'. ור"ד הערשלער השיב הלא על זה אמור על הקצבים ענה שנית הר"ח ז"פ כי על
השוחטים המשנה אמרה ואם ר' יעקב מנקר לא יהי משגיח על השוחטים אזי שחיטתם טריפה, ושאל
ר' זוס"י את הר"ר מיכאל ברוך מנהל כולל חב"ד, הלא ביום ד' איחר ר' יעקב מנקר לבוא בבית
השחיטה וגמרו השחיטה שלא בפניו, ואיך אכל הבשר שלקח מחנות ר"י צ' סאוולער, והשיב הר"ח
זאנפ' הדין הוא כיון שידעו השוחטים שוודאי יבא ר' יעקב אזי היה הפחד על השוחטים ואינם גרועים
מכותים כשיש בר ישראל יוצא ונכנס, וביום הששי י' אלול לקח בשר הר"ח זאנפ' מהחנות ר"ד
הערשלער, וכאשר נתגלה לו שלא בא ר"י מנקר בבית השחיטה שלח חזרה הבשר להחנות יען כי
ידעו השוחטים מתמול כי לא יבוא ר"י מנקר והשוחטים אינם נאמנים.

על כן אתם השוחטים אשר הנכם כחמשה עשר איש וכעדה לבדה תחשבו ומכם אשר שרתו
זה ארבעים שנה לפני הגאונים הקודמים, והמה הרבנים הגאונים הגדולים זי"ע"א, הר"ג ר"י בארדאקי
והר"ג ר"י זונדיל סלאנט והר"ג דקושנא והר"ג דקאליש זצלה"ה, והייתם אז ועד עתה בחזקת
כשרות, וכעת כאשר הר"ח זאנפ' דיבר כל הדברים הנזכרים לפני עדה רבנים ממונים תלמידי חכמים
ובעלי בתים וכולם עברו על הדבר בשתיקה, ואח"כ קיים בפועל בשלחו הבשר חזרה, לכן חובה גדולה
מוטלת עליכם שתצדיקו את עצמכם לפני קהל עם ישראל ששחיטתכם כשרה גם בלתי השגחת ר"י מנקר
ואם לא אז מחויבים כל קהל ישראל לשאול שאלות על כל הכלים שבשלו הבשר בעש"ק העבר, רק
נקוה אשר השוחטים וודאי לא ישקשו ולא ינוחו עד שיצא דינם לאור מפי רבנינו ששחיטתם שחיטה
כשרה והקב"ה ייטיב לנו הכו"ח לטוב ושלום על ישראל אמן.

לא תכירו פנים במשפט !

הר"ר חיים זאנענפעלד דיבר ברוב עם ונתן את אחינו הרבנים השוחטים הי"ו לחשודים להאכיל טריפות לישראל – תחת אשר הם על פי הדין נאמנים ומוחזקים ליראי אלקים מרבים – והוא אמר עליהם כי המה שותפים של עמלק, ובלי עומד על נבם או לפחות שומר יוצא ונכנס (כדין כותים) שחיתתם טריפה.

על כן דעת הקהל מכל אחינו האשכנזים הי"ו תובעים הדין (על דברת הרח"ז הנ"ל) כי בזה חטא: א) נגד ששה עשר שוחטים מופלגים ומובהקים, תלמידי חכמים מפורסמים. ב) נגד רבותינו הנאונים נוחי נפש אשר אכלו תמיד הבשר האסור הזה לפני מניי הר"י מנקר. ג) פגע בזה בכבוד כל העדה הקדושה ערת האשכנזים בעשות את השורב שלהם לכותים.

על כן רבותינו הנאונים ובתי דיני הצדק, משפט צדק תובעים מכס הנעלבים האלה – לא תכירו פנים במשפט, הוציאו דין לאור בלי משא פנים, אל נא תעלימו עין מהדבר הזה כי דם שפך הרח"ז פ' הגז' דם צדיקים בפני כל עם ועדה. קדשו נא שם שמים ועשו בתורה. וידענו כי כבוד הרח"ז לא יהי סרבן לקבל עליו הדין, ואז גם הנעלבים לא יהיו אכזרים ושלום על ישראל.

ואם ח"ו יהי בעת חכמי הדור כשעלים בפרצות והעלם יעלימו עיניהם מהדבר הרע הזה, יהי חלול ד' נורא מאד באמור העם לית דין ולית דיין חלילה. ואין מקיפים בחלול ה'. בטחננו כי תראו לכל יושבי תבל כי דבר אלקינו יקום לעולם ואין משא פנים בדין.

במאבק השחיטה פרסמו 16 שוחטים נגד כרוז מטעם הר"ח זוננפלד אשר הטיל כתם בהתארגנותם נגד האיסורים התכופים.

שפת אמת תכון לעד ועד ארגיע לשון שקר

אנכי החי' אשר נתמנתי לשוב בעירנו הקדושה מאת הגאון הקדוש רשב"ה
מהרי"ל דיסקין זצ"ל. ומהרה"ג שאר חברי הועד השחיטה או. ומאז וגם עתה הנני
עובד בעבודת הקודש בבית המטבחים יחד עם שובי"ם גדולי תורה וירא"מ
בקיאים ומומחים המשמשים בקודש זה עשרות שנים רצופות.

הנני מודיע בשער בת עמי. כי השחיטה הקבועה מתנהגת
בהשגחה מעולה בתכלית הזהירות ע"י משגיחים גדולי תורה
ויר"א כידוע לכל בני עירנו. ובכל הרקנות וסייגים וההידורים שהיתה
מן נהגה השחיטה בעירנו הקדושה בימי יקותיאל הגאונים מהרי"ל דיסקין
ומהרש"ז מלובלין והרש"ם והאר"ת זצלה"ה כדי שום שינוי כלל. ואדרבה
עוד נתוספו השגחות וזהירות וכל מי שיראת ה' נוגע בלבבו
ולא שלט בו כל כך אש המחלוקת והפאליטיקע הנבערה יודה בעצמו. כי אין
לאכול רק משחיטה הקבועה כי אז הוא בטוח כי מן המותר בא בפיו ולא
יבשלו ח"ו במצורת כתבי פלסתר של אגודת ישראל. דפה"ו וד"ל.

וה' השוב ישפות לנו שלום ויתן בלב כל יראי ה' החרדים על דברו להתאגר ולהתאחד
בכל עניני הדת. ולא לעשות פירצות ח"ו ואז נוכל לקות לביאת גוא"צ בב"א :

נאם יוסף בנימין שו"ב שימאנאוויטץ זקן השוחטים דפעה"ק ירושלים ת"ז.

להרים מבטול מקרב עמנו

כל קהל ערתינו עתה האשכנזים הי"י ראה ונוכח לדעת כי סיבת ויסוד כל המחלוקות אשר התעוררו ויהיו ללהבת ואשר חלקו את כל העדה לצדדים ולדעות רבות, הוא „וועד השחיטה“ אשר נלאינו נשוא את עולו הקשה! כי באמת כבר פרצו את הגדר ויקחו להם החופש והחרור למשול עלינו ממשלה בלתי מוגבלת ולהעמיד עלינו עולים קשים באמרם: „כי רק מובתינו הם דורשים במנעם את המבשולים הרבים אשר יוכלו לצאת מיד השוחטים לולא השגחתם“. עתה אם נחל לבקר את כל מעשיהם אשר הם עושים ולחביא בחשבון את כל מעלליהם הרעים תקצר המצא מהשתרע! נדע ונבין כי אין בכח מנהלי ועד השחיטה להשיב אף על שאלה אחת מהשאלות הרבות אשר נוכל לשאול מהם, אי-לואת קמנו כולנו כאיש אחד בדעה אחת. וגמרנו אומר לכלי השקט עד אשר יואילו רבנינו וגאונינו להסיר את המבטול הקשה הזה מקרב עמנו! ולבטל את הוועד הזה ומעשיו! כי מדוע היה מחיר הבשר מרם נוסד הוועד הזה, רק שלשים פרוטות או גרוש אחד כל אנסע בשר, ועתה נהיה לשבעים פרוטות ושני גרוש? מדוע זה לא יוכל העני לאכול התיכבד בשר למשירצה (לכל הפחות משבת לשבת)? מדוע מחויב העני? — אשר מבוקר עד ערב יעשה מלאכתו ויעבוד עבודתו בועת אפיו—לשלם מחיר האנסע בשר פי שנים משווה? מדוע לא יהיה בכח החולה—אשר יצא מביה"ח בעורנו חלוש? לקנות לו אנסע בשר להחזיק את גופו — מפני יקרת הבשר?

ע"כ אליכם רבנינו ומנהלינו נקרא! שימו לבכם לדברנו, המו און לבקשתנו, חסו על כבוד תורתנו הקדושה וכבוד ישראל וכבוד ירושלם עיר קדשנו המחולל ברבים! התכווננו נא היטב וראו כי כבר כשל כח הסבל ואין בנו כח לעמוד בפני הגזירות וגזירות אשר יתוספו בכל יום ויום מרצון ר' יאנקיל מנקר! המו און קשבת לקול רמי אלמנות ויתומים וקנים וחלופים אשר פשמו את עורם מעליהם. . . . ואשר גם להם וגורמם נחר מצעקתם לעזרתם! קנאי קנאתינו מר' יענקיל מנקר וסיעתו, כי מי ומת הוא יאנקיל מנקר? האם באמת לא ימצאו מקרב אחינו אנשים יודעי דין וחוסים על כבוד ישראל רב יתר מיאנקיל מנקר? האם לא ימצאו איש ת"ח אשר ראוי הוא להמנות למשגיח על השוחטים וכשרות הבשר ואשר יקבל את שכירתו רק שכר מצער (ואולי גם בלי שום שכר כלל) לא כיאנקיל מנקר הממלא וזה חוריו משור והמם?

עליכם רבנינו ומנהלינו אשר הכח והעזו בידכם לעשות הטוב והישר, מוטל החוב הקדוש הזה לעשות את כל אשר ביכולתכם לבטל את הוועד הזה ומנהליו, כי אין לנו חלק ביאנקיל מנקר ולא נחלה באהרן מנקר וסיעתם, ולא מפיהם אנו חיים, גם על הקצבים שימו עיניכם לכל יפריזו גם הם על המדה, לכל יוקירו גם הם את מחיר הכשר במצאם להם זכות לאמר: „וועד השחיטה מוסיף בכל יום ויום מכס על מכס, ולמה נהיה גרוש מהם? גם אנחנו נוסיף על המחיר!“ לא כן, קצבו להם סכום קצוב על כל ראטיל לפרנסתם, והשניחו עליהם כי לא יוסיפו על הסכום הקצוב מרצונם!

עליכם רבנינו ומנהלינו לקרוא עצרה ולאסוף אסיפה מכל או רוב הרבנים אשר ימצאו בעירנו, הקדושה, ואליהם ילזו עשרים איש מנכבדי עירנו, היינו: מהתלמידים חכמים ומהסוחרים ומהמשכילים, ואתם כולכם השיתו עצות לתקן המעות ולשים את העקוב למשור לכל יחזק הרים, ולכל יפרצו המחלוקת עוד יותר.

את שלשה שאלות אלו אשר לא יכולנו עבור עליהם מבלי בקורת, הוכרחנו להציג לפניכם בזה, והם:

(א) מדוע לא נוסד ועד השחיטה הזה גם בימי הרה"ג מקיסטא ומקאליש וצ"ל, וגם אחרי פטירתם לא נוסד הוועד הזה עד אשר התעוררו הקנאים ר' יענקיל מנקר וסיעתו?

(ב) מדוע לא יוצאו חשבון מכל הבספים אשר יובאו תחת ידם ואשר יקחו מהקצבים מדי שבוע בשבוע?

(ג) מדוע ירבו עלינו הוצאות בלתי צריכות בתתם שכר קצוב לששה עשר שוחטים ושמונה שומרים ושבעה מנקרים, אשר באמת די לנו ארבעה?*) או חמשה שוחטים ובן שומרים?

ועתה בידענו היטב כי אין בכח הוועד השחיטה ומנהליו להשיב על שלשה שאלותינו אלה, על כן עליכם רבנינו חוב קדוש מוטל לבטל את הוועד הזה ומעשיו אשר לא יוכל שמו עוד, ואם החרש החרישו גם בעת הרעה הזאת ידעו תרעו כי מרה תהיה באחרונה! ואת כל אשר ביכולתנו עשה נעשה, אנחנו כלנו נחלק לנו לעדה בפני עצמה ונביא לנו שו"ב מחו"ל אשר יהיו מוסכמים מרבני חו"ל ליודעי דין, ומוחזקים לאנשים כשרים וגאונים, ואיש לא יוכל עמוד בפניהם בישע ה'! . . .

אך קוה נקוה כי בשח יואילו רבנינו ומנהלינו למלא את חובתם זאת—ובזה ימלאו בקשתנו על צד תי"ש ונעלה ורק שלום „ואחות“ יהיה על כל ישראל ונכתב ונחתם בספר חיים טובים אמן:

(*) לדאבון לבנינו ואנו חולים רבים מוכרחים לצאת מבית החולים בעזרם חלופים, כי רבים הם החולים הדופקים בשערי הקדוק חולים האספיקטאל, והגבאים מוכרחים להוציא את החולה מרם בואו לבריאותו.

(**) לוא ירד אחד מרבנינו למקום השחיטה וישגיח היטב על הריעות השוחטים. יראה ויתבונן כי רק ארבעה (מהששה עשר) הם אשר עובדים ועושים את כל המלאכה ויתרם אינם באים רק להתראות, ואם תאמרו: „להכיר את השוחטים הבלתי נצרכים אי אפשר, יען כי כל כולל וכולל לא ינית להסיר את שוחט כולל בכה מעתה: למה יגרע כוללנו מכולל שני? — ובאמת הצדק אתם — לואת באנו להציע לפניכם הצעה ישרה, אשר ממנה תבטל טענת הסמוגים וגם להקני יוקל. כי לפי הצעתנו יבטל מכס של וועד השחיטה, ושכר השוחטים והשומרים ושלם כל כולל וכולל להשוחטים והשומרים אשר מבני כולליו המה בהפחיתו אותה פרוטות מכל רוב אשר יעלה לכל עני דבר מוגש לישנה, ובאשר לא יצטרכו להטיל מכס על הקצבים, ועמידו הכוללים איש אחד באמן אשר יכריח את הקצבים להחזיר מחיר הבשר, וגם העני וכולל להציע את ב"ב טעם בשר, ובה ימניעו מעליהם תחלואים רבים, כאשר יעידו כל הרופאים כי סיבת כל המחלות הרבות המתחללות בעיה"ק הוא תוסר הבשר. . .

(והכוללים אשר לא יאבו או לא יכלו לשלם כל כך הרבה, היינו: אם יש להם שו"ב רבים וכן שומרים, ומעטו הכוללים כהם כרצונם).

מודעה רבה

מהרבנים הגאונים בתי הדינין וחור'ר ועד השחיטה לכל מקהלות האשכנזים פרושים וחסידיים הי"ו.

ע"ד הקול הברה שיצא (בפעה"ס ת"ז) על אודות הבשר שנמכר ביום ה' כ"ח מנ"א העברה הנה עפ"י הבירורין שהי' בזה אחרי רבת החקירות והדרישות נתברר כי הכלים מותרים בלי כל שאלה ובנוגע לנאמנות הקצבים ותיקונים על להבא שהחלמנו הסכמנו למען הסר דבת רבים לפרסם תוכן הכתב שיצא על ככה בח"י בולנו הח"מ ביום ב' אלול בזה"ל.

לרגלי הסול שיצא על אודות הבשר שנמכר ביום ה' העבר אשר נמתה בו של חשד על אחרים מהקצבים ועפ"י הבירורין שהי' לנו עכ"פ מידי חשד לא יצאו וכו' הסכמנו והחלמנו (א) כי הקצבים הירועים בשמותם גררי' וליישקע. איז להם רשות להמציא עוד בבית המטבחים בשום ענין ואופן כלל וכלל. (ב) גם מרדכי קצב ידחה בעת ממשמרתו עד אשר יבואר דינו. ובמקומם יכנסו בתור מנהלי' וזידת הקצבים ר' שמואל לייב, ר' אפרים ור"א בר"ז הכהן ובאם א' מהמה יפסד מקומו בבית המטבחים. איז להם רשות לשכוח אחר במקומו מבלי רשות והסכם חור' ועד השחיטה. (ג) באם לא יקיימו הקצבים החלמתינו זאת איז רשות להשובי"ם לשחוט בעדם. ולא יועיל לזה שום אמללא. (ד) כ"כ המלנו על השובי"ם כי גם הם (מלבד השומרים המיוחדים לכך) ישימו עינא פסיחא על הכהמות המרפות כי ירשם בפניהם רושם ניתוח הרגיל מבלי כל עכוב. (ה) בו חיובא רמיא על השומרים להרבות בחותמות על הכשרות בכל מה דאפשר כאופן בו הכהמה תהי' חתומה מכל צדדי. כ"ז החלמנו למען כבוד שם שמים. והוא ברחמינו יעזרינו ערכ"ש מעתה ועד עולם אכיר. ועז"ח באו ביום ד' אלול הנא הרבנים הגאונים

משה נחום וואלענשטיין
יצחק פרענקל
ישראל זאב מינצבערג
יוסף גרשון הורוויץ
מאיר אהרן לאנדער

ריפמאן רוד שאוואקס
צבי פסח פראנק
זנה ראם
פישל בערינשטיין
משה גאלדמאן

כן נודע כי תחלה סתוים ותלואה להדיק חותמות ע"י בלאמבעס וכדומה גם עד המנורעם על כל חתימה בפ"ע. כמו הרגלים. מחול ריאה כבה ודקין וכדומה.

כ"כ מודעי' אנו צריכין ע"ד השמועה שהגיעה לאוזנינו כי נמצא בין הקצבים שמקלים בהנחת תפילין רבר יום ביומו ומהם גם חשודים על חלול שבת. אי מאכלות אסורות או לפרוץ גדר הצניעות. ואשר במובן מי שיתברר עליו אחת מהנה יאבד נאמנותו ויפסד ממשמרתו. והנגזעו שומרים בעת לעשות הקרה ודרישה הראוי' לזה ובכן כל מי שיש לו מזה שום ידיעה. חוב קדוש מומד עליו להודיע לאחד מח"ר ועז"ח הנזכרים למעלה ובתורה יעשה.

גם הגנו מן המודעים בדבר המל"ן פלאסקין אשר בלוד הסמוך ל"פא אשר עפ"י השמועה נודע לנו כי מתאכמנים שבה גם מאח"ב ע"ם שיש עליו הכשר עפ"י הדת חובה טלנו לפרסם ולהודיע לרבים כי לא נודע לנו שום חוקת כשרות עד המזון ההוא וכל מי שמתאכמן שמה ידע כי האחריות רובצת עליו ולא עלינו.

עוד זאת מצאנו חוב מרש להודיע בדבר הבשר המעושן דארע מישקע שמוכרים בעת"ס איד נודע לנו כי רבה המכשלה בזה ובכר מנינו שומרים מיוחדים על זה ולכן כל איש הורא את דבר ה' וחר' לגששו שלא למנות מזה כל עוד שלא יהי' על כל חתימה דבוק ע"י בלאמבע תעודת הבשר כד"ת ואחרת זו ה"ל על בעלי החניות ועל היחידים המונים פעי"הם ובשאר ערי ארצינו קדושה חובבא. יהי נוסם ה' עלינו ומעשה דינו יכינו בו יח"י. יא כל מעשית דרצין לפני יתברך בירא.

דפוס מירון שעתנבים וז"ס

מודעה מטעם בית הדין של החסידים וראש השוחטים כנגד ועד השחיטה של העדה החרדית המפרסמת בקביעות כי לבד משחיטתם. כל בשר הוא טריפה ויש להכשיר הכלים.

לא תמה משפט

קול צעקה ואנחה, שלוחה מטעם דעת הקהל בירושלם לפני ראשי הקהל, וביחוד לפני מופי
הכוללות האשכנזים מעד"ק ירושלם ת"ו.

על ההוצאות הרבות העמוסות עלינו עד כי קשה כח הסבל, כי כבר נלאינו נשוא, נתן לנו העוז לבוא לפניכם בבקשתנו זאת
לבקש על נפשותינו, ובעפיתנו נצפה כי ימצאו מקום בלבבכם ופרי ישרו לנו.

שוחטי חבקר והשומרים והמטונים וגבירים מעל גבוהים הרבים ללא צורך אשר ההוצאות בגללם הולך הולך ומתרבה מיום אל
יום, ועוד יד ועד השחיטה נמורה להוסיף עוד רואים, משגיחים ושומרים וכו' וכו', מי בקש זאת מהועד, למה לנו מספר גדול כזה
האוכלים את בשרינו בכל פה ומינצים את דמינו, דמים תרתי כשנמנע, הלא השוחטים הדרושים לשחיטת חבקר די משלישה
עד ארבעה שוחטים לכל היותר, ואשר ארבעת השוחטים האלה, בגמרם את שחיטתם בחוקר השכם עוד יכולים לעזור ורבה גם לשחיטת
הצאן, ואם טעם הוא יתוסף לכל היותר ויותר עוד אחד או שניים, מודע זה ולמה נוסף עוד מכספנו בעת אשר אין לנו בהם צורך
כלל וכלל, אם יעמד הנאבעלע רק על הצי כסום מאשר היה עד עתה עוד ישאר לעשכריה כמה מאות ל"פ!

והננו פורשים מעט משאלותינו הרבות :

(א) מדוע צריכים לשלם לר' יענקל כספר ור' אהרן מנקר וכן ר' יענקל מנקר הסופר, כך גדול בכל שבוע, תנתן הקאבעלע בחכמה
ויועצמו מטילא, כל ההוצאות הדתיות האלה העולות לסך מאה ושלשה ושבנים גרוש 169 גרוש בכל שבוע חנם.

(ב) לכד הסך הרב הנ"ל נדוע ינתן עוד לר' יענקל מנקר ולר' אהרן מנקר ארבעים גרוש בעד ניקור חלק הפנים מדי שבוע חנם, הלא
כל עיקר הסך הזה היה בעבור כי בעת נוסד ועד השחיטה מעט מי היה מספידים ישיבותם מהחגיגות שהיו להם בעת
הזאת, ועתה כי נתרבו החיות הקצבים אשר המה מנקרים ושלם ושלם כפלים מאשר היה להם מקודם, למה יקחו עוד את שרם
מקופת הקהל מביניהם ולא די להם מה שלוקחים שבר הניקור וכל קצב. הלא יש עוד כמה וכמה מנקרים שאין להם מהניקור
אף הצי מהם, ואעפ"כ אין מבקשים כלל מקופת הקהל, וכי בשביל שישם יענקל ואהרן יכולים לקח כמה שירצו ואפי' עבד לרוץ לפניכם
מדוע על עניי העיר לשלם שבר השוחטים אשר כבר העבירו אותם ור"ל, ישעולה לסך 120 מאה ועשרים גרוש בכל שבוע לחנם.

(ג) מדוע יעמיסו על הציר לשלם שבר גדול להשוחטים אשר אין עוד בהם לעסוק במלאכת השחיטה, וכמה מהם גם מעקרא לא ידעו
כלל במלאכת השחיטה ואי אפשר לפורשם ור"ל, ישבו בביתם ויקצבו להם איזה סכום עד אריכת ימיהם וישאר סכום רב מהם,
וכן המנהג בכל ערי ישראל בחו"ל כידוע.

(ד) מדוע ינתן לשי"ח השומר המשיגה על שוחטי עופות סכום מסוים מבשר הנסות והדקות, מה ענין שמיטה אצל הר סיני? ואם באמת
נחזיק הדבר לשומר משיגה על שוחטי עופות ללא צורך, יש להועד להוסיף רק פרוטה אחת על שחיטת כל עוף שיספיק
במה די שכירותו לכל היותר.

(ה) ר' ברוך מנקר אשר עד הנה לקח שכירותו מהמנקרים כעצמם סך עשרים גרוש לשבוע וחלף זה עבר בזיעת אפו ויגדל שנה
מענינו כל ליל די וכל יום החמישי מנקר עד ערב וליל די כולו וביום די עד הצהריים, ועתה ינתן לו מהועד סך 69 גרוש מדי
שבוע בעד שילא ברחוב איזה פעמים בשבוע כחצו וכרצו ללא צורך, אחרי כי כבר הוזהרו המנקרים לכל ויצאו מתחת ידם
בשר ניקור עדי יסר ויגיה מנקר שני.

(ו) מדוע ינתן גם להמנקרים סכום מסוים על שכירת בית, הלא הניקור מלאכתם היא, ישכרו להם דירה בכל האומנים. די להם
אשר עשו קשר ביניהם לכל יבנם שום מנקר אחר לגמולם למען יוכלו עיז להעלות על מחיר הניקור כהפצם ואות נפשו
בפליכפלים מבבל ערי מושב בניי, והועד מרשה להם לעשות עול כזה, ועוד נתן להם תוקף ועוז על זה, הלא אם ינתן רשות
מהועד להקצבים לקח להם איזה מנקר שירצו יורד מחיר הניקור לשליש ולרביעי, ומטילא יורד מחיר הכשר כידוע.

(ז) למה צריכים מנקר על המודעם אחרי אשר כבר למדו הקצבים כעצמם לנקר כנהוג בכל חו"ל, ישעולה לסך ששה וארבעים
גרוש לשבוע.

(ח) מדוע הוסיף אחד מהועד שיטח חדש ללא צורך במקום ר' שמואל שומר בעת נסיעתו לשאר מהרפאים בחו"ל ועתה אשר
יש חנ"ל כבר בא לפה בחזרה ולוקח שכירותו במקום לפה נשאר השומר החדש על מקומו ללא צורך עתה ישעולה ג"כ לסך
עשרים גרוש לשבוע.

(ט) מדוע לקח הועד שומר במקום ר' זלמן חייטב בעת לעת וקנתו בביתו אחרי אשר גם הוא ללא צורך.

(י) מדוע ינתן לאיזה מן השומרים חלק מהתנות שלקחו עד הנה, ונאמר מטעם הרב הגאון מברוקין, אשר אף גם קודם האיסור
לא היו להם מה יסום פרנסה כידוע ועולה לסך גדול.

(יא) מדוע תנתן חלקו המתנות גם לאיזו שוחטים אשר אינם מתעם קים עוד בשחיטה על המאסלאת, וגם קודם האיסור לא היו להם
כלל מהמתנות כידוע. בשליש השוחטים המימחים והגדולים היו להם קודם האיסור המתנות מהגוים, ובעבור זאת נתנו להם הועד
חלק זה ממוך לא כן השוחטים אשר גם מקודם האיסור לא היו להם כלל מה, ועולה לסך גדול כידוע, ואף גם להשוחטים
המנוחים חנ"ל לפה להקצבים לשלם להם בעד המתנות חנ"ל, יקחו להם המתנות מן הגוים במקדם, ומה בעצם יש להקצבים אם
ישארו המתנות אצל הגוים — ויצארכו לשלם מבינם אחרי אשר ישארו אצל הגוים.

(יב) באיזה יוסר העמיסו על הקצבים לשלם בעד חובלת השוחטים בעגלה, מדוע לא יח' כאשר היו עד עתה כי הש"ב אשר לא היו
בנהו ללכת בגלי שבר לו הסור, ועתה הנה הגם משכירים את המזידים לאהרנים, ואם באמת הדין נתן להובלים עלי המאסלאת
מקופת הקהל, כי אפשר אינו מספיק להם שכירותם וללכת בגל אי אפשר מטעם כשרון השחיטה א"כ די לשכור חמורים
רק להשוחטים האומנים המתעסקים במלאכת הקודש על המאסלאת, ולא ליתר השוחטים אשר אינם עושים מאומה על המאסלאת
כידוע, וגם להשוחטים אשר גם באמצע חום אם ינתן לו הצי בשליק לילך לאיזה נפטר ירצו חיש מהר קל ברגליו ללכת על
החרים ולקפץ על הנבעת הרבה החוק מהדרך הזה.

(יג) מדוע ינתן הרשות ביד ר' יאנקל ואהרן המנקרים לעשות בקופת הבשר באדם העושה בתוך שלה לשכור להם לגדם עגלות
ושמשים, ולשכור בתים ועוד ועוד, העולים לסך גדול ואי אפשר לפורשם כי רבים הם.

את הדברים המעטים האלה, אשר באמת חלק א' ממה אשר יש עוד לדבר הצענו לפניכם, ונקוח
כי אם תשימו לבבכם להם וכידכם תקחם או יפתח לפניכם מקורים חדשים ושאלות וקושיות לאין מספר אשר באמת חנם רק חלק
אחר מדברים רבים, אך גלינו מה ונסינו מספחים למען לא יתהלל שם שמים, חזקו ואמנו ואל תראו ואל תחתו מפני כל,
אנחנו נעמוד ליבינום הן בדי' ובדי' תקונו חוקה בדי' ובכה זכות הרבים כי מלפניכם יצא משפטינו לאור ועדקתנו כנגדה, ולחי'
הישיעה, ותכתבו ותחתמו בספי' חיים טיבית.

מודעה ברבר הסכום הגדול אשר יש לשלם עבור בשר, בזמן שיש מקום
לקצץ בהוצאות עבור משרות מיותרות, ומסים אשר אין לשלמם.

אל הקהל הירושלמי!

בזה

זה כשנה וחצי שבין קצביו ירושלים מתחממת. אנדרה, הפכילה בעשרה קצבים, שרק היא ממציאה לירושלים את כל בשר הכבות. האנדרה הזאת עוסדת בעת שהמסעלה אסרה את שולמית הבהמות המקומיות במפת הרבני במדשות, או וזה הרבה להביא בהמות ממקומות רחוקים, מה שרשם בסופו כסוף יותר גדולים, וגם בתות מאוחדים, וזה נתן לאנדרה הקצבים את האפשרות להוסיף וגם להתקדם.

תחילים הצבאיים בירושלים לא עכבו או בעד הקצבים מלהראגי, אף על פי שדורו מקום לחשום שגא מאוד וזה יסבול הרצבור בענע למחור הבשר. ואנדרה הקצבים עוד קבלה עורה מצד מוסדות צבוריים על ידי הסתדלות בחשני רשינות והקלות שגור. זאת המפסלה בקשר עם תבואת הבשמה מחיל.

שורת חושרי הלב שגם אנדרה הקצבים תחשב עם הצבור ולא תתן לו מקום להתאמן עליה, אבל במציאות לא היה הרבה רק, מחורי הבשר דיוו בכלל מסך חופן הזה גמורים, ובכלל מקום רביו שאין מחירים, אלה הבריחים, מפע שהתנאים מאפשרים לפבור יותר מוול. הקצבים המאחדים פענו תביד שאין זה סבילתה. אבל העוסדת הזאת שבמקומות אחרים באיה שגם שם הביאו בהמות מאותם הדמיות שירושלים הזאת מחד יותר מוול. הזאת גם עוסדת שפעם תחזור מסלוח של בהמות והמחיר ערוה פחאם עררב שגא אחר לששה גרשים האוקת אף על פי שהבהמות שהאנדרה שחננה לא עלו לה יותר מוטר.

חזית אפוא היתה כי אנדרה הקצבים חושבה להכריח אבל קפחה את הצבור וסללה ממנו את זכורו לאכול בשר במבור שהתנאים מאפשרים, הדרך הוחזרה לחנן על וזאת הצבור ושיבחו היתה רק זו להא את האפשרות לקצבים אחרים שאינם באנדרה ושהתעסקו כל מינך הזמן רק בשחיות הקוחו שישתמו גם הם, ויסטילא יסבר הבשר במחיר חריאי. לדאמן לבטי קטנה וזה להשגת את האפשרות הזאת. מכיון שזה היה קשור עם תבואת כחמות מחוץ וגם קצטלים יותר גדולים, ולא נמצאו לקד קצבים אחרים מלבד אלה שבאנדרה.

הנהלת השחיתה האשכנזית בירושלים נהרה במסך זמן זה לבוא בדברים גם קצבים בעלי יכולת מחוץ לירושלם, אבל מסכות שעות לא יכולה הרבי לצאת לפועל, ולפניה לא נשארה דרך אחרת כי אם לחכות ליום שבו יסר אסיר השחיתה מעל הפרמיות העקציות. שזה כבר זמן את האשכנזית גם לקצבים אחרים לשחום, והמחיר של הבשר לא ימצא עוד ברי כח מאחד של קצבים.

סוף סוף בא חיוס הזה. נתמרסמה הדיעה המפסלה כי מדששה עשר ליעור, וזה מורר לשחום בהמות מקומות, קצבים אחרים שאינם באנדרה הקצבים פנו אז לנהלת השחיתה במקשה לתת להם את חריתון לשחום, וזה נתן להם מיד, או באו מנהלי אנדרה הקצבים לפני הנהלת השחיתה בענינה, היות והנהלת הבהמות מחיל מוסרחו היתה להיות במסיות יותר גדולות, ולהם כבר יש לצימד בהמות מן המוכן ליותר מעד הששה עשר ליעור, עי שגם המפסלה התחשבה עם זה ודחתה כשביל כך את במול האסור מדששה עשר ליעור, עד הרציון לפברואר, לכן הם רוצים שגם הנהלת השחיות העשה כך, ולא תרשה לשחום לקצבים אחרים עד הראשון לפברואר. הנהלת השחיותה מחור באה כח הצבור לא יכולה אפנים להפסיק לבק על חסכון סביל של הצבור, אבל גם הקצבים שיבאו לבקש את חריתון לשחום מצאו שמושב להם לחכות עד חצי חרש עד הראשון לפברואר, באותו מעמד הצחירה הנהלת השחיתה למנהלי אנדרה הקצבים שוב פעם שגור החלפתה הנמרה כי השחיתה מוכרחה להיות פתוחה לכל קצב הבא לשחום, אם ודא רק נאמן על השחיות, כי כן חורשים עניי הצבור שחיא מחיבת להן עליהם, ועל הקצבים לדעת כי מוראשון לפברואר, זאת אוסרת מאותו חיוס שקצבים אחרים יוכלו לקנות בהמות ולשחום, כל דימכות של השחיתה האשכנזית תאא פתוחה לפניהם, מנהלי אנדרה הקצבים הצחירו או מצדם שגם הם מוכנים סתך מוכרח להיות, וגם במקשים רק לחכות עד הראשון לפברואר.

וזהו דיע פברואר וטני קצבים מקצבי ירושלים שאינם באנדרה הקצבים קבלי מהנהלת השחיתה מסבכי הוראה לשחוםם לשחום להם, ואז – פריצת הפלומה מצד אנדרה הקצבים, מפלי להתחשב עם הנהלת הנהליה השחיתה, שגם וגם בעצמם הסכימו לה ומצאו סתך מוכרח להיות, מפל לשם לב לשרתה כי כל ההדמות שהקצבים, ״הדעושים״ הביאו לשחום אינם אלא פר אחד לתענית נתקן ושני עדים קצבים לבשר, ומפלי אפילו לפנות תחלה להנהלה, ורשו מחשבתם שלא לשחום לפני הקצבים, וכשהשחיותם לא שמש להם ולקנות חתחלה נמלאה לקחו את שטמת הפרים שסד דיו להם לשחום והמכירים אל הנהיתה תמכרת של ״אנדרה ישראלי״.

וזה מה שארע ביום החמישי יא ספט כבזה המכבדים בירושלים, זאת אוסרת בדברים קצרים:
אנדרה הקצבים בירושלים רוצה

להיות מטופלויסמית וחזרה על כל מבורת בשר בהמה נסה בירושלים, וממילא גם שליטה נמורה על מחור הבשר, וכשהנהלת השחיתה אוסרת אחרת המצבים המאוחדים ויצאים להלהם בה ולחבריהה למכל את רצונם באוים, שכבר נתגשם גם במעשה, שאם לאו ישתמו את בהמותורם אצל השחיתה של אנדרה ישראלי.

את תכיר הזה כפי שהוא את מוכרים עכשו לפני הצבור הירושלמי, ואסר הוא מה שיש לו לומר, יאסר הוא לקצבים המאחדים דאלה אם מסכים הוא לבק, שהוא הצבור, ישמש את עניניהם של הקצבים המאחדים שלשום קצב אחד לא תאא רשות לשחום בסביל הצבור ולפבור לו בשר אלא להם בלבדם, ולשום קצב לא תאא האפשרות להחיל חלילה את מחור הבשר בגרש או בחצי גרש לאוקדה מפני שהקהל אינו רוצה בכך ומפני שרצונו לקנות בשר חוקה מאנדרה הקצבים בלבד, וחוקה במחור שהוא קובעת, או שהוא סיכר מנה אחרת, שהקצבים צריכים לשמש את עניניו של הצבור, ושלפיק צריכה השחיתה להיות פתוחה לכל קצב וקצב ואם ימצא קצב אחד שימצא אפשרות לפבור אוקה, בשר בורס או בחצי פחוח, ויבא על ידי כך גם את אחרים לעשות כמותו – הבוא עליו בריכה ובכל אופן אינו ראי מבייל כך לסנך מפני את חללה.

הקצבים המאוחדים משתמשים כגשם וול הנמצא להם מן המוכן : אם הנהלת השחיתה המסדרת לא תמלא את רצונו הרניו הולכים אל השחיתה הנפרדת, דומנו שאת התשובה הנכונה על גבורה כזו יכול רק הצבור בעצמו לתת; דוא יתן למצבים האלה לשחום את בהמותיהם בכל מקום שירצו וביוחד עם זה יותר גם על אטלוח ועל הבשר שהם רוצים מוכים למכור לו ושעליו ודוא לשלם בערוי מחור גדול יותר מדי – את עצמו ואת דופשתו.

את התשובה הזאת יכול רק הצבור לתת, והוא יתנה! הצבור בורו לא ימכור את עצמו לאנדר של קצבים.

ובעזרת הצבור תעמוד הנהלת השחיתה בכל תיקוף על החלטתה, שהקצבות בירושלים אינה יכולה בשום אופן להיות מטופל ביד יודים שישלמו גם על מחור הבשר, השחיתה מוכרחה להיות פתוחה לפני כל מצב, אם הוא רק נאמן על הבשרות, ואם המצבים המאוחדים לא יתרצו לקבל עליהם את העיקר הזה תפנה הנהלת השחיתה לקצבים אחרים, מאלה שאינם באנדרה הקצבים, או גם מחוץ לירושלים, שהם ימכרו בשר לירושלים, והצבור הירושלמי בטח דע אך להנן על זכותו.

וזאת הפרים אחרים גם לאנדרה ישראלי.

אין מוכר מסך שגם מחור האנדרה יורו שעול טול גשמה מצד שחית האנדרה בוח ששתמו בעד הקצבים המאחדים שהשתמשו בהם מחור נשם – גור הצבור, וכחור שחיתם להפקעת שחיתם, הרי כאן אין גם ענין של חסוי מפלגת כי אם פישט מליחמה של צבור ויחיד גור מה מאחור להפקעת שחיתם, וזהו זה עשה של ״אנדרה ישראלי״ לבוא ולעורר למפיקעם שישלם להפיק את זכטם? את מקום שמנהלי האנדרה בעצמם יגו את הרבה הזה ויתקננה לפתח בעתיד.

הנהלת השחיתה האשכנזית פרושים וחסידים בירושלים תז.

רפס י, א ווייס ירושלים

מורעה המסבירה למה אגודת הקצבים אשמים בהתנייקריות במחירי הבשר.

לא תאכלו על הדם! עסט ניט פלייש וואס איז אין בלוט!

האשה הבאה לקנות בשר לכבוד שבת וי"ט, או לאריות-צהרים לאישה וילדיה, צריכה לקרוא תחלה את הדברים הבאים.

היא צריכה לקרוא בכדי לדעת תחלה אם על ידי קניה זו לכבוד שבת וי"ט איננה מפירה את השבת ואת הוי"ט לאחרים, ואם על ידי הכנה זו של אריות-צהרים למשפחתה איננה פוּרְתָה לשבירת מטה לחמץ, להם ממש, של עשרות משפחות אחרות.

ומי עוד כאשה עקרת-בית יכול כלליך להרגיש מה זאת שבירת-לחם וקוּפָה פרנסה! מי עוד כמות מסוגל להכנס כלליך למבצע המר של משפחה אמללה כזאת שמטה להמה נשבר על ידי יד אכזרית שקפחה את פרנסתה! רק אשה עקרת-בית יכולה להרגיש, בכל העומק המצועע שברגש זה, מה שאשה חברתה, עקרת-בית כמותה, אלא של משפחה הרסה ומקופחתה, מרגשת בשעה שגם עליה להכין ארוחת-צהרים לאישה וילדיה, או בשעה שגם עליה ללכת חשוקה לקנות לכבוד שבת וי"ט—ואין לה במה—

האשה הבאה כיום לקנות בשר צריכה ליזכר לדעת שלשה דברים אלה:

א) השחיטה האשכנזית הקבועה אשר בירושלם מיוסדת ומסודרת עוד על ידי גאון ירושלים קדמוני הגר"מ אורבך, הגר"ל דסקין, הגר"ש לייזר, הגר"ש סלנט, והאדמו"ר זצוק"ל, ומוגדרת בכל הגדרים ותקנות שהגדירו והתקינו רבותינו אלה וי"ע בשו"ת: השחיטה הזאת מתנהלת על ידי הרבנים הגאונים תברי ועד חכמות וזה חבוי ועד התנהלה על ידי טובים מפורסמים לגדולי-תורה ויראה, שיש בהם גם מגאמי יראים, גם פרמנט גמול של מטיהים וטובים גדולי תורה ויראה, מנהלים מוסדות וראשי מנהלים, תחת פקודת והשגחתם של כל גאון ורבני ירושלים, בתי הדין של פרושים וחסידים, ומורי הצדק שבכל השכונות, בראשותו של ראש הרבנים לא"י מרן הגרא"י קוק שליט"א.

ב) השחיטה הנפרדת שנפתחה בירושלים על ידי מנהלי "אגודת ישראל" לשם פולטיקה וכבדי שתשמש להם מקור לכסף, מתקיימת על הסגת גבולה של השחיטה הקבועה והיא מקפחת את פרנסתו ומשברת את מטה לחמם של כל עובדי השחיטה "הטובים" הטומרים, המטיהים והמנקרים, וכל יתר המשפחות תלויות בה, שמכפרן עולה למסדות ומספר נפשותיהן למאות.

ג) על בשר כזה הבא השחיטה חמסות את גבולה של השחיטה הקבועה, והגזלת פרנסה מעשרות משפחות אחרות, הכריזו כל הרבנים הגאונים והצדיקים שבכל דור ודור שהיא כבשר טריפה ממש, ואסור לאכלו, וכן הכריזו רבני וגאוני ירושלים על הבשר של שחיטת האגודה.

את שלשת הדברים הללו צריך כל קונה בשר לדעת, ולתת פולטיקאים מקפח-פרנסה אלה, שבטביל פולטיקה שלהם נוה להם להרבות מחלוקת בישראל ולהחריב עשרות משפחות ולהחשיך עליהן את יומן—את התשובה הכי מתאימה, ולא לגשת כלל אל השחיטה שלהם ואל הבשר שלהם!

לא תאכלו על הדם! לא תאכלו בשר שיש עליו דם אדם! דמן של משפחות שלמות טגולו מתן את לחמן!

פנו רק אל האיטליזים הרשומים להלן, שהם איטליזי השחיטה הקבועה אשר בירושלים.

יעד פרו' וועלכע געהט קויפן פלייש לכבוד שבת און יום טוב, אדער צו מאכען מיטגאסטען פאר איהר מאן מיט איהרע קינדער, דאך פריהער לעזען די קעגנענדע ווערשער.

זא דאך לעזען, אום זיך פריהער איבערצוצייגען אויב דורך אזא קניה וועלכע זא געהט מאכען לכבוד שבת און יום טוב פארשטערט זא גיט דעם שבת און דעם יום טוב צא אנדערש, און אויב דורך איהר צו גרייטען מיטגאסטען פאר איהר פאמיליע העלפט זי גיט צו א עס זאל אוועקגעוויכט ווערען דער ברויט, איינפאך דער ברויט, פון צעהנדיגע אנדערע פאמיליען.

אין א'ן אמתן ווער קען דען נאך אזוי גוט וויא דא הויזפרוי פיהלען וואס איז דאס אוינס ברויט צוברעכען, און וואס איז דאס פרנסה צוברעכען! ווער איז דען נאך אזוי וויא דא הויזפרוי צעהינגט און צו געפאסט אריין צו געהן טיעף אין דא בישערע לאגע פון אזא עלענדע אונגליקליכע פאמיליע וואס איהר ברויט איז צובראכען געווארען דורך א גרויזאמע האנד וועלכע האט אוועק גענומען פון איהר איהר פרנסה! יא, נאר דא הויזפרוי, זא עקרת-הבית, קען גענצליך און טיטפליך פיהלען אס דאס וואס איהר חברתה, א צווייטע עקרת-הבית, נאר פון א הויזביגע און א צובראכענע פאמיליע, פיהלט ווען אויך זא מוז צוגרייטען עפעס אויף מיטגאסטען פאר איהר מאן מיט דא קינדער, אדער ווען אויך זא מוז געהן אין מארק עפעס קויפן לכבוד שבת און יום טוב, און זא האט געפאך גיט מיט וואס—

דיא פרו' וועלכע געהט יעצט קויפן פלייש דאך דערפאר פריהער גוט וויסען דא פאלגענדע דריי ערקלעהרונגען:

1) דא אשכנזישע עקזיסטירענדע שחיטה פון ירושלים און נאך צו גרינדעט און ארגאניזירט דורך דא ירושלים'ער פערזענליכע גאונים און צדיקים וויא דער קאליטער רב, דער בריסקער רב, דער לובלינער רב, ר' שמאל טאלאנץ, און ר' אליהו דוד ראבינאוויץ-תאומים, ומרן צדיקים וקדושים לברכה, און איז פערזאמלט מיט אלע גדלים און תקנות וועלכע דא דערמאנטע גאונים האבען פערזאמלט און איינגעפיהרט אין שחיטה, דא שחיטה מיהר זיך יעצט דורך דא רבנים און גאונים וועלכע וויינען חברים אין ועד הכשרות, און דורך בעוואוסטע אנשים נכבדים וועלכע וויינען חברים אין ועד התנהלה, דא שחיטה וויינען בעוואוסטע גדולים אין תורה און יראה, שמים, עס געפונען זיך צווישען זיי אויך אוועלכע וועלכע צעהלען זיך צווישען דא גאונים פון ירושלים, דערצו איז דא א גרויסער פערסאנאל פון טובים און מטיהים אלע גדולי תורה ויראה, א גרויסער צאל פון פראקטישע, געזונטע און ראשי מנהלים, דא אלע געפונען זיך אונטער דעם אויפזיכט און השגחה פון אלע ירושלים'ער רבנים און גאונים, ביי דעם בתי דין פון פורשים און חסידים, און אלע מורי הוראות פון אלע שכונות, אונטער דא הויפט נשיאות פון ראש הרבנים איבער גאנץ ארץ ישראל מרן הגרא"י קוק שליט"א.

2) דא גיט טעפערעאט שחיטה וועלכע האט זיך גיט לאנג געעפענט אין ירושלים דורך דא אנפיהרער פון "אגודת ישראל" צוליבע פאליטישע צוועקען, און איינפאך, אום צו מאכען זיך אקוועלע אויף געלד, בעשטעהט נאר אויף הסגת גבול, זא איז, מסיג גבול דא עקזיסטירענדע שחיטה, זא איז מקפח פרנסה און רויבט אוועק דעם טייקעל ברויט פון די אלע וועלכע ארבייטען און לעבען פון און ארום דא שחיטה, וויא שוהטים, שומרים, מטיהים, מנהלים, מנהלים, דאס וועלכע צעהלען צוזאמען צעהנדיגע פאמיליעס און הונדערטער נפשות.

3) אוא פלייש וואס קומט פון א שחיטה וועלכע איז מסיג גבול, און וועלכע געהט אוועק פרנסה פון אנדערע צעהנדיגע פאמיליעס, האבען אימער אלע אונזערע רבנים גאונים און צדיקים אין אלע צייטען ערקלעהרט אלס וואהרער טריפה'ער פלייש, און אויסגעוועפן אז מען טאר איהם ניט עסען, דאס וועלכע האבען אויך געטאן דא רבני גאוני ירושלים אויף דעם פלייש פון דא אגודת ישראל שחיטה.

אס די דריי ערקלעהרונגען דאך היינט וויסען יעדער איינער וואס געהט קויפן פלייש, אום צו קענען געבען א ריכטיגע תשובה צו דינע פאליטיקאנטישע פרנסה-רויבער, ביי וועמען עס איז רעכט צוליעב זייער פאליטיקע אגנאמאכען מחלוקת ביי אידען, און צו רואינערען און פערפנייטען צעהנדיגע משפחות, דא ריכטיגסטע תשובה צו זיי דאך זיין—ווייכען און אבסאלוט גיט צוגעהערן צו זייער שחיטה און צו זייער פלייש! עסט ניט קיין פלייש וועלכער איז איין געטונקען אין מענשען-בלוט! אין בלוט פון צעהנדיגע פאמיליעס ביי וועמען מען האט אוועק געוויכט זייער ברויט!

געהט נאר צו דא קאכנים און צו דא יאטקעס וועלכע זיינען דא אונטען געצייכענט, און וועלכע געהערען צו דא ירושלים'ער שטענדיגער שחיטה.

במחנה והורד:		במחנה שעריש:	
משה פרידמן	אברהם פיקט	שלמה הומנר ובניו	מרדכי ליב גוטליב
אפרים ורחפטיג	בשרי הסד	אורי כהן	סאיר היינשקוביץ וזינס כהן
מאיר כהן פרכי	בעיר העתיקה:	יהודה הרשטרך	שמואל ליב ורטי ומרדכי צבי אדלר
אלעזר וסרימן כהן	אלעזר כהן	צבי זמל	בן ציון קרענצורף
דוד מורחץ פרכי	יצחק וס	אשרן שור ומשה ליב רובינשטיין	אויק מייכסן ואלעזר כהן
זאב פרידמאן	יצחק יעקב גולדברג	משה אברמוביץ ובניו משה	יצחק וס ואשר אדלר
משה רובינשטיין	שמואל כהן	יוזשע ענא בשטת הברכים	יצחק ערליך
במזכרת משה	מרדכי ושרה גולדברג		
	בשכונת אחוה		

אֵל הַקֶּדֶר ב'ה.

להסיר מאתנו עקשות פה מצד אלה אשר בכדי להגיע אל מטרותיהם ופניותיהם הפרטיות שמים הם אותנו חצים למטרותם ומעלילים עלינו עלילות שוא ובדורות שהגנו מיקרים את השער והגנו שמים מכשולים על דרך אלה הבאים להוויל מחיר הבשר, הגנו מוצאי לנו לחובה להודיע בשער בת רבי את הדברי האלה:

א. אנדת הקצבים שלנו נחיסדה בהתעוררות ובהשתדלות רבני ועד השחיטה. הנמוקים ליסוד האגדה לטובת הצבור היו אלה: 1. טרם שהיתה האגדה החרה הקצבים זה בזה בקנית הבהמות מאת הערבים ובכדי למצא בהמות העלו פעמים רבות על המהיר וממון ישראל נמסר ביד נזים בחנם, ובממון שע"ז עלה גם מחיר הבשר השחוט וההעלאת הלה על הצבור העני הקונה ע"י יסוד אנדת הקצבים נחטלה ההחרות זו, וביר אחת ה" אפשר להחזיק את המהירים, באין קונה ה' בעל הבהמות המוכר מוכרח לתחיל. 2. לפני שהיתה האגדה חפש כל קצב לקנות בשביל הבהמות שנמסרו אצלו וגם זה גרם להתחרות. בכדי להפטר מהטריפה הויל כל אחד על הברו להגיו הקונה, וההחרות זו גרמה הפסד מרובה להקצבים היהודים ומסירת ממון ישראל ביד נזי. חקלה זו גררה אחרי עור תקלה רוחנית, שע"ז שבשר טריפה נמכר ע"י הקצבים בול מאד, מכרו מוכרי בשר הטריפה את הבשר בול ולבשנו ולדאמונו היתה זאת סיבה שרבים מהדור החדש ומהחלוצים קנו, תחת התירוץ של ההבדל במחירים, בשר טריפה. עם התנסות האגדה הוסרה מבשלה זו וביר אותה ה' אפשר לקבל מחיר טוב בעד בשר טריפה, התועלת היתה משולשת הצלת ממון ישראל, הולת מחיר הבשר הכשר ע"י שהקצבים לא היו צריכים להפסיד כל כך בכשר הטריפה, השוואת המחירים במעט של הכשר והטריפה, שלא תהי אמתלא לאוכלי טריפה ובאמת נתמעט בזמן האחרון ע"י כן מספר אוכלי בשר טריפה מבין החלוצים. 3. עם האיסור על קנית בהמות בארץ ע"י הממשלה היתה התנסות האגדה מוכרחת, מפני שבעד" לא היתה שום אפשרות להביא בכלל בהמות לארץ. קנית בהמות מחיר קשורה עם השקעת סכומים גדולים ובהוצאות גדולות, שלקצב יחיד או יחידים אי אפשר בשום אופן לעמוד בזה, ורק ע"י התנסות האגדה ה' אפשר לסדר הבאת בהמות והספקת בשר בשביל ירושלים.

ב. אנדת הקצבים לא העלתה את השער, היא התחשבה תמיד עם המצב הקשה של העיר והסתפקה בריוח המנימלי האפשרי. הפרט הזה יכול להוכיח ע"י החשבונות של האגדה של חרותם והתפסדות, שהנם פתוחים לכל דורש, וכל מי שרוצה להוכיח מאמתת דברינו מתבקש לבוא למשרד האגדה לראות כמה הרווחו הקצבים בשנה האחרונה.

ג. התחרות להתפוררות האגדה יצאו תמיד מאת חוזה אחד הידוע להקלה בשם "ענקל מורעווער", שפני טעמים ידועים לו, אשר אחרים נפרט עוד בהמשך הצהרתנו זו, עמל וסרה לפורר את אנדת הקצבים, והוא ה' הפורץ הראשון והיחיד של האגדה בהמאורע האחרון שגרם לכל כך חלול השם בירושלים. אנו מצהירים בזה גלוי שיתר השוחטים בלעדו החזיקו תמיד את ידנו והוסיפו להחזיק את ידנו גם במאורע האחרון ולא רצו לפגוע בנו בכדי שהקלה יכיר את "ענקל תניל וידע אפס קצחו מהתעלולים שלו. אנו מוסיפים בזה פרטים אחרים על אחריותינו המלאה.

א. לבר שכירותו הקבועה אשר קבל מקופת ועד השחיטה בגלוי, לקח כסף שבועי בהסתר מאת הקצבים מכל קצב בפרשות, את הכסף קבל תחת לחץ של הפלת אימה על הקצבים.

ב. לאחר שנוסדה אנדת הקצבים העיק עלינו עד שהיינו מוכרחים לשלם לו בצנעה, כמו כן לבר שכירותו הקבועה שקבל מהקופה בגלוי, מקופת האגדה שני ל"ים וחצי בכל שבוע.

ג. למרות מה שחתם בחתימת ידו ממש כמה פעמים שלא יקח בשר מבית המטבחים בחנם מאת הקצבים, ותחם שאם יעבור ויקח תהא שחיטתו נמלה, הוסיף תמיד ועד היום האחרון לקחת תחכות בשר גדולות מבית המטבחים כרצונו. אנו צעקנו וחוא עשה את שלו אחרי שראינו שהוא לוקח בלי חשבון הוכרחנו לנמור אחו שיקח בכל יום לא יותר משלש אוקיות ובע"ש לא יותר מששה אוקיות. אולם גם אחרי השוואה זו לקח שוב תחכות של בשר בלי חשבון בגולת ממש.

ד. אנו מודים ועוזבים שלמרות שראינו את כל התעלולים עלינו קבלנו עלינו את השתיקה מפני שפחדנו ממנו שלא יחריב אותנו, והיינו מסורים בידו הדבר הגיע לדי כך עד שפעם אחרת בחרות אפס בנו התפאר בפירוש בפני אנשים חשובים שאנו יכולים להעמיד אותם לעדים, שיתנקם מאתנו ... וד"ל. וכל מי שמכיר את "ענקל וידע שאם הוא מבטוח להתנקם בקצב יכול הוא להחריב אותו עד היסוד.

ה. האיש הזה הגנו גם הנורם כמעט העקרי לפרור השחיטה האשכנזית בעת"ק, אחד הנמוקים של סרור שהושה מותרת ה' כפי ששמענו מפני שקצה נפש הרבה מהחרדים לאכול משחיטת אותו האיש. וגם הרבה פעמים בעת המז"ל לבוא לדי הסכם כאחור השחיטה, התאמץ האיש הזה למנוע בעד השלום, בפחדו שהסכם הנורו ההפטרותי משחיטה ובנכדיו ותחבולותיו ידע לשום תמיד מכשולים על אחרות השחיטה וגרם להתפוררות, כמה שהיהדות החרדית בירושלים מצטערת מאד.

את כל דברינו אלה נכונים אנו לברר עפ"י עדים נאמנים וכשרים לפני כל ב"ד נייטורלי שחבריו אינם נהנים מכספי ועד השחיטה.

בכלזת דברינו הגנו מבקשים מאת כל אלה אשר ספק בידם לעשות ולהציל את כבוד ירושלים וכבוד היהדות החרדית המוחלטת ע"י האיש הזה וע"י השערוריות האלה, לשום קץ להמצב ולא להגדיל את המדורה ה"ו, והתרופה היחידה להשיב את השלום ולהכניס סדרים היא לפטר את השו"ב הזה ממשמרתו, אשר בלאו הכי אומרים שיש עלינו פסקים מגאונים קדמונים, ושלום על דיני ישראל.

אגדת הקצבים בע"מ, ירושלים.

רפס צוקרמן.

אגודת הקצבים מסבירים הנימוקים על יוקר הבשר.

מכתב חוזר

דבר נאמן !

מע"כ יודע בטח שלרגלי התליונות הרבות שנשמעו בזמן האחרון על שם השחיטה השנית, ולרגלי תליונות הרבנים על קיום „אגדת קצבים“, ולרגלי זה שהניע הצורך שהעדה החרדית תדחוק את עמדתה וחבלים יותר את ישותה, בין כלפי פנים ובין כלפי חוץ, קבלה העדה עוד שני מקולין תחת השנחחה.

עתה שומעים אנו שהצד השני העוין בכל הזדמנות את היהדות החרדית, גמר אומר להכשיל בכל מחיר את הצעד הזה. תמול הכריז שהבשר הוא בחזקת איסור, ובמודעות מיוחדות בנו זאת השחיטה שלנו בשם „מאכלות איסורות“, הם פטרו מפקידות וירדו לחיים של כל אחד שחשדו בו שהוא שייך במקצת לעמדתנו, ועתה הם חותרים לחזור ולקשר את הקצבים, עד שהם מוכנים אפילו לשלם מקופת השחיטה שלהם את קנם הקצבים שעברו לרשות ועד השחיטה שלנו, ובכך להכשיל את העדה החרדית, שהם מקיים שבכשלונו זה יכשילו ויתנו מכה נצחת לכל העמדה של היהדות החרדית הכללית תלויה. למען בטל את השחיטה המיוחדת, שעלתה להיהדות החרדית בהתאמצות של שנים, והצעד הזה יעמיד באופן החלטי את כל השחיטה תחת ועד השחיטה אשר רוב חבריו ומוכיריו הנם חברים בועד הלאומי והגשרות תתנהל על ידי רבנים ושוחטים, שמהם חברים בועד הלאומי ומהם מוסרים את ילדיהם לבתי הספר של החפשים וכו'.

אולם, הדבר תלוי בנו. אם דהצד השני ירדוף בחימה את כל מי שימנה בשר ואצל הקצבים החרדים שלנו, וחברינו יוסיפו ללהתייחס למלחמת מצור זו בהתרשלות ורפיון ידיים, אם מי מחברינו לא יקפידו בבית שלא יראה ולא ימצא בשר מהשחיטה השנית או כמובן שהסכנה סכנה, וכל קיומנו יהיה ח"ו בסכנה. אולם אם נמוד להם כמדתם, ואנו נעמוד על שלנו ונעשה נפשות להשחיטה נצא בנצחון ולא יוסיפו עוד לנסות לבלותינו.

הקצבים הם אנשים הדואנים לפרנסתם, ואם יראו רפיון מצדנו ירפו ידיהם ויחשבו מחשבות פגול של הסוס, עלינו לעודד אותם להראות לכל קצב מהקצבים החדשים ביתור, שרבים אשר אתנו, שיראו שמיום שעברו תחת השנחחה נתרבו לקורותיהם, וכי תחת חנף אחד שחדל לקנות באו שנים מצעירינו החרורים ברוח היהדות החרדית הכללית תלויה, אם יראו ככה יוכלו עמוד, וגם מפרתנו ושאפתנו תכאנה על מקומן לשלום.

חזקו והרבו לקוחות ועודדו את הקצבים החדשים שלנו, כי בשלום שלום להשחיטה והעדה.

צעירי אגודת ישראל ירושלם

דפוס צוקרמן

מודעה

מהרבנים הגאונים שליט"א.

שלא לשחוט אצל השוחטים
שאינם קבועים, ששוחטים
את הכפרות, כי אם כשיהי'
דוקא שנים מהם ביחד.

והשומע, תבא עליו ברכת טוב.

דפוס "סורית" ירושלים

מודעה

ועד השחיטה החליט לשלם לע"ע עשרים למאה על השמרות שהוציא
בפרוץ המלחמה לפדיון שבויים. שנים מחבריה ישבו ביום השני וחמישי בבית
הועד גמ"ח שערי חסד לשלם ע"ח השמרות כנ"ל משעה 5 עד שעה 7.

כ"ב סיון עמר'ת

הועד

תרע"ח עת פרצה המלחמה לכבוש הארץ ע"י האנגלים הופרש מועד
השחיטה לפדיון שבויים.

הודעה

ב"ה

מאת ועדי השחיטה האשכנזית
הקצבים האשכנזים סרבו לשחוט
היום ולכן אין היום בעיר בשר
כשר משחיטה האשכנזית

דפוס: רותלר ירושלים

ועד השחיטה
ע"י
ועד העיר לקבלת האשכנזים
בעתק ירושלים תכניא

מודעות מסוג זה עקב סכסוכי עבודה, פורסמו מדי זמן.

מודה ולא עוזב !

בימים אלו פרסם ועד המהלך ברוח המכוון ברחוב תשובה והצדקה נגד דברי האשמות שרובעו בברזנו שפרסמנו אנתנו כבוצת בע"ב.

נראה מזה כי ועד המהלך הביר בהשיבות הענין ונמנים האנשים התובעים והמאשימים כי הודמם להשיב על דברי תביעותיהם ומצא לראוי למסור באורו והצדקותיו ואת זאת אמנם רצינו ולזה נרדכוננו בכלי לברר וללבן עסק ביש זה. כי אמנם לא חבר גרננים הופיע כאן והנשואים בדרם אינו מינא על ועד המהלך ולא מתווד מהשבת פנול פרסמנו הדברים כדי להמעיט את ערכו ולהשפיל את כבודו ולרשם הרחוק ריב ומדון עומדים אנו על כל ערכו של מוסר צבורי-דתי זה. משרד הרבנות וועד המהלך ודומא מפני בר רגשנו את תביעותנו בהברנו במזא אחריותם של מוסדות אלו בידענו כי יש לנו למי לפנות וממי לתבוע ועל יסוד זה השבנו כי ההפניות דהמכהלה שהוכנסה בכשרות הבשר ביחוד בזמן הראהרון שמצאה לה את כסויה בברזנו כשה תמצא לה חוס בלבם ולא ינוה ולא ישקמו עד אשר יתקמו את המלמלה הרבה הזאת.

ויחס זה אינו מונע איתנו גם הפעם מלהביע את צערנו בריבים עלידבר האכזבה הגדולה שהביא לנו הפרזו הזה שפרסם ועד המהלך הוא עוד מנדיל את התמיה ופחמך את השאלות ביהם לתפקידם הראהרני של מוסדות צבורים אלו. ועד המהלך מאשר בברזנו במציאות "שאלת המריפות" בתלדאכיב הוא מודה בעצמו כי שאלת המריפות היתה מציאות עובדתית שמפני משויים שונים לא ערה בידו להביאה ליד פתרון ולידי סרו ונשאלת "איפוא השאלה מדוע שתם משרד הרבנות וועד המהלך בכל משך הזמן ולא מילא את חובת תפקידו לפרסם דברים ולהזהיר את הצבור על המכשולים הגדולים שהוא עלול להלכד בהם ומי שאינו רוצה להתנאל באכילת נבילות ומרפות מי שליבו נקופו שלא ישל במאכלות אסורות יפריש לגמרי מאכילת בשר או ע"פ יוהר ודמדם חויב במנית הבשר האם חובת אזהרה זו לא על משרד הרבנות וועד המהלך הלה בראש וראשונה?

הרשאים היו לשתוק ולחכות עד אשר יתעוררו בעת"ב וירינו מול צעקה וחם יודיעו ויזהירו את הצבור על המכשלה הגדולה הזאת? הרשאים היו רכבוש את ידיעתם מהמצב המסלמל מבלי לגלותו להצבור בכדי שידע לזהר מלהכשל באכילת נבילות ומרפות? ומי יודע אם גם דעת כזאת היר הצבור וועד את שמע מהשעוריה הזאת לולא התקדמו בעת"ב ופרסמו דברים? אם אין לאל ידם לבער את המכשלה הזאת כפי דבריהם עכ"פ מחויבים היו להודיע עליה למען הסיר מכשול מדרך עמנו ולא לעבור בשתימה גמורה!

ב. בהודמנות זו כותב ועד המהלך בברזנו פונה הרבנות הראשית וועד המהלך להישוב העברי שימנה בשר רק באמליות הנמצאים תחת השגחתם באמליות הכשרים נמצאת חודת הרבנות הראשית ולא למנות בשר מהשחיטה הנפרדת שנמסר דינה ע"י ביר מיוחד בראשית הרחג מוס שחא מרובה במכשולים גדולים של נויס.

דברים אלו מביאים ממש ליד השתוממות על העזרה הגדולה מצד ועד המהלך לכתוב הדברים האלה בעוד שהוא עצמו רודה לפני זה שגם השחיטה הכללית למויה בשאלת המרפות ובעוד לכלכות הדיו מימת שאין פתרון ואין כל סדור לשאלה זו מיד חוזר ומזרז את המונים שימנו בשר דומא משחיטת זו מבלי כל היסוס?

אם אוסרים עלינו למנות בשר מהשחיטה הנפרדת בשביל פסד שד הרחג מוס הרי לא יהא פסס זה גדול מהודאת עצמו של ועד המהלך על השחיטה הכללית שגם היא מרובה במכשולים?

דרי כל חקצנים האלה שפרטנו שטותיהם בברזנו הם דומא מהשחיטה של ועד המהלך באמליות נמצאות תעודות דומא מהרבנות הראשית ובכל זאת חידעו משרד הרבנות וועד המהלך למי נמכרו כל החמש עשרה דבריות המרפות ביום אחד בערב שבת? וכמה בהמות נמרפו אצל המכבים של ועד המהלך בשבוע העבר ובשבוע זה למי נמכר כל המרפות הללו? אם לא ליהודים! בידעים ובלא יודעים! אין אנו מאמינים שרעודת הכשר ממשרד הרבנות יש לה מנולה נלאת כזו להחיר את האיסור ולכשר את המרפה. אין אנו מאמינים כלל שבהמה שנמרפה בבית המטבחים ערפי הוראת הרבנים והשוחטים כשמכניסים אותה אחר כך להאטיוו הריפד מרפה לכשרה בכה תעודת הכשר מהרבנות הראשית!

תפקידם הראהרני של מוסדות אלה מחייב אותם לעורר ולהזהיר את הצבור השכם והזהר על המכשולים הפרושים לגילוי וכל אחד יחי נזהר במנית בשר בשר והם סלפו את תפקידם לא די שלא הזהירו כי אם מפרסמים את סהורחם ומשכחים אותה ומזרזים את המהלך למנותה מבלי עורר ע"י שום חשש ופספוס עוות תפקיד מאין כמותו!

ג. ועד המהלך מתנצל בברזנו שכלשש שנים שממבלים רק 75% במשבורתיו כמה תשובות להתנצלות זו:

1) עימר התנצלורו לא כהצעתה ידוע לנו בבירור דינת המשבורת כועד המהלך המניע גם לארבעים לאי לפמיר לחדש ואם ע"ה סבוב כזה מסבלים 75% עדיין אין להתרעם כל כך ביהם להמצנ העכשווי המקור את כל הצבור העברי.

2) אין זו תשובה כלל לשאלת המריפות והחיקיות הכשר שעוררנו בברזנו כי גם הסבוב הממו של פחות משני מילים לאומאי בתור מס השחיטה מניסה לועד המהלך יותר מחמש מאות לאי בהדש ואם יסבוב ועד המהלך לדרישת הקצבים להשתתף בהפסד של שרפת המרפות ע"י הפחתת איזת סבוב פעוט ממש השחיטה ונגיה גם שיעלה עד מאה לאי לחודש גם ההכנסה הנשארת תספס רכסות רחוצאות לרבנים ולשוחטים ולכל המשמשים בשחיטה בכל מאת האחווים וגם לעוד פמידים מיותרים כועד המהלך ושאלת המריפות שהיא יסוד כשרות השחיטה היתה מוצאת את פתרינה הנמור מבלי צורה להעלת על מחיר הבשר ואפילו אם הפחתה פסגה זו היתה פוגעת במסגרת בפמידים אחרים כועד המהלך שאינם נדרשים ואין להם כל שייכות לעניני השחיטה מי עדיה ממי אם פמידים נוספים כועד המהלך ועם זה מצב של הריסת והפסדות בכשרות השחיטה וגם החיקיות הכשר אי סדור והבטחת כשרות השחיטה בכל שלמותה? במדומה לנו שאין שתי תשובות לשאלה זו! הדבר האחר שחיה ראוי לציין לשבת על חשבון ועד המהלך בברזנו הוא מר שלבחיפ מודה בעצמו במציאות שאלת המרפות ללא פתרון וללא סרו הכרת האשמה גם היא דבר גדול ואולם דעורנו יותר מהודאת בלבם איז כזה וזהו המכאיב ביותר שאין אנו מוצאים בכל דברי הברזו הזה שום הבטחה מצד הרבנות הראשית וועד המהלך לתקן את המכשלה ולהעמיד את השחיטה על כשרותה השלמה ולמרות הודאת ועד המהלך עצמו על 75% במשבורתיו שממבלים פמידיו גם היום אין אנו רואים ציון פעולות והתאמצות מצד פמידים אלו ליתקן את המצב החרס ועד המהלך מסתפס בהודעה לעיתונאים שישנם בסדור השאלה אבל האם זו היא תשובה מספיק לתשאר את פרצת השחיטה על ממוטה ולהניח שיהודים יתפממו באכילת נויס בזרז ובשגרה?

היכולים הם לשמוט במכונם שכמה וכמה יהודים חרדים עלולים להכשל בנויח רק דומא הודות סמיכתם של משרד הרבנות המשינה ע"י כשרות השחיטה? ואם באמת איז לתמו את פרצת השחיטה מפני המשיים המרובים כמו שועד המהלך מתנצל אם כן כל עימר מוסדות אלו משרד הרבנות וועד המהלך לרשם מה מתמיימים ולאיה תועלת נחוצים לתחמיים האם רק לשם הכנסה וחוצאה בכספי הצבור? כעיר שמוניתים הפקרות בשחיטה במדה מבחילה איז צורד לגמרי גם כמשרד הרבנות ובעד מהלה! ועד המהלך בהודאתו בברזנו בשאלת המריפות ובמניעתו לסדר אותה הרינו מצייו עצמו באותה הבחינה הידושה של

מודה ולא עוזב !

הערה: א) נאספה שהתקיימה כועד המהלך ביום כ"ז אול, מחשיבו בע"ב עם הפקידים מועד המהלך התאספו הפקידים להאטיל וכנסת על השעוריה הזאת, אבל הוכחו שהקצבים שלחם עצמם סברו ואשרו דבר השעוריה במעמד כל הנוחים.
ב) הידיעה שבה, בתאריך שהבשר הסיפא אינו נמכר עשוי לערים אלא נשקף, אינה נכונה בהחלט, אין בשר המריפה נשקף כלל, ואמנם גם אינו נמכר לערבים.

במלחמת השוחטים, קצבים, ועדות שחיטה והקהילה משתתפים גם הצרכנים.

מכתב חוזר

ח. נ.

מפני טעמים הברורים בנוגע לעניני כשרות ומפני טובת הקהל לגרום הורדת מחיר הבשר וגם מפני הבטחת עניני העדה, מצאנו לנדרש להרחיב את השחיטה שלנו ע"י קבלת עוד מקולין של ר' בעריש קארנבלאט ושותפיו היו במאה שערים ובעיר העתיקה תחת השגחת השחיטה של העדה החרדית.

אנו הודענו להצד השני שאין לנו בזה שום כוונה של ריחים כספיים, וכי אחרי העברת המקולין האלה עודנו נכונים להסתפק באותה סכמת ההכנסה אשר הוצעה לנו לפני ההעברה הזאת.

אולם בחרות אפס על הרהבת השחיטה שהם חושבים אותה ליסוד לקיום עדתנו, ומתוך המשך ההתאמצות להתנגד לכל דבר שיש בו משום בצור העדה החרדית לעתיד, נתעורר הצד השני, בהשפעת ועד הלאומי והסרים שמשמעתם, לדרוש בכל האמצעים את השחיטה שלנו, ולא נתקרה דעתם במה שהסיתו את כל קונה להחזיר את הבשר שלקחו מהמקולין הללו, אלא שעודם מתאמצים להכשול את הקצבים החדשים, למשוך מהם לקוחות בחשבם שעי"ז יוכלו גם את העדה וכבוד העדה ויביאו אותה בסכב קשה, והם בהתקשרם עם אנודת הקצבים החדשים את הקצבים החדשים של שחיטתנו ודרך אנב גם את הקודמים.

אנו נמנעים מלפרט את הטעמים של הכשרות אשר בשבילם הרחבנו את השחיטה של העדה החרדית, אנו לא מרונים להם במדתם ולא רק שלא הברזנו איסורים על השחיטה שלהם, אלא שפני כבוד ירושלם המתר דבר, לא פרסמנו גם את החששות, וגם בצורה פרטית זו של מכתב חוזר זה, שמנו לנו למטרה לא לנגוע בפרטים בניגע לכשרות השחיטה השנייה.

מה שאנו רוצים במכתבנו פה הוא לעורר את כל אלה המכירים ששחיטתנו היא הכרח גמור בשביל היהדות החרדית הבלתי תלויה, ושהיא נחוצה כתרומה בפני השלטון של ועד הלאומי הרוצה לכבוש את השחיטה גם בעניני כשרות וגם בעניני מיסים, אשר לצערנו הצליח כבר לחדור באופן מוחשי בהנהלת השחיטה השנייה, עי"ז שחלק מחברי ועד השחיטה שלהם וגם אחדים מהרבנים והשוחטים שלהם הם חברים בוועד הלאומי, שעתה איננה יצאה של שוין נפש, ושהתרשלות כל יחיד מהיהדות החרדית עולה לעורר להגברת כח השפאל ולהחליש את עמדת היהדות החרדית.

והננו מבקשים מאת מע"כ שאם עד היום לא היה הוא אי בני ביתו נזהרים די לקחת בשר דוקא אצל השחיטה של עדתנו, או שאכל בשר עוף, יתקן את זה מעתה ומעכשיו ויזהר את בני ביתו במפני לקחת בשר דוקא בהמקולין הישנים והחדשים של שחיטתנו, שנמצאים כבר היום בכל פנות העיר, בעיר העתיקה, במאה שערים ובמחנה יהודא.

היעד השחיטה שלנו שנמנה מעד הרה"צ הבר"צ שליט"א ומטעם מרן שליט"א שם לבו לתקנות הכשרות וההשגחה המעילה גם בבית המטבחים וגם בבתי המקולין והוא דואג לזה שגם הקצבים ומוכרי הבשר יהיו אנשים נאמנים ויראי שמים, ואין שום צורך להחזיר יתירה אפילו לחיותה מהרין.

ולבר זה הנה סיוע כל אחד של החרדים לרבר ר' בזה שיקח מהמקולין הללו, מחוק את הקצבים הנרדפים על צוארם על לא דבר, ומחוק ביתור את העדה החרדית, אשר בצורה והבטחת עתידה קשורים עם קיום מוסדי הציבור, שהשחיטה היא אחד מהיותר חשובים בהם ומהיותר חיונים.

הבר נכבד, אפילו אם החבר קשור אצלו במרחק ואפילו אם עליו לעשות איזה התאמצות, כגון סדור חשבוניתו עם הקודמים אין הוא בן חורין מלעשות זאת מפני שגיבת הציבור דורשת זאת ומפני שהובתו כלפי העדה החרדית, אשר הוא עזר להתפתחותה ויתן במלחמה הקשה נגד החפשים, דורשת ממנו זאת.

הבר נכבד, מע"כ בעצמי יסדר זאת בביתו וישפיע גם על קרובים אליו ושכנים שגם הם יחזקו את השחיטה של העדה החרדית ויקפידו לא לקחת ולא לאכול בשר כי אם מהנשחט תחת השגחת השחיטה הזאת ובהמקולין האלה.

והננו חתמים בברכה להרשת קרן היהדות.

ועד העיר לקהלת האשכנזים
פע"ח תוב"א

מניה נרגשת לקנות בשר אך ורק מהשחיטה שלהם, אמי' שבדרך כלל אוכל רק בשר עוף.

ברור דברים

ועד השחיטה בשומו לב לבקש תקנה על יוקר מחיר הבשר אשר הקצבים מעלים, חקרו אחרי הסיבות הנורמות ולפי דברי הקצבים הסיבות הן שמחיר הבהמות עלו מאד ע"י הקצבים עצמם אשר בהתחרותם מעלים את המקח בשוק, כל אחד על חבירו, וכן מזיזים את מחיר בשר המריפה, וע"כ מוכרחים הם להעלות את מחיר בשר הכשר, וע"ז מצא "ועד השחיטה" ברוב עמל תמנה לאגוד את הקצבים בענין קניית הבהמות בשוק ובמכירת המרפות לעכו"ם, אך בשום אופן לא יתנו להם להתאחד במכירת הבשר הכשר כדי להעלות המכר.

והקצבים בהתנצלותם לפני הקהל הציוני קול כי סיבת יוקר הבשר היא המכס הגדול שועד השחיטה ממיל על בשר הכשר, כי לפי הנהגת עד כה היו הקצבים משלמים 38 גרוש לכל בהמה שמשקלה מעשרה רוטל ומעלה בין גדולה ובין קטנה בשנה ובזה מצאו הקצבים מקום לרמות הבריות שהיעדר יקח קרוב דארבע גרוש מכר רוטל אשר באמת עולה בחשבון הממוצע רק בערך שני גרוש לכל רוטל ע"כ ראה ועד השחיטה לשנות את סדר התשלומין (גבלה) באופן שיהי' המכס דבר קצב וברור לכל.

וקבעו שישלמו עפ"י המשקל היינו שני גרוש עד כל רוטל בשר כשר מחלק הפנים (מוקדם) ומהאחרים העולה להם הוצאות הנקוד לא ישלמו כלל

כן מהראש והמעיים והפרורים שהוא מאכל עניים **לא ישלמו כלל**, וזה מתאים ושוה בחשבון הממוצע לשנה כפי מה שהיו עד כה אשר היו מספיק בקושי לתשלומי השוחטים והשומרים וראשי המנקרים והמשגיחים **ואין כאן שום הוספה כלל, אלא סידור נכון וברור לכל שלא יוכלו עוד לרמות את הבריות ויסתם פיות דברי שקר.**

וגם להסיר העול שבעלי בהמות קטנות ישלמו בעד הבהמות הגדולות

ואגודת הקצבים אשר הועד מוחה להם על אחדותם במכירת בשר כשר להעלות המקח ככל אות נפשם ולשקול העצמות עם הבשר מצאו לפנייהם דרך אחרת להלחם נגד ועד השחיטה שלא לשלם כלל גבלה, ואחרי אשר לא ישלמו שני שבועות חדלו השוחטים מדשחוט עוד בהמות של בעלי האגודה עד אשר ישלמו את המגיע מהם, ע"כ עמדו הקצבים בעלי האגודה בזרוע שלא להניח דשחוט אף לקצבים אחרים

ועתה יראה הקהל וישפוט

ועד השחיטה.

הבהרה של ועד השחיטה כנגד אגודת הקצבים אשר טוענים כי מחיר הבשר עולה תדיר, בגלל מס השחיטה.

אחינו האשכנזים !

שוחטים ספו על מנקריכם
ואכלו בשר שחיטת אחינו

הספרדים. {כפי לא צית ה' את אבותינו להפרד לשתי עדות בדבר
שחיטה וניקור— כי אם שמעו בקולי והייתם לגוי אחד בארץ}

ואתם אחינו הספרדים! זבחו
זבחי צדק על פי חומרת רבינו
הרמ"א ז"ל כי רבים אשר אתכם
מאשר את צדיקנו, כי כל זמן
שלא תצא איסור בחתימת יד
שלשת הגאונים שליט"א לאסור
עלינו שחיטת אחינו הספרדים
(אשר זה דבר רחוק מאד) יאכלו ישרים
משחיטת אחינו הספרדים
וישמחו.

מודעה ואזהרה גדולה

מטעם הרה"ג בתי הדין ומור"צ לכל מקהלות האשכנזים
פרושים וחסידים בע"ק וסביבותיו הי"ץ

למען הרם מבטול מדרך עם ה' מצאנו חוב קדוש בנפשינו, להודיע ולהגלות, כי הבשר הנמכר במקולין של מאה שערים השייך להקצב ליביל ילקוט ובנו מאטיל. היינו שני חנויות זו אצל זו, הודעים לכל בטם ליביל באטעם ובנו, אינם מישחיתת הרבנים הקבועים הישנים דפעה"ק, ולא יש עליהם שום השגחה לא מצד הרבנים והמו"צ הקבועים ולא מצד השומרים הקבועים. לכן כל שומר נפשו ירחק מלקנות מבשר המקולין הנ"ל. ומוי אשר כבר קנה מבלי הודע לו הרבר הוזה ובטל כבר, יעשה שאלת חכם אצל א' המו"צ הקבועים מכבר.

והשומע לקול האזהרה ישכון בטח ושאנן ותעב"ט

דגום. אידישטאט, ווילנא

מודעה אופיינית נגד קצב שלא לקח משחיטה רשמית או עבר מועד אחד
למשנהו.

מודעה

יום ב' פ' פנחס

ואזהרה רבה

מטעם הרבנים הגאונים

מנהלי ועד השחיטה

היות כי הקצבים מוכרי בשר גסות בהחנניות

לעזר קצב וליבל קצב ויצחק

הושקם ומוכרי מנודעם בעיר ובחו"ל בחנות

בן ציון ואפרים קצב כולם לא

שתמו היום אצל השוכרים הקבועים שלנו

לבן הננו מזהירים

שבל יהן איש לקנות בשר

גסות מהחנניות הללו.

לונדון, 1 אוגוסט —

„כל הבשר צריך להיות רק ציוני“ „אין ליהודי אחר לדרוש“

ירושלם, יולי 30.

„משלחת של יהודים אורתודוקסים העומדים מחוץ להסתדרות הציונית, בראשות של הרב הראשי חיים זוננפלד, התלמודי ביותר גדול אשר בירושלם, התיצבה לפני מזכיר המשפטי של הממשלה מר גורמן בנמוביש למחות נגד סגירת בית-השחיטה לפני העדה האורתודוקסית. ד"ר זוננפלד הצהיר שכבר שנים רבות שמספר רב של אורתודוקסים לא אכלו בשר, מפני שאינם מאמינים ברבנים הציונים, ולכן המה תפצים כעת „בשר כשר משלהם בועד השחיטה“. מר בנמוביש ענה להם שהממשלה מכירה רק ברבנים ציונים. —

בריטית או ציונית?

הרב יונגרייז, חבר המשלחת שאר: אם הממשלה הפרשטנאית היא בריטית או ציונית, העדה האורתודוקסית, הוא אומר, פונה לעם האנגלי לחפש הרת. הוא אומר שהעדה האורתודוקסית נכונה לשחוט בבית לחם או בחברון, אם אסור לה הדבר בירושלם מר בנמוביש לא הסכים לשום פשרה, והשאדה נשארה בלי פתרון. בין היהודים שאינם ציונים מורגשת תנועה כבירה.

הדפוס, הדרש"י — ירושלים

העדה האשכנזית בירושלים מבקשת מהממשל הבריטי לשחוט עקב סירובו של היועץ המשפטי לתת להם מקום שחיטה, ע"כ פונים הם לאשר להם לשחוט בחברון או בית לחם.

מודעה

מטעם הרה"ג בתי הדינים וחברי ועד השחיטה הי"י

בדבר חתיכת בשר אחוריים דקה בלתי מנוקרת כל צרכו שיצא ביום הששי י"א תמוז
דנא מאת הקצב דוד בנימין פרסי בחנותו אשר במחנה יהודא, ואשר אחרי יושבנו
על ככה, פעמים רבות, וחקרנו ודרשנו בזה עד כמה שאפשר, נתברר לנו, א' כי לא
היו כונתו להכשיל, והבשר נוקר מקודם ע"י אשה, מעדת אחינו הפרסים, הרגילה
לנוקר לשכנותי מהפרסים, כאשר הודתה בעצמה, וקבלה ע"ע באיסור חמור שלא
לנוקר מהיום שום בשר, לא לעצמה ולא לאחרים, ב' נתברר לנו שמלבד
החתיכה הנז' לא נמכר כלל על ידו שום בשר שלא הוכשר כד"ת, ואחרי
ההתבוננות בזה עפ"י הדת החלטנו, א' בנוגע להפרסי הקצב הנז' הגם כי עפ"י
הדין אין מקום להעבירו לגמרי ממשרתו בכ"ז, יען כי לא טוב עשה, במסרו
בשר למנקרת בלתי מומחית ומוסמכת מראשי המנקרים, הוסכם לקנסו, שלא
ימכור בשר במשך חדש ימים, מיום צאת הבשר הנז' מתחת ידו, ב' למען
הבטיח מהיום, על ניקור הבשר כד"ת, הסכמנו לקבוע שני מקומות מיוחדים
לנוקור, א' בפנים העיר, וא' במאה שערים, באופן שכל הבשר הצריך ניקור
יכנס באחד משני מקומות הנז' ושמה ינוקר הבשר בנוכחות א' מראשי המנקרים
ויאכלו עניים וישבעו, והשי"ת ישמור את עמו ישראל מלכד, ויעזרינו עדבכ"ש
מו"ע כיר"א.

דפוס צוקרמן

פזמון בחרוזים ליושבי ירושלים

זו אנסי גדיא חד אנסי גדיא דזבין עניא בתרי זיזי חד אנסי גדיא יד אנסי גדיא

ואתא ועד השחיטה ואכלה לאנסע גדיא דזבין עניא בתרי זיזי חד אנסע גדיא יד אנסע גדיא

ואתא יעקב כלבא ונשך לכספא דועד השחיטה דאכלה לאנסע דגדיא דזבין עניא בתרי זיזי חד אנסע גדיא יד אנסע גדיא

ואתא ועד האחדות והכא ליעקב כלבא דנשך לכספא דועד השחיטה דאכלה לאנסע דגדיא דזבין עניא בתרי זיזי חד אנסע גדיא יד אנסע גדיא

גדיא יד אנסע גדיא

ואתא משפט צדק ושרף לועד האחדות דהכא ליעקב כלבא דנשך לכספא דועד השחיטה דאכלה לאנסע דגדיא דזבין עניא בתרי זיזי חד אנסע גדיא יד אנסע גדיא

זיזי חד אנסע גדיא יד אנסע גדיא

ואתא לא תטה משפט וכבא לנורא דמשפט צדק ושרף לועד האחדות דהכא ליעקב כלבא דנשך לכספא דועד השחיטה דאכלה לאנסע דגדיא דזבין עניא בתרי זיזי חד אנסע גדיא יד אנסע גדיא

לאנסע דגדיא דזבין עניא בתרי זיזי חד אנסע גדיא יד אנסע גדיא

ואתא השוחט ושחט לתורא בלא נביחת יעקב כלבא דנשך לכספא דועד השחיטה דאכלה לאנסע דגדיא דזבין עניא בתרי זיזי חד אנסע גדיא יד אנסע גדיא

זיזי חד אנסע גדיא יד אנסע גדיא

ואתא הריק ר' חיים ושחט להשוחטים דשחטי בלי נביחת יעקב כלבא דנשך לכספא דועד השחיטה דאכלה לאנסע דגדיא דזבין עניא בתרי זיזי חד אנסע גדיא יד אנסע גדיא

דזבין עניא בתרי זיזי חד אנסע גדיא יד אנסע גדיא

כננא דאת אמרת ולכב בני ישראל לא יחרץ כלב לשונו

פזמון בחרוזים ליושבי ירושלים

חד אנסי גדיא חד אנסי גדיא דזבין עניא בתרי זיזי חד אנסי גדיא יד אנסי גדיא
חד אנסי גדיא.

ואתא ועד השחיטה ואכלה לאנסע גדיא דזבין עניא בתרי זיזי חד אנסע גדיא יד אנסע גדיא.

ואתא יעקב כלבא ונשך לכספא דועד השחיטה דאכלה לאנסע גדיא דזבין עניא בתרי זיזי חד אנסע גדיא יד אנסע גדיא.

ואתא ועד האחדות והכא ליעקב כלבא דנשך לכספא דועד השחיטה דאכלה לאנסע גדיא דזבין עניא בתרי זיזי חד אנסע גדיא יד אנסע גדיא.

גדיא יד אנסע גדיא.

ואתא משפט צדק ושרף לועד האחדות דהכא ליעקב כלבא דנשך לכספא דועד השחיטה דאכלה לאנסע גדיא דזבין עניא בתרי זיזי חד אנסע גדיא יד אנסע גדיא.

ואתא לא תטה משפט וכבא לנורא דמשפט צדק ושרף לועד האחדות דהכא ליעקב כלבא דנשך לכספא דועד השחיטה דאכלה לאנסע גדיא דזבין עניא בתרי זיזי חד אנסע גדיא יד אנסע גדיא.

ואתא השוחט ושחט לתורא בלא נביחת יעקב כלבא דנשך לכספא דועד השחיטה דאכלה לאנסע גדיא דזבין עניא בתרי זיזי חד אנסע גדיא יד אנסע גדיא.

ואתא הרה"ג ר' חיים ושחט להשוחטים דשחטי בלי נביחת יעקב כלבא דנשך לכספא דועד השחיטה דאכלה לאנסע גדיא דזבין עניא בתרי זיזי חד אנסע גדיא יד אנסע גדיא.

כמא דאת אמרת ולכל ישראל לא יחרץ כלב לשונו

מודעה ואזהרה

היות שנתפרסמה ביום ה' העבר מודעה (בלי חתימת אנשים אחרים) בשם "להרים מכשול" אשר בה מרהיבים לדבר בלשון גם נגד שחיטתנו המתודת ומזכירים עוד הפעם את ענין השגת גבול.

על כן ראינו עוד הפעם לחובה להודיע לכל תושבי עיי"ק ידאי ה' שבהשחיטה העומדת תחת השגחתנו נשמרות כל התקנות של רבותינו הגאונים נ"ע זצ"ל, מיסדי ועד השחיטה, מתחילת הרבצת הבהמה עד גמירא, כמו כן, אין שום חשש כלל של השגת גבול, ובפרט כי השחיטה הזאת נתקנה למען חזקת השרות כפי תקון רבותינו הגאונים הנז' והשחיטה היא מהודרת למהדרין מן המהדרין כאשר הודענו במודעותינו מיום ג' פ' זאת חקת התורה ואל יאכזב ואל ישמעו לדברי המבלבלים כי אין קץ לדברי רוח.

**וחוב קדוש על כל יראי ה' לאכל
בשר משחיטה זו, אשר כשרותה
מובטח בה בעזתי"ת בלי פקפוק
כלל, ולהזהיר את בני ביתם לקנות
משחיטה זו.**

ויאכלו עניים ויטעו.

ועדאין בעה"ח יום א' לס' ישראל עשה חיל ח' תמוז תרפ"ז לפ"ק מע"ח ירושלם תותבי אפי'
יוסף חיים זאנענפעלד מרדכי ליב רובין

יצחק בייטריא ז"ל פרענקל

דוב צבי קעלענשטיין

(גרין לכל מקלות האשכנזים מע"ח ירושלם)

ד"ר צוקרמן.

דברים כהויתם

על השחיטה הנפרדת של אגודת ישראל בירושלים

הנורעות קצרות יחדות נגר ידיעות-שקר.

הצדק שבכל השכונות, ושם בצד השני שחיטה נפרדת עלובה, על ידי שני שובים צעירים... שנולדה בעיניה: מתקיימת באסור ומתרחבת על ידי קניית קצבים בסכומים של מאות לירות... (ז) וכמה עלובה עיסה שנחתומה מעיד עליה: מצד אחד עומדים הקצבים של השחיטה הנבדלת ההיא ומתפארים בגלוי כי אצלם "מתכשר" יותר... (השובים מכשירים יותר) ולכן כדאי להם להיות בשחיטה ההיא, ומצד שני עומד גם רב אחד מפקידי השחיטה ההיא ולוחש מפה לאוזן שיש לו הרבה מה לספר עליה...

(ח) וידוע הדבר כי כל גאוני הגולה והאמוריים שליש"א שברו במשך השנים האחרונות בעיה"ק לא רצו לאכול בשר משחיטת האגודה כי אם מהשחיטה הקבועה.

(ט) העובדה היא שגם שמונים למאה מהיוצאים הסכימו יותר להשאר בלתי מסודרים כלל בשום עדה ובלבד שלא להכנס לאגודת ישראל (קרי לשלטון תעלוליהם של המנהלים האחרים שגם הישרים שבאגודה אינם מרוצים מהם וממשיניהם) ומה זכות לאגודת ישראל לדבר בשמם?

(י) האמת היא כי השחיטה של אגודת ישראל לא רק שלא נסתה מעולם לעשות איוה צעד נגד האחד של הקצבים, שהתקיים בירושלים ונתבטל, ולא רק שקצביה היא עמדה בראש האחד והיו תמיד ראשי מגיניו, אלא שהיא היא השחיטה של אגודה לא נגדה גם לאחרים לאחוז בשום צעד נגד האחד של הקצבים. דבר זה ידוע היטב לאותם הרבנים שהתעסקו בזמן האחרון בשאלת מכירת בשר חטופה לקצבים בלתי יתורים. ודבר זה ידוע עוד יותר לועד העיר ליתור: ירושלים. כי הוא גסה פעם לצאת נגד אחד הקצבים, ומתוך כך הוא גם ידוע היטב מצד איזו שחיטה נפגע בצור מכשול. וכעת... כשהקואופרטיב הוכרז מתוך סבות שונות להתפרק, עוד הללו באים (בחנית עושים מעשה... ומבקשים שבר כפינה) ומתחצפים להשתבח ככל עם, בלי שום רגש של בושע עצמית, ולספר כי שחיטת הגול שלהם עשתה זאת, בה בשעה שגם שני הקצבים החדשים שלה לא חדלו גם ברגע האחרון מלבקש את התחדשותו של הקואופרטיב ומלהציע את השתתפותם בו.

כל זה מספיק למדי להראות את הנזרה האמתית של שחיטת האגודה ואת התפקיד היפה שזינא ממלאה. ולהרחיק מעליה כל אדם ישר שאין לו ענין במחלוקת וממילא אינו רוצה גם שתהא לו יד בכל הרעות והעבירות ששחיטת מחלוקת זו מביאה עמה.

(א) השחיטה האשכנזית אשר בירושלים היא השחיטה הקבועה והמסודרת על ידי גאוני ירושלים קדמאי, הגר"ל דיסקין, הגר"ש לייצור, הגר"ש סלנט, והאדר"ת, וצוק"ל, ומגדרת בכל הגדרים והתקנות שהגדירו והתקינו רבותינו אלה וי"ע. שחיטה זו עומדת בכל ברשות עצמה, ומתנהלת רק על ידי הרבנים הגאונים חברי ועד הכשרות והיה חברי ועד התנהלה: על ידי שובים מפורסמים לגדולי תורה ויראה, שיש בהם גם מגאוני ירושלים, עם פרסונל גדול של משגיחים ושומרים גדולי תורה ויראה, מנקרים מומחים וראשי מנקרים, תחת פקוחם והשגחתם של כל גאוני ורבני ירושלים, בתי"דין של פרושים וחסידים, ומורי הצדק שבכל השכונות.

(ב) קופת אגודת ישראל בירושלים (או יותר נכון: קופת כת המנהלים האחרים, כי רוב החברים שבאגודה אינם יודעים אינם מרוצים ואינם אחראים על המעשים הללו) נזקקה לכסף, הלכה ופתחה שחיטה נפרדת.

(ג) פתיחת שחיטה זו, וכל קיומה עד היום, ומכאן ואילך, אינה אלא הסגת גבולה של השחיטה הקבועה והקימת, וקפוח פרנסתם ושבתם משה באופן הכי אכזרי של כל עובדי השחיטה והתלויים בה.

(ד) אסור הסגת גבול ידוע. ביתור צווח רבותינו גאוני וצדיקי עולם שבכל דור ודור על הסגת גבול שבשחיטה (היות וכל פרצה בשחיטה מביאה בהכרח גם לידי פרצה בגדרי כשרות השחיטה) עד לבדי כך שעשו את הבשר של שחיטה כזו כבשר טריפה, (ראה ספר דעת תורה סימן א', דרכי תשובה ועוד) ואף גם התומך וגורם להאכיל גדול עונו והי" (תשובת הב"ח ז"ל).

(ה) כל הבדותות שאנשי האגודה בודים מלבם על השחיטה הקבועה כבדי לבנותה אינן אלא טעזקאות לכסות על ידן על מעשה הגול שלהם ולהטעות את האנשים הישרים הנהגים מהסגת גבול והידועים מה זאת הסגת גבול בשחיטה.

(ו) למעשה המצב ממש להפך: כאן מצד זה שחיטה קבועה ומסודרת המוגדרת בכל הגדרים והתקנות שהגדירו והתקינו גאוני ירושלים קדמאי וי"ע עם שובים מפורסמים לגדולי תורה ויראה, עם מספר גדול של משגיחים ושומרים, מנקרים וראשי מנקרים, תחת פקוחם והשגחתם של כל גאוני ורבני ירושלים, בד"צ פרושים וחסידים, ומורי

כל מי שאינו רוצה שתהא לו יד בהסגת גבול
כל מי שאינו רוצה שתהא לו יד בשבירת מטה לחמן של כמה מאות נפשות
כל מי שאינו רוצה שתהא לו יד בהריסת גדרי השחיטה שגדרו גאוני קדמאי
כל מי שאינו רוצה שתהא לו יד בהריסת כשרות השחיטה
כל מי שאינו רוצה שתהא לו יד בקצני מחלוקת בישראל
וכל מי שירא לגפשו שלא להכוות בגחלתם של רבותינו אשר כל בית ישראל עומד עליהם—
יסור מעל שחיטת הגול של האגודה!

ו ש ל ו מ י ה י ה ע ל י ש ר א ל !

ועד ההנהלה

ואלה הם האיטליים של השחיטה הטבועה.

במחנה יהודה:		במאה שערים:	
משה פרידמן	אברהם טיקמן	שלמה הומנר ובניו	מרדכי ליב גוטליב
אפרים ורדמטי	בעיר העתיקה:	אורי כהן	מאיר הירשקוביץ וחיים כהן
חיים כהן משיק	אלעזר כהן	יהודה הרשור	שמואל ליב ורנר ומרדכי צבי אדלר
מאיר כהן פרסי	יצחק זכס	צבי זמיל	בן ציון קרנצדורף
דוד מורחז פרסי	יצחק יעקב גולדברג	אחיון שור ומשה ליב רובינשטין	איווק מייבסקי ואלעזר כהן
זאב פוינברג	שמואל כהן	משה אברומוביץ בוקרון משה	יצחק זכס ואשר אדלר
משה רבינוביץ		יהושע ענרא בשכונת הבוכרים	יצחק ערליך
במסורת משה			

ברוך דברים אל הקהל החרדי בעה"ק וסביבותיה הי"ו

הנה זה בשנתם עשרו מן חום אשר איראמה אנשים הרחיבו עוז כנפשים להגלי פגות עצמיות לפרוץ נדרי הכשרות של השחיטה ולחטוג גבול עולם, ובכיו לא יצאו מנהיגיהם להשגיח במרחם קולנו, והסתפקו באזהרות שיצאו בזמנם ע"י הרבנים בתי הדין ופירצת הפקדים הנה.

אולם הפסקתויל האחרון שיצא תמול מצד ועדהאשכנזי בקשר עם הכרזת הגאונים ע"ד הבשר הנשחט ביום ה' העבר לחרים מכשול מדרך עם ה' ובמתלחלה יורה זיכו חרף וגידוף נגד כבוד אדירי תוחק – הוא הוא אשר הכריח אותנו לצאת בשורות אלה בתור מחאה נמרצה נגד דברי עזות וחוצפה יתירה באופן מבוהל ואיום אשר כמוהו לא פללנו לשמוע בעה"ק, כי אלה שאין לחם שום שיח וסוג בעניני הוראה יעיוזו פנים לצאת בכותבת הגסה בשוקי ירושלים לשים מכשולים ע"ד שמירת הדת ובוש לא יבושו לחות העה בעניני הוראה.

לא די לחם אשר הינו לעשות לחם נמוך השוכרים המוסתמים גדולי התורה והוראה המוסתמים ע"י רבותינו הגאונים מברכים ולבולין והגאונים והרה"צ האדמו"רים נעז ויבדלו לחיים טובים ארוכים נאנו וגדירי הורנו חרם אתנו לאירי. ולמחרת במסגרת שני צעדים ידועים שהוכח נאמנותם רופף עד שהחרדים הנמצאים בתוך האמנה עצמה לבם מהם ומגננים תמור מלאכול משהותם בטבול כמה עיבודות שיש לעשות נבזות עדות על אחר מהם... לא די חם רבת המלכולים והזרם הכשרות יגרמנו בעה"ק יפו ותוא, לא די לחם כפוח פתכות עשרות משפחות מישראל שבא להגלם עוד ישיפו כיה להבנם בתחומה של חלבה באירי וקוקן הורא ח"ה רבנותו חם אשר לאירי נסע ולקח עד כיאת טרצ הגהם בעל הגניא והחקק משפטיזומק והגהם בעל אהוב ישראל והגהם נכאוראן ומסאנץ והגאון בעל משפחת יעקב ובני זכו כולם לחיו עד והפרוהם בסול חצב לחבות אש לאסור את הבשר שנשחט ע"י חמנת גבול באיסור נבלה וטרפה, נוסף עכז במאורע של הבשר הנאסר רבת הבחלה והמחומת שיחי בזה אשר בעמט איז לבאר על החכם את כל פרשת העבר בשחיטת יבדירה אשר מן לא עשה ובתי נסור הראוי ע"י גמורת ראשי המגמרים כפי תמנת רבותינו תמפי דארעא דישראל.

אשר להגלי כיו מצאו הרבנים חוב קדוש לחרים מכשול ומרוא קראו בחול לקיים מצות פרישה בבשר הורא, ואחריו כיו ימצאו אנשים שכללה אשר ודון לבם ישיאם ליהול ברבדי הקדמונים ולהטיל מום בקדושי שמים, אכן מקור תועק על הוצפה שבוואת עוד יתאמרו בפעולתם ולפרסם לעיני השמש באין מכלים איך כי הקהל הא שמע לקול ההכרזה מה שגלוי וידוע הדבר להופיך כי תיל כל הוראים והחרדים שמעו למות הברית ונשמרו מלהביא בפיהם מן הבשר האסור הורא.

כל האסור בזה מצאנו אצל מחימים לפרסם בשער בת רבים לבם נלכד חיו בעין שימע ורואה בעלכין התורה ישתק.

בסיום דברינו אנו מעודדים תשומת לב אחינו ישראל מדישים כי ישמרו הגלם מלהלכד באכילת הבשר של השחיטה החרשה בבלג האסורה ועומדת מאת רבותינו הנה אשר כל דבריהם מגחלי איש ואי ישימו לב להכרזותיהם היוצאות בפעם בפעם בשם איש שאינו רואה ואינו יודע מכל מעשיהם שלא בפניו.

והשית יעזרנו עוד כיש ויבנו לראות מורמת קין התורה והיום ההדות בעה"ק בב"א.

הנהלת ועד כשרות השחיטה

שע"י בתי הדין ומוה"צ פרושים וחסידים הי"ו

פועקין ירושלים תובכ"א.

ס"ז בשבט תרפ"ח

הנהלת ועד כשרות השחיטה
ירושלים תרפ"ח

בי דינא רבא דק"ק ספרדים ירושלים ת"ו
Beth Din Sepharadim Jerusalem

מנחם אב תרצ"ג

ב"ה, ירושלים ד' כנ"א תרצ"ג

מודעה רבא

מטעם הרה"ג בי דינא רבא בעיה"ק ירושלים תובב"א
בדבר האיטליז לממכר בשר קרב ראש ורגלים (מינודוס) של

ה' דוד ליפשיץ במחנה יהודה
(החנות הראשונה בסמטה השניה של השוק)

הנה נודע הדבר שהבשר הנמכר על ידו הוא משחיטת
השובי"ם הקבועים שלנו

והבשר הנמכר בחנות הוא בשר בתכלית הבשרות
לכן כל הקונה בשר מינודוס מהחנות הנז' יהיה לבו ברור
ובטוח שהבשר כשר בלי שום פקפוק

ויאכלו עניים וישבעו

הצעיר רפאל עזריאל
ס"ט

הצ' יעקב ש. קצין
ס"ט

יוסף מ' הלוי
ס"ט

דפוס קלישר — ירושלים

שִׁים לֵב!

כל פרוסת בשר שאתה נותן לפיך
בדוק אותה אם אינה מלוכלכת ברפש
וטיט של הרגלים הדורסות בגאווה
ובזז על כל קדשינו.

כל הקונה בשר מאטלזי הועד הלאומי
הרי הוא נותן חרב בידי אויבי תורתנו
הק' להרוס את כל היקר והקדוש לנו.

הזהרו והשמרו מלהתגאל בפרוסת בשר של
שחיטת ועד הלאומי הפוקר והפורק עול.

קנו אך ורק מהמקוללין של העדה החרדית

מאה שערים :	זכרון משה :
ר' דוד ברודר	מר יוסף אנייס
ר' משה גרוסברג	מחנה יהודא :
ר' בעריש קורנבל'ט	מר יוסף ברעזניק
ר' שמואל ליב ורנר	ר' דוד ברודער
רחוב מאה שערים :	שערי חסד :
ר' דוד וויזאלעס	מר שמואל גרוס
בית ישראל :	עיר העתיקה :
ר' יעקב גרונער	מר שמואל פנחס הכהן
יגיע כפים :	בשר קרב (מנוקס)
ר' אפרים אהרן טנצמן	מאה שערים : איטא ליפשיץ
דפוס "חורב"	נאולה :
	ר' שמואל ליב ורנר

אזהרה מטעם העדה החרדית למען לא יקנו בשר משחיטת הקהילה "כנסת
ישראל".

העדה החרדית פרושים וחסידיים ועד העיר לקהלת האשכנזים

מטעם רבינו הגאון הצדיק נשיא ישראל מרן **יוסף צבי דושנסקי** שליטא רב ואב"ד פעה"ק תו"ב
והרבנים הגאונים המפורסמים בתי הדין פרושים וחסידיים בעיה"ק ירושלם תו"ב

מודעה ואזהרה לאחינו כל בית ישראל דרי קודש

הנה זה לפני חדשים בו בפרק שנודעה ברבים הפרצה הגדולה של פירוד חלק מהשחיטה האשכנזית אשר עברה לרשות קהלת הועד הלאומי, תודענו גלוי את חובתנו של הצבור החרדי שומר תורה ומצוות להמנע מהכשל בקניית בשר מהשחיטה הגפרדה של הועד הלאומי ולדקדק לקנות בשר רק מהשחיטה הקבועה ומהודרה של העדה החרדית אשר בה נתאחדו תה"ל כל חוגי היראים פרושים וחסידיים הי"ו, וישראל עם קדושים שמעו לקול האזהרה ואלפי יהודים יראי ד' וחרדים אל דברו נזהרו מהלכד.

אולי"ם היות שבזמן האחרון נעשים מצד קהלת הועד הלאומי צעדים שונים המכוונים להוליך שולל את הצבור ולהטעות את ההמון החרדי ע"י פרסום ע"פ חוצות מודעות וכרוזים שונים, על כן מצאנו חוב קדוש בנפשנו להרים מכשול מדרך עם ד' ולהודיע עו"פ להקהל החרדי דבר האיסור הגדול שיצא בשעתו ע"י רבותינו גאוני וצדיקי הדור באה"ק ובאולה על הועד הלאומי וקהלותיו המיוסדות על צביון המתנגד לדעת תורה מאז הוסדם ועד היום.

וחלילה לסור מדברי רבותינו אשר דבריהם נכונים וסימנים ככתוב עפ"י התורה אשר יורוך וגו'. ולכן חובה גדולה מוטלת על כל יהודי שומר תורה בעיר קדשנו ירושלם תו"ב, אשר לבו חרד לקדושת ירושלם שתשאר בצביונה, בגבוליים שגבלו ראשונים, שלא ילך שולל אחרי דברי להטים וידקדק בעצמו ויזהיר את בני ביתו בכל לשון של אזהרה שלא להיות ח"ו מסייעים בממונם בידי הקהלה החפשית ומפעליה המתנגדים לרוח התורה. ועל כל אחד להדר ולהקפיד לקנות בשר רק מהשחיטה של העדה החרדית, העומדת תחת השגחת ופקות הרבנות והבד"צ הח"מ ונתונה לסמכותה של היהדות החרדית העומדת ברשות עצמה, ויאכלו עניים וישבעו ויראו בטוב ירושלם כל ימי חייהם.

בעה"ח למען כבוד ירושלם וכבוד התורה י"ט אדר תרצ"ז

פנחס בהגר"ז ז"ל עפשטיין
דוד הלוי יונגריץ
ישראל זאב מינצברג
ירוחם פישל בערינשטיין
שמואל פסח הילפרין

ג"א הנני מצטרף בצירופא דרבנן לאזהרה הגדולה של גאוני בתי הדינים שליט"א דפה עה"ק תו"ב האמורים באמת וצדק כדת של תורה להעדר בעם דרי קודש, כי יזהרו בנפשותם מהלכד ולמסייע בידי הקהלה החפשית ואבזרייהו. שנאסרו באיסור חמור מכל חכמי ישראל שליט"א ויזהיר לאנשי ביתו שלא לקנות בשר כי אם מהשחיטה הקבועה והמהודרה של העדה החרדית פרושים וחסידיים הי"ו והשית ירחם את שארית עמו ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונו יתברך בלב שלם ויהי עמנו כאשר היה עם אבותינו ונזכה לגאולה שלימה בביא.

בעתירת יוסף צבי דושנסקי

רשימת בתי המקולין:

מאה שערים	בית ישראל	מחנה יהודא
ר' דוד ברוידער	ר' יעקב גרונער	ר' יוסף ברעזניק
ר' משה גרוסברג	ג'יע כפ"ם	ר' דוד ברוידער
ר' בעריש קורנבליט	ר' אפרים אהרן טנצמן	עיד העתיקה
ר' שמואל ליב ורנר	זכרון משה	מר שמואל פנחס הכהן
ר' משה ליב רובינשטיין	מר יוסף אנייס	גאולה
איטה ליפשיץ (מנועת)	שערי חסד	ר' שמואל ליב ורנר
רחוב מאה שערים	מר שמואל גרוס	כרם אברהם
דוד וואלעס		ר' שמואל ליב ורנר

שחיטת בנסת ישראל (הועד הלאומי)

יתבשר הקהל היהודי שחל מהיום א' טבת תרצ"ז
עברה השחיטה של הרב פרנק הי"ו
לרשותו של הועד הלאומי, וכבר היום
היתה השחיטה בבית המטבחיים תחת
השגחת הרבנות של הועד הלאומי.

גם גבולי השחיטה שבין ספרדים איטלקים ותימנים בוטלו
ונעשה הכל שחיטה מאוחדת אחת העומדת תחת ועד
הקהילה של הועד הלאומי.

כל אלה שהנס כנגד פירוד בין היהודים והכופרים את ערך אהדת
הקהילה של הועד הלאומי מתבטאים לכנות הם מבתי המקולין של
הועד הלאומי שבהם כוללים כבר את כל בתי המקולין בירושלים.
וולת אלה של אגודת ישראל
שהם שייכים עוד להשחיטה המתבדלת.

המבשרים.

זאב בירושלים תרס"ח

הודעה משנת תרצ"ז על איחוד השחיטה המסורתית (של הרב פרנק) עם
שחיטת ועד הקהילה.

הודעה גלוייה

ב"ה

היות ונתפרסם בעתונות ובמודעות כי השחיטה
האשכנזית הקבועה פרושים וחסידים פעיה"ק
והשחיטה הספרדית התאחדו.

הננו מודיעים גלוי כי

השחיטה האשכנזית הקבועה

פרושים וחסידים

עומדת בפני עצמה כמו
שהיתה, ולא התאחדה עם
שום שחיטה אחרת.

באנו עה"ח ירושלם עשרה בטבת תרצ"ז

ראש השוכ"ם יו"ר ועד השחיטה
אליהו ראם יהושע מאיר ריכמן

דפוס סלומון

הכחשה על ההודעה כי אוחדו השחיטה המסורתית עם שחיטת ועד
הקהילה.

העדה החרדית פרושים וחסידיים

ועד העיר לקהלת האשכנזים בעיה"ק ירושלים ת"ו

מטעם הרבנים הגאונים המפורסמים בתי הדין פרושים וחסידיים בעה"ק תו"ב

אל הקהל החרדי הי"ו

בקשר עם הפרצה שהשחיטה האשכנזית השניה יחד עם השחיטה הספרדית עברו לרשות קהלת הועד הלאומי, הננו מודיעים להקהל החרדי שהועד הלאומי וקהלותיו נאסרו על ידי כל גאוני הדור באה"ק ובגולה. וחובה גדולה מוטלת על כל יהודי שומר תורה בעיר קדשנו ירושלים תו"ב, אשר לבו חרד לקדושת ירושלים שתשאר בצביונה, בגבולים שגבלו ראשונים, ידקדק בעצמו ויזהיר את בני ביתו בכל לשון של אזהרה להזהר מהכשל ולקנות בשר רק מהשחיטה של העדה החרדית שהתאחדו בה תה"ל כל חוגי היראים בעיר הקודש תוב"א פרושים וחסידיים, (כפי הרשימה הרשומה מטה) שחיטה העומדת תחת השגחת ופקוח הרבנות של היהדות החרדית העומדת ברשות עצמה בלי שום זיקה אל שלטון החפשים, ויאכלו ענוים וישבעו.

ולמען כבוד ירושלים בעה"ח אור ליום ג' טבת תרצ"ז
פנחס בהגר"י ז"ל עמשיין
דוד הלוי יונגריין
ישראל זאב מינצברג
ירוחם פישל ברינשטיין
שמואל ססח הילפרין

ג"א הנני מצטרף אל דברת הרבנים הגאונים הנ"ל וחלילה וחם לעבור על דבריהם. ושומע לדברי חכמים להשמר מלכדי, ישכון בטח ושאנן מפ"ר, ונזכה לראות בהרמת קרו היהדות החרדית.

כעתירת החותם בברכה **יוסף צב"י דושינסקי**

מחנה יהודה: מר יוסף ברעזניק
זכרון משה: מר יוסף אנייס
שערי חסד: מר שמואל גרוס

מאה שערים: ר' דוד ברודר, ר' משה גרוסברג, ר' בעריש קורנבלייט
רחוב מאה שערים: ר' דוד וואלעס
בית ישראל: ר' יעקב גרונר
בעיר העתיקה: מר שמואל פנחס הכהן

בית דפוס יאסני ב"מ ירושלים

מודעה משנת תרצ"ז של העדה החרדית כנגד איחוד השחיטה האשכנזית והספרדית לרשות ועד הקהילה.

הודעה

הננו מודיעים לחברי ואוהדי עדתינו החרדית „ועד העיר האשכנזי“ כי הקצבים הרשומים מטה הכניסו בשר שנשחט ע"י השוחטים שמרן הגאב"ד והבד"צ שליט"א הודיעו במודעה ואזהרה אל הקהל החרדי ששחיטתם מריפה.

לכן יהיו זהירים ולהודיע ולהזהיר גם לבני ביתם לא להכשל ח"ו לקנות מבעוד זה, אפי' לקטנים ולחולים שאב"ס.

ואם נכשל ה"ז יעשה שאלת חכם על הכלים

ועד השחיטה
של העדה החרדית

גאולה
שמאל ליב ורנר
נוה בצלאל
מנחם פארקש

קורנבליט
משה ליב רובינשטיין
צבי משה לוי
מחנה יהודא
יוסף ברעזניק
יוסף דושיוסקי

מאה שערים
משה גרוסברג
ישראל סובר
דוד ואלעס
שלום שפיצר
יצחק קורנר

ה ע ר ה

במקולין של האחים האקער בשכונת זכרון משה לא נמצא בשר סרף זה, הם לקחו בשר מהשחיטה השניה שאיננה תחת השגחת הרבנות של העדה החרדית.

דפוס «המסורה» ירושלים

אזהרה חמורה

ממעם הרה"ג הבד"צ לכל מקהלות האשכנזים שליט"א.

כאשר נתפרסם שבעה"ר נמצאים בעי"ק ת"ו שנים עשר בתי אוכל המפטמים את לקוחותיהם בחלב ובשר גבילה וטריפה וש"ד אסורים רח"ל, ומצב של הפקרות גורא בעיני בשרות שודר בארץ, לזאת אנו מזהירים בזה לכל מחזיקי בתי אוכל בלי יוצא מן הכלל שמחויבים לברר את חזקת בשרותם לפני בד"צ פעה"ק ת"ו ולקחת תעודה על זה.

בתי אוכל שלא יהיה בידם תעודת בד"צ, יזהרו אחינו בני ישראל מלאכול שם

וכן הננו מודיעים בזה, בהיות שנחמלאו חנויות עי"ק ת"ו במיני חמאה ומיני גבינה שונים, תעשיית הארץ ותעשיית חו"ל, שנחברר לנו שיש עליהם חשש תערובות איסור של חלב ושאר דברים אסורים רח"ל, והמהלך התמים נכשל במאכלות אסורות בלא יודעים:

אי לזאת אנו מזהירים באזהרה חמורה שלא לקנות שום חמאה או גבינה הן הנעשה בחו"ל והן הנעשה בארץ, עד שיהי' על החמאה או הגבינה כתב הכשר מבד"צ פעה"ק ת"ו דוקא (ולא לסמוך על הכשרים מחו"ל).

ולהחנונים אנו מזהירים שאסור להם ע"פ דתוה"ק להחזיק דברים אלו בלי הכשר, כי בהחזיקם אותם הרי הם סרסורי עבירה ומכשילים הרבים והרבה מן הקולר תלוי בצווארם רח"ל.

אנו בטוחים כי שארית ישראל יחוסו על נפשם ונפש ב"ב לבלי להתנאל ולהטמאות במאכלות אסורות ח"ו ובשכר זה יזכו לקדשי שמים בבנין בהמ"ק בב"א.

י"ד שבט תרפ"ח לפ"ק. בד"צ לכל מקהלות האשכנזים,

נאם מרדכי ליב רובין

נאם יצחק במותר"א ז"ל פרענקיל

נאם דוב צבי קרעלענשטיין

דפוס צוקרמן.

מודעה ואזהרה

היות וברחוב הנסיכה מרי בירושלם נפתח בימים האלה על ידי יהודי
אטליז חדש,

הננו מודיעים לקהל הנכבד כי באטליז הזה
מוכרים בשר

נבילה ומריפה וחלב

וחלילה לשום בן-ישראל לקנות שם בשר.
שמות הפורצים שיפרצו דת ישראל
בפרהסיה לקנות ולהתגעל בבשר טריפה
יתפרסמו ברבים, והקהל היהודי והמוסדות
הצבוריים והלאומיים שלנו ידעו איך
להתיחס אליהם ואיזו עמדה מתאימה
לאחוז נגדם.

הקהל היהודי בירושלם יתעורר ויקום כלו כאיש אחד לבער את התועבה
הזאת מקרבנו ולשמור ולהגן על שארית גחלתו על ירושלם עיר הקודש
שלא ירמסו בה כל קודש בראש כל חוצות.

ועד השחיטה המאוחדת

של כנסת ישראל בירושלם

הערה:

היות ובעל אטליז הטיפה סימן במודעותו, לשם סמיות עינים, כי אטליז נמצא במקום שהיה בו לפני זמן אטליז של ה' ריכרד לוי, וזה
נותן מקום להטעות ולסבך באילוי יש לה' ריכרד לוי יד במעל הזה — הננו מודיעים ומפרסמים שה' ריכרד לוי הוא בעל אטליז כשר
של השחיטה המאוחדת ברחוב הסולל בירושלם, ואין לו שום שייכות לאטליז הטיפה שברחוב הנסיכה מרי.

כ"ב אייר, צ"ט.

דפוס רסאל חיים הכותן רחוב בצלאל.

מודעה משנת ת"ש, על פתיחת חנות חדשה לממכר בשר טריפה ונבילה.

הודעה ואזהרה חמורה

הננו מודיעים לקהל הנכבד כי באטליו החדש שנפתח בימים האלה במגרש הפועל, פנת רחוב בצלאל ורחוב המלך גיורגי, בית בלומנשטוק מוכרים בשר שאיננו משום שחיטה יהודית בא"י, והוא

נבילה וטריפה וחלילה לשום בן ישראל לקנותו.

הרבנות הראשית לא"י פרסמה על הבשר הזה את ההודעה הבאה:

היות ונמצאים קצבים פורצים שפרצו גדרי הכשרות והם מביאים בשר מחוץ לארץ למכרו פעיה"ק לקונים יהודים בתור בשר כשר הננו מודיעים לקהל היהודי כי הבשר הזה הוא

נבילה וטריפה

עפ"י דתוה"ק

וכל בן ישראל יזהר לנפשו שלא להכשל ח"ו במאכלות אסורים נבילה וטריפה חלב ודם, ועל כל אחד להודיע זאת לבני ביתו בכדי שידעו להזהר.

ירושלים ה' שבט תרצ"ט

צבי פסח פרמאנק

רב ואב"ד פלדיק ת"ו

הצבי יעקב מאיר

ראשון לציון וראש הרבנים לא"י

יצחק אייזיק הלוי הרצוג

הרב הראשי לא"י והופט"ק ירושלים

אל"י מרדכי הלוי ולקובסקי

יוסף מ. הלוי

חברי משרד הרבנות

אברהם פילוסוף

יעקב קלמס

יד סיון תרצ"ט

ועד השחיטה המאוחדת

של כנסת ישראל בירושלים

דפוס דפאל חיים הכהן רחוב בצלאל.

מודעה רבה ואזהרה מטעם ועד הרבנים המאוחד

נושאי דגל הרבנות, הדיינות וההוראה

בפע"ק ירושלים וסביבותיה בארץ-ישראל תובכ"א
ה"ה הרבנים הגאונים הבתי דינין והמו"צ שליט"א

יאשמו, כי אי אפשר להעלות על הדעת שבני-עין ירושלים ת"ו באו פרוצים ויחללו באפן גס ומבהיל כזה, ואוי דעינים שכך רואות מה שעלתה בימינו שרבו המתפקדים לפרוץ פרץ בחומת דת קדשנו להאכיל בראש כל חוצות מאכלות אסורות ואיסור חרב שיש בו כרת ר"ה, וגם מבשרים בשבת שונים כעכ"ס לכל דבריהם, וכבר ידוע שמלבד חומר האיסור כמה גדול החזק שמאברות אסורות נורמות לנפש הישראלי, שהן נכנסות לתוכו כארס וכרקב בעצמותיו ועוטרות ממנו את זיק היהדות ומוליכותו לשאול תחתית, ורכן כל שומר נפשו ורחם מלאכול בשום בית אוכל עד שיתברר לו חוקת בשרותו.

ודעת עתה הגנו מודיעים בזה את שמות בעלי בתי האכל שאין להם חוקת בשרות, ועל פי ד"ת אסור לאכל אצלם, וארחם הם:

ברב קרוע ומורתח הגנו מודיעים לקהל אחב"י את הרבנים האמורים להקדו:
לרגלי ההגירה החדשה בשנים האחרונות נקבצו בפע"ק הרבה מהנחשלים אשר נתגדלו מנעוריהם ללא תורה וללא ויראת בתינוקות שנשבו בין העכו"ם והמה כאולפנות לבקש להם מקום לפרנסתם, ויש מהם שפתחו פה בתי-אכל ומאכלים לרבים בשם נבלה ושרפה וגם חלב גמור, ולשמע און דאבה נפשנו שכמעט רוב בתי-אכל שער דרך רחוב יפו הפקירו את עצמם להכשיל את הרבים במאכלות אסורות המטממים לב נפש הישראלי והמה מוכרים כאלף סעודות בכל יום מאכל טמא ושרפה, ואין ספק שלרבים מהאובלים שמה לא ידוע דבר המכשלה הזאת והמה נכנסים לבתי אכל אלה מבלי שום על לב כי כל אוכליו

- 1) המסעדה "אל רזון" של יתודא-החור, רחוב יפו-...בית קאפע בילרד" של הנ"ל נגד המשכיר
 - 2) "בית מני רחוב יפו
 - 3) "מרכז" תחת מלון ווילנא בית מאשייעף רחוב יפו
 - 4) "השרון" של צבי גרינבערג בית מיה
 - 5) "פוקסמאן" בית שמעון גוזנה, עזרת ישראל
 - 6) "הירקון" של האחים מיכאלי האדשמיין, בית מורנגשטרן, רח' המדק גורג'
 - 7) "שאנן" של משה וויצמאן, בית פייננאלה, רחוב יפו
 - 8) "של גרינשמיין, מול בית החולים הדסה
 - 9) "עזריאלי" אצל בית העם זכרון משה
 - 10) החנות של "תוצרת הארץ" של יצחק כהן בית פיינגולד רחוב יפו
 - 11) "דוד טוריפמאן" אצל הפאסמ נגד מלון אלנבי
 - 12) וכן מודיעים ומוזהרים בזה ע"ד הנקניקים (הנקרא דארע קישקע) הנעשים בבית החרושת של פינקעלשמיין במושבה מוצא הסמוכה לירושלים, שכפי הנשמע נעשה מבשר נבלה ושרפה, וכן מזהרים בעלי החנויות שקונים ומוכרים "דארע קישקע" שלא לקנות מהנקניקים הנ"ל וכל הקונה דארע קישקע מכל מקום וממי שהוא, עליו לדרוש כתב הכשר, ורא יסמוך ע"ז שהם מניחים פתקאות בהכשר הרבנים, וכך זמן שלא נמצא דוחם של רב או משגיח בשמו הפרטי, ידעו כי הוא בחזקת נבלה ושרפה, ושומר נפשו ירחם מהם.
- ואחרי שפני המבואר בתורת"ק והמסורה כל ישראל ערבים וכו', לכן **חיובת רמ"א על ב"א לפרסם בין מכיריו שאסור לאכול ולקנות דבר מאכל במקומות הנ"ל**, וכל מי שיש בידו למחות ואינו מוחה הקולר תלוי בצוארו, וכל המזכה את הרבים ינצל מכל רע ותבוא עליו ברכת טוב כעתירת הברצ' ומו"צ דפע"ק ת"י.

נאם ירוחם פישל בערינשמיין
נאם ישראל זאב מינצבערג
נאם שמשון אהרן פולונסקי
(מקום תהלים) (ברצ' חסידים)

נאם צבי פסח פראנק
נאם יוסף גרשון הורוויץ
נאם אריהו ברה"ש ראם
(מקום תהלים) (ברצ' פרושים)

נאם יחיאל מיכל הורוויץ (מירצ' בשכונת כנסת ירושלים)
נאם יעקב אשר הלוי גראיעווסקי (מירצ' בשכונת בתי וויטנברג)
נאם משה פאריצקר (הרב מברדיטשוב)

נאם מנחם נתן אויערבאך (מירצ' בשכונת אהל משה)
נאם יצחק צבי ריבלין (מירצ' בשכונת זכרון משה)
נאם ארימלך הכהן רובינשמיין (הרב מראחוב)

דפוס, ציון וירושלים

הודעה מכל בתי הדין בעיר על פרסום שמות וכתובתיהם של המסעדות המוכרות טרפות ואסור לאכול אצלם.

פינת המורעה.

איסורים והכשרים

בתי הדין אשר עסוקים היו במתן הכשרים למוצרים מסויימים וכן בפיקוח עליהם, אחרת תוסר ההשגחה עסוקים היו גם בבעיות חברה אחרים ופיקחו גם עליהם.

תעודת הכשר

ב"ה. יום ב' כב' לחדש אדר תרצ"ט

ע"ד הסוכריות וקרמלים ומרמלד, הנמכרים מביה"ח של הא' **מלכיאל אדי**
כאן חננו מודיעים כי שלוחין דב"ר ה"י נוכח בהגעת הכלים והבשרתן
לחג הפסח ולכן יכולים אהב"י להשתמש בחג הפסח הבע"ל בתוצרת
 ביהח"ר הנז' בלי חשש.

ולרא"י ביועז"ח הבר"צ דפעה"ק

נ א ס **צבי פסח פראנק** ראב"ד פעה"ק
 נ א ס **יוסף גרשון הורוויץ**
 נ א ס **אליהו בהר' שלמה ראם**

הגניזה הירושלמית, ממתינה להובלה לגניזה.

מודעה ואזהרה גדולה

מהרה"ג בתי הדינין

למקהלות ספרדים ואשכנזים פרושים וחסידים הי"ו.

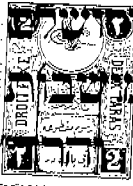
כאשר נתברר לנו כי איזהו אנשים מוכרים אגודי ציצית מחומי צמר גפן שנמזו בפאבריקן בחו"ל אשר מלבד כי אינם פוטרם שלא במינם כידוע אף גם זאת כי מְנַתֵּם אינה לשמה ופסולים חמה לכל מיני טליתים. ואך למותר לבאר חומר הענין הזה לעבור בקום ועשה על עשה דאורייתא ועל עון לא תשא בכל יום. ולפעמים גם איסור הוצאה בשבת שלא כדת (במקומות שאסור לטלטל). כי ע"כ הורא את דבר ה' יזהר לנפשו לבל יקנה חומים לציצית. זולת של צמר. ואשר ידוע כי נעשה כל מלאכתם לשמה. ומכאן מודעה רבה לכל בר ישראל לבדוק טליתים שלהם יפה יפה כי צריך לזה הבהנה יתירה להכירם. למען דעת אם לא נעשו הציצית ממינים הנ"ל. ושקולה מצות ציצית כנגד כל התורה כידוע. וה' יעזרנו לקיים כל דברי תלמוד תורתו הקדושה באהבה.

בעה"ח יום ה' ו' מנחם אב התרס"ז ליצירה

נאם העדיר משה ב' יצחק מאג'יר ס"ט	נאם היום יעקב שפירא	נאם ליפמאן דוד במוה"ר ז"ל
נאם העדיר יצחק לבטון ס"ט	נאם משה נחום וואלדענשטיין	נאם יוסף יהודה בר"ד הלוי ז"ל
נאם אברהם ביגאג'ו הי"ו	נאם ארי' לייב בהררא"ד ז"ל	נאם אברהם בלא"א מו"ה דוד הכהן ז"ל

מודעה רבה !

מטעם הרבנים הגאונים דאה"ק הי"ו

ע"ד איזה מהמוזגים (מוכרי יין) אשר לקחו השנה הזאת
ענבים מכרמים זרים שאינם מהמושבות אשר לאחינו, יצאו שני
הרבנים הגאונים מפתח תקוה, מיפו בדבריהם אלה.
הנאמרים לאפרושי מאסורא, וז"ל :

י"ד הסוד תר"ע, מושבה פתח תקוה.

כאשר בא לפני ציר ועד שומרי מצוה מירושלם ובקש ממני להקדור אם בהמושבות אינם בני ברית
שבסביבות מושבותינו הכרמים שלהם זקנים ואין להם חשש ערלה או לא, ושלחתי אחר שלשה אכרים מאחינו
שבמושבותינו אשר עברו אצל אינם בני ברית בהכרמים שלהם, ואחר החקירה והדרישה לבל
הפרמים עדותם של הפועלים הנז' כי לערך עשרה פרוצנט למאה יש ערלה בהנפנים של
המושבות אינם בני ברית, וזה על דרך המוצע כי בכרמים יש פ"צ פחות מהנז' ובכרמים שונים
נמצאים פ"צ יותר מהנז', ואין להאריך ולבאר בזה על הגליון.
ולראי' תרבותי יצמי יום הנז' שנת הנז' פתח תקוה.

אחרן הכהן ארלאנסקי

אב"ד פתח תקוה
(מקום החותם)

הנני מקיים בזה את חתי ידיו הרב הגאון ר"א הכהן אב"ד דפתח תקוה ת"ו, ואמצא נכון להוסיף מה
שנתברר לי בענין חשש כלאי הכרם שהוא גדול כ"כ בזמננו בין הכרמים שאינם בני ברית,
עד ש"ל שאין כאן רוב היתר כלל, ואשרי שומר נפשו מלהלכך באיסורי הנאה הללו, וישתו במזב
לב ממשקה ישראל המושגחים מכל אסור כתורה וכמצוה.
בעה"ה הי' תמוז התרע"ן רחובות ת"ו

הק' אברהם יצחק הכהן קוס.

אב"ד דיפו והמושבות
(מקום החותם)

שומר נפשו יזהר מאד בבואו לקנות יין, יבדוק אם המוכר יין או המוזג קנה את ענביו
מהענבים של המושבות היהודים.

אשר אין עליהם שום חשש של אסור

או כי נכשל בקניית ענבים מהכרמים של הזרים, אשר לפי דברי הרבנים הגאונים הנזכרים, יש
בהם חשש ערלה וכלאים.

לבר החשש של מומרים גלויים ונעלמים.

וה' ישמרנו ממאכלות אסורות !

מודעה

ב"ה

כאשר נתבררה בעת האחרונה מדברי המשגיחים בעצמם מכל המפלגות שבעיר קרשנו תובב"א אשר אחרי גודל יגיעם ועמלם לתקן שוקי ירושלים מאיסור טבלים לא עלתה זאת בידם והוא מן הנמנע שאפילו בהחנות שהמשגיחים מפרשים תרומות ומעשרות אי אפשר עדיין לומר שהשוק בחוקת מתוקן ותמיד נשאר השוק בחוקת רמאי ומה שהתחילו החדשים מקרוב באו להנמיג ע"י ביטול התרומות מעשר בתערובות מאה ואחד זהו נגד הרין ואין לסמוך ע"ז כלל ועיקר ואסור לבעלי המחנות ולהסוחרים ובעלי החנות לתקן פירותיהם באופן זה.

וכאשר שת"ל נמצאים בעירנו הקדושה יראים ושלמים שכל שאיפתם ומגמתם לחיות פה ביתרון הנשר ובפרט שלא להתפסם ח"ו מאכילת איסור של טבלים.

לזאת מצאנו חוב קדוש לחודיע לכל אלה אשר יראת ה' נגע בלבבם שהשוק בעיר קרשנו אי אפשר לתקן כל זמן שהסוחרים ובעלי החנות אינם חברים כפי שהורו לנו חז"ל לכן כל אחד ואחד בעצמו מחויב לתקן פירותיו להפריש התרומות ומעשרות מכל המינים המחויבים בהפרשה כדת!

ומי שאינו בקי בכל דקדוקי הפרשה של תרומות ומעשרות בראוי ובנקל יוכל להכשיל ח"ו בהרבה מכשולים ילך אצל חכם ויתקנו.

ובזמנים שנמצאים בשוק מיני פירות ידועים שרובם משהות וכרמים של אחינו בני ישראל אזי אין הבדל אם קנה אצל בן ברית או אצל שאינו בן ברית, "הכל אז בחוקת טבלים".

גם זאת למודעי שאותם השולחים לחוץ לארץ יינות שמנים ופירות ממושבות היהודים מחויבים להפריש בתחילה תרומות ומעשרות בכדי שלא להכשיל את אחינו שבגולה באיסור טבלים ח"ו.

ולהשומע וכדת יעשר יתברך ויתעשר בשפע ברכה ובזכות זה נזכה בקרוב לגאולה שלמה ע"י ביאת משיח צדקנו בבא"ם.

וע"ז באנו על החתום יום ה' ג' לחדש שבט תרפ"ז ירושלים תובב"א

ביד"צ לכל מקהלות אשכנזים

נאם מרדכי ליב רובין

נאם יצחק במוהר ז"ל פרנקל

נאם רוב צבי קרעלינשטיין

ראיתי מה שהזהירו כבוד הרה"ג הבר"צ נ"י וכן נכון ליתן עין על הקהל שלא יכשלו באיסורים המצויים ובודאי אחינו בנ"י החרדים יזהרו כל א' בפ"ע ובפרט המוכרים לרבים יזהרו שלא יהי' בכלל מכשילים את הרבים ותבוא עליהם הברכה הנאמרת, ונזכה לקיים במהרה המצוות הקדושות הללו בביאת משיח צדקנו בב"א בעתירת לב ונפש המחכה לישועה קרובה

הק' יוסף חיים זאנגפלד

דפוס צוקרמן.

מודעה משנת תרפ"ז, הקוראת לכל התושבים, להפריש תרומות ומעשרות בעצמם למרות שברוב המקומות הפרישו תרומות.

מודד-עדה

ממעם מרן הגאון מוהר"א"י הכהן קוק שליט"א

אב"ד דפעה"ק ת"ו

להסיר מבשור

ידוע ומפורסם הדבר באנגליה כל הביסקוויט הנעשה
 בלא השגחה קרי הוא בחזקת איסור ודביסקוויט
 הבשר איננו נמצא באנגליה כי אם מהפירמא בון שהוא מושגת
 על ידי הרבנים

דפוס מילסן

מודעה

ואזהרה רבה

לאחב"י מהרבנים הגאונים שליט"א

והרה"ג הבר"צ הי"ו דמקהלות פרושים וחסידים הי"ו.
כאשר הוכא למראה עינינו הרבה פלפלין שחורים הנקרא "פעפער"
ונמצא בהם הרבה תולעים ויתושים הנקרא "פליגלעך" ע"כ מזהירים
לעיין היטב עליהם אם המה מנוקבים ונמצא בהם תולעים
ויתושים "פליגלעך".

וגם לבדוק היטב, סלים הקטנים הנקראים קאשיקעס, וקאפאלעך, כי
נמצא בהם תולעים הנקרא "מילבין" הרבה, והעיקר להחזיק אותם
על השמש, או להבהב אותם היטב.

גם כאשר באה השמועה, על כל המיני, לעקעך, הנקרא "ביסקוויטס"
המביאים מחו"ל, שעל פי רוב נמצא בהם תערובות, חלק בהמה
שיש בזה איסור כרת ר"ל, גם על כמה מינים "ציקאלארע" המביאים
מחו"ל, ולכן מזהירים לאחב"י שיפרישו את עצמם וכני ביתם
ממאכלות אסורות, וד' ישמרנו מכל מכשול עון.

והשומע יתברך בכטו"ס.

אל הצבור היהודי בירושלם!

א ח ב " י

רואים אנחנו צורך לעצמנו לפנות אליכם בדברים נלווים וכדורים בדבר החלב שאתם ובני ביחכם שותים יום-יום וכל מיני תוצרת החלב, כמו: חמאה, גבינה, לבן וקפיר שהנכם אוכלים מבלי שתחקרו ותבדקו היטב, כדאי וכדאי, מאין הוא מוצא של החלב הזה ומתיכן הוא בא.

ידעו לכם כי חלק גדול ואולי החלק היותר גדול מהחלב וביחוד מתוצרת החלב הנמכר בשוקי ירושלים לא ממקור ישראל הוא ויש בהם כאלה האסורים בהחלט גם לפי דעות המקילים בענין חלב שחלב עכרים ואין ישראל עומד עליו, מביאים חלב מן הכפרים שבסביבות ירושלים ונשבעים בשקר שהם עומדים בשעת החליבה, ומביאים חלב פזורים ערבים והמושבות של הנוצרים בסביבות תל-אביב ואומרים שהוא חלב עברי מהמושבות והעבריות ורבים מן היראים והשלמים בעיר הקדש ירושלים נכשלים בהם.

בכדי לתקן את המצב הזה נשנו עתה בעזתי ליסוד אגודה של משקי החלב העבריים בירושלים והסביבות בשם: **משק חלב אשר מפרתה העיקרית והיסודית היא: לפתח ולשכלל את משקי החלב העברים בירושלם והסביבה ולהבטיח לצבור העברי חלב עברי טהור וכשר בכל המובנים**

מתקנות האגודה: לחבר יכול להתקבל כל איש שיש לו משק משלו ויוצא חלב בשביל השוק ויגדל את משקו בהתאם לדת ומסורת ישראל. אדם הקונה ומוכר או מתווך בחלב זר וכן אדם החולב בעצמו פרותיו בשבת ויו"ט אינו יכול להיות חבר באגודה.

מפעילות האגודה: א) לארגן את יצרני החלב העברי בירושלם ו... יר הפקחה ובקרת על הכי קים שלהם. ב) להתקשר בחו"ט עם צרכני החלב ותוצרת החלב לשם מכירת והפצת החלב ותוצרת החלב ש... יים במחירים מתאימים. ג) לסדר ולנהל חנות או חנויות למכירת החלב ותוצרת החלב של החברים. ועוד, ועוד.

כיום הזה נמצאים בירושלם והסביבה כחמשים—ששים משקי חלב עבריים שאינם מספקים גם את החלק החמשי מן החלב הדרוש לירושלם ובכל זאת מצבם של אלה ירוד עד מאד מפני התחרויות של החלב הזול שאינו עומד בפני בקרת גם במובן הדתי וגם במובן הלאומי. אילו ידעו יהודי ירושלם וביחוד היהודים החרדים לדבר ד' לעמוד על הגובה הדרוש ולדרוש בכל תוקף אך ורק חלב עברי טהור וכשר בכל המובנים כי אז יכלו להחזיקים על המקצוע הזה מאות משפחות עבריות ומשקי חלב עבריים היו מתנוססים לתפארה בסביבות ירושלים.

יהודי ירושלם התעוררו כלכם כאיש אחד והסירו את כתם החלב הזר מתוכנו והיה מחננו קדוש וטהור.

בכבוד רב

הנהלת ארגון משקי החלב העברים בירושלם והסביבה

ירושלם בחודש אדר"א תרצ"ב

למקשת רבים סדרנו סוכנות מיוחדת למכירת חלב ותוצרת חלב של משקי החלב העברים בירושלם והסביבה וכל מי שרוצה להבטיח לעצמו חלב ותוצרת חלב טהור וכשר בכל המובנים יפנה לסוכנות זו וישג את מבוקשו. אנו מתקשרים בהו"מ עם מוסדות ויחידים להספקת חלב ותוצרת חלב רבירתה.

מקום הסוכנות: מאה שערים על יד הדואר

ה ה ה ה

דפוס צוקרמן

מודעה משנת תרצ"ב, על החלטה להתארגן כמשווקים של חלב ישראל, ולעודד את הצריכה של חלב ישראל.

מורעה ל ה ק ה ל הירושלמי!

מבקשים מאת כל אחינו תושבי ירושלם להשתמש דוקא בחלב ברהמורת ישראל – שהוא גם מובת עצמכם החלב, הלבן, השמנת, החמאה והגבינה שלנו הם מחלב פרות נקי מכל תערובות וכושר אף למהדרין מן המהדרין כפי תעודות הבר"צ דלקמן

אל תניחו לרמות עצמכם ממחלקי החלב שמוכרים חלב של אחרים בחוקת חלב ישראל.

קבענו חנות-חלב ברחוב מאה שערים מס' 126

מיוחדת לתוצרת שלנו, שמה תמצאו מבוקשכם, שמה תדעו בבירור איזה חלב אתם קונים שימו לב לדברינו אלה וכל אחד יבקש מבני ביתו לקנות דוקא חלב ותוצרת מחלב ישראל! החלב ותוצרת החלב הזה לא יעלה לכם ביוקר על חלב או תוצרת חלב אחרים, מחלקים אחדים יסובו על הבתים למי שידרוש חלב הזה. תמכו נא במסחר העברי אשר חי' הרבה נפשות מישראל תלוי בזה.

ECCLESIASTICAL COURT (BETH DIN)
of all the Jewish
ASHKENAZIC CONGREGATIONS
JERUSALEM

ב"ה

בית דין צדק
לכל מקהלות האשכנזים
פעמיני ירושלם תוביא

כתב הכשר

שנתמנה מאת רבנו הנאכ"ד בקשית סדן יוסף חיים ואננענפעלד וצללה"ה, והעדה החרדית, יום כ"ה לחדש אייר שנת תרצ"ב

זאת מאתנו בר"צ הח"מ להודיע לאחבי הוראים ומדקדקים על הכשרות שהחנות החלב המוכרת התוצרת של היצרנים העברים בירושלים, רחוב מאה שערים 126 ע"י ר' יוסף ווייס ר' חיים וואמענשטיין ור' מרדכי סלומון הי"ד עומדת תחת השגחת הבר"צ, ומעתה כל התוצרת שלהם, חלב, חמאה, גבינה, שמנת ולבן, כשרים לכל בר ישראל בלי פקפוק ויאכלו עמים וישבעו. ועד אמריץ ח"ש היום כ"ה אייר תרצ"ב לפ"ק.

מקום התותם.

נאם פנחס בהגרי"ל עפשטיין
נאם גרשון יהודא זילבערמאן
נאם דוד הלוי יונגריין

בכבוד רב בשם חנות-החלב
ירושלים

א. כהן

דפוס גרינפלד, ירושלם

מודעה משנת תרצ"ב, על הקמת תחנת חלוקה לחלב ישראל.

ב"ה מודעה ואזהרה

מהרבנים הנאונים שליט"א

ומהרה"ג הבד"צ פרושים וחסידים הי"ו

כאשר ידוע שבא לפה הרבה מיני קמחים, ומיני גרופין (פערל גריין) מהמשת המינים, מחוץ לארץ, מהמדינות שיש בהם תבואת חדשה וחדש הוא ספק איסור דאורייתא, ורבים מאחינו בני ישראל אינם יודעים ונכשלים בזה האיסור, ובפרט הפת פלטרין הנמכר לרוב פה שנעשה מהקמחים הנ"ל.

ער בן מזהירים להמוכרים את הנ"ל, ולהאופים פת הנ"ל, שלא ימכרו הקמחים והגרופין הנ"ל בלא הבשר מרב מפורסם מהמסומות שמביאים את כל הנ"ל, שאין עליהם שום חשש חדש.

וכן הקונים את הנ"ל לא ימנו כל זמן שלא יראו תחתיד המוכר הבשר ותעודה כנ"ל, למען לא יכשלו אחב"י באיסור חדש.

וד' יצילנו ממאכלות אסורות, ובזכות זה נתברך בכל טוב סלה.

מצודה לפרסם

תורת אמת היתה בפיהו וגומר שלא אסר את המותר
(ילקוט שמעוני מלאכי ב' ו').

שאלת מכם החלב גרמה לעקש הישרה במקום שהורו
גאוני עולם עמודי בית ישראל רבני ירושלם ת"ו הקדמונים
להתירא.

א) בפרי חדש סימן קט"ו ד"ה הכלל העולה דבעיר
שלא נמצא שם חלב טמא, או שהוא יותר ביוקר מחלב
טהור, מותר לקנות מעכו"ם חלב שחלבו בלא ראיית
ישראל, וכן נהגתי אני, עי"ש.

ב) בפרי תאר סימן קט"ו ד"ה ולענין דינא במקומותינו
נראה דשרי לקנות מגוי חלב, הגם שלא ראהו ישראל ולא
עמד בצד עדרו, והגם דיש לו דבר טמא בעדרו, דהא חלב
בהמה טמאה נמכר בדמים יקרים על חד ארבע מחלכל
של טהורה, ובודאי דלא מערבי, ועי"ש.
ועתה יראה הקהל וישפוט מישרים!

איל רב, פרי חדש איסקריביו אין סו ליב'רו
קי איס מותר די מירקאר ליג' די גוי סין קי ביאה
ישראל. אי איל מיזמו מירקו אי ביב'יו.

דיא פרייגהדיקע גאוניס און רבנים פון ירושלם ת"ו
דער „פרי חדש“ האט מתיר גימאכט צו קויפן מילעך
פון גוים אפילו עס איזט גיט גישטאנע א יחודי בשעת
מעלקין דיא בהמות און דער פרי חדש זעלבסט
האט גיניצט דיא מילך.

מודעה הקורא להתיר שתנית חלב של גוי גם מבלי שיהודי ועמוד לידו
בשעת החליבה תרצ"ב.

הבשר

הסוחר . . . שלח לעיר הק' ירושלים תובב"א להסוחר
אביגדור ענדא שלש מאות גבינות משקלן יחד אלף ושלשים
 קילאגרם וגם ט"ז גבינות משקלן יחד נ"ה קילאגרם ועל כל אחת
 ואחת נמצא באותיות בולטות סימן כאותו הרשום למטה לאות ולראי'
 כי הגבינות הנ"ל בשרות הן ומותרות.

ומותרים לאחינו ב"י על פסח הבע"ל בלוי שום חשש ופקפוק.

ולראי' באתי על החתום יום כ' כ' מנחם תרפ"ח לפ"ק

אחרון יששכר יצ"ו

אב"ד דק"ק הנ"ל ומדינה יע"א

בעה"י

חקרנו ודרשנו ונודע לנו שהרב הנ"ל הוא בר סמכא בעניני בשרות לכן מאשרים

ומקיימים אנו את כתב ההכשר הנכחו ויאכלו ענוים וישבעו.

וחיש היום כ' אלול תרפ"ח לש"ק פעה"ק ירושלים ת"ו בד"צ לכל מקהלות האשכנזים

נאם **מרדכי ליב רובין**

נאם **יצחק במוהריא זיל פרוינקל**

נאם **דוב צבי קרעלענשטיין**

ב"ה. ראיתי סמוכת הרה"ג הבר"צ נ"י וא"צ חזוק ובאתי עה"ח בברכת שנה טובה.

שנת גאולה ושועה כשתורת לב המחכה לישועה קרובה.

הק' יוסף חיים זאנענפעלד

מכירת חמץ

בימי א' ב' ג' (ו"א י"ב י"ג ניסן) ישבו הרה"ג הבד"צ לכל מקהלות
האשכנזים שליט"א במושב הבד"צ הקבוע בעיר העתיקה רחוב
חב"ד בחצר ר' ישעי' ז"ל, על דבר מכירת חמץ.

גם מחוץ לעיר בבהמ"ד הרה"ג ר' ליבלי סאכאטשאוסקי ז"ל
בשכונת בית ישראל, ובבהמ"ד בבתי ברוידא ישבו ת"ח בהורמנא
דבי דינא לסדר מכירת חמץ.

ולכל החנונים המוכרים חמצם, נותנים תעודות, ומכאן אזהרה
שלא לקנות אחר הפסח שום דבר של חשש חמץ ממי שאין
בידו תעודה מהבד"ץ שמכר חמצו כדתוה"ק, למען לא יכשלו
ח"ו באיסור חמץ שעבר עליו הפסח.

כן מזהירים בזה להגעיל את כלי המתכות אחר הצפוי (ווייסען).

היות שבכמה בתים הרעזאווארען של המים הם מחביות ברזל
של ספירוש חמץ, לזאת הננו מעוררים בזה שכל מי שיש לו
רעזאוור של ספירוש, לא ישתמש בהמים בחג הפסח הבע"ל
עד שיעשה שאלת חכם. וצור ישראל יצילנו מכל מכשול.

— דפוס צוקרמן —

מודעה ואזהרה!

מהרבנים הגאונים והבתי דין ספרדים ואשכנזים הי"ו

כפי אשר נתברר לנו שמביאים הסוחרים לפה מהקלאניוס של אהב"י כמה מיני ירקות, קארטאפיל, בורקעס, ושאר מינים, וגם ענבים בזמנם, ואולי יש שאינם נזהרים ובקניאם להפריש תרומות ומעשרות, ע"כ מזהירים שהסוחרים הקונים מישראלים לא יקנו מהם עד שיתן להם המוכר הכשר ע"ז מהרב שי' או מהשוחרט שי' במקום שהוא ואם קונה מגוים וידוע לו שהמין ההוא ממושבות אהב"י, יעשר הסוחר טרם שימכרם, וממילא הבע"ב הקונים אם יקנו מישראל המינים אשר ניכר לו שהמה מהקלאניוס, יחקור על הכשר בנ"ל, ואם קונה מגוים המינים אשר ידועים לו שהמה מהמושבות של אהב"י יעשרו בעצמם. והשומע יתברך:

אזוי וויא סיא איז אונז בעוואוסט אז מיבריינגט אין ירושלם פון דיא אידישע קלאניעס וויא פיל ירקות, קארטאפיל, בוריקעס, און אנדערע מינים, און בפרט וויינמרויבין, און אפשר איז דא וואס זיין ווייסן נישט וויא אב' שיידין תרומות ומעשרות וויא דער דין איז, ע"כ זאגען מיר אן, אז אלע סוחרים וואס קויפן דיא מינים פון דיא אידעשע קלאניעס זאלן נישט קויפן פון זיין ביז זיין זאלן בריינגען אהכשר און דאס וואס זיין קויפן פון הרב שי' אדער פון דעם שוחט שי' וואס וואנט אין דיא קלאניעס, און אויב מיא וועט קויפן באיי דיא גוים און מיא דער קאנט אז דער סארט איז פון אידעשע קלאניעס איז מחוייב דער סוחר אב' מעשרין איידער ער פאר קויפט, און ממילא יעדער בעל בית וואס קויפט, אויב ער דער קאנט אז דער סארט איז פון דיא אידעשע קלאניעס, איז מחוייב נאך פארשטין אויב סיא איז דא אהכשר און דעם כד"ת, און אויב ער קויפט פון גוים דעם סארט וואס מיא ווייס אז דאס איז פון אידעשע קלאניעס איז

סייגרו אים סיגורו קי טראין לום מירקאדירים אקן דילאס קולוניאס די לום גידיוס קואנטאס בידרוראס, באטאטאס, פיפיוס, אובאס, אי פואידי סיר קינו סי אקאבידאן, או קי נו איסטאן פראטיקוס די אפארטאר, תרומות ומעשרות" קי אנסי סיליס דיזי קי לום מירקאדירים קי מריקאן די גידיוס נו מירקן סין קילים די איל בינדידור, "הכשר" די איל רב או די איל, "שוחט" הי"ו די אקיל לוגאר, אי סי סירה קי מירקה די גוים אי סאבי קי דימוס סימבראדוס אים דילאס קולוניאס די גידיוס קי קיטי מעשר איל מירקאדיר אנטיס קילאס בידה, אי די סויו סי אינטיינדי קי לום בע"ב קי מירקאן סי מירקאן די גידיו סימיואנטיס קוואס דיטאס קונוסידאס דילאס קולוניאס קי פירקורי פור איל הכשר, אי סי מירקאן די גוים (קונוסידוס) קי סון קונוסידוס די קולוניאס די גידיוס, קי אפארטין איוס פרופיוס ושלי"ב.

מחוייב יעדערער איין מעשרין וויא דער דין איז, כדי מיא זאל חו"ה נישט נכשל ווערן אין דעם איסור טבל והשומע יתברך.

אזהרה גמורה

לכל ב"י מהבתי דינין ספרדים ואשכנזים פרושים
והסידים הי"ו.

ב"ה

אזוי וויא מיר האבין ערפאהרען
דאס עם גיבט היער צו פערקויפן פיעלע
פערשידענע קעזן וואס מעהרערע פון
זיי זענען געשטעלט אויף געוויסן סארט
ספירט וואס ער ענטהאלט אין דעם א
אסור דאורייתא — אלזא זענען מיר הירמיט
מודיע ומזהיר אונזערע גלויבענסגענאססען
ניט צו קויפן דיא קעזן נאר דיא יעניגע
וועלכע האבין קיין חשש אסור דאורייתא
און קיים שום תערובות פון דיעזן ספירט. —

כאשר נודענו כי נמצא בפעחיק
הרבה גבינות, מכל המינים אשר המעמיד
שלהם הוא ע"י מין שפירטום, שיש על
השפירטום איסור דאורייתא, ע"כ הננו
מזהירים לכל אחב"י, שלא יקנו שום גבינה
כי אם אותם שיתברר להם בבירור גמור
שאין בהם תערובת השפירטום הנ"ל.
וע"ז באעה"ח כ"ז אייר תרע"ג פעה"ק
ירושלם ת"ו.

(מקום חותם בד"צ אשכנזים חסידים הי"ו)

(מקום חותם בד"צ אשכנזים פרושים הי"ו)

אזהרה !

(מקום חותם ספרדים הי"ו)

סייענו מוס האב'אנטימוס קומט כי טופט טודו מודו די קיזו אי קאשקאב'אל קי לו אזין קון און מודו די איספריטו
אי איסעי איספריטו איס טאריף, קון איסעטו אקאב'ידאמוס אה טודוס טואיסטרוס אירמאנוס ג'ידיוס קי מירין די
אקאב'ידארסון מווי מוגנ' אה טו מירקאר ני קיזו ני ריקוטא ני קאשקאב'אל סי טו טייני אול צ'ינדידור און טו
מאטו ראייס קי אול קיזו או קאשקאב'אל או ריקוטא טו איסטה איג' קון איסעי איספריטו.

מודעה משנת תרע"ג בדבר גבינה אשר מייצרים אותם ע"י ספירט טרף.

בעזה"י ירושלם ת"ו יום כ"ד מנחם אב תרצ"ו

מסחר פירות וירקות

"מחירה"

עומד תחת השגחת הבד"צ של

העדה החרדית

פעיה"ק ירושלם תובב"א

ה"מ ר"ה: א) כבוד שמים.

ב) להשיג אל נכון

אפשרות לספק פירות וירקות שלא

יהי עליהם שום חשש אסור טבא,

ערלה, רבעי, מעשה שבת, וכו'.

לְתוֹשְׁבֵי שַׁעֲרֵי חֶסֶד

בשמחה הננו לבשרכם כי חנותו של ר' אברהם ווייספיש הי"ו בשכונתכם, נפתחה לסניף למסחרנו והבקשה מכם לכוון אל המטרה. ולשים לב כי כל צרכיכם בכל מיני פירות וירקות יקנו מסניפנו זה. סחורתנו תהי' בעזה"י יפה ומהודרה ובמחיר רגיל

בכל הכבוד הנהלת מסחר פירות וירקות

"מח"י"

מרכז א': רחוב מאה שערים בהחנניות החדשות (על יד בתי גייסין)

ב"ה

בית דין צדק לכל מקהלות האשכנזים

פעיה"ק ירושלם ת"ו

בנשיאות רבניו הגאב"ד בקש"ת

מ"ן יוסף צבי דושינסקי שליט"א

התעודת-הכשר

יום ט"ו לחדש כס"א תרצ"ו.

הננו להודיע בזה כי מסחר פירות וירקות "מח"י" המתנהל ע"י אנשים יראי ה', הועמד תחת פקודתנו משגיח נאמן מיוחד הופקד מאתנו על הפרשת תרומות ומעשרות והשגחה על שאר מצות התלויות בארץ.

— ויאכלו עניים וישבעו —

תוקף ההכשר הזה הוא על משך שלשה חדשים מהיום

ועד אמוצ' בעה"ח יום הנ"ל הבר"ץ לכל מקהלות האשכנזים דפעיה"ק ת"ו.

נאם פנחס בהגרי"ל ז"ל עפשטיין

נאם דוד הלוי יונגריין

ב"ה. דברים הנ"ל א"צ חיזוק ובאתי למלאות אחריהם.

יוסף צב"י דושינסקי

דפוס "חורב" ירושתו

ה"ה תורת ודרך ארץ בע"מ

מודעה ואזהרה

מהרבנים הגאונים ברה"צ דעה"ק ירושלם ת"ו

בפעה"ק ירושלים תובב"א יום כח לחדש טבת תרצ"ב

בהיות כי ראינו שעוד נכשלים אחב"י בענין הנומ"ט ראינו לנכון לחדש פ"ב מודעה מבתי דינים דעה"ק ירושת"ו שמלפנים

בי"ד הגדול לכל מקהלות האשכנזים הי"ו.

ב"ה יום ז'ך לחדש אייר תרפ"ז

בפעה"ק ירושלים תובב"א

נתברר לנו כי הביסקוויט המוכא מחוץ לארץ המת מעורבים בשומן חזיר, ולכן שומר נפשו יזהר מלאכול ביסקוויט הנ"ל, וכן בעלי החנויות מזהרים בזה שלא לקנותם כי המה בחזקת איסור ואסור להשתמש באלה הביסקוויטים הבאים מחוץ אפילו לאנשים הלויים, ולחינוקות שלא לטמא את לבם במאכלות אסורות ואפילו הביסקוויט המוכא במעטפת של כתב עברית גם כן בחזקת איסור כל זמן שלא נמצא הכשר מרב מובהק ובדיצ. והננו מודיעים ג"כ בפעה"ק נמצא ביסקוויט הנעשה תכלית הכשרות כהכשר הבדיצ וע"ז בעה"ח הבדיצ לכל מקהלות אשכנזים בפעה"ק ירושלם ת"ו

נאם צבי פסח פראנק נאם יוסף גרשון הורוויץ נאם אליהו בהריש ראם

בי"ד רבא לעדת הספרדים יכב"ץ.

ב"ה ירושלם יום כ"ו לחדש אלול תרפ"ה סיון 1004

בעיה"ק ירושלם תובב"א

בשבט ישראל הודענו נאמנה על אשר קדמה לנו ידיעה אמיתית כי הביסקוויט המוכא מחוץ המה בחזקת איסור נמור שהמה מעורבים בשומן חזיר, כי על כן בטה בעלי החנויות המוכרים ביסקוויט שלא יקנו מאלו הבאים מחוץ כי מאכילים מאכלות אסורות לישראל. כי אם צריך לראות אם יש לו תעודה מבי"ד הצדק או מאיזה רב מפורסם, ואין צ"ל כי גם אחינו בני יוהרז סלקנות הביסקוויט הנ"ל ושומר נפשו ירחק מהם, ושומע לנו ישכון בטה ושאנן מפחד רעת וע"ז בעה"ח כי דינא רבא לעדת הספרדים הי"ו בעיה"ק ירושת"ו.

דוד פאפו נ"י ס"ט הי"ו הצעיר שמואל אליעזר פאדרו ס"ט הי"ו הצבי הנניה גבריאל הי"ו

בי"ד צדק דק"ק המערבים יכב"ץ.

ב"ה ירושלם, יום כ"ו לחדש סיון תרפ"ז

בעיה"ק ירושלם תובב"א

קושטא קאי אחרי שהוברר להרה"ג בתי דיני דק"ק אשכנזים וספרדים יכב"ץ כי הביסקוויט הבא מחוצה לארץ הם בחזקת איסור והם בגדלם אסרו איסור הביסקוויט הנ"ל מחשש שנמשחים בשומן חזיר וכו' לכן גם אנחנו ברה"ק הח"ט הננו נטפלים עמהם לדבר מצוה לאפרושי מאיסורא שלא לקנות הביסקוויט הנ"ל כל זמן שלא נחברר שהם בהכשר כד"ת ואזהרת לאחב"י שלא לקנות מהם כלל ושלי"ב ושמ"ר החותמים בכרכה

הצעיר שמעון אשריקי הי"ו ס"ט הצעיר שלום מ' אזולאי ס"ט ע"ז שמואל עזראן ס"ט

בי"ד צדק לעדת ארם צובא (חלבבים).

ב"ה יום כ"ז לחדש סיון תרפ"ז

בעיה"ק ירושלם תובב"א

אנוכי הח"ט ראה ראיתי מכתבים ממעלת הרבנים הגדולים רבני אשכנז ורבני ספרד שנחברר להם על ידי בירור נמור שביסקוויט הבא מחוץ והוא איסור נמור יען שמושחין אותו בשומן חזיר ועל כן גם אני הח"ט באתי להיות נמנה לדבר מצוה לאפרושי מאיסורא כי על כן כל בעלי החנויות לא יקנו ביסקוויט מאלו הבאים מחוץ כי אם עפ"י תעודה מבי"ד הצדק ושומע לנו ישכון בטה ושאנן מפחד רעה. כה דברי העבד העובד לך יחיד

יוסף ידיד הלוי

דפוס "ציון"

אזהרה

משעם הרה"ג הבד"צ לכל מקהלות האשכנזים שליט"א

כאשר רבים מיראי ה' פנו אלינו בשאלה אם מותר לישראל להשתמש במאור העלקטרי ביום שבת מודש. שע"פ ידיעות עדים כשרים ונאמנים נעשית עבודת ההבערה במכונה המרכזית בש"ק. קזאת הננו מזהירים בזה שחלילה להשתמש במאור העלקטרי ביום שבת קדש כל זמן שלא יתברר היתר מפורש ומפורסם מהבד"צ על זה. ובשכר שמירת הש"ס נזכה לנאודה שלימה ולראות באור חדש אשר על ציון יאיר בב"א.

י"ג בסיו תרצ"א ל"פ"ק.

בד"צ לכל מקהלות האשכנזים. פעיה"ק ירושלים ת"ו:

נאם יצחק במוחרי"א ד"ל פרענקל

נאם פנחס בתנ"י ד"ל עפשטיין

נאם שמחה בונם ווערנער

דפוס ויקרמן

בית דין הגדול לכל מקהלות האשכנזים היי

פעה"ק ירושלים תובב"א

ב"ה יום ט"ו לחדש כסלו תרצ"א

נדרשנו לשאלת רבים בדבר אור האלקטרי
הנעשה זה מקרוב בפעה"ק ע"י חברת החשמל
של אינם יהודים אם מותר לבר ישראל להשתמש
באור זה כליל שב"ק, ואחרי הברורים שהיו לפנינו
בנוגע לסדר עבודת המכונה של חשמל, ואחרי
משיא ומתן של הלכה, זאת יצא בהסכמה מאתנו
שמותר להשתמש במאור זה בש"ק בשנפתח זרם
האלקטרי מבעוד יום בביתו של ישראל.

ושי"ת יאיר עינינו במאור תורתו ונזכה במחרה לאורו

בעתות הבר"צ דפעה"ק ירושלים ת"ו

נאם צבי פסח במוהר"ל פראנק

נאם יוסף גרשון הורוויץ

ונאם אל"י בהר"ש ראם

דפוס קלישר — ירושלים

خجورسز تايرامنگ آكهنگك تامين الجيون بر ريج ايره ويرمش اولانلر دها بر ريج ايره كترسي ضروري در اوج ابار و برماش
اولانلر بارم لوره بر دن كتر بر لره خجورسز آكهكي تامون ايده بچاكلرني بيان ايلرز
سنديقه به سر بوطاموسوي ذخيره اقويستوني

אל תאחרו!

אנו מוצאים חובה לנפשו לבוא עוד הפעם

באגודה חמורה

אל הקהל שלא יאחרו להביא כסף למצה. אם יהי לנו בעוד מועד די כסף הדרוש לקנות חמה יש תקוה כי יהי בע"ה היכולת בדינו להכין מצה עבור הצבור היהודי אך אם נפגוש התרשדות מצד הקהל בהבאת כסף נהי מוכרחים להפסיק את מעשינו. בשנים בתקונן אפשר כבר בימים האלה להשיג מצה אפוי והשנה עוד אין חמה. הזמן קצר ועוד רבה העבודה לפנינו אל תאחרו אותנו ואל תסמכו על מוסדות הצדקה כי אם אין חמה אין מצה ואם יעבור הזמן המוכשר תעבור גם האפשרות להשיג חמה למצה באיזו מחיר שהוא. הודרו אפוא בהבאת הכסף וכל הדואג לנפשו ונפשות ביתו שלא ישארו בדי מצה ימחר להביא במשך שבוע זה חצי ל"ט לנפש יאלו שכבר הכניסו רבע ל"ט ישלימו עד חצי לע"ע להאנשים המיוחדים לזה או למשרד ועד החמה ואלו אשר ישתתפו במשך הזמן החזק בסכום הנ"ל יהי להם

דין קדימה בקבלת המצה

מהחמה הראשונה. והמאחר אין אחריותו עלינו.

ועד המצה

שעל יד "ועד החמה היהודי"

המלחמה במסיון ובחנוך הזר

מאז ומתמיד כאשר בירושלים מסתובבים בני כל הדתות, במיוחד הנוצרים, תקעו יסודות ומנסים לעשות נשמות לדתם, דרך ילדים נחשלים ובני משפחות עניות או בפתיחת קורסי ערב "רק" ללימוד מקצוע קל מבלי לשלם עבור הוצאות.

ולמינים אל תחי תקוה.

שמע ישראל !

ביום זה הגנו פונים אליך איש ישראל היושב בארץ הקדושה בדברינו הבאים :
למרות המספר הגדול של בתי האולפנא העבריים מסוגים שונים שיש לנו בארצנו, נמצאים
לראוננו, עוד יהודים פורצי גדר, השולחים את בניהם ובנותיהם ללמד בבתי ספר זרים שבהם מתחנכים
ברוח זרה לאמונתנו ולמדינתנו.

חבמינו ז"ל הזהירו וחזרו והזהירו אותנו לבל נמכל מהמינים כל טובת הנאה וכה דבריהם :
"לא ישא ויתן אדם עם המינים ואין מתרפאים מהם" (עבודה זרה כ"ז).

"אמר ר' טרפון אם יהא אדם רודף אחרי להרגני ונחש רץ אחרי להכישני,
אני נמלט לבית עובדי עבודה זרה ואיני נמלט לבתייהם של המינים" (שבת קט"ז).
אבותינו הקדושים מסרו את נפשם על קדוש השם ולא סרו מאמינתם.
"זכור את מלחמת החשמונאים!!"

"זכור את מיתת אבותיך הקדושים על קדוש השם בספרד בפרט, וביתר ארצות
הגולה בכלל!!"

"האמנם תשכח אתה אחינו את דברי חבמינו ז"ל ? את קדושת אבותינו ז"ל ?
ואת מסירות נפשם של אחינו בארצות גלותם בעד אמונתם ותורתם במשך כמה דורות
ותמסר את בניך לחנוך הזר ?

אל נא אחינו בגלל מצב חמרי קשה תסור מדרכי ה' אלקיך להקריב את
בניך למלך!!!

אנו פונים בקריאה עזה ונמרצת אל אחינו בארץ-ישראל לעמד בפרץ בעת קשה זו ולהלחם את
מלחמת הקדש באהבה ולמנע בעד מסירת ילדים לחנוך הזר, בבתי הספר של המסיתים למיניהם המסתובבים
ברחובות ארצנו ואורבים לנפשות בנינו להעבירם על דעת קונם ולהרחיקם מצור מחצבתם !!
הורים יהודים! הצילו את ילדיכם מהתבוללות! הוציאו אותם מבתי הספר הזרים ומסרו אותם
לחנוך בבתי הספר העבריים ואל תחללו שם ישראל בארץ-ישראל!!

יהודי בן חורין גאל נא את נשמת בניך ויגאל ה' את כלל
ישראל ויציאם משעבוד לגאולה בב"א!

הסתדרות בלתי תלויה של

צעירים דתיים לאומיים בארץ-ישראל

"מרכז"

הועדה למלחמה בחנוך הזר.

ירושלם, ניסן תר"ץ.

הועדה למלחמה בחנוך הזר שליך
הסתדרות "מרכז" בארץ-ישראל

יהודים!

תמכו להצלת נפשות מן החנוך הזר!

ב"ה יום י' חודש אייר תרצ"א

הנני מביע בזה את הכרת חבתי להסתדרות "מרכז" צעירים דתיים לאומיים. על כל הטוב אשר יעשו במלחמתם הנמרצה נגד הרעל של צידת הנפשות שע"י המסיתים הייבים אנו להודות להם על אמון רוחם ואומץ לבם ולחזק את ידיהם באמצעים מוסריים וחמריים. למען יוסיפו לעשות את פעולתם המזהירה להציל נפשות אשר לא תמותנה מיתת גוף ונפש ולא ידח ממנו נדח. והנני בזה חותם בברכה לכל המסייעים למלאכת הקודש. מלאכת ד' וישראל עמו אשר יעבדו בה הבנים הנאמנים והיקרים הללו יברכם ד'.

בנתיי וגפס מברכס מקודש

(עה"ח) הק' אברהם יצחק הכהן קוק

(מקום החתום)

הדפוס ליפסוף, ירושלים

הסתדרות "מרכז" בארץ-ישראל

הועדה למלחמה בחנוך הזר

ירושלם ת. ד.

תמכו! להצלת נפשות משמד!

ב"ה הנני מחזק בזה את ידי הסתדרות "מרכז" צעירים דתיים לאומיים. בעבודתם הקדושה נגד החנוך הזר.

חובת קדושה מוטלת על כל אחינו לתמוך בידיהם בחבר ובדוח, ולאמצים בעבודתם הנמרצה והנאמנה למען יוסיפו ביתר מרץ את פעולתם המזהירה בהצלת נפשות נדחות מכליון. והנני חותם בברכה לכל הדורומכים המסייעים בפעולה להחזיר לב בנים אל אבותם שנעשית ע"י הסתדרות "מרכז".

ובזכות המצוה הזאת נזכה לראות בבוא

לציון גואל בב"א.

הנב"י יעקב מאיר ס"ט

ראשיל וראס רבני ארץ-ישראל

ב"ה הנני מביע בזה את הכרת חבתי להסתדרות "מרכז" צעירים דתיים לאומיים. על כל הטוב אשר יעשו במלחמתם הנמרצה נגד הרעל של ציד נפשות ע"י המסיתים הייבים אנו להודות להם על אמון רוחם ואומץ לבם, ולחזק את ידיהם באמצעים מוסריים וחמריים. למען יוסיפו לעשות את פעולתם המזהירה להציל נפשות אשר לא תמורציננה מיתת גוף ונפש, ולא ידח ממנו נדח.

והנני בזה חותם בברכה לכל המסייעים למלאכת הקודש. מלאכת ה' וישראל עמו, אשר יעבדו בה הבנים הנאמנים והיקרים הללו, יברכם ה'.

בנתיי וגפס מברכס מקודש

הק' אברהם יצחק הכהן קוק

ראס רבני ארץ ישראל

קול קורא !

המצב הכלכלי הקשה שבו נתונים אחינו בארץ ישראל ובירושלים בפרט, גורם לדאבון לבנו לשליחת מאות ילדים לחנוך בבתי אולפנא זרים שבהם מחנכים את ילדינו ברוח ותרבות זרה המתנגדת לדתנו ואמונתנו המדושה.

הועדה למלחמה בחנוך הזר שליד הסתדרות מרכז אשר עינה פקוחה על המצב ויודעת את הסכנה הנוראה האורבת לעמנו מן החנוך הזר מוצאת מחובתה הקדושה לעמד בפרץ ולהזהיר את אחינו בני ישראל לבל יפלו חס וחלילה בפח מוכשים הנטמן לרגלינו על ידי מיסדרות זרים שמטרתם להעבירו מדעת קוננו ולהרחיקנו מצור מחצכתנו.

אמנם יודעים אנו כי רבים מאחינו השולחים את בניהם וכנותיהם לחנוך במוסדות זרים אינם עושים זאת במזיד ח"ו, כי אם מסכת עניותם ודלדולם ומסבת אי הבנתם את הנזק המוסרי הגדול הנגרם לעמנו מחנוך זה.

ועדתנו החליטה לאחזו בכל האמצעים הדרושים כדי לעצר בעד הרעה על ידי הסברה לקהל בכתב ובעל פה ועל ידי עזרה ממשית, מוסרית וחמרית לאלה הזקוקים לה עד במה שהדבר יעלה בידה.

אנו פונים — בפעם הראשונה אחרי ארבע שנות קיומנו ופעולתנו הנמרצה בהצללת נפשות משמד — אל הצבור העברי הרחב בארץ במדינה להושיט לנו יד עזרת ותומכת בכדי שנוכל להצליח בפעולתנו המדושה להצלת ילדינו מכליון.

לב כל יהודי החרד לגורל עמנו ולעתידו צריך להיות פתוח לרוחה ולבוא לעזרתנו ביד נדיבה ויקיים את המאמר „כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא“.

הסתדרות כלתי תלויה של

צעירים דתיים לאומיים בארץ ישראל
„מרכז“

ירושלים, אדר תרצ"א

הועדה למלחמה בחנוך הזר.

ב"ה

הנני מביע בזה את הכרת חבתי להסתדרות „מרכז“ צעירים דתיים לאומיים, על כל הטוב אשר יעשו במלחמתם הנמרצה נגד הרעל של צידת הנפשות שע"י המסיתים. חייבים אנו להודות להם על אמון רוחם ואומץ לבם, ולחזק את ידיהם באמצעים מוסריים וחמריים, למען יוסיפו לעשות את פעולתם המזהירה להציל נפשות, אשר לא תמותנה מיתת גוף ונפש, ולא ידח ממנו נדח, והנני בזה חותם בברכה לכל המסייעים למלאכת הקודש, מלאכת ה' וישראל עמו, אשר יעבדו בה הבנים הנאמנים והיקרים הללו, יברכם ה'.

בנה"י ונפש מברכם מקודש

(עה"ח) הק' אברהם יצחק הכהן קוק
(מקום החותם)

ב"ה

הנני מחזק בזה את ידי הסתדרות „מרכז“ צעירים דתיים לאומיים, בעבודתם המדושה נגד החנוך הזר. חובה מדושה מוטלת על כל אחינו לתמוך בידיהם בחמר וברוח, ולאמצעם בעבודתם הנמרצה והנאמנה למען יוסיפו ביתר מרץ את פעולתם המזהירה בהצללת נפשות נדרות מכליון, והנני חותם בברכה לכל התומכים ומסייעים בפעולה להחזיר לב בנים עד אבותם שנעשית על ידי הסתדרות מרכז, ובזכות המצויה הזאת נזכה לראות בבוא לציון גואל בב"ה.

הצב"י יעקב מאיר ס"ט
(מקום החותם)

ובערת הרע מקרבך!

אחינו בני ישראל שמעו!

פעולת המסיתים למיניהם בציד נפשות תמימות לרשת החנוך הזר הולכת ומתרחבת בארצנו מיום ליום, לדאבון לבנו. למותר לציין את הסכנה הנשקפת לעמנו מן החנוך הזר לצורותיו השונות, שתפקידו להרחיקנו מעמנו ומאמונתנו הקדושה בשפת חלקות, בדברי נעם ובמתנות יד. הננו מזהירים את אחינו בני ישראל בארצנו, על הסכנה הנוראה שבחנוך הזר ובתעמולת המסיתים—על ידי פתיחת קלובים, מרפאות, וגתינת שעורים בשפות שונות חנם, —בנאומיהם וברשת בתי הספר שלהם בערי הארץ.

אחים יקרים!

הידעתם את האחריות הגדולה שאתם מקבלים עליכם במסרכם את בניכם לבתי ספר זרים ובבקרכם במוסדות ובקלובים של מסיתים שרוחם ומטרותיהם הן בנגוד לאמונתנו? עשו חשבון הנפש ותהיינה עיניכם צופיות למרחוק!

רחצו הזכו! הסירו רע מעלליכם! חדלו הרע!

אל תחללו ואל תכתימו את כבוד עם ישראל בארץ-ישראל! הזהרו מלקבל כל טובת הנאה באיזו צורה שהיא, מן המסיתים וממוסדותיהם השונים שבאמצעותה משתדלים הם לרכש את נפשכם ונפש בניכם!

ובערת הרע מקרבך למען תגאל!

ירושלם, תשרי תרצ"ב

הסתדרות בלתי תלויה של
צעירים דתיים לאומיים בארץ-ישראל
"מרכז"

הועדה למלחמה בחנוך הזר.

דפוס מרכז, ירושלם. תלפון 537

אזהרה גלויה !

הרינו פונים בבקשתנו ובאזהרתנו הגלויה אל ההורים האמידים, אל גבאי בתי כנסת שונים, ואל הפקידים במוסדות צבוריים ידועים, השולחים את בניהם ובנותיהם לחנוך במוסדות לא עבריים – הנחשבים למוסדות זרים שבהם מתחנכים את ילדינו ברוח זרה המתנכרת לעמנו וללאומיותנו, ועל ידי כך נחשבים כמקריבים את בניהם למולך, חוטאים ומחטיאים את דורבים – להוציא בלי דחוי את בניהם ובנותיהם מן המוסדות הנ"ל

וכן הננו פונים בקריאה אל הנער העברי לא לבקר בקלובים זרים, ביחוד בקלוב „הצעירים הנוצרים” אשר מטרתו לצוד ברשתו ארזות מבוחר בנינו – ולהציג את כבוד ישראל מחרפה – בטרם נאלץ לפרסם את קלונם ברבים

- (1) כל מוסדות החנוך הבלתי יהודים נחשבים למיסיונים, שבהם מתנכרים לדתנו ולשאיפותינו, והבקור בהם הוא חטא לאומי.
- (2) כל הקלובים של הצעירים הנוצרים והצעירות הנוצריות, בתי חולים ובתי שעשועים שלהם הנם זרים, והבקור בהם נחשב לבגידה לאומית.
- (3) השמוש בתנ"ך הוצאת „חברה להפצת כתבי הקדש” הוא בזיון לאומי והמורים והתלמידים וכל בית ישראל מצווים להשתמש בתנ"ך הוצאה „עברית”.
- (4) המורים העברים המקבלים עליהם להורות במוסדות זרים מתנכרים ללאומיותנו.
- (5) כל מי שלבו ער לאלקי ישראל ועמו נדרש להושיט את עזרתו במלחמתנו נגד החנוך הזר העוכר את מערכות ישראל, כדי לבער את הרע מקרבנו.

ירושלים, כסלו תרצ"ג

הסתדרות בלתי תלויה של
צעירים דתיים לאומיים בארץ-ישראל
" מ ר כ ז "
הועדה למלחמה בחנוך הזר.

לעמוד הקלון

«ובערת הרע מקרבך»
(דברים, יג)

אנו מוקיעים ברבים את ההורים האמידים, את אי אלה גבאי בתי-כנסת, ואת אלה מהפקידים במוסדות צבוריים ולאומיים שונים השולחים את בניהם ובנותיהם לחנוך במוסדות זרים.

אנו מגנים את אותם הצעירים העברים המבקרים במועדון המיסיונרי של הצעירים הנוצרים בירושלים ויתר מועדוני המסיתים.

אנו מעמידים לעמוד הקלון את המורים והמורות העברים שמורים במוסדות זרים, את כל אלה שמקבלים טובת הנאה מן המסיתים והמדיחים למיניהם, ואת אותם הסרסורים המתוכים בהעברת קרקעות מולדתנו לארגוני משומדים.

אנו חוזרים ומזהירים את כל המתנכרים הנ"ל לחזור מדרכם ההורסת את בית-ישראל, למען לא נפרסם את שמותיהם ברבים ונמנע מלדרש את החרמתם כדת וכדין.

אנו קוראים את כל בית ישראל הנאמן לעמו להושיט לנו יד עזרה לבעור הרע מקרבנו!

ירושלים, חשון תרצ"ד

הסתדרות בלתי תלויה
של צעירים עברים דתיים לאומיים בא"י

«מרכז»

הועדה למלחמה בחנוך הזר

דפוס יגרפיקה ת"א

הסתדרות „מרכז” בארץ־ישראל

הועדה למלחמה בחנוך הזר

כ ר ו ז !

ב"ה

בשם הסתדרות צעירים דתיים לאומיים בארץ־ישראל „מרכז” שעל שורותיה נמנים חברים מכל חוגי הנוער הא"י ושהציבה לפניה מטרה קדושה להלחם את מלחמת הקדש להצלת נפשות ישראל מן הרשת הפרושה לרגליהם על ידי עשרות מוסדות מיסיונרים שומרתם לצוד נפשות ילדי ישראל, כדי להעבירם מדתנו הקדושה, פונים אנו בזה בקריאה חמה אליכם אחים יקרים ומבקשים את עזרתכם המלאה.

זה שמונה שנים שהסתדרותנו עוסקת במלאכת קדש זו באמצעים קטנים של חברה אמצעים שלא יכלו לספק את הצרכים החיוניים לעבודה רצינית זו, בהתחשב עם העובדא שמוסדות „המסיתים” מצוידים בכל האמצעים הדרושים בעשרות מוסדות חנוכיים, רפואיים, ספורטיביים וכלכליים, אנו הננו נעדרים כל יכלת חמרית לעמוד בפרץ.

רק בכח רעיונו הנשגב ובשם אלקינו אנו הולכים ובמרצנו ועוז רוחנו אנו מצילים אודים מאש. אולם אין בכחנו לכבות את הלהבה האוכלת בכל פה עשרות נפשות תמימות, נפשות יתומים ועוזבים וילדי עניים.

אנו פונים איפוא אליכם בקריאה גדולה!

הושיטו לנו את עזרתכם! הרימו את תרומותיכם להצלת נפשות אבודות ויקוים בכם הפסוק: „כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קים עולם מלא”.

ההנהלה הראשית של הסתדרות „מרכז”

ב א ר צ י ש ר א ל

ירושלם, תמוז תרצ"ו

דברי ראש רבני א"י הראשון לציון מרץ הרה"ג יעקב מאיר שליט"א

ב"ה

הנני מחזק בזה את ידי הסתדרות „מרכז” צעירים דתיים לאומיים, בעבודתם הקדושה נגד החנוך הזר.

חובה קדושה מוטלת על כל אחינו לתמך בידיהם בחמר וברוח, ולאמצץ בעבודתם הנמרצה והנאמנה למען יוסיפו ביתר מרץ את פעולתם המזהירה בהצלת נפשות נדחות מכליון. והנני חותם בברכה לכל התומכים ומסייעים בפעולה להחזיר לב בנים אל אבותם שנעשית ע"י הסתדרות „מרכז”.

ובזכות המצוה הזאת נזכה לראות בבוא לציון גואל בב"א.

הצב"י יעקב מאיר ס"ט

דפוס „גרסיקה” ת"א